

ספר הזוהר

שחבר התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
עם לשון הקדש מנגד

לש"ס דף היומי מפסקת שבועות

והוא: זוהר המחולק לשבע שנים
לכבוד דף זוהר היומי עם דף גמרא היומי

זוהר ספר במדבר-דברים ברוך ו'
לפי ספר הזוהר 10 קריים (70-71 קריים) עמודים רכה-שב
[מפרשת פנחס דף רנה: עד פרישת עקב דף רעג.]

סדרנו בעזרת ה' כל ספר הזוהר על פי סדר מסכתות הש"ס ללמוד
דף היומי, ללמוד 2-3 דקות ביום, ובזאת ידע ויזמין כי כל דברי חז"ל
הקדושים הם סודות נוראים (הקדמות המהרה"ו לעץ חיים), ובזה יזכה להכנס
לגן עדן העליון (זוהר החדש שיר השירים - כי בלי למוד הזוהר חוזר בגלגול [זוהר, תרמ"ק,
והאר"י]). וכך יוכל לשמוע תורה מפי הקב"ה בישיבת כל מסכתות הש"ס
בעוֹלָם הבא (פסבאר בהקדמה), יכולים ללמוד גם את זוהר לשון הקדש (שיר
הסוד, ולשון הקדש היא לשון הקב"ה, זוהר תרמ"ה), וכך ישראל ילמדו ש"ס עם זוהר
ובזה יכנסו בתבת נח להנצל מדור המבול ומפצצת אטום. וזוהי חובה על
כל מגידי השיעורים בדרך היומי, לצרף את הלמוד הקדוש הזה דף היומי
זוהר ביחד עם למוד הש"ס, ובזה יקראו מצדיקי הרבים פמוכבים לעוֹלָם
ועד (תפיני זוהר הקדמה, זוהר נשא כ"ד).

יו"ט ע"י מפעל הזוהר העולמי - ט"ו מנחם אב תשע"ב
רח' נחל לכיש 24/8 - בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

אלו שלא לומדים זוהר וש"ס בנחד הם מחריבים את העולם,
כדברי המהר"ח וז"ל: "... כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה
ובספוריה לבדם היא לובשות בגדי אלמנותה ושק הושת פסותה
וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם
מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהכלי העולם. אין עלבון
תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה ואינם
עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם
מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, עכ"ל.

מפעל הזוהר העולמי

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש - ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הקדמה

י'שמחו ה'לומדים ו'העוסקים ה'זוהרים, בהופעת דבר נשגב זה אשר תחזינה עיניכם, שיוצא עכשיו לאור, בעזרת ה' יתברך ויתעלה.

החיבור הזה, הינו חיבור גדול וקדוש, אשר בודאי יקרבת את הגאולה במהרה, בעת שהתחילו בעזרת ה' יתברך, אלפים ורבבות של כל קהל עדת ישראל, את לימוד הדף היומי, יחד שבטי ישראל, כולם כאחד יחד, ועת רצון הוא זה, להנחיל לאוהבי יש ואוצרותיהם אמלא, בעוד דבר קדוש ונשגב, והוא שכל אחד, ביחד עם דף היומי, ילמד גם קטע זוהר בכל יום, בנוסף לדף היומי, וכך יהיה מאותם שמחזיקים את העולם, ומאלו המגינים על ארצנו, מהרשעים ימ"ש שרוצים וחפצים מאוד עפ"ל, ברוחניות ובגשמיות.

התכנית היא, שכל אחד ילמד בנוסף לדף היומי ש"ס דף היומי זוהר בשתים שלוש דקות, ובסיימו את כל הש"ס, יסיים את כל הזוהר גם כן, ויעשה סיום על שניהם יחד, ודאי שיעשה נחת רוח לה' במאוד מאוד, ובזכות הלימוד הקדוש יקבל את תפילותינו ברחמים וברצון אמון כן יהי רצון.

המוציאים לאור

פתח דבר

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמר כל העם אמן הללו-יה, כל הנשמה תהלל י-ה הללו-יה..

כל עם ישראל ששים ושמחים בשמחת התורה, בלימוד הש"ס בצירוף הזוהר, לאחר שנים שמפעל הזוהר העולמי, מנסה להחדיר בכלל ישראל את לימוד הזוהר, שכל אחד ילמד בקביעות את ספר הזוהר הקדוש, נפלה ההחלטה והיא לצרף ולאחד את לימוד הזוהר עם לימוד תלמוד בבלי, על ידי דפוסים חדשים גם ישנים שיאחדו את לימוד הגמרא והזוהר, שיהיה בבחינת וילכו שניהם יחדו, ועל ידי לימוד שניהם יזכו לערוך סיום הש"ס וסיום הזוהר יחדו, אז ויבואו אל המקום אשר אמר לו האלקים, שכל עם ישראל יזכו להגיע אל המקום אשר אמר האלוקים לאברהם בגאולה העתידה במהרה.

ועל כן, אנו קוראים לכל אחינו בני ישראל, החסידים הליטאים הספרדים התימנים, וכל המגזרים, יחד שבטי ישראל, כולנו כאחד יחד, להתחיל בלימוד קדוש זה דף היומי ביחד עם הזוהר הקדוש, בקביעות יום יום ידרשון, בהתמדה בשמחה באהבה, לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכמו שבסיום הש"ס הנוכחי היו כמאה אברכים שיודעים את כל הש"ס בעל פה יהיה בעזרת ה' בסיום הבא עוד כמאה שיודעים גם ש"ס בעל פה וגם זוהר בעל פה,

ואז נעשה כולנו סיום ענק על הגמרא ועל הזוהר יחד, כולנו כאחד יחד נשמח בפה מלא, משה רעיא מהימנא ישמח עמנו, ור' שמעון בר יוחאי ישמח עמנו, וכל התנאים הקדושים שמוזכרים בזוהר ובגמרא ישמחו עמנו.

ידוע לכל מעלת הקביעות בלימוד התורה, שכל דבר הנלמד בקביעות יש לו סיעתא דשמיא, כמו קביעות מקום לתפלה, כמו כן קביעות מקום ללימוד גמרא וזוהר, שכל אחד יקבע לו מקום לגרוס הדף היומי והזוהר היומי, בזמן

קבוע ובמקום קבוע, שכן אז בטוח שלא ישכח ללמדו אף יום, ובטוח שיזכה לגמור בסיומם של כל ישראל.

וטוב ביותר שיהיה זה בבית המדרש, או בבית הכנסת וכדומה, שממנו יראו וכן יעשו, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה, ואחרים יתחילו לעשות כמותו, וירבו הלומדים בישראל.

איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, צריכים הרבה חיזוק, כמו דאיתא דברי תורה צריכים חיזוק תמיד, וכל שכן לימוד שמגרה את השטן, והוא מנסה בכל כוחו למעט את לימוד הזוהר, כמו שהכל יודעים, והוא מלביש זאת באיצטלא דרבנן, ומביא ראיות שונות ומשונות, וכמו שכל אחד יודע את כל הטענות שהוא ממציא, אבל אף על פי כן אנו נתחזק איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, האחד יעזור לשני, וכן הלאה, וכך נהיה כולנו מיוסדים וחזקים ונקרב את ביאת משיח צדקנו.

עתה בעת אשר אנחנו יוצאים עם התוכנית היחודית וכל הכלול בזה, הננו רוצים לקרוא גם כן לכל אלו שיש להם כבר סדר מיוחד לחזור על לימודם, הדף היומי שלומדים היום ומחר חוזרים, וכן לאחר שבוע וכדומה, כל סדרי החזרות, אנו קוראים לכל אלו שיחזרו גם כן על הזוהר שלמדו, שלא ישכחו את קטעי הזוהר שלמדו, ועל ידי שיחזרו יוכלו לזכור לתמיד, ויהיה לנגד עיניהם דברי הזוהר, וישאר בליבם כיתד שלא תימוט, ואם מתעוררים מקטע מסוים בזוהר ואחר מכן שוכחים, חבל על דאבדין, ולמה שלא יזכרו על ידי חזרה.

וכל אחד יערוך לעצמו חשבונותיו בזמנו הפנוי, וכן על זה הדרך ישתדל כל אחד לעשות את המקסימום שביכלתו לגמור ולסיים את הזוהר הקדוש גם כן, ויקויים בנו כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים.

ויקויים בנו מקרא שכתוב כימי צאתכם ממצרים אראנו נפלאות ויקויים

בנו עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, בלע המות לנצח ומחה ה' אלקים דמעה מעל כל פנים, וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כמי עולם וכשנים קדמוניות, ותחזינה עינינו בשובך לציון במהרה בימינו, ונזכה לגאולה שלמה, בנין בית המקדש, קיבוץ נדחי ישראל, על ידי משיח צדקנו במהרה בימינו אמן ואמן.

ואלו הם התכניות שעושים למען דבר זה:

תכנית מספר 1: להדפיס את הזוהר הקדוש 64 דף במסכת ברכות שיהיה לכל הלומדים דף היומי במה ללמוד את הזוהר ביחד עם לומדי דף היומי, לחלקם חינם.

תכנית מספר 2: להדפיס מסכת ברכות עם הזוהר ביחד דף זוהר ודף גמרא ממסכת ברכות, וכך יחלקו רק ללומדי זוהר יחד עם ש"ס חינם.

תכנית מספר 3: לסדר לאלו שלומדים 7 דפים גמרא ביום לסדר להם גם לימוד 7 דפים זוהר ביום.

תכנית מספר 4: לוח ללומדי דף היומי ש"ס: לעשות לוח ללומדי דף היומי ש"ס שידעו בדיוק היכן ללמוד, בכמה הוצאות הזוהר שהוצאנו לאור עד עתה, וכך יוכלו ללמוד בלי שיהיה להם הספרים החדשים, רק כל אחד לוקח איתו את הזוהר של 10 כרכים או 70 כרכים ויכול ללמוד ביחד עם לומדי הש"ס או אצלו בבית.

ופשוט, שלכל התכניות האלו צריכים להשקיע הרבה ממון. לכן כל אחד יחשב לעצמו כמה הוא יכול לתת למפעל הקדוש הזה, כדי שיוכלו להוציא את כל התכניות לאור עולם.

בכבוד רב - המוציאים לאור

אות ג'. כְּמִין צְרִיף, מִצַּד אוֹת ד'.
וְשָׁבַע אוֹתוֹת הֵן, בְּגִלְל זֶה
כִּפְרִי: ת: כ' - כְּבִשָּׁן. ב' - בּוֹרְגָנִין.
וּשְׁאָר סְפוֹת. וְכֻלָּם רְמָזִים אֲצִל
בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, וְאֵין לְהֵאָרִיף
בָּהֶם.

וְאֵלֵינוּ לְעַמְתָּם שְׁבַע כּוֹכְבֵי לֶכֶת,
וְהֵם זְכָר וּנְקֵבָה. וּמִשּׁוּם זֶה
נִקְרָאִים שְׁבַע כְּפוֹלוֹת, כְּמוֹ
שְׁבַע קִנִּים שֶׁל הַמְּנוּרָה שְׁנֹאֲמַר
בָּהּ (תהלים קיט) שְׁבַע בְּיוֹם הַלְלַתִּיךָ.
כֶּף (זכריה ד) שְׁבַע וְשְׁבַע
מוֹצְקוֹת. כֶּף שְׁבַע סְפִירוֹת
כְּפוֹלוֹת. וְשְׁבַע יְמֵי בְּרֵאשִׁית
לְמִטָּה, שְׁבַע לְמַעְלָה, (קהלת א)

אֵין כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ.
וְיֵרֵב זֶה צְדִיק, שְׁדוּמָה לְחוּט
הַשְּׂדֵרָה, שְׁבוּ שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה
חֲלוֹת, כְּנֶגֶד שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה
נְעוּנָעִים שֶׁל הַלוֹלָב. וְהֵם כְּנֶגֶד
שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה בְּרֻכּוֹת הַתַּפְּלָה,
כְּנֶגֶד שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה שְׁמוֹת שֶׁל
(תהלים כט) הָבוּ לֵה' בְּנֵי אֱלֹהִים, כְּנֶגֶד
שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה שְׁמוֹת שֶׁל קְרִיאַת
שְׁמַע. וְנְעוּנָעַי לְשֵׁשׁ צְדִדִּים,
בְּחֻשְׁבוֹן ו'. וְשִׁלְשָׁה נְעוּנָעִים בְּכָל
צֵד, הֵם שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה.

וְיֵרֵב בְּמִין, כּוֹלֵל שֵׁשׁ מִינִים
(שהם) שְׁלֹשֶׁה הַדְּסִים - גְּדֻלָּה
גְּבוּרָה תַּפְּאֶרֶת. וְדוּמִים לְשִׁלְשֵׁת
גוּנֵי הַעֵין. שְׁנֵי בְּדֵי עֲרֻבוֹת - נֶצַח
וְהוֹד, וְדוּמִים לְשִׁתֵּי שְׁפָתַיִם.
לוֹלָב - יְסוּד, דוּמָה לְשְׂדֵרָה, שְׁבוּ
קִיּוֹם שֶׁל כָּל הַעֲצָמוֹת, וְעֲלֵיו אָמַר
דָּוִד, (תהלים לה) כָּל עֲצָמוֹתַי
תִּאֲמַרְנָה ה' מִי כְמוֹךָ. אֲתָרוּג -
מְלָכוֹת, דוּמָה לְלֵב, שְׁבוּ
הַהֲרָהוּרִים.

וְנְעוּנָעֵי הַהֲלָל הֵם מְשֻׁתָּפִים
בְּנְעוּנָעִים שֶׁל נְטִילַת לוֹלָב, וְהֵם
שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה
לוֹלָב - הָרִי ע"ב. וּמִפְּנֵי זֶה לוֹלָב
בְּחֻשְׁבוֹן ח"ס, וְאַרְבַּעַת מִינֵי הַלוֹלָב -
הָרִי חֶסֶד, זְרוּעַ יְמִין. וּמִפְּנֵי
זֶה תִּקְנוּ לוֹלָב בְּמִין, לְצַד הַחֶסֶד.
אֲתָרוּג לְצַד הַגְּבוּרָה, לְשִׁמְאֵל הַלֵּב.

כְּמִבּוּי, מִסְטָרָא דְאֵת ב', כְּמִין גַּא"ם,
מִסְטָרָא דְאֵת ג'. כְּמִין צְרִיף,
מִסְטָרָא דְאֵת ד'. וְשְׁבַע אֲתוּוֹן
אֵינוֹן, בְּגִין דְּאֵת כִּפְרִי. כ' - כְּבִשָּׁן.
ב' - בּוֹרְגָנִין. וְשְׁאָר סְפוֹת. וְכֻלָּהוּ
רְמִיזֵי לְגַבֵּי מֵאָרִי מִתְנִיתִין. וְלִית
לְאַרְכָּא בְּהוּן.

וְאֵינוֹן לְקַבְּלֵיהוּ שְׁבַע כְּכַבֵּי לְכֶת,
וְאֵינוֹן דְּכַר וְנוֹקְבָא. וּבְגִין
דְּאֵת קְרִיאַת ז' כְּפוֹלוֹת. כְּגוֹן
שְׁבַע שְׂרָגִין דְּמִנְרֵתָא, דְּאֵתְמַר
בָּהּ (תהלים קיט) שְׁבַע בְּיוֹם
הַלְלַתִּיךָ. הָכִי שְׁבַע סְפִירָאן
(זכריה ד) שְׁבַע וְשְׁבַע מוֹצְקוֹת.
הָכִי שְׁבַע סְפִירָאן כְּפוֹלוֹת.
וְשְׁבַע יוּמֵי בְּרֵאשִׁית לְתַתָּא,
שְׁבַע לְעֵילָא, (קהלת א) אֵין
כָּל חֲדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ.

לוֹלָב דָּא צְדִיק. דְּדָמֵי לְחוּט
הַשְּׂדֵרָה, דְּבִיה ח"י חוֹלִיין,
לְקַבְּלַת ח"י נְעוּנָעֵין דְּלוֹלָב.
וְאֵינוֹן לְקַבְּלַת ח"י בְּרֻכָּאן
דְּצִלוֹתָא. לְקַבְּלַת שְׁמוּנָה
עֲשָׂרָה אֲזַפְרוֹת, (תהלים כט)
דְּהָבוּ לִי בְּנֵי אֱלֹהִים. לְקַבְּלַת
שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה אֲזַפְרוֹת דְּקְרִיאַת
שְׁמַע. וְנְעוּנָעַי לְשִׁית סִיטְרִין,
בְּחוּשְׁבָּן ו'. תַּלְתָּ נְעוּנָעֵין
בְּכָל סְטָרָא, אֵינוֹן ח"י.

לוֹלָב בְּמִין, כְּלִיל שֵׁשׁ מִינֵין
(דאינין) ג' (דף רנ"ו ע"א) הַדְּסִין,
גְּדוּלָּה גְּבוּרָה תַּפְּאֶרֶת. וְדָמִין
לְתַלְתָּ גוּנֵי עֵינָא. ב' בְּדֵי
עֲרֻבוֹת, נֶצַח וְהוֹד. וְדָמִין
לְתַרִין שְׁפוּן. לוֹלָב, יְסוּד,
דוּמָה לְשְׂדֵרָה. דְּבִיה קִיּוֹם
דְּכָל גְּרָמִין. וְעֲלֵיהּ אָמַר
דָּוִד, (תהלים לה) כָּל עֲצָמוֹתַי
תִּאֲמַרְנָה יי מִי כְמוֹךָ. אֲתָרוּג,
מְלָכוֹת. דוּמָה לְלֵבָא. דְּבִיה
הַהֲרָהוּרִין.

וְנְעוּנָעֵין דְּהֲלָל, אֵינוֹן
מְשׁוּתָּפִין בְּנְעוּנָעֵין דְּנְטִילַת
לוֹלָב, וְאֵינוֹן ח"י בְּאֵנָא.
ח"י ח"י, בְּהוּדוּ תַּחְלָה וְסוּף.
ח"י דְּנְטִילַת לוֹלָב, הָרִי ע"ב.
וּבְגִין דְּאֵת לוֹלָב בְּחוּשְׁבָּן
ח"ס, וְד' מִינֵין דְּלוֹלָב, הָא
חֶסֶד, דְּרוּעָא יְמִינָא. וּבְגִין
דְּאֵת תִּקְנוּ לוֹלָב בְּמִין,
לְסְטָרָא דְּחֶסֶד. אֲתָרוּג לְסְטָרָא
דְּגְבוּרָה, לְשִׁמְאֵל לֵבָא.
וּבְגִין דְּאֵת דְּהוּמָה לְלֵב,
תִּקְנוּ לְמַהוּי כִּיד שְׁמַאל.
כְּמָה דְּאוּקְמוּהּ, לוֹלָב בְּמִין,

שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה
לוֹלָב - הָרִי ע"ב. וּמִפְּנֵי זֶה
לוֹלָב בְּחֻשְׁבוֹן ח"ס, וְאַרְבַּעַת
מִינֵי הַלוֹלָב - הָרִי חֶסֶד,
זְרוּעַ יְמִין. וּמִפְּנֵי זֶה תִּקְנוּ
לוֹלָב בְּמִין, לְצַד הַחֶסֶד.
אֲתָרוּג לְצַד הַגְּבוּרָה, לְשִׁמְאֵל
הַלֵּב.

הדומה ללב, תקנו להיות ביד שמאל. כמו שפירושו, לולב בימין, ואתרוג בשמאלו. והם כנגד זכור ושמור. ומי נטל שניהם? העמוד האמצעי. לולב בימינו, ואתרוג בשמאלו.

באו האבות, והרועה הנאמן, ואהרן ודוד ושלמה, וברכו אותו ואמרו לו, אתה המנורה הקדושה, והחברים שלך שהם ששה, כנגד אלו שהם שבעה. ואתה המנורה הקדושה, נר מערבי באמצע, שכל ששה נרות מאירים ממך. בכל אחד נאמר בו, (משלי כ) נר ה' נשמת אדם.

והרועה הנאמן מאיר בך, ואתה בחברים שלך, והכל אחד בלי פרוד כלל. ומשם ואילך מתפשטים ענפים לכל בעלי החכמה, השלם דברי החבורה הראשונה שלך לעטר אותם.

פתח המנורה הקדושה ואמר, בחבור הראשון נאמר, (שיר השירים ח) מים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו'. מהו בוז? יום שני ויום ששי ויום שביעי של סכות, שבהם היו מנסכים מים ויין.

שבעה ימי סכות בהם היו מקריבים ישראל שבעים פרים לכפר על שבעים ממנים כדי שלא ישאר העולם חרוב מהם. זהו שכתוב ובחמשה עשר יום והקרבתם עלה אשה לריח ניחח לה' פרים בני בקר שלשה עשר תמימים. וביום השני פרים שנים עשר. וביום השלישי אחד עשר. וביום הרביעי עשרה. וביום החמישי פרים תשעה. וביום הששי פרים שמונה. וביום

השביעי שבעה. וכלם שבעים. ובכל יום היו חסרים. מדוע חסרים?

אָאָא כּאן הוּא רְמוּז, (בראשית ח) וַתִּנַּח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. ומה שם בימי המבול (שם) והמים היו הלוף וחסור - אף כף בתשרי, שהוא החודש השביעי, שבו כמה מצוות: ראש השנה, ויום הכפורים, סכה ולולב, אתרוג, מינים של הלולב, שופר - השכינה העליונה שורה על ישראל,

ואתרוג בשמאלו. אינון לקבל זכור ושמור. ומאן נטיל תרווייהו. עמודא דאמצעייתא. לולב בימיניה, ואתרוג בשמאליה.

אתו אבהן, ורעיא מהימנא, ואהרן ודוד ושלמה, וברכו ליה, ואמרו ליה, אנת בוצינא קדישא, וחברייא דילך דאינון שית, לקבל אינון ז'. ואנת בוצינא קדישא נר מערבי באמצע, דכל שית נרות נהרין מנך. בכל חד אתמר ביה, (משלי כ) נר יי נשמת אדם. ורעיא מהימנא נהיר בך, ואנת בחברייא דילך, וכלא חד, כלא פרודא כלל. ומתמן ואילך מתפשטין ענפין לכל מארי חכמתא, אשלים מלין דחבורא קדמא דילך לאעטרא לון.

פתח בוצינא קדישא ואמר, בחבורא קדמא אתמר (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וגו'. מאי בוז. יומא תניינא, ויומא שתיתא, ויומא שביעא דסופות. דבהון הוּו מנסכים מים ויין.

דשבע יומין דסופות, בהון היו מקריבין ישראל שבעים פרים, לכפרא על שבעין ממנן, בגין דלא ישתאר עלמא חרוב מנייהו. הדא הוא דכתיב, ובחמשה עשר יום והקרבתם עלה אשה לריח ניחח ליי פרים בני בקר שלשה עשר תמימים. וביום השני פרים י"ב. וביום השלישי י"א. וביום הרביעי עשרה. וביום החמישי פרים תשעה. וביום הששי פרים שמונה. וביום השביעי שבעה. וכלהו שבעין. ובכל יומא הוּו חסרים. אמאי חסרים.

אָאָא הָכָא קָא רְמִיז, (בראשית ח) וַתִּנַּח הַתֵּיבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. ומה התם בימי טופנא, (בראשית ח) והמים היו הלוף וחסור, אוף הכי בתשרי, דאיהו גרמא שביעא, דביה כמה פקודין, ראש השנה ויום הכפורים, סכה ולולב אתרוג, מינין דלולב שופר. שכינתא עלאה שרייא

שְׁהִיא תְּשׁוּבָה, סִפָּה, אֶתְרוּג, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא לְדוּלָב. מִיָּד - וְהַמִּים הָיוּ הַלּוֹף וְחֶסֶד. מִתְמַעֲטִין מִתְמַעֲטִים הַחֲטָאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל. אִף כִּן מִתְמַעֲטִים הַמְּנִינִים, שֶׁהֵם מִלְּאֲכֵי הַחֲבֵלָה שֶׁמְּנִינִים עֲלֵיהֶם שְׂדוּמִים לְמִי הַמַּבּוּל. כְּמוֹ שֶׁפָּרְשׂוּהוּ, עָשָׂה עֲבָרָה אַחַת, קָנָה לוֹ קִטְיָגוּר אַחַד. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁמִּתְמַעֲטִים הַחֲטָאִים, מִתְמַעֲטִים הַפְּרִים שֶׁלָּהֶם, מִתְמַעֲטִים הַמְּנִינִים שֶׁל שְׂבָעִים אַמּוֹת, מִתְמַעֲטִים שְׂבָעִים אַמּוֹת, מִתְמַעֲטֵי הַטּוֹב שֶׁלָּהֶם.

תִּבְתַּת נַח, צִוָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַכְנִיֵס עִמּוֹ שְׁנַיִם שְׁנַיִם (בְּרֵאשִׁית) שְׂבָעָה שְׂבָעָה זְכָר וְנִקְבָּה, לְקַרְבָּן, לְהִגָּן עַל נַח וְעַל כָּל אֱלוֹ שְׂנַכְנָסִים עִמּוֹ לְתַבָּה. אִף כִּן אֱלוֹ שְׂשׂוּמָרִים חֲגִים וְזַמְנִים, שֶׁהֵם יָמִים טוֹבִים, שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׂבָעָה שְׂבָעָה. שְׁנַיִם שְׁנַיִם - שְׁנֵי יָמֵי רֵאשׁ הַשָּׁנָה וְשְׁנֵי יָמִים שֶׁל שְׂבָעוֹת. וּמִפְּנֵי שֶׁאֱלוֹ שְׁנַיִם מֵהֶם בְּסַפְקָה, הָרִי שְׁנֵי יָמֵי הַפּוּרִים בְּמִקּוּמָם. שְׂבָעָה שְׂבָעָה - שְׂבָעַת יָמֵי הַפֶּסַח, שְׂבָעַת יָמֵי הַסִּכּוֹת. נַח פִּנְגָד יוֹם הַשַּׁבָּת, וְזֶהוּ (שֵׁם ו) מִכָּל הַחַי.

הַסִּפָּה מְגַנָּה עַל יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שְׂפָתוֹב (יִשְׁעִיהָ ד) וְסִפָּה תִּהְיֶה לְצַל יוֹמָם מִחֶרֶב. הַסִּפָּה הִיא מְגַנָּה. מֵה תִּבְתַּת נַח לְהִגָּן, אִף כִּן סִפָּה לְהִגָּן. וְעוֹד מִכָּל הַחַי - חַיִּי בְּרִכּוֹת הַתְּפִלָּה, וְהֵן תִּשְׁעַת תִּשְׁעָה. בְּרִכַּת הַמִּינִים בֵּה נִשְׁלָמוֹת עֶשֶׂר סְפִירוֹת מִמְעַלָּה לְמַטָּה וּמִמַּטָּה לְמַעַלָּה, וְהִיא פִּנְגָד נַח.

וְעוֹד מִכָּל הַחַי - הַשְּׂכִינָה מְגַנָּה עַל אֱלוֹ שְׂשׂוּמָרִים י', אוֹת שְׂבָת בְּתַחוּם שְׁלוֹ, שֶׁהוּא שְׂמוֹנֵת אֲלָפִים, אֲלָפִים לְכָל צַד. וְעוֹד מִכָּל הַחַי - אֱלוֹ שְׂשׂוּמָרִים י', אוֹת בְּרִית, שֶׁהוּא בְּשִׁמּוֹנָה יָמִים, שְׁנַמְר עֲלֵיהֶם, (וּיְקָרָא יב) וּבִיּוֹם הַשְּׂמִינִי יְמוֹל בֶּשֶׂר עָרְלָתוֹ. וְעוֹד מִכָּל הַחַי - אֱלוֹ שְׂשׂוּמָרִים אוֹת י', תְּפִלִּין בְּשִׁמּוֹנָה פְּרָשִׁיּוֹן.

עַל יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי תְּשׁוּבָה, סִפָּה, אֶתְרוּג, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ לְדוּלָב. מִיָּד וְהַמִּים הָיוּ הַלּוֹף וְחֶסֶד, מִתְמַעֲטִין חוּבִין דִּישְׂרָאֵל, אוֹף הָכִי מִתְמַעֲטִין מְמַנָּן דְּאִינוּן מִלְּאֲכֵי חֲבֵלָה, דְּמְמַנָּן עֲלֵיהוּ, דְּדַמְיִין לְמִי טוֹפְנָא. כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, עָשָׂה עֲבָרָה אַחַת קָנָה לוֹ קִטְיָגוּר אַחַד. בְּהִיא זְמַנָּא דְּמִתְמַעֲטִין חוּבִין, מִתְמַעֲטִין פְּרִים דְּלִהוּן, מִתְמַעֲטִין מְמַנָּן דְּע' אוּמִין, מִתְמַעֲטִין ע' אוּמִין, מִתְמַעֲטֵי טוֹבָא דְּלִהוּן.

תִּבְתַּת נַח, מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְאֶעְלָא עֲמִיה שְׁנַיִם שְׁנַיִם (בְּרֵאשִׁית) שְׂבָעָה שְׂבָעָה זְכָר וְנִקְבָּה, לְקַרְבָּנָא, לְאֶגְנָא עַל נַח, וְעַל כָּל אִינוּן דְּעָאֲלוּן עֲמִיה לְתִיבָה. אוֹף הָכִי אֲלוּן דְּמִנְטְרִין חֲגִין וְזַמְנִין, דְּאִינוּן יָמִים טוֹבִים, שְׁנַיִם שְׁנַיִם שְׂבָעָה שְׂבָעָה, שְׁנַיִם שְׁנַיִם תְּרִין יוּמִין דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְתְרִין יוּמִין דְּשְׂבָעוֹת, וּבְגִין דְּאִינוּן תְּרִין מְנִיָּהוּ בְּסַפְקָה, הָא אִית שְׁנֵי יָמֵי הַפּוּרִים בְּאַתְרֵיהוּ. שְׂבָעָה שְׂבָעָה, ז' יוּמִין דְּפֶסַח, ז' יוּמִין דְּסוּכּוֹת. נַח לְקַבֵּל יוֹם הַשַּׁבָּת, וְהִיא אִיהוּ מִכָּל הַחַי.

סִפָּה קָא אֶגְנִית עֲלֵיהוּ דִישְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (יִשְׁעִיהָ ד) וְסִפָּה תִּהְיֶה לְצַל יוֹמָם מִחֶרֶב. סִפָּה קָא אֶגְנִית. מֵה תִּבְתַּת נַח לְאֶגְנָא, אוֹף הָכִי סִפָּה לְאֶגְנָא. וְעוֹד מִכָּל הַחַי, ח"י בְּרִכָּאן דְּצִלוֹתָא, מְאִינוּן ט' ט', בְּרִכְתָּא דְּמִינִין בֵּה אֶשְׁתְּלִימוּ י' סְפִירָאן מְעִילָא לְתַתָּא, וּמִתַּתָּא לְעִילָא. וְאִיהוּ לְקַבֵּל נַח.

וְעוֹד מִכָּל הַחַי, שְׂכִינְתָּא אֶגְנִית עַל אֲלוּן דְּנִטְרִין י', אוֹת שְׂבָת בְּתַחוּמָא דִּילִיָּה, דְּאִיהוּ ח' אֲלָפִים, תְּרִין אֲלָפִין לְכָל צַד. וְעוֹד, מִכָּל הַחַי, אֲלוּן דְּנִטְרִין י' אוֹת בְּרִית, דְּאִיהוּ בְּח' יוּמִין, דְּאַתְמַר עֲלֵיהוּ, (וּיְקָרָא יב) וּבִיּוֹם הַשְּׂמִינִי יְמוֹל בֶּשֶׂר עָרְלָתוֹ. וְעוֹד, מִכָּל הַחַי, אֲלוּן דְּנִטְרִין אוֹת י', תְּפִלִּין בְּתַמְנִיָּא פְּרָשִׁיּוֹן.

אֲלָפִים, אֲלָפִים לְכָל צַד. וְעוֹד מִכָּל הַחַי - אֱלוֹ שְׂשׂוּמָרִים י', אוֹת בְּרִית, שֶׁהוּא בְּשִׁמּוֹנָה יָמִים, שְׁנַמְר עֲלֵיהֶם, (וּיְקָרָא יב) וּבִיּוֹם הַשְּׂמִינִי יְמוֹל בֶּשֶׂר עָרְלָתוֹ. וְעוֹד מִכָּל הַחַי - אֱלוֹ שְׂשׂוּמָרִים אוֹת י', תְּפִלִּין בְּשִׁמּוֹנָה פְּרָשִׁיּוֹן.

השכינה, שהיא סְכָה, מגנה עליהם, ופורשת כנֶפֶשׁ עליהם כאמא על בנים, ומפני זה תקנו לברך הפורס סכת שלום עלינו. ומפני זה בחדש השביעי, שבו כל מצוות אלו, (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, עם ישראל באביהם שבשמים. ואין מים רבים אלא כל האמות והממנים שלהם. אם יתן איש, שהוא סמאל, כל מה שיש לו בעולם הזה, כדי שישתתף באלו המצוות עם ישראל - בוז יבוזו לו.

וביום השמיני עצרת, פר אחד איל אחד. הרי פרשהו בעלי המשנה, למלך שזמן אורחים, לאחר ששלח אותם, אמר לאלו בני ביתו: אני ואתם נעשה סעודה קטנה. ומה עצרת? כמו שנאמר (שמואל א-ט) זה יעצר בעמי, ואין עצר אלא מלכות. מצד השכינה העליונה עושה סעודה גדולה, ומצד המלכות סעודה קטנה. ונהגין לעשות ישראל עמה שמחה, ונקראת שמחת תורה. ומעטרים לספר תורה בכתר שלו, רמז ספר תורה לתפארת, השכינה - עטרת תפארת.

אמר רבי אלעזר, אבא, מדוע מצד האמא העליונה מזמן כל הממנים של כל האמות, ומצד השכינה התחתונה לא מזמן אלא אמה יחידה, כנגד פר יחיד?

אמר לו, בני, טוב שאלת. מפני שמלכות היא רומזת לבת, שהיא צנועה בבית אביה ואמה. והיא ארוסה ולא נשואה. אין דרך ארץ לאכל עם אורחים. אבל אמא שהיא נשואה, דרך ארץ הוא (לאכל עם האורחים) אחר שמזמין בעלה אורחים לאכל על השלחן עם בעלה. ואם הם אורחים נכרים, לא אוכלים עמהם לא אבא ולא אמא, וכל שכן הבת. ומשום כך בסעודה של שבעים

שבִּינְתָא דאיהי סְכָה, אגינת עליהו, ופרישת גדפאה עליהו, כאמא על בנין, ובגין דא תקינו לברכא, הפורס סכת שלום עלינו. ובגין דא בִּרְחָא שביעאה, דביה כל פקודין אלין, (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. עם ישראל באבוהון שבשמים. ולית מים רבים, אלא כל אומין וממנן דלהון. אם יתן איש, דאיהו סמאל, כל מה דאית ליה בעלמא דין, בגין (דף נ"ו ע"ב) דישתתף באלין פקודין עם ישראל, בוז יבוזו לו.

וביום השמיני עצרת פר אחד איל אחד, הא אוקמוהו מארי מתניתין, למלכא דזמין אושפיזין, לבתר דשלח לון, אמר לאלין בני ביתא דיליה, אנא ואתון נעביד סעודה קטנה. ומאי עצרת. כמה דאת אמר, (שמואל א כ ט) זה יעצר בעמי, ולית עצר אלא מלכות. מסטרא דשכינתא עלאה, עביד סעודתא רברבא, ומסטרא דמלכותא, סעודתא זעירא. ונהגין למעבד ישראל עמה חדוה, ואתקריאת שמחת תורה. ומעטרן לספר תורה בכתר דיליה, רמז ספר תורה לתפארת, שכינתא עטרת תפארת.

אמר רבי אלעזר, אבא, אמאי מסטרא דאמא עלאה, זמין לכל ממנן דכל אומין, ומסטרא דשכינתא תתאה, לא זמין אלא לאומה יחידה, לקבל פר יחידא.

אמר ליה ברי, שפיר שאילת. בגין דמלכות איהי רמיזא לברתא, דאיהי צנועה בבית אביה ואמה. ואיהי ארוסה ולא נשואה. לאו אורח ארעא, למיכל עם אושפיזין. אבל אימא דהיא נשואה, אורח ארעא איהו (למיכל עם אורח) בטר דמזמין בעלה אושפיזי, למיכל על פתורא עם בעלה. ואי אינון אושפיזין נכראין, לא אכלי עמהון, לא אבא, ולא אמא, וכל שכן ברתא. ובגין כך בסעודתא דשבעין ממנן, לא אשתתף למיכל עמהון, חד

(לאכל עם האורחים) אחר שמזמין בעלה אורחים לאכל על השלחן עם בעלה. ואם הם אורחים נכרים, לא אוכלים עמהם לא אבא ולא אמא, וכל שכן הבת. ומשום כך בסעודה של שבעים

הממנים לא משתתף לאכל עמהם אחד מבצעי המלך, מפני שהם נכרים. אמר לו, ודאי עתה יתישב הדבר בלבי על בריו.

עלת תמיד - זו השכינה, שעולה למעלה באותה דרגה, שנאמר בה ערב ובקר בכל יום תמיד אומרים פעמים שמע ישראל. והיא עולה בעמוד האמצעי, שהוא תדיר עמה בלי פרוד כלל.

וראן עולה? למקום שנגזרה משם, שהוא אין סוף, והוא גבוה מכל הספירות. ומפני זה פרשה, עולה - כלה לגבוה עולה. וכאשר הא עולה, אוחזות בה כל הספירות, והן עולות עמה. ומה העליה שלה? לריח נחת, לתת ריח טוב לפני ה', ואחר כך נאמר בה, (ויקרא ט) וירד מעשת החטאת והעלה. ורדה מלאה כפרה מכל חטאי ישראל.

והרי העליה שלה היא בעמוד האמצעי. ומפני כך הירדה שלה היא בו, וכל הצבאות שלה. ומפני זה נקרא סלם, שבו כל ההיות (הכנויים) עולות ויורדות, שהן תלויות מן יהוה. ומפני זה כל הקרבנות והעולות הם ליהוה. ונקראת קרבן על שם שמתקריבים בה כל הכנויים ליהוה.

ומפני זה נאמר עליה, (במדבר ז) קרבנו קצרת כסף אחת. אין דרגה נקרכת לגבי יהוה פחותה ממנה. ואין תפלה ומצוה מכל מצוות התורה, וכל קרבנות ועולות, שהם לחוץ ממנה. בכל דרגות הספירות לא מתקבלות לפני יהוה חוץ ממנה. ומפני זה נאמר עליה, (ויקרא טז) בזאת יבא אהרן אל הקדש. ומפני זה אמר הנביא, (ירמיה ט) כי אם בזאת יתהלל המתהלל.

היא שלמים, שלמות השם של יהוה, בכל דרגה ודרגה. היא ה'. אדני. י' של יהוה. היא ה' מאלהים. היא ה' מאהיה. י' משדי. סוף כל הויה וכנוי. ומפני זה נאמר בה, (קהלת יב) סוף דבר

מן מארי מלכא, בגין דאינון נוכראין. אמר ליה ודאי כען אתיישבת מלה בלבאי, על ברייה.

עולת תמיד, דא שכינתא, דסליקת לעילא בההוא דרגא, דאתמר בה ערב ובקר בכל יום תמיד, אומרים פעמים שמע ישראל. ואיהי סליקת בעמודא דאמצעייתא, דאיהו תדיר עמה בלא פרודא כלל.

ולאן סליקת. לאתר דאתגזרת מתמן, דאיהו אין סוף, ואיהו גבוה מפל ספיראן. ובגין דא אוקמוה. עולה כלה לגבוה סלקא. וכד איהי סליקת, אחידן בה כל ספירן, ואינון סלקין עמה. ומאי סליקו דילה. לריח נחת, למיהב ריחא טבא קדם יי, ולבתר אתמר בה, (ויקרא ט) וירד מעשות החטאת והעולה. נחתת מליא כפרה מכל חובין דישראל.

והא סליקו דילה איהו, בעמודא דאמצעייתא. אוף הכי נחיתו דילה איהו ביה, וכל חילין דילה, ובגין דא אקרי סלם, דביה כל הויין (נ"א כנויין) סלקין ונחתין, דאינון תליין מן יהוה. ובגין דא, כל קרבנין ועלוון אינון ליהוה. ואתקריאת קרבן, על שם דאתקריבו בה כל כנויין ליהוה. ובגין דא אתמר עליה, (במדבר ז) קרבנו קצרת כסף אחת. לית דרגא דאתקריב לגבי יהוה, פחות מנה. ולית צלותא ופקודא מכל פקודין דאורייתא, וכל קרבנין ועלוון, דאינון לבר מנה. בכל דרגין דספיראן לא מתקבלן קדם יהוה, לבר מנה. ובגין דא אתמר עליה, (ויקרא טז) בזאת יבא אהרן אל הקדש. ובגין דא אמר נביא, (ירמיה ט) כי אם בזאת יתהלל המתהלל.

איהי שלמים, שלימו דשמא דיהוה, בכל דרגא ודרגא. איהי ה'. אדני. י' דיהוה. איהי ה' מן אלהים. איהי ה' מן אהיה. י' מן שדי. סוף דכל הויה וכנוי. ובגין דא אתמר בה, (קהלת יב) סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור. איהי סוף מעשר

ספיראן, ים סוף. שְׁלִימוֹ דְעֵלְאִין וְתַמְאִין. אִיהוּ תַרְעָא לְאֵעְלָא לְכָל חֲכַמְתָּא, לְכָל פְּנוּי וְהוּזָה, וְלֹאֲעֵלָא בְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה, יְדִיעָה דְכֵלָא. וּפְחוּת מִינָה, לִית רְשׁוֹ לְשׁוּם בְּרִיָּה, לְאִשְׁגָּחָא לְשׁוּם יְדִיעָה בְּעוֹלָם. עֲלָה אֲתַמַּר, (תהלים קיח) זֶה הַשְּׁעַר לִי צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.

אִיהוּ שֵׁם מ"ב אֲתוּוּן, דְּבַהוּן אֲתַבְּרִיאוּ עֲלֵאִין וְתַמְאִין. (ואלו אינון אֲתוּוּן כְּנוּיין לְאֲתוּוּן דְּהוּוּוּן דְּבַהוּן אֲתַבְּרִיאוּ עֲלֵאִין) אִיהי אֲתַקְרִיאַת עֵין מְסֻטְרָא דִּמְיִנָא, (תהלים לג) הִנֵּה עֵין יְהוָה אֵל יִרְאִיו. וְאֲתַקְרִיאַת אֲזִן מְסֻטְרָא דְשִׁמְאֵלָא, (דניאל ט) הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנְךָ וּשְׁמַע. וְאֲתַקְרִיאַת רִיחַ מְסֻטְרָא דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא. וְאֲתַקְרִיאַת פֶּה, מְגַרְמָה. הֲדָא הוּא דְכַתִּיב, (במדבר יב) פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ.

אֲתַקְרִיאַת פְּקוּדָא קְדָמָא אֲנַכִּי, מְסֻטְרָא דְכֶתֶר, דְּאִיהוּ אִי"ן מְאֵלְהִינוּ. אֲנַכִּי בִיה כ', כְּתֵר. וּבִיה אִין. וְכְתֵר אֲתַקְרִי מְסֻטְרָא דְאִימָא עֲלָאָה. דְּאֲדַבֵּר לְגַבְהָ חֲמֻשִׁין זְמַנִּין יְצִיאַת מְצָרִים בְּאוּרִיַתָּא. וְאִיהי ב"ת מִן בְּרֵאשִׁית, דְּכֵלִילָא עֶשֶׂר אַמְרִין, מְסֻטְרָא דְחֲכַמָּה בַת י', (משלי ג) בְּחֲכַמָּה יָסַד אַרְץ. בְּאֶבֶא יָסַד בְּרֵתָא. וְאִיהוּ (איוב כח) נְתִיב לֹא יָדְעוּ עֵיט, דְּכֵלִיל ל"ב נְתִיבוֹת, דְּאִינוּן ל"ב אֱלֹהִים מְסֻטְרָא דְאִימָא עֲלָאָה, דְּאֲתַקְרִי כְבוֹד. וְכַד אֲתַפְלִילֵן בְּבֵרְתָא, אֲתַקְרִי ל"ב. וּבְגִין דָּא כְבוֹד לְעֵילָא, ל"ב לְתַתָּא.

וְי' דְבָרָן אֲתִיְהִיבוּ. חֲמֵשׁ בְּלוּחָא חָדָא, וְחֲמֵשׁ בְּלוּחָא תַנְיִנָא. אִיהי כֵלִיל לוֹן, ה' מְפֹתֵר עַד גְּבוּרָה. וְה' מְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, עַד (דף רנ"ז ע"א) בְּרֵתָא. וְאִינוּן ה' ה'. וְכִי אֵית לְמַלְלָא בְּעֶשְׂרָה פִּיּוֹת. אֲלָא כֵלִיל לוֹן בְּבַת יְחִידָה י' וְאֲתַעְבִּידוּ כְּלֵהוּ חָדָא. אוּף הָכִי ו', אֲתַקְרִי קוּל, וְלֹא אֲשַׁתְמוּדְעִין בִּיה, עַד דְּאֲשַׁתְתַּף עַד (ס"א ע"ג) דְּבוּר. וּבְגִין דָּא, (דברים ד) קוּל דְּבָרִים אֲתָם שְׁמַעִים.

היא כוללת אותו, חמשה מפתר עד גבורה, וחמשה מהעמוד האמצעי עד הבת. והם חמשה חמשה. וכי יש לדבר בעשרה פיות? אלא כולל אותם בבת יחידה י', ונעשו כלם אחד. אף כן ו' נקרא קול, ולא מכירים בו עד שמשתתף עד (ע"ג) דבור. ומפני זה, (דברים ד) קול דברים אתם שמעים.

הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור. היא סוף מעשר ספירות, ים סוף. שלמות עליונים ותחתונים. היא שער להכנס לכל חכמה, לכל פנוי והוזה, ולהכנס בכל ספירה וספירה, ידיעה של הכל. ופחות ממנה אין רשות לשום בריה להשגיח לשום ידיעה בעולם. עליה נאמר, (תהלים קיח) זֶה הַשְּׁעַר לֵה צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.

היא שם של מ"ב אותיות, שבהן נבראו עליונים ותחתונים. (ואלו הן אותיות כנויים לאותיות הקדושות שבהן נבראו עליונים). היא נקראת עין מצד הימין, (תהלים לג) הִנֵּה עֵין יְהוָה אֵל יִרְאִיו. וְנִקְרָאת אֲזִן מְסֻטְרָא, (דניאל ט) הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנְךָ וּשְׁמַע. וְנִקְרָאת רִיחַ מְסֻטְרָא דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִי. וְנִקְרָאת פֶּה מְעַצְמָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (במדבר יב) פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ.

נקראת מצוה ראשונה אנכי, מצד הכתר, שהוא אי"ן מאלהינו. אנכי - בו כ', כְּתֵר. ובו אִין. וְכְתֵר נִקְרָא מְסֻטְרָא דְאִימָא הַעֲלִינָה, שֶׁהַזְכִּיר אֲצֵלָה חֲמֻשִׁים פְּעָמִים יְצִיאַת מְצָרִים בְּתוֹרָה. וְהִיא ב"ת מְבִרָאשִׁית, שְׁכוּלְלַת עֶשֶׂר אֲמִירוֹת מְסֻטְרָא דְחֲכַמָּה, בַּת י', (משלי ג) בְּחֲכַמָּה יָסַד אַרְץ. בְּאֶבֶא יָסַד הַבַּת. וְהוּא (איוב כח) נְתִיב לֹא יָדְעוּ עֵיט, שְׁכוּלְלַת ל"ב נְתִיבוֹת, שֶׁהֵם ל"ב אֱלֹהִים מְסֻטְרָא דְאִימָא הַעֲלִינָה, שְׁנִקְרָאת כְבוֹד. וְכֹאֲשֶׁר נְכֵלְלִים בְּבַת, נִקְרָא ל"ב. וּמִפְּנֵי זֶה כְבוֹד לְמַעְלָה, ל"ב לְמַטָּה.

ועשרה דברות נתנו חמשה בלוח אחד, וחמשה בלוח שני. היא כוללת אותו, חמשה מפתר עד גבורה, וחמשה מהעמוד האמצעי עד הבת. והם חמשה חמשה. וכי יש לדבר בעשרה פיות? אלא כולל אותם בבת יחידה י', ונעשו כלם אחד. אף כן ו' נקרא קול, ולא מכירים בו עד שמשתתף עד (ע"ג) דבור. ומפני זה, (דברים ד) קול דברים אתם שמעים.

היא מצוה שניה מצד הגבורה, יראה בחשבון. ורמוזה במלת בראשית, ירא בשת. ופרשוה, מי שאין לו בשת פנים, ודאי שלא עמדו אבותיו על הר סיני.

היא מצוה שלישית, שנקראת אהבת חסד. זהו שפתוב (ירמיה לא) אהבת עולם אהבתיו על פן משכתיף חסד. אהבה כלולה מהאבות, שנקרא בהם בכל מכל. כל. וסוד הדבר - (שם ב) זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולתיך.

והיא מצוה רביעית, יחוד, מצד העמוד האמצעי, שמע ישראל. והיא כ"ה כ"ה אותיות עמו בשש תבות, שהן שמע ישראל (וכו'). ובגללה אמר אברהם, (בראשית כב) גלכה עד כ"ה ונשתתחה. (שמות ט) כ"ה תאמר לבית יעקב.

היא א"ח, עמוד האמצעי, והיא ד', שלמות היחוד שלו להשלים בו אחד. א"ח כולל תשע ספירות, שהן א' - אין סוף, ח' - שמונה ספירות, מחכמה עד יסוד. ד' - מלכות, הקוץ שלה, בה נשלמות לעשר, שהם יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ד' כלולה מארבע אותיות יהוה.

מצוה חמישית, (יהושע א) והגית בו יומם ולילה. היא תורה שבכתב מצד החסד, ותורה שבפעל פה מצד הגבורה, שבהן חכמה ובינה. כמו שפרשוה בעלי המשנה, הרוצה להחכים - ידרים. להעשיר - יצפין. והעמוד האמצעי כולל את שניהם, ומפני זה נקרא שמים, כולל אש ומים, אש של גבורה ומים של חסד.

ובמפני זה כתר, שהיא כף, (במדבר ז) עשרה עשרה הפך בשקל הקדש. שהם יה"ה, שלש אותיות, נעשות כף על ו'. והו כנגד כתר תורה. ו' זה ספר תורה. כף עטרה על ראשו. והכל יהו"ה, עשרים ושש בחשבון.

איהי פקודא תננא מסטרא דגבורה, יראה בחושבן. ורמיזא במלת בראשית, ירא בשת. ואוקמוה, מאן דלית ליה בשת פנים, ודאי דלא עמדו אבהתוי על טורא דסיני.

איהי פקודא תליתאה, דאתקרי אהבת חסד. הדא הוא דכתיב, (ירמיה לא) אהבת עולם אהבתיו על פן משכתיף חסד. אהבה כלילא מאבהן, דאתקרי בהון בכל מכל כל. ורזא דמלה, (ירמיה ב) זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולתיך.

ואיהי פקודא רביעאה, יחוד, מסטרא דעמודא דאמצעייתא, שמע ישראל. ואיהי כ"ה כ"ה אתוון, עמיה בשית תיבין, דאינון שמע ישראל. ובגינה אמר אברהם (בראשית כב) גלכה עד כ"ה ונשתתחה. (שמות ט) כ"ה תאמר לבית יעקב.

איהו א"ח, עמודא דאמצעייתא, ואיהי ד', שלימו דיחודא דילה, לאשלקא ביה אחד. א"ח, כליל ט' ספיראן, דאינון א' אין סוף. ח' תמניא ספיראן, מחכמה עד יסוד. ד' מלכות, קוצא דילה, בה אשתלימו לעשרה, דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א. ד' כלילא מד' אתוון יהוה.

פקודא חמישאה, (יהושע א) והגית בו יומם ולילה. איהי אורייתא דבכתב מסטרא דחסד. ואורייתא דבעל פה מסטרא דגבורה. דבהון חכמה ובינה. כמה דאוקמוה מארי מתניתין, הרוצה להחכים ידרים. להעשיר יצפין. ועמודא דאמצעייתא כליל תרווייהו, ובגין דא אתקרי שמים, כליל אש ומים, אש דגבורה, ומים דחסד.

ובגין דא כתר, דאיהי כף, (במדבר ז) עשרה עשרה הפך בשקל הקדש. דאינון יה"ה, תלת אתוון, אתעבידו כף, על ו'. והינו כנגד כתר תורה, ו' היינו ספר תורה, כף עטרה על רישיה. וכלא יהו"ה, כ"ו בחושבן.

מִצֹּה שְׁשִׁית הִיא תַּפְלָה שֶׁל יָד
בְּזוֹעַ שְׁמָאל. וּמִצַּד הַגְּבוּרָה ה'
שֶׁל יָד פְּהָה, מִכְּתָר וְעַד גְּבוּרָה,
חֲמֵשׁ סְפִירוֹת, וְהֵן תַּפְלִין שֶׁל
רֹאשׁ שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. וְהִיא
קֶשֶׁר שֶׁלֹּשׁ רְצוּעוֹת, שֶׁהֵן נִצַּח
הוֹד יְסוּד.

וְהִיא מִצֹּה שְׁבִיעִית, מִצֹּת
צִיצִית, כּוֹלֶלֶת תַּכְלֵת וְלִבָּן, דִּין
וְרוּחַמִּים. בְּאֵשׁ, אֵשׁ לִבְנָה לֹא
אוֹכֵלֶת. תַּכְלֵת אוֹכֵלֶת וּמְכַלָּה,
(מַלְכִים-א יח) וְתֹאכַל אֶת הָעֵלָה. לִבָּן
מִיָּמִין, תַּכְלֵת מִשְׁמָאל. הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי יְחוּד בֵּין שְׁנֵיהֶם, יָרֵק.
מִשׁוּם כִּף פְּרֻשׁוֹהוּ בְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה,
מֵאִמְתִּי קוֹרִין אֶת שְׁמַע
בְּשַׁחְרִית? מְשִׁיכִיר בֵּין תַּכְלֵת
לְלִבָּן. וּמִפְּנֵי זֶה תִּקְנֹנוּ פְּרֻשֶׁת
צִיצִית לְקָרָא אוֹתָהּ בִּיְחוּד.

וְהִיא מִצֹּה שְׁמִינִית, מְזוּזָה.
הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת מְזוּזָה מִצַּד
הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שֶׁל אוֹתִיּוֹת
יְהוָה. וּמִצַּד שֶׁל צְדִיק, סוּד
הַבְּרִית, נִקְרָאת שְׂדֵי חוֹתֶמֶת
הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא יְהוָה.

מִצֹּה תְּשִׁיעִית, הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת
אוֹת בְּרִית מִצַּד שֶׁל צְדִיק יְסוּד
עוֹלָם. (בְּרַאשִׁית ט) זֹאת אוֹת הַבְּרִית.
(שְׁמוֹת לא) בִּינִי, הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי,
וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, נִצַּח וְהוֹד. אוֹת
- זֶה צְדִיק. הִיא - זוֹ הַשְּׂכִינָה. כִּי
שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם
- מִכְּתָר עַד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי.
שְׂאִין שֹׁשֶׁה בְּכָל מְקוֹם אֲלֵא מִצַּד
הָאוֹת ו'. וְאִין שְׁבִיעִי אֲלֵא מִצַּד
הָאוֹת י', עֲטָרָה עַל רֹאשׁוֹ חֲכָמָה
עֲלִיוֹנָה, אוֹת הוּא. חֲכָמָה

תַּחְתּוֹנָה, אוֹת הִיא.

וְתִקְנֹנוּ לְמוֹל לְשִׁמוּנָה, שֶׁהֵם ח',
מִחֲכָמָה עַד יְסוּד. לְקַבֵּל בָּהֶם י'
קִטְנָה, לְהַעֲלוֹת אוֹתָהּ עַד כְּתָר, לְהִיּוֹת עֲטָרָה עַל רֹאשָׁם. וְתִקְנֹנוּ לְשִׁים הָעֲרֵלָה בְּכָלֵי עֶפְרָה, לְקַיֵּם

פְּקוּדָא שְׁתִּיתָא, אִיהִי תַּפְלָה שֶׁל יָד, בְּדוֹעַא שְׁמָאלָא.
וּמִסְטָרָא דְגְבוּרָה ה' דִּיד פְּהָה, מִכְּתָר וְעַד גְּבוּרָה,
ה' סְפִירָאן, וְאִינוּן תַּפְלִין דְּרִישָׁא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא.
וְאִיהִי קֶשֶׁר תַּלְתַּת רְצוּעוֹת, דְּאִינוּן נִצַּח הוֹד יְסוּד.

וְאִיהִי פְּקוּדָא שְׁבִיעָא, מִצֹּת צִיצִית, כְּלִיל תַּכְלֵת וְלִבָּן,
דִּינָא וְרוּחַמִּי. בְּנוּרָא, אֲשָׁא חוּרָא לֹא אֲכִיל. תַּכְלָא,
אֲכִיל וְשְׂעִי, (מַלְכִים א יח) וְתֹאכַל אֶת הָעֵלָה. חוּרָא מִיָּמִינָא,
תַּכְלֵת מִשְׁמָאלָא, עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, יְחוּד בֵּין תַּרְוֵיהוּ,
יָרוּק. בְּגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִרִי מִתְנִיתִין, מֵאִמְתִּי קוֹרִין
אֶת שְׁמַע בְּשַׁחְרִין מְשִׁיכִיר בֵּין תַּכְלֵת לְלִבָּן. וּבְגִין דָּא
תִּקְנֹנוּ פְּרֻשֶׁת צִיצִית, לְמִקְרִי לָהּ בִּיְחוּדָא.

וְאִיהִי פְּקוּדָא תְּמִינָא, מְזוּזָה. שְׂכִינְתָא אֲתַקְרִיאַת מְזוּזָה,
מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, דְּאֲתוּוֹן דִּיהוָה.
וּמִסְטָרָא דְצְדִיק, רְזָא דְבְרִית, אֲתַקְרִי שְׂדֵי. שְׂדֵי חוֹתֶמֶת
דְּמִלְכָא, דְּאִיהוּ יְהוָה.

פְּקוּדָא תְּשִׁיעָא, שְׂכִינְתָא אֲתַקְרִיאַת אוֹת בְּרִית, מִסְטָרָא
דְּצְדִיק יְסוּד עוֹלָם. (בְּרַאשִׁית ט) זֹאת אוֹת הַבְּרִית.
(שְׁמוֹת לא) בִּינִי, עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, נִצַּח
הוֹד. אוֹת, דָּא צְדִיק. הִיא, דָּא שְׂכִינְתָא. כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים
עָשָׂה יי אֶת הַשָּׁמַיִם, מִכְּתָר עַד עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא. דְּלִית
שִׁית בְּכָל אֲתָר, אֲלֵא מִסְטָרָא דָּאֵת ו'. וְלִית שְׁבִיעִי, אֲלֵא
מִסְטָרָא דָּאֵת י', עֲטָרָה עַל רֹאשֵׁי חֲכָמָה עֲלֵאָה. אוֹת
הוּא. חֲכָמָה תַּתָּא, אוֹת הִיא.

וְתִקְנֹנוּ לְמַגְזֵר לְתַמְנָא, דְּאִינוּן ח', מִן חֲכָמָה עַד יְסוּד.
לְקַבֵּלָא בְּהוּן י' זְעִירָא, לְסַלְקָא לָהּ עַד כְּתָר,
לְמַהוּי עֲטָרָה עַל רֹאשֵׁיהוּן. וְתִקְנֹנוּ לְשׁוּיָא לְעֲרֵלָה בְּמָנָא
דְּעֶפְרָא, לְקַיֵּים (ישעיה סה) וְנַחֲשׁ עֶפְרָ לְחַמוּ.

פְּקוּדָא עֲשִׂירָא, (שְׁמוֹת לא) וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשֶּׁבֶת.
שְׂכִינְתָא אֲתַקְרִיאַת שֶׁבֶת, מִסְטָרָא דְתַלְתַּת דְּרָגִין
קִטְנָה, לְהַעֲלוֹת אוֹתָהּ עַד כְּתָר, לְהִיּוֹת עֲטָרָה עַל רֹאשָׁם. וְתִקְנֹנוּ לְשִׁים הָעֲרֵלָה בְּכָלֵי עֶפְרָה, לְקַיֵּים

(ישעיה סה) וְנַחֲשׁ עֶפְרָ לְחַמוּ.

מִצֹּה עֲשִׂירִית, (שְׁמוֹת לא) וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשֶּׁבֶת. הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת שֶׁבֶת מִצַּד שֶׁלֹּשׁ דְּרָגוֹת

עֲלֵינוֹת שֶׁהֵן ש', שְׁלֹשָׁה כְּתָרִים : כְּתָר, חֲכָמָה, בִּינָה. וְהִיא בַת, רְבִיעִית לָהֶם. שְׁשֵׁה יָמִים, מִחֶסֶד עַד יְסוּד, בָּהֶם תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה, מִפְּנֵי שֶׁהַבְּנֵן מִתְחִיל מִחֶסֶד. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (תהלים פט) עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. אֲבָל מִבִּינָה וּלְמַעַלָּה הִיא מְנוּחָה וְעִנְג וּשְׁבִיתָה לְכָל מַעֲשֶׂה.

מִצְוָה אַחַת עֲשֶׂה הִיא נִקְרָאת תְּפִלָּה שֶׁל שְׁחָרִית, מְנוּחָה וְעִרְבִית, מִצַּד שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, וְהִיא תְּפִלַּת כָּ"ל פֿ"ה. אֵינן כָּל אֵלָא צְדִיק, שְׁפָתוֹב (דברי הימים א-כט) כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ, וְתִרְגָּם יוֹנְתָן בֶּן עֲזִיָּאל, שְׁאוּחֵז בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ. פֿ"ה כְּחֻשְׁבוֹן מִלָּה. וְמָה בְּרִית בֵּה מִתְחַדִּים זְכָר וּנְקֵבָה שְׁלֹמֶטָה - אִף בְּיְסוּד מִתְחַד חֶתָן וְכֹלָה שְׁלֹמֶעֱלָה, הוּא חֵי הָעוֹלָמִים כּוֹלָל ח"י בְּרָכוֹת, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (משלי י) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק.

וּמִפְּנֵי זֶה, כָּל הַכּוֹרֵעַ - כּוֹרֵעַ בְּכּוֹרֵעַ, וְכָל הַזּוֹקֵף - זּוֹקֵף בְּשָׁם. זֶה הַשְּׁכִינָה. בְּשֵׁם יְהו"ה, בּוֹ צְרִיף לְזִקְף הַשְּׁכִינָה, הִיא שְׁנֵאֲמַר בֵּה, (עמוס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי דְרָגָה אַחֲרָת. וּמִפְּנֵי זֶה, (שם ט) בְּיוֹם הַהוּא אָקִים אֶת סִפְתַּי דְּיוֹד הַנִּפְלֵת. אוֹתוֹ שְׁנֵאֲמַר בּו, (תהלים קמו) יְהו"ה זּוֹקֵף כְּפוֹפִים.

מִצְוָה שְׁתֵּים עֲשָׂרָה, הִיא נִקְרָאת חֲגַ הַמִּצְוֹת וְחֲגַ הַשְּׁבוּעוֹת וְחֲגַ הַסְּפוֹת, מִצַּד שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת. וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה מֵהַצַּד שְׁלָה, דִּין הַמְּלָכוֹת - דִּין. וְיֵשׁ שְׁיֵאֲמַר, פֶּסַח זְרוּעַ יְמִין. שְׁבוּעוֹת, מִתָּן תּוֹרָה, שְׁנֵתְנָה בְּמִדְבָּר, שְׁהוּא מִמְּנָה עֲלֵיו שׁוֹר, מִצַּד הַגְּבוּרָה. סְפוֹת, (בראשית לג) וַיַּעֲקֹב נָסַע סְכָתָה.

מִצְוָה שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה, קְרִיאַת שְׁמַע. וְיֵשׁ לְדַעַת שְׁהוּא נִקְרָא חֲכָם כָּל מִינֵי חֲכָמוֹת, וּמִבִּין כָּל מִינֵי תְּבוּנוֹת, וְחֲסִיד כָּל מִינֵי חֲסִידִים, וְגִבּוֹר כָּל מִינֵי גִבּוֹרוֹת, וְיוֹעֵץ כָּל מִינֵי עֲצוֹת, וְצְדִיק כָּל מִינֵי מְלָכוֹת, עַד אֵין סוּף. עַד (בְּתָר) אֵין חֲקָר. וּבְכָל אֵלוֹ הַדְּרָגוֹת,

עֲלֵאֵין דְּאֵינוֹן ש', ג' כְּתָרִין : כְּתָר, חֲכָמָה, וּבִינָה. וְאִיהִי בַת, רְבִיעֵאָה לּוֹן. שֵׁית יוֹמִין, מִחֶסֶד עַד יְסוּד, בְּהוֹן תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה, בְּגִין דְּבִנְיָנָא מִתְחִיל מִחֶסֶד, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים פט) עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. אֲבָל מִבִּינָה וּלְעֵילָא, אִיהִי מְנוּחָה וְעִנְג וּשְׁבִיתָה לְכָל עוֹבְדָא.

פְּקוּדָא חַד סָר, אִיהִי אֲתִקְרִיאַת צְלוֹתָא דְשְׁחָרִית מְנוּחָה עִרְבִית, מִסְטָרָא דְתִלְתֵּי אֲבָהוֹן, וְאִיהִי תְּפִלַּת כָּ"ל פֿ"ה, לִית כָּל, אֵלָא צְדִיק דְכְּתִיב, (דברי הימים א כט) כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ, וְתִרְגָּם יוֹנְתָן בֶּן עֲזִיָּאל, דְּאֲחִיד בְּשָׁמַיָא וּבְאָרְעָא. פֿ"ה כְּחֻשְׁבוֹן מִלָּה. וְמָה בְּרִית בֵּיה מִתְחַדִּין דְּכַר וְנוֹקְבָא דְלְתַתָּא, אוֹף בְּיְסוּד, מִתְחַד חֶתָן וְכֹלָה דְלְעֵילָא, הוּא חֵי עֲלָמִין כָּלִיל ח"י בְּרָכָאן, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי י) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק.

וּבְגִין דָּא, כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכּוֹרֵעַ וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשָׁם. דָּא שְׁכִינְתָא, בְּשֵׁם יְהו"ה, בֵּיה צְרִיף לְזִקְפָא שְׁכִינְתָא. הִיא דְאֲתַמַּר בֵּה, (עמוס ה) נִפְלָה לֹא תוֹסִיף (ד' רנ"ז ע"ב) קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי דְרָגָא אַחֲרָא, וּבְגִין דָּא (עמוס ט) בְּיוֹם הַהוּא אָקִים אֶת סִפְתַּי דְּיוֹד הַנִּפְלֵת. הִיא דְאֲתַמַּר בֵּיה, (תהלים קמו) יְהו"ה זּוֹקֵף כְּפוֹפִים.

פְּקוּדָא תְּרִיסָר, אִיהִי אֲתִקְרִיאַת חֲגַ הַמִּצְוֹת, וְחֲגַ הַשְּׁבוּעוֹת, וְחֲגַ הַסְּפוֹת, מִסְטָרָא דְג' אֲבָהוֹן. וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה מִסְטָרָא דִלָּה, דִּינָא דְמְלָכוֹתָא דִינָא. וְאִית דְּיִימָא, פֶּסַח דְרוּעָא יְמִינָא. שְׁבוּעוֹת, מִתָּן תּוֹרָה, דְאִתְיְהִיבַת בְּמִדְבָּרָא, דְאִיהוּ מְמַנָּא עֲלֵיה שׁוֹר, מִסְטָרָא דְגְבוּרָה. סְפוֹת (בראשית לג) וַיַּעֲקֹב נָסַע סְכָתָה.

פְּקוּדָא תְּלִיסָר, קְרִיאַת שְׁמַע. וְאִית לְמַנְדַּע, דְאִיהוּ אֲתִקְרִי חֲכָם כָּל מִינֵי חֲכָמוֹת. וּמִבִּין, כָּל מִינֵי תְּבוּנוֹת. וְחֲסִיד, כָּל מִינֵי חֲסִידִים. וְגִבּוֹר, כָּל מִינֵי גִבּוֹרוֹת. וְיוֹעֵץ, כָּל מִינֵי עֲצוֹת. וְצְדִיק, כָּל מִינֵי צְדִיקוֹת. וּמְלָךְ, כָּל מִינֵי מְלָכוֹת. עַד אֵין סוּף. עַד (בְּתָר) אֵין חֲקָר. וּבְכָל

מִצְוָה שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה, קְרִיאַת שְׁמַע. וְיֵשׁ לְדַעַת שְׁהוּא נִקְרָא חֲכָם כָּל מִינֵי חֲכָמוֹת, וּמִבִּין כָּל מִינֵי תְּבוּנוֹת, וְחֲסִיד כָּל מִינֵי חֲסִידִים, וְגִבּוֹר כָּל מִינֵי גִבּוֹרוֹת, וְיוֹעֵץ כָּל מִינֵי עֲצוֹת, וְצְדִיק כָּל מִינֵי מְלָכוֹת, עַד אֵין סוּף. עַד (בְּתָר) אֵין חֲקָר. וּבְכָל אֵלוֹ הַדְּרָגוֹת,

באמת נקרא רחמן, ובאמת נקרא
 דין. וכך בכמה דרגות עד אין
 סוף. אם כך, שנוי יש בין רחמן
 לדין. אלא קדם שברא העולם
 נקרא הוא בכל אלו הדרגות, על
 שם בריות שהיו עתידות
 להבראות. שאם לא בריות
 העולם, מדוע נקרא רחום, דין?
 אלא על שם הבריות העתידות.
 ומפני זה כל השמות הם פנויים
 שלו, על שם המעשים שלו. כמו
 כן ברא הנשמה בדרמות שלו,
 שנקראת על שם פעולות שלה
 בכל איבר ואיבר של הגוף,
 שנקרא עולם קטן. כמו שאדון
 העולם נוהג בכל הבריות ובכל
 דור כפי מעשיו, כך הנשמה כפי
 מעשיו של כל איבר ואיבר. אותו
 איבר שעושה בו מצוה, נקראת
 הנשמה לגביו חמלה וחסד ורחן
 ורחמים. ובאותו איבר שעושה
 בו עברה, נקראת הנשמה לגביו
 דין וחמה וכעס. אבל לחוץ מן
 הגוף, למי תהיה חמלה או
 אכזריות?

אף כך אדון העולם, קדם שברא
 את העולם וברא בריותיו, למי
 נקרא רחום ורחמן או דין? אלא
 כל השמות שלו הם פנויים, ולא
 נקרא בהם אלא על שם בריות
 העולם. ומפני זה, כאשר בעלי
 הדור הם טובים, הוא נקרא
 אצלם יהו"ה, במדת הרחמים.
 וכאשר בעלי הדור הם רשעים,
 נקרא אדנ"י, במדת הדין. לכל
 דור ולכל כן אדם כפי מדתו. אבל
 לא שיש לו מדה ולא שם ידוע.
 כמו הספירות, שכל ספירה יש
 לה שם ידוע ומדה וגבול ותחום.
 ובאלו השמות אדון העולם הוא
 מתפשט, ומולך בהם, ונקרא
 בהם, ונתכסה בהם, וגר בהם, כנשמה אצל אברי הגוף. ומה רבון העולמים אין לו שם ידוע,
 ולא מקום ידוע, אלא בכל צד שלטונו - אף כך אין לה לנשמה שם ידוע, ולא מקום ידוע בכל
 הגוף, אלא בכל צד שלטונה, ואין איבר פנוי ממנה.

אלין דרגין, בחד אקרי רחמן. ובחד אקרי דין. והכי
 בכמה דרגין, עד אין סוף. אי הכי שנוי אית, בין רחמן
 לדין. אלא קודם דברא עלמא, אתקרי הוא בכל אלין
 דרגין, על שם ברין דהוו עתידין להבראות, דאי לאו
 ברין דעלמא, אמאי אתקרי רחום דין, אלא על שם
 ברין דעתידין.

ובגין דא, כל שמחן, אינון פנוין דיליה. על שם עובדין
 דיליה. פגוונא דא, ברא נשמתא, בדיוקנא דיליה,
 דאתקריאת על שם פעולות דילה, בכל אבר ואבר דגופא,
 דאתקרי עלמא זעירא. פגוונא דמארי עלמא, אתנהיג
 בכל ברין. ובכל דרא, כפום עובדוי. כפום נשמתא, כפום
 עובדוי דכל אבר ואבר. ההוא אבר דעביד ביה פקודא,
 אתקרי נשמתא, לגבי חמלה וחסדא חנא ורחמי. ובההוא
 אבר דעביד ביה עבירה, אתקרי נשמתא לגבי, דינא
 וחימה וכעס. אבל לבר מן גופא, למאן תהא חמלה, או
 אכזריות.

אוף הכי מארי עלמא, קדם דברא עלמא, וברא ברין
 דיליה, למאן אתקרי רחום ורחמן או דין. אלא כל
 שמחן דיליה, אינון פנוין, ולא אתקרי בהון, אלא על
 שם ברין דעלמא, ובגין דא, כד מארי דרא אינון טבין,
 איהו אתקרי לגבייהו, יהו"ה במדת רחמים. וכד מארי
 דרא אינון חביבין, אתקרי אדנ"י במדת הדין. לכל דרא,
 ולכל בר נש, כפום מדה דיליה. אבל לאו דאית ליה
 מדה ולא שם ידוע.

פגוונא דספיראן, דכל ספירה אית לה שם ידוע, ומדה,
 וגבול, ותחום. ובאלין שמחן מארי עלמא איהו
 אתפשט, ואמליך בהון, ואתקרי בהון, ואתפסי בהון,
 ודר בהון, כנשמתא לגבי אברים דגופא. ומה רבון עלמין,
 לית ליה שם ידוע ולא אתר ידוע, אלא בכל סטרא
 שולטנותיה. אוף הכי לית לה לנשמתא שם ידוע, ולא
 אתר ידוע, בכל גופא אלא בכל סטר שולטנותיה, ולית
 אבר פנוי ממנה.

בהם, ונתכסה בהם, וגר בהם, כנשמה אצל אברי הגוף. ומה רבון העולמים אין לו שם ידוע,
 ולא מקום ידוע, אלא בכל צד שלטונו - אף כך אין לה לנשמה שם ידוע, ולא מקום ידוע בכל
 הגוף, אלא בכל צד שלטונה, ואין איבר פנוי ממנה.

ומפני זה אין לצייר אותה במקום אחד, שאם לא הרי חסר השלטון בשאר האיברים. ולא לקרא לה בשם אחד, או בשנים, או בשלשה, לומר שהיא חכמה מבינה ויש לה דעת, ולא יותר. שאם עושה כן, הרי חסר לה משאר דרגות.

כל שכן לאדון העולם שאין לצייר אותו במקום ידוע, או לקרא לו בשמות, או לשנות לו בהם, או (לשלו) להשליט לו כמו דרגת המרפכה שנאמר בה קדשה לה ישלשו. שכל הדרגות של המרפכות שלו הן משלשות, כמו האבות הן הן המרפכה, שהם דמות אריה שור נשר, שהם מרפכה לאדם, שנאמר עליו (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם. ומצד הנקבה הם שולטים על אדם, והנקבה היא מרפכה לגביהם. ומפני זה נאמר עליה, קדשה לה ישלשו.

ואף כן האותיות, שהן פני החיות, משלשות, כמו זה: יה"ו. הו"י. וה"י. ה' רביעית - קדשה לה ישלשו. היא שלמים של כלם, להשלים בכלם שם יהו"ה. אבל לאדון הכל אין לשלש בו בשמות ולא באותיות, אלא הוא נקרא בכל השמות, ואין לו שם ידוע, וכל שם ושם מעיד עליו שהוא אדון כל העולמות. מעיד עליו אדני.

ואין שיודעים שיש בן אדם שירש שלש מאות ועשרה עולמות, זהו שכתוב (משלי ח) להנחיל אהבי יש. כפי הדרגה שלו, שנקראת יש מאין. וזו חכמה עליונה. ויש בן אדם שלא יורש אלא עולם אחד, כפי הדרגה שלו, כמו שפרשהו, כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו. וכך יורש עולמות כל אדם מישראל כפי הדרגה שלו למעלה. אבל לאדון העולם אין לצייר לו עולמות בחשבון, אלא אדון כל העולמות, ואדני הוא מעיד עליו.

ובגין דא, לית לרשמא לה בחד אתר, דאי לאו הא חסר שולטנותא בשאר אברים. ולא לאתקרי לה בשמא חד, או בתרין, או בג'. למימר דאיהי חכמה מבינה, ואית לה דעת, ולא נתיר. דאי עביד הכי, הא חסר לה משאר דרגין.

כל שכן למארי עלמא, דלית לרשמא ליה באתר ידיע, או לאתקרי ליה בשמהו, או לשנאה ליה בהון, או (ס"א לשלשא) לשלטאה ליה כגון דרגא דמרפכתא, דאתמר בה קדשה לה ישלשו, דכל דרגין דכל מרפכות דיליה, אינון משולשים, כגון האבות הן הן המרפכה, דאינון דמות אריה שור נשר, דאינון מרפכה לאדם. דאתמר עליה, (יחזקאל א) ודמות פניהם פני אדם. ומסטרא דנוקבא, אינון שלטין על אדם, ונוקבא איהי מרפכה לגביהו. ובגין דא אתמר עליה, קדשה לה ישלשו.

ואורח הכי אתוון, דאינון אנפין דחיון, משולשין, כגוונא דא: יה"ו. הו"י. וה"י. ה' רביעאה, קדשה לה ישלשו. איהי שלמים דכלהו, לאשלמא בכלהו שם יהו"ה. אבל למאריה דכלא, לית לשלשא ביה בשמהו, ולא באתוון, אלא איהו אתקרי בכל שמהו, ולית ליה שם ידיע. וכל שם ושם אסהיד עליה, דאיהו אדון כל עלמין. אסהיד עליה אדני.

ולית דידיעין דאית בר נש, דירית ג' מאה ועשר עלמין, הדא הוא דכתיב, (משלי ח) להנחיל אהבי יש. כפום דרגא דיליה, דאתקרי יש מאין. ודא חכמה עלאה. ואית בר נש דלא גרית אלא עלמא חד, כפום דרגא דיליה, כמה דאוקמוהו, כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו. והכי גרית עלמין כל בר נש מישראל, כפום דרגא דיליה לעילא. אבל למארי עלמא, לית לרשמא ליה עלמין בחושבון, אלא אדון כל עלמין, ואדני קא סהיד עליה.

הדרגה שלו, כמו שפרשהו, כל צדיק וצדיק יש לו עולם בפני עצמו. וכך יורש עולמות כל אדם מישראל כפי הדרגה שלו למעלה. אבל לאדון העולם אין לצייר לו עולמות בחשבון, אלא אדון כל העולמות, ואדני הוא מעיד עליו.

אֲרַף כֶּף יְהוָה, מִמֶּנּוּ תִלְוִיּוֹת כָּל הַתְּלוּיּוֹת, וְהוּא וְכָל הַתְּלוּיּוֹת שְׁלוֹ מְעִידִים עַל אֲדוֹן הָעוֹלָם, שֶׁהוּא הֵיחָד קֹדֶם כָּל הַתְּלוּיּוֹת, וְהוּא בְּתוֹךְ כָּל הַתְּלוּיּוֹת, וְהוּא לְאַחַר כָּל הַתְּלוּיּוֹת. וְזֶה סוּד שְׁמַעֲיֵדוֹת הַתְּלוּיּוֹת עֲלָיו - הֵיחָד, הָרִשׁוֹן, וְיִהְיֶה.

דִּינָא בְּהַפּוֹךְ אוֹתִיּוֹת - אֲדַנְיָ. וּמִפְּנֵי זֶה אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, דִּין הַמַּלְכוּת - דִּין. שֵׁם א"ל מְעִיד עַל אֲדוֹן הַכֹּל, שְׁאִין יִכָּלֵת לְכָל שֵׁם וְהוּיָה וְדַרְגָּה. כָּל שְׁפָן לְשָׂאֵר בְּרִיּוֹת פְּחוֹת מִמֶּנּוּ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דְּנִיאל ד) כֹּלָא נְחֻשְׁבִים וְכַרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּצַבָּא הַשְּׁמַיִם וְגו'. אֱלֹהִיִּם מְעִיד עַל אֱלֹהוֹת שְׁלוֹ, שֶׁהוּא אֱלֹהִיִּם וְאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים, וְהוּא אֱלֹהֵי עַל הַכֹּל, וְאִין אֱלֹהֵי עֲלָיו. צְבָאוֹת מְעִיד עֲלָיו כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם) וְכַרְצוֹנוֹ עוֹשֶׂה בְּצַבָּא הַשְּׁמַיִם. שְׁדִי מְעִיד עֲלָיו, שְׁכַפְאֶשֶׁר הוּא אָמַר לְעוֹלָם דִּי, עֲמַד בְּתַחוּמֵיהּ וְלֹא הִתְפַּשְׁט יוֹתֵר. וְגַם לְמִים, וְרוּחַ וְאֵשׁ.

וְאֲרַף כֶּף, כָּל הַתְּלוּיּוֹת וְשֵׁם מְעִידִים עֲלָיו. שְׁכַפְאֶשֶׁר הֵיחָד הוּא יְחִיד קֹדֶם שְׁבָרָא הָעוֹלָם, מַדּוּעַ הֵיחָד הוּא צְרִיף לְהַקְרָא בְּשֵׁמוֹת אֱלוֹ, אוֹ בְּשָׂאֵר כְּנֻיִים, כְּגוֹן (שְׁמוֹת לד) רַחוּם וְחַנּוּן אַרְף אִפִּים וְגו', דִּין, אֲמִין, חֲזַק. וְרַבִּים בְּכָל אֱלוֹ שְׁמוֹת וְכְנֻיִים. אֲלֹא נִקְרָא עַל שֵׁם כָּל עוֹלָמוֹת וּבְרִיּוֹת שְׁלֵהֶם, לְהַקְרָאוֹת שְׁלִטוֹנוֹ עֲלֵיהֶם.

אֲרַף כֶּף הַנְּשֻׁמָּה, עַל שְׁלִטוֹן כָּל אֲבָרֵי הַגּוּף הַמְשִׁיל אוֹתָהּ אֲצִלוֹ. לֹא שֶׁהִיא דוּמָה לוֹ הִיא בְּעֲצָמָה, שֶׁהוּא בְּרָא אוֹתָהּ, וְאִין לוֹ אֱלֹהֵי עֲלָיו שְׁבָרָא אוֹתוֹ. וְעוֹד, הַנְּשֻׁמָּה יֵשׁ לָהּ כְּמֹה שְׁנוּיִים וּמְקָרִים

דוּמָה בְּשִׁלְטוֹן שְׁלָה עַל כָּל אֲבָרֵי הַגּוּף, אֲבָל לֹא בְּדַבָּר אַחֵר.

וְעוֹד, (דְּבָרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל - שֵׁם ע' רַבְתִּי, ד' מִן אַחַד רַבְתִּי, וְזֶה ע"ד, בֵּין ש"ם מִן שְׁמַע, א"ח

אוֹרְף הֵכִי יְהוָה, מְנִיחַ תְּלִינָא כָּל הַתְּלוּיּוֹת, וְאִיהוּ וְכָל הַתְּלוּיּוֹת דִּילֵיהּ, סְהַדִּין עַל מְאָרֵי עֲלָמָא, דְּאִיהוּ הָרִשׁוֹן קֹדֶם כָּל הַתְּלוּיּוֹת. וְאִיהוּ בְּתוֹךְ כָּל הַתְּלוּיּוֹת. וְאִיהוּ לְאַחַר כָּל הַתְּלוּיּוֹת. וְדָא רַזָּא, דְּסְהַדִּין הַתְּלוּיּוֹת עֲלֵיהּ, הֵיחָד, וְיִהְיֶה.

דִּינָא, בְּהַפּוֹךְ אֲתוֹן אֲדַנְיָ. וּבְגִין דָּא אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה, דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא. שֵׁם א"ל סְהַדִּין עַל מְאָרֵי דְכֹלָא, דְּלִית יְכוּלָת לְכָל שֵׁם, וְהוּיָה וְדַרְגָּא. כָּל שְׁפָן לְשָׂאֵר בְּרִיּוֹת, פְּחוֹת מְנִיחַ. הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (דְּנִיאל ד) כֹּלָה (דף רנ"ח ע"א) חֲשִׁבִין וְכַמְצַבִּיָּה עַבְד בַּחִיל שְׁמִיָּא וְגו'. אֱלֹהִיִּם, סְהַדִּין עַל אֱלֹהוֹת דִּילֵיהּ, דְּאִיהוּ אֱלֹהִיִּם וְאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים, וְאִיהוּ אֱלֹהֵי עַל כֹּלָא, וְלִית אֱלֹהֵי עֲלֵיהּ. צְבָאוֹת, סְהַדִּין עֲלֵיהּ כְּדַכְתִּיב, וְכַמְצַבִּיָּה עַבְד בַּחִיל שְׁמִיָּא. שְׁדִי, סְהַדִּין עֲלֵיהּ, דְּכַד אִיהוּ אָמַר לְעוֹלָם דִּי, עֲמַד בְּתַחוּמֵיהּ, וְלֹא אִתְפַּשְׁט יוֹתֵר. וְאוּף לְמִיָּא וְרוּחָא וְאֵשָׁא.

וְאוֹרְף הֵכִי, כָּל הַתְּלוּיּוֹת, וְשֵׁם, סְהַדִּין עֲלֵיהּ. דְּכַד הוּא אִיהוּ יְחִיד קֹדֶם דְּבָרָא עֲלָמָא, אֲמַאי הוּא אִיהוּ צְרִיף לְאַתְקָרִי בְּשֵׁמָהּ אֱלִין, אוֹ בְּשָׂאֵר כְּנֻיִין, כְּגוֹן (שְׁמוֹת לד) רַחוּם וְחַנּוּן אַרְף אִפִּים וְגו', דִּין אֲמִין חֲזַק. וְסִגְיִין בְּכָל אֵינוֹן שְׁמָהּ וְכְנֻיִין, אֲלֹא אִתְקָרִי עַל שֵׁם כָּל עֲלָמִין וּבְרִיּוֹת דְּלֵהוֹן, לְאַחֲזָא שׁוּלְטָנוּתִיהּ עֲלֵיהּ.

אוֹרְף הֵכִי נְשֻׁמָּתָא, עַל שׁוּלְטָנוּתָא דְכָל אֲבָרִים דְּגוּפָא, אֲמַתִּיל לָהּ לְגַבִּיָּה. לֹא דְאִיהִי אֲדַמְיָא לִיהּ אִיהִי בְּעֲצָמָה, דְּהוּא בְּרָא לָהּ, וְלִית לִיהּ אֱלֹהֵי עֲלֵיהּ דְּבָרָא לִיהּ. וְעוֹד, נְשֻׁמָּתָא אִית לָהּ כְּמֹה שְׁנוּיִים וּמְקָרִים וְסַבּוֹת, דְּאַתְקָרִיאוּ לָהּ. מַה דְּלָאוּ הֵכִי לְמְאָרֵי כֹלָא. וּבְגִין דָּא הִיא אֲדַמְיָא בְּשִׁלְטָנוּתָא דִּילָהּ עַל כָּל אֲבָרֵי גוּפָא, אֲבָל לֹא בְּמִלָּה אַחֲרָא.

וְעוֹד, (דְּבָרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, שֵׁם ע' רַבְתִּי, ד' מִן אַחַד רַבְתִּי

וְסַבּוֹת שְׁקוּרִים לָהּ, מַה שְׁאִין כֶּף לְאֲדוֹן הַכֹּל. וּמִפְּנֵי זֶה הִיא הַגּוּף, אֲבָל לֹא בְּדַבָּר אַחֵר.

וְעוֹד, (דְּבָרִים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל - שֵׁם ע' רַבְתִּי, ד' מִן אַחַד רַבְתִּי, וְזֶה ע"ד, בֵּין ש"ם מִן שְׁמַע, א"ח

מן אַח"ד. (שמואל א-יב) עד ה' בָּכֶם. ועל כל אֶחָד וְאֶחָד שְׁמִיחַד אוֹתוֹ בְּעוֹלָם. ועל כֵּן אָמַר דָּוִד, (תהלים קד) אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בִּינִי. ש"מ מן שְׁמַע, א"ח מן אַח"ד, הָרִי אֲשַׁמַּח.

וְעוֹד, ד' רַבְתִּי - אַרְבַּעַה בְּתִי תַפְלִין, שְׁמִינַח אוֹתָם א"ח וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם, וְהֵם פָּאָר עַל רֵאשׁוֹ. וְהֵם יְהוֹ"ה (יהו"ה), וְעֵטְרָה עַל ה', וְזוּהִי בַת, וְזָהוּ (משלי א) יְהוֹ"ה בַּחֲכָמָה יִסַּד אֲרָץ. אָבָא יִסַּד בַּת. ה', אָמָא עֲלוּנָה, עֵטְרָה עַל ו', שְׁהוּא בֵן, וְזָהוּ (משלי א) כּוֹנֵן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה. בְּאָמָא כּוֹנֵן בֵּן. וְזָהוּ שְׁעוֹלָם הֵבָא אֵין בּוֹ לֹא אֲכִילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה, אֲלֵא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשִׁיָּהֶם. וְבַת הִיא תַפְלָה שֶׁל יָד פֶּה"ה. וְקֶשֶׁר שְׁלֵה. ה' עֲלוּנָה אָמָא, תַפְלִין שֶׁל רֵאשׁ עַל רֵאשׁ תַפְּאָרַת. תַפְלִין שֶׁל כּוֹסֵדֵר יְהוֹ"ה, שְׁהוּא: קֶדֶשׁ לִי. וְהִנֵּה כִי יִבְאֵךְ. שְׁמַע. וְהִנֵּה אִם שְׁמַע. אֲבָל בְּעוֹלָם הֵבָא הַיּוֹי"ת בְּאֲמַצְעַ, שְׁהֵם ה' ה'. וּמִפְּנֵי זֶה אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט) בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַ"מִתְהַלֵּל הַ"שְׁכַּל וְיִדְעֵ אוֹתִי כִי אֲנִי יְהוֹ"ה. וְהִנֵּה אִם שְׁמַע. אֲבָל בְּעוֹלָם הֵבָא הַיּוֹי"ת בְּאֲמַצְעַ, שְׁהֵם ה' ה'. וּמִפְּנֵי זֶה אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט) בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַ"מִתְהַלֵּל הַ"שְׁכַּל וְיִדְעֵ אוֹתִי כִי אֲנִי יְהוֹ"ה. וּמִפְּנֵי זֶה פָּרְשׁוּהוּ בְּעַלֵי הַמִּשְׁנָה, שִׁישׁ בְּרֵאשׁ מְקוֹם לְהַנִּיחַ שְׁנֵי זִוְגוֹת תַפְלִין. וְזֶה זִוְכָה לְשִׁתִּי מְצוֹת שְׁפָרְשׁוּ עֲלֵיהֶן, לֹא כָּל אָדָם זִוְכָה לְשִׁנֵי שְׁלַחְנוֹת.

ו' - חֲכָמָה, ה' - בִּינָה. ו' - הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי. ה' - מַלְכוּת קְדוּשָׁה. הָרֵאשׁ שְׁמִתְעַטֵּר בְּאַרְבַּע אוֹתוֹת זֶה כְּתָר הַקָּף הָרֵאשׁ שְׁמִסּוּבָב אוֹתָם וּמְכַסֶּה אוֹתָם. אֲהָבָה חֶסֶד קְרִיאַת שְׁמַע, שְׁשִׁקוּלָה לְתוֹרָה שְׁנַתְּנָה מִיְמִין. תַפְלִין עֵז, מְשַׁמָּאל שֶׁל גְבוּרָה. הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי כּוֹלֵל הַפֶּל, כְּנִפְי הַמְצוּה, נִצַּח וְהוֹד, תַכְלַת וְלִכְן. בְּמִזוּנָה רְשׁוּם שְׁדִי, צְדִיק. וְהַשְׁכִּינָה שְׁעַר הַמְזוּזָה, זֶה הַשְׁעַר לַיהוֹ"ה.

וְעוֹד, ש' - שְׁלֵשׁ רְצוּעוֹת. ד' - קֶשֶׁר שֶׁל תַפְלִין מְאַחְזָרֵיו. ו' - קֶשֶׁר שֶׁל תַפְלִין שֶׁל יָד. וּמִפְּנֵי

רַבְתִּי, הִינֵנו ע"ד, בֵּין ש"ם מִן שְׁמַע, א"ח מִן אַח"ד. (שמואל א יב) עַד יְיָ בָּכֶם. וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד דְּמִיחַד אוֹתוֹ בְּעוֹלָם. וְעַל כֵּן אָמַר דָּוִד, (תהלים קד) אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בִּינִי. ש"מ מן שְׁמַע, א"ח מן אַח"ד, הָרִי אֲשַׁמַּח.

וְעוֹד. ד' רַבְתִּי, ד' בְּתִי תַפְלִין, דְּמִנַּח לְהוֹן א"ח, וְאַתְעַטֵּר בָּהוּ, וְאִינוֹן פָּאָר עַל רִישִׁיָּה. וְאִינוֹן יְהוֹ"ה (ס"א יחה"ו), וְעֵטְרָא עַל ה', דְּאִיְהִי בְרַתָּא, וְהִינֵנו (משלי ג) יְהוֹ"ה בַּחֲכָמָה יִסַּד אֲרָץ, אָבָא יִסַּד בְּרַתָּא. ה', אָמָא עֲלָאָה, עֵטְרָה עַל ו', דְּאִיְהוּ בְרָא, וְהִינֵנו (משלי ג) כּוֹנֵן שָׁמַיִם בַּתְּבוּנָה. בְּאָמָא כּוֹנֵן בְּרָא. וְהִיא אִיְהוּ דְעוֹלָם הֵבָא אֵין בּוֹ לֹא אֲכִילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה, אֲלֵא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרֵאשִׁיָּהֶם.

וּבְרַתָּא אִיְהִי תַפְלָה שֶׁל יָד, פֶּה"ה. ו' קֶשֶׁר דִּילִיָּה. ה' עֲלָאָה אִימָא, תַפְלִין דְרִישָׁא עַל רֵאשׁ תַפְּאָרַת. תַפְלִין דִּילִיָּה, כּוֹסֵדֵר יְהוֹ"ה, דְּאִיְהוּ קֶדֶשׁ לִי. וְהִנֵּה כִי יִבְאֵךְ. שְׁמַע. וְהִנֵּה אִם שְׁמַע. אֲבָל בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, הַיּוֹת בְּאֲמַצְעַ, דְּאִינוֹן ה' ה'. וּבְגִין דָּא אָמַר הַנְּבִיא, (ירמיה ט) בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַ"מִתְהַלֵּל הַ"שְׁכַּל וְיִדְעֵ אוֹתִי כִי אֲנִי יְהוֹ"ה. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאָרִי מְתַנִּיתִין, דְּאִית בְּרִישָׁא אַתָּר, לְאַנְחָא תְרִי זִוְגֵי דְתַפְלִי. וְדָא זְכִי לְתַרִין פְּקוּדִין, דְּאוֹקְמוּהָ עֲלֵיהוּ, לֹא כָּל אָדָם זִוְכָה לְשִׁתִּי שׁוּלְחָנוֹת.

ו' חֲכָמָה. ה' בִּינָה. ו' עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא. ה' מַלְכוּת קְדִישָׁא. רִישָׁא דְאַתְעַטֵּר בְּאַרְבַּע אַתְוּוֹן, דָּא כְּתָר רִיהֶטָא דְרִישָׁא דְאַסְחָר לוֹן, וְכַסִּי לוֹן. אֲהָבָה חֶסֶד קְרִיאַת שְׁמַע, דְשִׁקְלֵא לְאוּרִייתָא, דְאַתִּיְהִיבַת מִימִינָא. תַפְלִין עֵז, מְשַׁמָּאלָא דְגְבוּרָה. עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, כְּלִיל כְּלָא, כְּנִפְי דְמְצוּהָ, נִצַּח וְהוֹד, תַכְלַת וְלִכְן. מְזוּזָה רְשִׁים שְׁדִי, צְדִיק. וְשְׁכִינְתָא תַרְעָא דְמְזוּזָה, זֶה הַשְׁעַר לַיהוֹ"ה.

וְעוֹד ש' תֵּלַת רְצוּעוֹת. ד' קֶשֶׁר שֶׁל תַפְלִין מְאַחְזָרֵיו. ו'

הַפֶּל, כְּנִפְי הַמְצוּה, נִצַּח וְהוֹד, תַכְלַת וְלִכְן. בְּמִזוּנָה רְשׁוּם שְׁדִי, צְדִיק. וְהַשְׁכִּינָה שְׁעַר הַמְזוּזָה, זֶה הַשְׁעַר לַיהוֹ"ה.

וְעוֹד, ש' - שְׁלֵשׁ רְצוּעוֹת. ד' - קֶשֶׁר שֶׁל תַפְלִין מְאַחְזָרֵיו. ו' - קֶשֶׁר שֶׁל תַפְלִין שֶׁל יָד. וּמִפְּנֵי

זֶה שְׂדֵי מִבְּחוּץ, יְהוֹ"ה מִבְּפָנִים, שְׁהִיא אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת. שֶׁל אַרְבַּעַת רֵאשִׁים רָמַז לְאַרְבַּעַת בְּתֵי הַתְּפִלִּין. שְׂדֵי, אֹת שֶׁלוֹ עוֹלָה מִטְטֵרוֹן.

וְעוֹד, י' חֲכָמָה קִדְשׁ לִי. ה' בִּינָה - וְהִי כִי יִבְאֶרְךָ. ו' - שְׁמַע, שֶׁשׁ תְּבֹרֹת, רֹמַז לְשֵׁשׁ סְפִירוֹת, שֶׁשֶׁ עֲנִפֵי הָאֵלֶּן, שְׁכוּלֶלֶת אוֹתָם תִּפְאָרֶת. ה' - וְהִי אִם שְׁמַע, מִלְכוּת. אֵלֶּן הֵם שֶׁל הָרֵאשׁ, שְׁהוּא כְּתָר, כ', (שְׁמוּאֵל א ב) אֵין קִדְשׁ כֹּה־פִי אֵין בְּלִתְךָ.

שְׂדֵי, רָמַז רְצוּעוֹת וּבְתֵי וּקְשָׁרֵי הַתְּפִלִּין מִבְּחוּץ. אֶף כֶּף בְּמִזְוֵנָה, יְהוֹ"ה מִבְּפָנִים, שְׂדֵי מִבְּחוּץ, שֶׁל אַרְבַּעַת רֵאשִׁים עִם ד', רָמַז לְאַרְבַּעַת בְּתֵים וּלְקִשְׁרֵי תְּפִלִּין מֵאֲחֹר. ד' כְּפֹלָה, אֶף כֶּף ש' כְּפֹלָה, י' קִשְׁרֵי שֶׁל יָד כְּהָה, שְׁהוּא בֵּית חֲמִישִׁי. ד' (י) שֶׁל שְׂדֵי הוּא מִת, שֶׁפְּרָשִׁיּוֹ עֲלִיו, בְּמִקוֹם שְׁמַחֲוֹ שֶׁל תִּינּוֹק רֹפֵס בּוֹ, וְהוּא תִינּוֹק יוֹנֵק מִשְׂדֵי אִמּוֹ, שְׂדֵי.

הַפְּדִין שֶׁל אֲדוֹן הָעוֹלָם - כְּתָר. וּמַהוּ הַכְּתָר שֶׁל אֲדוֹן הָעוֹלָם? שֵׁם יְהוֹ"ה, שְׁהוּא: י' - חֲכָמָה. ה' - בִּינָה. ו' - תִּפְאָרֶת, כּוֹלֶלֶת שֵׁשׁ סְפִירוֹת. ה' - מִלְכוּת. וּמִפְּנֵי זֶה, (שְׁמוּאֵל-ב) וּמִי כְּעַמְּךָ פִּישְׂרָאֵל. (דְּבָרִים ד) כִּי מִי גוֹי גְדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרִבִים אֵלָיו פֶּה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאנוֹ אֵלָיו. אַרְבַּעַת פְּסוּקִים, כֻּלָּם רְשׁוּמִים בְּכ'. סוּד הָאוֹת כ' - י' י'. שְׁהוּא י' מִן יֵאֱהוּדְוֵנְהִי, (בְּמִדְבָּר ז) עֲשֶׂה עֲשֶׂה הַכֶּף בְּשֶׁקֶל הַקִּדְשׁ, כ' מִן כְּתָר, כְּלוּלָה מְעַשֵׂר סְפִירוֹת, כְּלוּלוֹת מִמְעָלָה לְמַטָּה, וּמְעַשֵׂר סְפִירוֹת מִמַּטָּה לְמַעְלָה.

וְאֵלֶּי הֵם: (תְּהִלִּים קמח) וְהַמִּים אֲשֶׁר מְעַל הַשָּׁמַיִם, מִים עֲלִיוֹנִים - זְכָרִים, מִים תַּחְתּוֹנִים נְקִבּוֹת. וְעֲלִיָּהוּ אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו: כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאֲבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר, אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים, שְׁמָא תִּסְתַּפְּנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. דְּלֹא אֵינוֹן

קִשְׁרֵי תְּפִלִּין דִּיד. וּבְגִין דָּא שְׂדֵי מִלְּבַר, יְהוֹ"ה מִלְּגוֹ, דְּאִיְהִי ד' פְּרָשִׁיּוֹן. דְּד' רֵאשִׁין רָמַז לְד' בְּתֵי תְּפִלִּין, שְׂדֵי אֹת דִּילְיָה עוֹלָה מִטְטֵרוֹן.

וְעוֹד. י' חֲכָמָה קִדְשׁ לִי. ה' בִּינָה, וְהִי כִי יִבְאֶרְךָ. ו' שְׁמַע, שִׁית תִּיבִין, רָמַז לְשִׁית סְפִירָן, שִׁית עֲנִפִין דְּאֵילָנָא, דְּכָלֵל לֹון תִּפְאָרֶת. ה' וְהִי אִם שְׁמַע מִלְכוּת. אֵלֶּן אֵינוֹן דְּרִישָׁא, דְּאִיְהוּ כְּתָר, כ', (שְׁמוּאֵל א ב) אֵין קִדְשׁ כֹּה־פִי אֵין בְּלִתְךָ.

שְׂדֵי, רָמַז רְצוּעֵי וּבְתֵי וּקְשָׁרֵי תְּפִלִּין מִלְּבַר. אוֹף הַכִּי בְּמִזְוֵנָה, יְהוֹ"ה מִלְּגוֹ, שְׂדֵי מִלְּבַר, דְּאַרְבַּע רֵאשִׁין עִם ד' רָמַז

לְד' בְּתֵי וּלְקִשְׁרֵי תְּפִלִּין מֵאֲחֹר ד' כְּפֹלָה אוֹף הַכִּי ש' כְּפֹלָה, י' קִשְׁרֵי דִיד כְּהָה דְּאִיְהוּ בֵּיתָא חֲמִישָׁא ד' (ס"א) (י) דְּשְׂדֵי אִיְהוּ מוֹחָא דְּאוּקְמוּהָ עֲלִיהָ, בְּמִקוֹם שְׁמַחֲוֹ שֶׁל תִּינּוֹק רֹפֵס בּוֹ, וְדָא תִינּוֹק יוֹנֵק מִשְׂדֵי אִמּוֹ שְׂדֵי.

תְּפִלִּין דְּמָאֵרִי עֲלֵמָא, כְּתָר. וּמַאי נִיְהוּ כְּתָר דְּמָאֵרִי עֲלֵמָא. יְהוֹ"ה. דְּאִיְהוּ: י' חֲכָמָה. ה' בִּינָה. ו'

תִּפְאָרֶת. כְּלוּלָה שִׁית סְפִירָן. ה' מִלְכוּת. וּבְגִין דָּא (שְׁמוּאֵל ב) וּמִי כְּעַמְּךָ פִּישְׂרָאֵל, (דְּבָרִים ד) כִּי מִי גוֹי גְדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרִבִים אֵלָיו, כִּי אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאנוֹ אֵלָיו. אַרְבַּע קְרָאִי, כְּהוּ רְשִׁימִין בְּכ', רָזָא דָּאֵת כ': י' י'. דְּאִיְהִי י' מִן יֵאֱהוּדְוֵנְהִי, (בְּמִדְבָּר ז) עֲשֶׂה עֲשֶׂה הַכֶּף בְּשֶׁקֶל הַקִּדְשׁ, כ' מִן כְּתָר, כְּלוּלָה מְעַשֵׂר סְפִירָן, כְּלוּלָה מְעִילָא לְתַתָּא, וּמְעַשֵׂר סְפִירָן מִתַּתָּא לְעִילָא.

וְאֵלֶּי אֵינוֹן, (תְּהִלִּים קמח) וְהַמִּים אֲשֶׁר מְעַל הַשָּׁמַיִם, מִים עֲלִיוֹנִים זְכָרִים, מִים תַּחְתּוֹנִים נְקִבּוֹת. וְעֲלִיָּהוּ אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו, כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאֲבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר, אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים, שְׁמָא תִּסְתַּפְּנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. דְּלֹא אֵינוֹן

מִמְעָלָה לְמַטָּה, וּמְעַשֵׂר סְפִירוֹת מִמַּטָּה לְמַעְלָה.

וְאֵלֶּי הֵם: (תְּהִלִּים קמח) וְהַמִּים אֲשֶׁר מְעַל הַשָּׁמַיִם, מִים עֲלִיוֹנִים - זְכָרִים, מִים תַּחְתּוֹנִים - נְקִבּוֹת. וְעֲלִיָּהוּ אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְתַלְמִידָיו: כְּשֶׁתִּגִּיעוּ לְאֲבְנֵי שֵׁשׁ טְהוֹר, אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים, שְׁמָא תִּסְתַּפְּנוּ בְּנַפְשְׁכֶם. שְׁאִינִם מִים כְּמִשְׁמַעִם, אֵלֶּא הוּא אוֹר נּוֹבַע, וּמִפְּנֵי זֶה נְדַמּוּ לְמִים נּוֹבַעִים,

וזה האור אין לו הפסק, ולא קצוץ ופרוד. ומפני שהם מפתר, נקראו שאין להם סוף, שפתר נקרא אין סוף. (עי"כ רעיא מהימנא).

והקרבתם עולה לריח ניחח לה' (במדבר כח). בא וראה, בפסח פתוב והקרבתם אשה עלה לה. וכאן לא כתוב אשה (שהרי ביום זה אשה לא כתוב בו), אלא והקרבתם עולה. מה הטעם? יום זה, יום שנכנסת פלה לחפה הוא, וישראל מונים ימי טהרה, ימים ושבועות, ונכללים ונכנסים בימי הטהרה. והיא יוצאת מפל צד רע, ושומרת ימי טהרה כמו שראוי. וסוד זה, המלך טעם בתולה טועם. משום כך לא כתוב בו אשה, שהרי אחר לא קרב למשכן, והרי מתרחק משם. ועל פן אשים לא כאן, ולא צריכים לכאן, וישראל מרחקים הם מצד רע (ומונים ימי טהרה, ימים ושבועות, ונכללים ונכנסים בימי הטהרה). אמר רבי אבא, עדין צריכים אנחנו לפתח זה לפתח.

אמר רבי שמעון, הרמתי ידי בתפלה למי שפרא העולם, וסוד זה מצאנו בספרי הראשונים. אשים הם באמצע, ובאים בצד זה ובצד זה, נדבקים בעץ הדעת טוב ורע. נדבקים ברע ונדבקים בטוב. ומשום כך בשאר הימים פתוב בהם אשה עולה, אבל באלו הימים שעץ החיים קיים ולא אחר, אין אנחנו צריכים לאשה, ולא צריך להיות שם. ויום זה של יום של עץ החיים הוא, ולא של דעת טוב ורע. ומפני זה, והקרבתם עולה לריח ניחח לה, ולא אשה לה עולה. ועולה לשון (לשם) עולה, כמו שנאמר, והרי הערנו דברים של פרים בני בקר, וכל אותו קרבן.

ובחדש השביעי (במדבר כט), כמו שנאמר, יום של ראש השנה דין

מים כמשמען. אלא איהו אור נובע. ובגין דא, אדמו למים נובעים. והאי נהורא לית ליה פסק, ולא קצוץ, ופרוד. ובגין דאינון מפתר, אתקריאן שאין להם סוף, דכתר אין סוף אתקרי. (עי"כ רעיא מהימנא). (דף רנ"ח ע"ב).

והקרבתם עולה לריח ניחח ליי. (במדבר כח) תא חזי, בפסח פתיב, והקרבתם אשה

עלה ליי. והכא לא כתיב אשה, (דהא ביומא דא אשה לא כתיב ביה) אלא והקרבתם עולה. מאי טעמא. יומא דא, יומא דעיילת פלה לחפה איהו. וישראל מנו יומין דדכיו. יומין ושבועין, ואתפלילו ועאלו ביומין דדכיו. והיא נפקת מפל סטרא בישא, ונטרת יומי דכיו בדקא חזי. ורזא דא, מלכא טעם בתולה טעים. בגין כך לא כתיב ביה אשה, דהא אתרא לא קריב למשכנא, והא אתרחק מתמן. ועל דא אשים לאו הכא, ולא אצטריכו להכא, וישראל מרחקן אינון מן סטרא בישא. (ומנו יומין דדכיו, יומין ושבועין, ואתפלילו ועאלו ביומין דדכיו). אמר רבי אבא, עדיין צריכין אנן לפתחא דא למפתח.

אמר רבי שמעון, ארימית ידי בצלו למאן דברא עלמא, ורזא דא, אשפחן בספרי קדמאי, אשים אינון באמצעיתא, ואתיין בסטרא דא ובסטרא דא, אדבקו באילנא דדעת טוב ורע, אדבקן ברע, ואדבקן בטוב. ובגין כך, בשאר יומין פתיב בהו אשה עולה. אבל בהני יומא, דאילנא דחיי קיימא, ולא אתרא, לית אנן צריכין לאשה, ולא אצטריכו למהוי תמן. ויומא דא, יומא דאילנא דחיי איהו, ולא דדעת טוב ורע. ובגין דא, והקרבתם עולה לריח ניחח ליי, ולא אשה ליי עולה. ועולה, לשון (נ"א לשם) עולה, כמה דאתמר, והא אתערנא מלי דפרים בני בקר, וכל ההוא קרבן. ובחדש השביעי, (במדבר כט) כמה דאתמר, יומא

דראש השנה, דינא דכל עלמא, דינא תקיפא, ודינא רפיא. ועשיתם עולה, והקרבתם מיבעי ליה, כשאר כל יומין, מאי ועשיתם. אלא ביומא דא, (בראשית כז) ועשה לי מטעמים כתיב. כמה מטעמים ותבשילים עבדו ישראל בהני יומי, בעוד דמקטרגא אזיל לפשפשא בחובין דעלמא. ועל דא לא כתיב והקרבתם, אלא ועשיתם עולה. ולא אשה עולה. וכן בכל שאר יומין, (ס"א בקרבניו) לא כתיב אשה, דלית לון חולקא בכל הני יומי. כל שפן בהאי יומא, דאנן עבדין מטעמים ותבשילים בלא דעתא דסטרא אחרא, דהא יצחק משרד ליה לצוד צידה דחובין דבני עלמא, ולאיייתאה לגביה. ובעוד דאיהו אזיל, ישראל נטלי עיטא ברבקה, ועבדין כל אינון פולחנין, כל אינון צלותין, מזמני שופר ותקעין ליה, בגין לאתערא רחמי. והא אוקימנא, (בראשית כז) ויבא לו יין וישת, דאתי (ס"א דאכל) מרחוק, מגו אתר דחמרא עתיקא, ושתי. ואטעים ליה, וחדי. ואחר כן מברך ליה בכמה ברכאן, ואעבר על חובוי. מה כתיב, (בראשית כז) ויהי אף יצא יצא יעקב, ועשו אחיו בא מצידו, טעין מכמה טועני כמה דאתמר, והא אוקימנא מלה.

ובגין כן איהו יומא דיבבא, וקרבנא איהו עולה. איל אחד, כמה דאתמר, בגין אילו דיצחק. ושעיר עזים אחד לחטאת, שוחד לסמאל לכפרה (לתברא) אנפוי, בההוא בכיה דאיהו בכי בהאי יומא, פיון דחמי דלא אתעביד רעותיה, והא למגנא צד צידה. כמה דאתמר. כגוונא דא יומא דכפורי, והא כתיב בפרשת אמר.

ובחמשה עשר יום וגו'. (במדבר כט) רפי אבא

של כל העולם, דין חזק ודין רפה. ועשיתם עולה? ! והקרבתם היה צריך לו, כשאר כל הימים! מהו ועשיתם? אלא ביום זה כתוב (בראשית כז) ועשה לי מטעמים. כמה מטעמים ותבשילים עושים ישראל באלו הימים, בעוד שהמקטרג הולך לפשפש בחטאי העולם. ועל כן לא כתוב והקרבתם, אלא ועשיתם עולה, ולא אשה עלה. וכן בכל שאר הימים (בקרבתו) לא כתוב אשה, שאין להם חלק בכל אלו הימים. כל שפן בזה היום, שאנחנו עושים מטעמים ותבשילים בלי דעת הצד האחר, שהרי יצחק שולח אותו לצוד צידה של חטאי בני העולם ולהביא אצלו.

ובעוד שהוא הולך, ישראל לוקחים עצה מרבקה ועושים כל אלו העבודות, כל אלו התפלות, מזמנים שופר ותוקעים בו כדי לעורר רחמים. והרי בארנו, (שם) ויבא לו יין וישת, שבא (שאכל) מרחוק, מתוך מקום היין העתיק, ושותה. וטועם אותו, ושמח. ואחר כך מברך אותו בכמה ברכות, ומעביר על חטאיו. מה כתוב? (שם) ויהי אף יצא יצא יעקב, ועשו אחיו בא מצידו. טעון מכמה משאות כמו שנתבאר, והרי בארנו הדבר.

ומשום כך הוא יום של יבבה, והקרובן הוא עולה. איל אחד, כמו שאמר, מפני אילו של יצחק. ושעיר עזים אחד לחטאת, שחד לסמאל לכפר (לשבור) פניו באותה בכיה שהוא בוכה בזה היום פיון שרואה שלא נעשה רצונו והרי לחנם צד צידה, כמו שנתבאר. כמו כן יום הכפורים, והרי כתוב בפרשת אמר.

ובחמשה עשר יום וגו' (במדבר כט). רבי אבא פתח, (בראשית ח) ותנח

התבכה בחדש השביעי וגו'. בא ורָאָה, כָּל אֵלוֹ הַיָּמִים הוֹלֶכֶת אָמַר עַל הַבָּנִים כְּדִי שְׁלֹא יִשְׁלַט הַצַּד הָאֲחֵר עֲלֵיהֶם וּבְכַדִּי לְהַצִּיל אוֹתָם. כִּינּוּן שְׁנֵצְלוּ בְּנֵיהֶם וְהָרִי יוֹשְׁבִים בְּסֻכּוֹת, שְׁמוּרִים בְּשִׁמְרָה, יוֹם רֵאשׁוֹן וְיוֹם שְׁנֵי צִוְתָהּ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה לְמַגְנֵי שְׂאֵר הָעַמִּים, וְהִיא לֹא שׁוּרָה שָׁם. כִּיּוֹם שְׁלִישִׁי, שְׁהוּא י"ז לַחֲדָשׁ, מִתְחִילָה לְשׁוֹרֹת עֲלֵיהֶם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְתַנַּח הַתְּבָכָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה עֶשֶׂר יוֹם לַחֲדָשׁ עַל הָרִי אֲרָרֵט. הָרִים שְׁכָל קָלְלוֹת וְיִסּוּרִים שְׁרוּיִים בְּתוֹכָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל חַג לֹא שׁוּרָה עֲלֵיהֶם, וְלֹא יוֹם שְׁנֵי, אֲלֹא יוֹם שְׁלִישִׁי, שְׁמוּסִיף וְגוֹרֵעַ שׁוּרָה עֲלֵיהֶם. מוּסִיף אוֹתִיּוֹת וְגוֹרֵעַ קְרִבְנוֹת, שְׁפָתוֹב עֲשִׂיתִי עֶשֶׂר וְגו'. וְכַךְ רָאִיו לְרַע עֵינַי, מִפְּנֵי שִׁיּוֹם רֵאשׁוֹן וְיוֹם שְׁנֵי שְׁמַחַת בְּנֵיהֶם, וְהֵם מְחַלְקִים שְׁלֵלָם לָהֶם. מִיּוֹם שְׁלִישִׁי וְהִלָּאָה, שְׁהִיא שׁוּרָה עֲלֵיהֶם, מַה פְּתוּב? (ס) וְהַמִּים הָיוּ הַלּוֹף וְחִסּוֹר עַד הַחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי כְּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ נִרְאוּ רֵאשֵׁי הַהָרִים. וְהַמִּים הָיוּ הַלּוֹף וְחִסּוֹר - אֵלוֹ הַקְּרִבְנוֹת שֶׁהוֹלְכִים וּמִתְמַעֲטִים. וְכִמוֹ שֶׁהֵם מִתְמַעֲטִים, כִּף גַּם מִתְמַעֲטֵט הַטּוֹב שְׁלָהֶם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר, בֵּא וְרָאָה, מִיּוֹם שְׁנֵי מִתְחִילִים הַמִּים לְהִרְאוֹת. כִּינּוּן שֶׁהִתְחִילוּ הַמִּים - מִיּוֹם שְׁלִישִׁי הִיא שׁוּרָה עֲלֵיהֶם, וְאֵלוֹ הַמִּים לֹא הָיוּ יוֹדְעִים הַבְּבִלִים (בבלי) מִדּוּעַ רְשׁוּמִים כָּאֵן, שְׁהָרִי הַטּוֹב שֶׁל יִשְׂרָאֵל אֵינוֹ בְּמִקּוֹם הַמְּעוּט, אֲלֹא בְּמִקּוֹם הַרְבִּיבִי. וּמִפְּנֵי שֶׁאֵלוֹ הַמִּים

פְּתַח, (בראשית ח) וְתַנַּח הַתְּבָכָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי וְגו'. תָּא חֲזִי, כָּל הַנִּי יוֹמִין, אֲזֵלַת אִימָא עַל בְּנֵינָא, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁלוּט סְטָרָא אַחְרָא עֲלֵיהוּ, וּבְגִין לְשׁוּבָא לוֹן. כִּינּוּן דְּאִשְׁתַּזִּיבוּ בְּנֵהָא, וְהָא יִתְבִּין בְּסֻכּוֹת, מִתְנַטְרִין בְּנִטּוּרָא. יוֹמָא קַדְמָאָה, וְיוֹמָא תַנְיָנָא, פְּקֻדַת לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, לְמַעַבְדַּ סְעוּדָתָא לְמַמְנָן דְּשְׂאֵר עַמִּין, וְאִיהִי לֹא שְׁרִיא תַמָּן. כִּיּוֹמָא תְּלִיתָאָה, דְּאִיהוּ י"ז לַחֲדָשׁ, שְׁרִיאַת לְמַשְׁרֵי עֲלֵיהוּ. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, וְתַנַּח הַתְּבָכָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה עֶשֶׂר יוֹם לַחֲדָשׁ עַל הָרִי אֲרָרֵט, טוּרִין דְּכָל לְוֹטִין וּמְרַדִּין שְׂרָאן בְּגוּוּיָהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, יוֹמָא קַדְמָאָה דְּחַג, לֹא שְׁרִיא עֲלֵיהוּ, וְלֹא יוֹמָא תַנְיָנָא, אֲלֹא יוֹמָא תְּלִיתָאָה, דְּאוּסִיף וְגַרְע שְׁרִיא עֲלֵיהוּ, אוּסִיף אַתּוּון, וְגַרְע קְרִבְנִין. דְּכְּתִיב עֲשִׂיתִי עֶשֶׂר וְגו'. וְהָכִי אַתְחַזִּי לְרַע עֵינַי, בְּגִין דְּיוֹמָא קַדְמָאָה וְיוֹמָא תַנְיָנָא חֲדָוָה דְּכְּנֵהָא, וְאֵינוֹן מְפַלְגִי עֲדָאן לוֹן. מִיּוֹמָא תְּלִיתָאָה וְלִהְלָאָה, דְּאִיהִי שְׁרִיא עֲלֵיהוּ, מַה פְּתִיב. (בראשית ח) וְהַמִּים הָיוּ הַלּוֹף וְחִסּוֹר עַד הַחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי כְּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ נִרְאוּ רֵאשֵׁי הַהָרִים. (דף רנ"ח ע"ב) וְהַמִּים הָיוּ הַלּוֹף וְחִסּוֹר, אֵלִין קְרִבְנִין, דְּאֲזֵלִין וּמִתְמַעֲטִין. וְכִמָּה דְּאֵינוֹן מִתְמַעֲטִין, הָכִי נָמִי אַתְמַעֲטֵט טוֹבָא דְּלֵהוֹן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר, תָּא חֲזִי, מִיּוֹמָא תַנְיָנָא שְׁרִיאָו מִיָּא לְאַתְחַזָּאָה, כִּינּוּן דְּשְׁרִיאָו מִים, מִיּוֹמָא תְּלִיתָאָה אִיהִי שְׁרַת עֲלֵיהוּ, וְאֵינוֹן מִים לֹא הָיוּ יוֹדְעֵי בְּבִלְאִי (ס"א בבבלי), אֲמַאי רְשִׁימִין הָבָא, דְּהָא טוֹבָא דְּיִשְׂרָאֵל לֹא הָיוּ בְּאֶתֶר דְּמַעוּטָא, אֲלֹא בְּאֶתֶר דְּרַבּוּיָא. וּבְגִין דְּאֵלִין מִיִּין דְּרְשִׁימִין הָבָא אַתְמַעֲטִין, אֲתִי קָרָא לְאַשְׁמַעֲיָנָן דְּכְּתִיב, וְהַמִּים אֵינוֹן

דִּידֵיעַן בְּיוֹמֵי דְחַג, אֵינּוּן דִּרְשִׁימִין גּוֹ קְרַבְנִין, דְּאֵינּוּן טוּרֵי לְלוּטִין, הָיוּ הַלוֹף וְחֶסֶר טוּבָא דְלַהוֹן, וּנְגִידוּ דְאַנְגִיד עֲלֵיהוּ, הָיוּ הַלוֹף וְחֶסֶר, וּבְגִין דְּאֵינּוּן מִים דְלַהוֹן הוּא, לֹא אֶתְחַבְּרַן אֶתְוּוֹן, דְּלֹא יִתְחַבֵּר טוּבָא דְלַהוֹן, אֶלָּא זְעִיר זְעִיר.

אֲבָרָ לְיִשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוּן מְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַה כְּתִיב. (תהלים לד) וְדַרְשֵׁי יִי לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב. רִישֵׁיה דְקָרָא, כְּפִירִים רְשׁוּ וְרַעְבוּ, אֲלִין מְמַנָּן דְּשָׂאָר עֲמִין. וְדַרְשֵׁי יִי, אֲלִין יִשְׂרָאֵל, לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב, אֲלִין אֲזִלִין וְאֶסְתַּלְקוּ לְעִילָא לְעִילָא. וּבְגִין כֶּף, טוּבָא דְלַהוֹן דְּאֵינּוּן מִים, הָיוּ הַלוֹף וְחֶסֶר. עַד הַחֲדָשׁ הָעֵשְׂרִי. דָּא טַבַּת, דְּהָא כְּדִין יְמֵי הַרְעָה הוּוּ, וְאֶתְעַרַת הָיָא רַעָה וְאֶתְתַקַּפַת, וּכְלָה קַדִּישָׁא לֹא אֲנַהֲיֶרַת מִגּוּ שְׂמֻשָׁא, כְּדִין נִרְאוּ רֵאשֵׁי הַהָרִים, אֲלִין אֵינּוּן הָרֵי חֲשׂוּכָא, טוּרִין דְּלוּטִין אֶתְחַזְזוּן וְאֶתְתַקְפוּ, וְעַבְדִין בִּישִׁין בְּעַלְמָא.

בְּיוֹמֵין אֲלִין, אִשָּׁה בְּהָאֵי עוֹלָה, דְּהָא כְּדִין הֵינִי אִשִּׁים אֲכֵלֵי חוֹלְקֵיהוֹן. שְׁבַעִים פָּרִים אֲלִין, אֵינּוּן לְקַבֵּל שְׁבַעִים מְמַנָּן, דְּשִׁלְטוּ עַל שְׁבַעִין עֲמִין. וְסִלְקִין בְּיוֹמָא קַדְמָאָה, וְנַחְתִּי בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְאֶקְרוּן פָּרִים מְנַגְחִין בְּיוֹמֵין דְלַהוֹן. אֵילִם, אַרְבִּיסָר, תְּרִין בְּכָל יוֹמָא אֵינּוּן י"ד יְהוֹ"ה. יְדָא דְשִׁלְיֹטָא עֲלֵיהוּ תְדִיר, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא. אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָה, מְנַיִנָא דְלַהוֹן ח"ץ.

וְאִי תִימָא אִי הָכִי, רַע עֵין הוֹיֵנָן לְגַבִּייהוּ. אֵין, דְּהָא פְתִיב, (משלי כה) פִּי גִחְלִים אֶתְהָ חֲתָה עַל רֵאשׁוּ. אֲבָל אֲנָן לֹא יַהֲבִינָן אֶלָּא בְּחֶדְוֹתָא, דְּלִית בְּיוֹמֵי שְׂתָא, חֶדְוֹתָא, כְּאֲלִין יוֹמִין. וּבְגִין דְּאֲנָן יַהֲבִין בְּטוֹב לְבָא, וּבְחֶדְוֹתָא דְרַעוּתָא, אֲבָל אֲנַחְנוּ לֹא נוֹתְנִים אֶלָּא בְּשִׂמְחָה, שְׂאִין בִּימֵי הַשָּׁנָה שְׂמַחָה כְּאֵלוּ הַיָּמִים. וּמִפְּנֵי שְׂאֲנַחְנוּ

שְׂרֻשׁוּמִים כְּאֵין מְתַמְעָטִים, כְּאֵין הַפְּסוּק לְהַשְׁמִיעֵנוּ, שְׂכַתוּב וְהַמִּים, אֵלוּ שְׂיִדוּעִים בִּימֵי הַחַג, אֵלוּ שְׂרֻשׁוּמִים תוֹף הַקְּרַבְנוֹת, שְׂהֵם הָרֵי קְלָלוֹת, הָיוּ הַלוֹף וְחֶסֶר הַטוֹב שְׂלָהֶם. וּמִשִּׁכָּה שְׂנַמְשַׁכְת עֲלֵיהֶם הָיוּ הַלוֹף וְחֶסֶר. וּמִפְּנֵי שְׂאֵלוּ הַמִּים שְׂלָהֶם הוּא, לֹא מִתְחַבְּרוֹת אוֹתִיּוֹת, שְׂלֹא יִתְחַבֵּר הַטוֹב שְׂלָהֶם אֶלָּא מְעַט מְעַט.

אֲבָרָ לְיִשְׂרָאֵל, שְׂהֵם מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מַה פְּתוּב? (תהלים לד) וְדַרְשֵׁי ה' לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב. רֵאשׁ הַפְּסוּק - כְּפִירִים רְשׁוּ וְרַעְבוּ - אֵלוּ הַמְּמַנִּים שֶׁל שְׂאָר הָעַמִּים. וְדַרְשֵׁי ה' - אֵלוּ יִשְׂרָאֵל - לֹא יַחְסְרוּ כָּל טוֹב. אֵלוּ הוֹלְכִים וְעוֹלִים לְמַעְלָה לְמַעְלָה. וּמִשׁוּם כֶּף הַטוֹב שְׂלָהֶם, שְׂהֵם מִים, הָיוּ הַלוֹף וְחֶסֶר, עַד הַחֲדָשׁ הָעֵשְׂרִי, זֶה טַבַּת, שְׂהָרֵי אִז יְמֵי הַרְעָה הֵם, וּמִתְעוֹרְרַת אוֹתָהּ רַעָה וּמִתְחַזְקַת, וְהַכְּלָה הַקְדוּשָׁה לֹא מְאִירָה מִתוֹף הַשְׂמֻשׁ. אִז נִרְאוּ רֵאשֵׁי הַהָרִים, אֵלוּ הֵם הָרֵי הַחֲשֵׁף, הָרֵי הַקְּלָלוֹת נִרְאִים וּמִתְחַזְקִים וְעוֹשִׁים רַעוֹת בְּעוֹלָם.

בְּיָמִים אֵלוּ אִשָּׁה בְּזוֹ הַעוֹלָה, שְׂהָרֵי אִז אֵלוּ הָאִשִּׁים אוֹכְלִים חֲלָקִים. שְׁבַעִים פָּרִים אֵלוּ הֵם כְּנֶגֶד שְׁבַעִים מְמַנִּים שְׂשׁוּלְטִים עַל שְׁבַעִים עַמִּים, וְעוֹלִים בְּיוֹם רֵאשׁוֹן, וְיוֹרְדִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְנִקְרְאִים פָּרִים מְנַגְחִים בְּיָמִים שְׂלָהֶם. אֵילִם אַרְבַּעַה עֶשֶׂר, שְׁנַיִם בְּכָל יוֹם הֵם י"ד יְהוֹ"ה. יְדָא שְׂשׁוּלְטַת עֲלֵיהֶם תְּדִיר, בְּכָל יוֹם וְיוֹם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה, הַמְּנַיִן שְׂלָהֶם ח"ץ.

וְאִם תֹּאמַר, אִם כֶּף, רַע עֵין אֲנוּ אֲצִלִּים - כֶּן, שְׂהָרֵי פְתוּב (משלי כה) פִּי גִחְלִים אֶתְהָ חֲתָה עַל רֵאשׁוּ. אֲבָל אֲנַחְנוּ לֹא נוֹתְנִים אֶלָּא בְּשִׂמְחָה, שְׂאִין בִּימֵי הַשָּׁנָה שְׂמַחָה כְּאֵלוּ הַיָּמִים. וּמִפְּנֵי שְׂאֲנַחְנוּ

נותנים בטוב לב ובשמחה של רצון - מתהפף עליהם גחלים על ראשיהם, גחלים לוהטות של השמחה שלנו עושות להם רע. י"ד (ה), ע', וח"ץ, כף עולים בחשבון שלהם.

וכר זה אם תאמר מי נתן לנו להקריב עליהם, אולי הם לא רוצים את כל זה? אלא אין שמחה לכל אלו הממנים בכל אלו התורים, האילים, והכבשים כאלו, בשעה שישראל נתנו להם סעודות אלו. ועם כל זה לא קרב הפל אלא להקדוש ברוך הוא בלבדו, והם מתקרבים שם והוא מחלק להם. ועל זה כתוב, (ש) אם רעב שנאך האכלהו לחם - אלו הם קרבנות החג. ואם צמא השקהו מים - אלו מים שרשומים כאן בימי החג, וביום שני, וביום ששי ושביעי, וסימן - (שיר השירים ח) בו"ז יבוזו לו.

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה - אלו הם מים אשר מנסכים ישראל בשמחה ובאהבת הקדוש ברוך הוא, שכתוב (ישעיה יב) ושאבתם מים בששון. ונהרות לא ישטפוה - אלו הם נהרות אפרסמון טהור, שכלם דבוקים ומתקשרים באהבה זו. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו - זה סמאל, באהבת ישראל, להיות לו חלק אתם באלו המים שרשומים כאן בפרשה, שכתוב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, סימן של אלו המים בו"ז - יבוזו לו ודאי, שהרי כלם נחשבים אצלנו חרש נשבר, שאין לו תקנה לעולמים.

המים שלהם נחלקים בימי בו"ז. נשארו שאר מים, שהם ג' ד' ה' (נוטריקון) חמישי רביעי שלישי, אפנו ולא לעולמים. ואם תאמר,

אתהפף עליהו גחלים על רישיהון, גומרין מלהטן, דחדוותא דילן, עבדי לון ביש. י"ד, (מ"א ה) ע', וחץ. כף סלקין בחושפנא דילהון. וכר דא אי תימא מאן יהיב לן לאקרבא עלייהו, דלמא אינון לא בעאן כל דא. אלא לית חדווה לכל אינון ממנן, בכל אינון תורים אילים ואמרין כהני, בשעתא דישראל יהבי לון סעודתין אלין. ועם כל דא לא מתקרבו כלא, אלא לקודשא בריך הוא בלחדוי, ואינון מתקרבי תמן, ואיהו פליג לון. ועל דא כתיב, (משלי כה) אם רעב שנאך האכלהו לחם, אלין אינון קרבנין דחג. ואם צמא השקהו מים, אלין מים דרשימין הכא ביומי דחג. וביומא תניינא, וביומא שתיתאה ושביעאה, וסימן (שיר השירים ח) בו"ז יבוזו לו.

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, אלין אינון מים, די מנסכי ישראל, בחדווה וברחימו דקודשא בריך הוא, דכתיב, (ישעיה יב) ושאבתם מים בששון. ונהרות לא ישטפוה, אלין אינון נהרי דאפרסמונא דכנא, דכלהו דבקי ומתקשרי ברחימו דא. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, דא סמאל, באהבה דישראל, למיהו ליה חולקא בהדייהו, באינון מים דרשימין הכא בפרשתא, דכתיב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו, סימנא דאינון מים בו"ז, יבוזו לו ודאי, דהא כלהו אתחשיבו לגבן, חרש נשבר, דלית ליה תקנה לעלמין. מים דלהון אתפליגו ביומין בו"ז, אשתארו שאר יומין, דאינון ג' ד' ה' (נוטריקון) חמישי

רביעי שלישי, וסימן, (ישעיה מה) חר"ש את חרשי [ה]אדמה, ולא וסימן - (ישעיה מה) חר"ש את חרשי [ה]אדמה, ואין להם תקון

לְעֵלְמִין. וְאִי תִימָא בּוּז יְבוּזוּ לּוֹ כְּתִיב. הָתָם
(תהלים כב) כִּי לֹא כָזָה וְלֹא שִׁקָּץ עֲנוּת.

יִזְמָא קְדַמָּאָה מְאִי עֶבֶיד לִיה. אָלֵא לָא אֶקְרִי
רֵאשׁוֹן, וְלֹא אֶקְרִי אֶחָד, אָלֵא חֲמִשָּׁה
עֶשֶׂר סֵתָם, בְּלֹא רִשׁוּמָא כָּלִל. אֲבָל שִׁירוּתָא
דְרִשִׁימוּ דְמִיין, מִיּוֹם שְׁנֵי הָוִי. וְהִכִּי אֲתַחֲזִי,
בְּגִין דְלִית טוֹב בְּשַׁנִּי, וּבְגִין כְּף, לָא רִשִׁים
רֵאשׁוֹן וְלֹא אֶחָד כָּלִל, וְהָוִי בְּסֵתָם, וְשָׂרִי
רִשִׁימוּ דִיּוֹמִין, בְּיּוֹם שְׁנֵי. וְאֲתַפְּלְגוּ מִים
בְּבוֹ"ז, וְאֲשַׁתְּאֲרוּ בְּיּוֹמִין חַר"ש, כְּמָה
דְּאֲתַמַּר, וְכִלְא כְּדָקָא יֵאוּת.

וּבָאָה חוֹלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דִּינְדַעִי (דף תנ"ט ע"ב)
לְאֵעֲלֵאָה לְגוּ מוֹחָא דְאַגּוּזָא. וּבְגִין
לְמִיעָאֵל לְגוּ מוֹחָא, מְתַבְרִין קְלִיפִין אֲלִין,
וְעֵאֲלִין. מַה כְּתִיב לְבַתֵּר כָּל הָאִי. בְּיּוֹם הַשְּׁמִינִי
עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לְכֶם. לְבַתֵּר דִּתְבַּרוּ כָּל הַנִּי קְלִיפִין,
וְתַבְרוּ כְּמָה גְזִיזִין, וְכְמָה נְחֻשִׁים קְטָלוּ, וְכְמָה
עֲקַרְבִּים דִּהוּוּ לֹזֶן בְּאֵינֹן טוֹרִי דְחֻשׁוֹכָא, עַד
דְּאֲשַׁכְּחוּ אֶתֵר דִּישׁוּבָא, וְקִרְתָּא קְדִישָׁא, מְקַפָּא
שׁוֹרִין סְחֹר סְחֹר, כְּדִין עֵאלוּ לְגַבְהָ, לְמַעַבְד
נְיִחָא תַמָּן, וְלְמַחְדִּי בַּה. וְהָא אוֹקִימָנָא מְלָה.
וְדָא אִיהוּ עֲצַרְתָּ, כְּנִישׁוּ. אֶתֵר דְּמִתְכַּנְּשׁ כְּלָא
לְגַבְהָ. תְהִיָּה לְכֶם, וְלֹא לְאַחֲרָא, לְמַחְדִּי
אֲתוּן בְּמֵאֲרִיכוֹן, וְאִיהוּ בְּהַדְרִיכוֹ. וְעַל דָּא
כְּתִיב, (תהלים לב) שְׂמַחוּ בֵּינִי וּגְיִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ
כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב.

פְּרִשְׁתָּ רֵאשִׁי הַמְטוֹת

וְכָרַ הַטַּף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשְׁכָּב זָכָר.
(במדבר לא) תַמָּן תְּנִינָן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵין
הַעוֹלָם מִתְנַהֵג אֲלֵא בְּתַרִי גּוֹוִינִין, דְּאֲתוּ מִסְטֵר
אֲתַתָּא דְאֲשַׁתְּכַחַת חִפְיַמַת לְבָא. הַדָּא הוּא
דְכְּתִיב, (שמות לה) וְכָל אִשָּׁה חֲכַמַת לֵב בִּידֶיהָ טוֹו וַיְבִיאוּ מִטְוָה אֶת הַתְּכֵלֶת

בּוּז יְבוּזוּ לּוֹ כְּתוּב שָׁם, (תהלים כב)
כִּי לֹא כָזָה וְלֹא שִׁקָּץ עֲנוּת.

יּוֹם רֵאשׁוֹן מַה עוֹשֶׂה לּוֹ? אֲלֵא
לֹא נִקְרָא רֵאשׁוֹן וְלֹא נִקְרָא אֶחָד,
אֲלֵא חֲמִשָּׁה עֶשֶׂר סֵתָם, בְּלִי
רִשׁוּם כָּלִל. אֲבָל הַתְּחֵלַת רִשׁוּם
הַמִּים מִיּוֹם שְׁנֵי הוּא. וְכַף רֵאשִׁי,
מִפְּנֵי שְׂאִין טוֹב בְּשַׁנִּי, וּמִשׁוּם כְּף
לֹא רִשׁוּם רֵאשׁוֹן וְלֹא אֶחָד כָּלִל,
וְהוּא בְּסֵתָם, וּמִתְחִיל רִשׁוּם
הַיָּמִים בְּיּוֹם שְׁנֵי. וְנַחֲלִקוּ מִים
בְּבוֹ"ז, וְנִשְׁאָרוּ בְּיַמֵּי חַר"ש, כְּמוֹ
שְׂנַאֲמַר, וְהַכֵּל כְּמוֹ שְׂצָרִיף.

אֲשֶׁרִי חֲלַקְסָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
שִׁיּוּדַעִים לְהַכְּנִס לְתוֹף מַח הָאֲגוּזָא,
וְכַדִּי לְהַכְּנִס לְתוֹף הַמַּח מִשְׁפָּרִים
קְלָפוֹת אֵלּוּ וּנְכַנְסִים. מַה כְּתוּב
לְאַחַר כָּל זֶה? בְּיּוֹם הַשְּׁמִינִי
עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לְכֶם. לְאַחַר שְׂשַׁבְרוּ
כָּל אֵלּוּ הַקְּלָפוֹת, וְשַׁבְרוּ כְּמָה
חֲתִיכוֹת, וְכְמָה נְחֻשִׁים הִרְגוּ,
וְכְמָה עֲקַרְבִּים שְׁהִיוּ לָהֶם בְּאֵלּוּ
הָרִי הַחֻשְׁף, עַד שְׂמַצְאוּ מְקוֹם
יֵשׁוּב וְעִיר קְדוּשָׁה מְקַפָּת חוֹמוֹת
סְבִיב סְבִיב - אִזּוּ נְכַנְסִים אֲצִלָּה,
לְעֲשׂוֹת מְנוּחָה שָׁם וְלִשְׂמַח בַּה.
וְהָרִי בְּאֲרָנוּ הַדְּבָר.

וְזוּהוּ עֲצַרְתָּ, אֲסִיפָה, מְקוֹם
שְׂנַאֲסָף הַכֵּל אֲצִלָּה. תְהִיָּה לְכֶם,
וְלֹא לְאַחַר, לִשְׂמַח אֲתָם
בְּאֲדוֹנְכֶם, וְהוּא אֲתָכֶם. וְעַל כֵּן
כְּתוּב, (תהלים לב) שְׂמַחוּ בַּה' וּגְיִילוּ
צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב.

רֵאשִׁי הַמְטוֹת

וְכָרַ הַטַּף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ
מִשְׁכָּב זָכָר. שָׁם שְׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, אֵין הַעוֹלָם מִתְנַהֵג אֲלֵא
בְּשַׁנִּי גּוֹוִינִים שְׂבָאוּ מִצַּד אִשָּׁה
שְׂנַמְצָאָה חֲכַמַת לֵב. זֶהוּ שְׂכַתוּב
(שמות לה) וְכָל אִשָּׁה חֲכַמַת לֵב
בִּידֶיהָ טוֹו וַיְבִיאוּ מִטְוָה אֶת

וְכָרַ הַטַּף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשְׁכָּב זָכָר.

וְאֵת הָאֲרָגְמָן. וּמֵאֵי מִתְיִין. אֵת הַתְּכֵלֶת וְאֵת הָאֲרָגְמָן, גְּוֹנִין דְּכִלְיָן בְּגוּ גְּוִי.

הָדָא הוּא דְכְתִיב, (משלי לא) דְרָשָׁה צְמֹר וּפְשָׁתִים וּתְעַשׂ בַּחֲפִץ כַּפִּיהָ. וּכְתִיב בְּיַדֶּיהָ טָווּ, מֵאֵי טָווּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, טָווּ בְּדִינָא, טָווּ בְּרַחֲמֵי. אָמַר רַבִּי יֶצְחָק, אָמַי אֶתְקַרֵּי אִשָּׁה. אָמַר לִיה דְּכִלְיָא בְּדִינָא, וּכְלִילָא בְּרַחֲמֵי. תָּא חֲזִי, דְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל אֶתְתָּא בְּדִינָא אֶתְקַרֵּי, עַד דְאֵטְעֵמָא טְעֵמָא דְרַחֲמֵי. דְתַנִּיא, מִסְטָרָא דְבַר נֶשׁ, אֶתִּי חוּרָא. וּמִסְטָרָא דְאֶתְתָּא, אֶתִּי סוּמְקָא. טְעֵמָא (ס"א אֶתְתָּא) דְאֶתְתָּא מַחוּרָא, וְחוּרָא עֲדִיף.

וְתָא חֲזִי אָמַי אָסִירָן נָשִׁי שְׂאָר עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת, דִּידְעֵי מִשְׁכְּבֵי דְכוּרָא. מִשׁוּם דְתַנִּינָן, אֵית יְמִינָא, וְאֵית שְׂמָאלָא. יִשְׂרָאֵל, וְשְׂאָר עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת. וְגַן עֵדֶן, וְגִיְהֵנָם. עֶלְמָא דָּא, וְעֶלְמָא דְאֶתִּי. יִשְׂרָאֵל לְקַבְלֵי דְרַחֲמֵי, וְשְׂאָר עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת לְקַבְלֵי דְדִינָא. וְתַנָּן, אֶתְתָּא דְאֵטְעֵמָא טְעֵמָא דְרַחֲמֵי, רַחֲמֵי נְצַחָא. אֶתְתָּא דְטְעֵמָא טְעֵמָא דְדִינָא, דִּינָא בְּדִינָא אֶתְדַבְּקַת, וְעֲלִייהוּ אֶתְקַרֵּי (ישעיה נז) וְהַפְּלְבִים עֲזִי נֶפֶשׁ לֹא יִדְעוּ שְׁבַעָה.

וְעַל דָּא תַנִּינָן, הַנְּבַעְלַת לְעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת קְשׁוּרָה בּוּ כְּכֹלֵב. מַה כְּלָבָא תְקִיפָא בְּרוּחִיהָ חֲצִיפָא. אוּף הָכָא דִּינָא בְּדִינָא, חֲצִיפָא בְּכֹלָא. הַנְּבַעְלַת לְיִשְׂרָאֵל, תַנִּינָן, כְּתִיב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים פְּלִכֶם הַיּוֹם. מֵאֵי טְעֵמָא. מִשׁוּם דְנִשְׁמַתָּא דְיִשְׂרָאֵל, אֶתְיִיא מְרוּחָא דְאֱלֹהִים חַיִּים. דְכְתִיב (ישעיה נז) כִּי רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף, מִשְׁמַע דְכְתִיב מִלְּפָנַי. וּבְגִין כֵּן, אֶתְתָּא דְהִיא כְּתוּלְתָא, וְלֹא אֶתְדַבְּקַת

הַתְּכֵלֶת וְאֵת הָאֲרָגְמָן. וּמֵאֵי הָאֲרָגְמָן. הַבִּיאָו? אֵת הַתְּכֵלֶת וְאֵת הָאֲרָגְמָן, גְּוִינִים שְׁפֹלוּלִים בְּתוֹף גְּוִינִים.

וְהוּוּ שְׁכַתוּב (משלי לא) דְרָשָׁה צְמֹר וּפְשָׁתִים וּתְעַשׂ בַּחֲפִץ כַּפִּיהָ. וְכַתוּב בְּיַדֶּיהָ טָווּ, מַה זֶה טָווּ? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, טָווּ בְּדִין, טָווּ בְּרַחֲמִים. אָמַר רַבִּי יֶצְחָק, לְמַה נְקָרְאָה אִשָּׁה? אָמַר לוֹ, שְׁפֹלוּלָה בְּדִין, וּכְלוּלָה בְּרַחֲמִים.

בֵּא וְרָאָה, שְׂאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל אִשָּׁה נְקָרְאָת בְּדִין עַד שְׁטוּעֵמַת טַעַם הַרַחֲמִים. שְׁלַמְדֵנוּ, מִצַּד הָאִישׁ בֵּא הַלְכָן, וּמִצַּד הָאִשָּׁה בֵּא הָאָדָם. טַעַם אִשָּׁה מַלְכָן, וְלִכְן עֲדִיף.

וּבֵא וְרָאָה, לְמַה נִשְׁוֹת שְׂאָר עַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת שְׂיַדְעוּ מִשְׁכְּב זָכָר אֲסוּרוֹת? מִשׁוּם שְׁשַׁנְיָנוּ, יֵשׁ יְמִין וְיֵשׁ שְׂמָאל, יִשְׂרָאֵל וְשְׂאָר הָעַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת, וְגַן עֵדֶן וְגִיְהֵנָם, עוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלָם הַבָּא. יִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד הַרַחֲמִים, וְשְׂאָר הָעַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת כְּנֶגֶד הַדִּין. וְשַׁנְיָנוּ, אִשָּׁה שְׁטַעֲמָה טַעַם הַרַחֲמִים - הַרַחֲמִים מְנַצְחִים. וְאִשָּׁה שְׁטַעֲמָה טַעַם הַדִּין - דִּין בְּדִין נִדְבָק, וְעֲלִיָהֶם קְרָאוּ, (ישעיה נז) וְהַפְּלְבִים עֲזִי נֶפֶשׁ לֹא יִדְעוּ שְׁבַעָה.

וְעַל זֶה לְמַדְנֵנוּ, הַנְּבַעְלַת לְעוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת קְשׁוּרָה בּוּ כְּכֹלֵב. מַה הַפְּלָב תְקִיף בְּרוּחוֹ, חֲצוּף - גַּם כֵּן דִּין בְּדִין, חֲצוּפָה בְּכֹל. הַנְּבַעְלַת לְיִשְׂרָאֵל, שְׁנִינֵנוּ, כְּתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים פְּלִכֶם הַיּוֹם. מַה הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׁנִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל בְּאֵה מְרוּחַ אֱלֹהִים חַיִּים, שְׁכַתוּב (ישעיה נז) כִּי רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף. מִשְׁמַע שְׁכַתוּב מִלְּפָנַי. וּמִשׁוּם

בְּדִינָא קְשִׁיָּא דְשָׂר עֲמִין, וְאִתְדַבְּקַת בְּיִשְׂרָאֵל,
רַחֲמֵי נִצְחָא וְאִתְנַשְׂרַת.

וְהָא חֲזִי, כְּתִיב (תהלים פט) אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד
יִבְנֶה. מָאֵי חֶסֶד. הוּא חַד מִכְתָּרֵי עֲלָאֵי
דְּמַלְפָּא, דְּנִשְׁמַתָּא דְיִשְׂרָאֵל קָרָא לָהּ קַדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא חֶסֶד. עַל תְּנַאי דְיִתְבַּנֵּי, וְלֹא יִשְׁתִּיבֵי
חֶסֶד מִעֲלָמָא. מִשְׁמַע דְכְּתִיב יִבְנֶה. בְּגִין כֶּף
תְּנִינָן, מָאֵן דְשִׁיבֵי חֶסֶד מִעֲלָמָא, אֲשִׁתִּיבֵי הוּא
לְעֲלָמָא דְאִתִּי. וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים כה) לֹא תִהְיֶה
אֲשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה, בְּגִין לְמַעַבְד חֶסֶד עִם
מִיתָא. וְאִתְעַבֵּיד בְּנִינָא, דְכְּתִיב, (תהלים פט) עוֹלָם
חֶסֶד יִבְנֶה.

זֶה, אֲשֶׁה שְׁהִיא בְּתוֹלָה, וְלֹא
נִדְבָקָה בְּדִין הַקְּשָׁה שֶׁל שָׂר
הַעֲמִים, וְנִדְבָקַת בְּיִשְׂרָאֵל -
הַרְחַמִּים מִנִּצְחָיִם, וְנִכְשְׂרַת.
בֵּא וְרָאָה, כְּתוּב (תהלים פט) אֲמַרְתִּי
עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. מַה זֶה חֶסֶד?
הוּא אֶחָד מִכְתָּרִים עֲלִיּוֹנִים שֶׁל
הַמַּלְאָךְ, שֶׁנִּשְׁמַת יִשְׂרָאֵל קָרָא לָהּ
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֶסֶד, עַל תְּנַאי
שֶׁיִבְנֶה, וְלֹא יִשְׁמַד חֶסֶד מִהָעוֹלָם,
מִשְׁמַע שְׁכָתוּב יִבְנֶה. וּמִשּׁוּם כֶּף
שְׁנִינָן, מִי שֶׁמִּשְׁמִיד חֶסֶד
מִהָעוֹלָם, יִשְׁמַר הוּא לְעוֹלָם
הַבָּא. וְעַל זֶה כְּתוּב, (דברים כה) לֹא
תִהְיֶה אֲשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה, בְּשִׁבִיל
לְעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם הַמֵּת. וְיַעֲשֶׂה
הַבְּנִין, שְׁכָתוּב עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.

הַדְרִין לְסִיּוּם סֵפֶר בְּמַדְבַּר מִסְפֵּר הַזוּהַר

הַדְרִין עֲלֵךְ סֵפֶר בְּמַדְבַּר מִסְפֵּר הַזוּהַר. וְהַדְרִין עֲלֵךְ סֵפֶר בְּמַדְבַּר מִסְפֵּר הַזוּהַר. וְדַעְתָּךְ
עֲלֵךְ, לֹא נִתְנָשִׂי מִנְּךָ סֵפֶר בְּמַדְבַּר מִסְפֵּר הַזוּהַר. וְלֹא תִתְנָשִׂי מִנּוֹן. לֹא בְּעֲלָמָא הַדְרִין וְלֹא בְּעֲלָמָא דְאִתִּי:

(ב"ב)

הַעֲרַב נָא יי אֱלֹהֵינוּ אֵת דְּכַרִּי תוֹרְתָךְ בְּפִינוּ וּבְפִיפוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ
וְצִאֲצֵאֵי צִאֲצֵאֵינוּ, וְצִאֲצֵאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרְתָךְ לְשִׁמְחָה. מֵאוֹיְבֵי תַחֲכַמְנוּ
מִצּוֹתָךְ, כִּי לְעוֹלָם הוּא לִי. יְהִי לְבִי תָמִים בְּחֻקֶיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוּשׁ. לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי
בָּם חִיִּיתִנִּי. בְּרוּךְ אַתָּה יי לְמַדְנֵי חֻקֶיךָ. אֲמֵן אֲמֵן אֲמֵן סֵלָה וְעַד. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁשְׁמַת חֲלָקְנוּ מִיוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שְׁמַת חֲלָקְנוּ מִיוֹשְׁבֵי קְרִנּוֹת. שְׂאֵנוּ
מִשְׁכִּימִים וְהֵם מִשְׁכִּימִים. אֲנִי מִשְׁכִּימִים לְדַבְּרֵי תוֹרָה וְהֵם מִשְׁכִּימִים לְדַבְּרִים בְּטָלִים. אֲנִי עֹמֵלִים
וְהֵם עֹמֵלִים, אֲנִי עֹמֵלִים וּמְקַבְּלִים שְׂכָר, וְהֵם עֹמֵלִים וְאִינָם מְקַבְּלִים שְׂכָר. אֲנִי רְצִים וְהֵם רְצִים,
הֵם רְצִים לְבָאֵר שַׁחַת, וְאֲנִי רְצִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֹאֲמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תוֹרִידִם לְבָאֵר שַׁחַת.
אֲנִישֵׁי דְמִים וּמְרַמָּה לֹא יִחַצּוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֲבַטַח בְּךָ.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כְּשֵׁם שֶׁעֲזַרְתָּנִי לְסִיּוּם סֵפֶר בְּמַדְבַּר. כֶּךָ תַעֲזֹרְנִי לְהַתְחִיל
סְפָרִים אַחֲרִים וְלִסְיָמָם. לְלַמֵּד וְלִלְמַד מִתּוֹךְ הַרְחֵבָה. לְשַׁמֵּר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֵת כָּל דְּבָרֵי תַלְמוּד
תוֹרְתָךְ בְּאַהֲבָה. וְזִכּוֹת כָּל הַתְּנָאִים (וְהַנְּבִיאִים) וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים הַנּוֹזְכִּים בְּסֵפֶר תְּקוּנֵי הַזוּהַר, יַעֲמִיד
לִי וְלִזְרַעִי וְלִזְרַע זְרַעִי, שְׁלֹא תִמוּשׁ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִפִּי וּמִפִּי זְרַעִי וְזַרְעוֹ מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם.
וּיְקַיֵּם בְּנוֹ מִקְרָא שְׁכָתוּב, בְּהַתְחַלְּכֶךָ תִּנְחָה אֶתְךָ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת הִיא תִּשְׁיַחֵךְ. כִּי
כִּי יִרְבוּ יְמֶיךָ וְיִוָּסְפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים. אֶתְךָ יָמִים בְּיַמִּינֶךָ, עוֹשֵׁר וְכָבוֹד בְּשִׁמְאֵלָה. יי עוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן יי
יְבָרֵךְ אֵת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

פרשת "אלה הדברים" הוא בפרשת בלק דף קפ"ו ע"א ושם ביתו וכך הסכימו הקדמונים

פְּרַשְׁת וְאַתְחַנֵּן (דף ר"ט ע"א)

וְאַתְחַנֵּן אֶל יְיָ בְּעַת הַהִיא לֵאמֹר. (דברים
 ג) אֲדַנְיִי יְהוָה אַתָּה הַחֲלוֹת
 לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ וְגו'. רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (ישעיה
 לח) וַיִּסַּב חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל
 יְיָ. תָא חֲזִי, פְּמָה הוּא חִילָא תְקִיפָא
 דְאֹרִייתָא, וְכַמְּה הוּא עֲלָאָה עַל פְּלָא. דְּכָל
 מָאן דְּאֲשַׁתְּדַל בְּאֹרִייתָא, לָא דְחִיל מְעֻלָּאי
 וְתַתָּאי. וְלֹא דְחִיל מְעַרְעוּרִין בִּישִׁין דְּעֻלְמָא.
 בְּגִין דְּאִיהוּ אֶחִיד בְּאִילָנָא דְחַיִּי, וְאָכִיל מִנֶּיהָ
 בְּכָל יוֹמָא.

דְּהָא אֹרִייתָא אוֹלִיף לִיה לְבַר נֶשׁ, לְמִיּהָךְ
 בְּאַרְח קְשׁוּט. אוֹלִיף לִיה עֵיטָא הֵיךְ
 יְתוּב קָמִי מְאָרִיָּה (לְבַטְלָה לְהֵימָּן עֲנִיָּה). וְאֶפִּילוּ
 יִתְגַּזֵּר עָלֶיהָ מוֹתָא, פְּלָא יִתְבַּטֵּל וַיִּסְתַּלַּק
 מִנֶּיהָ, וְלֹא שְׂרִיא עֲלוּי. (עֵיטָא דְבַר נֶשׁ כְּהֵא
 עֻלְמָא) וְעַל דָּא בְּעֵי לְאֲשַׁתְּדֵלָא בְּאֹרִייתָא
 יִמְמָא וְלִילִי, וְלֹא יִתְעַדֵּי מִנָּה, הֵדָּא הוּא
 דְכְּתִיב, (יהושע א) וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאִי
 אַעֲדֵי מִינֶיהָ אֹרִייתָא, אוֹ אֲתַפְּרֵשׁ מִנָּה, כְּאֵלוּ
 אֲתַפְּרֵשׁ מִן חַיִּי.

תָּא חֲזִי, עֵיטָא דְבַר נֶשׁ כַּד אִיהוּ סָלִיק
 בְּלִילָא עַל עַרְסִיָּה, בְּעֵי לְקַבְּלָא עָלֶיהָ
 עוֹל מְלֻכוֹתָא דְלַעֲיֻלָּא, בְּלִבָּא שְׁלִים.
 וְלֹא אֶקְדָּמִי לְמִימְסַר גְּבִיָּה פְּקֻדוֹנָא דְנַפְשִׁיָּה.
 וְהָא אוֹקְמוּהָ, בְּגִין דְּכָל עֻלְמָא טַעֲמִין טַעֲמָא
 דְמוֹתָא, דְּהָא אִילָנָא דְמוֹתָא שְׂרִיא בְּעֻלְמָא,
 וְכָל רוּחֵי דְבְּנֵי נֶשְׁא נְפָקִין, וְסֻלְקִין וְאַתְטַמְרִין (ס"א וְאַתְמַסְרִין) גְּבִיָּה. וּבְגִין

דְּאֵינּוֹן בְּפְקֻדוֹנָא, פְּלֵהוּ תִּיבִין לְאַתְרֵיהוּ.

וְאַתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעַת הַהִיא
 לֵאמֹר. אֲדַנְיִי יְהוָה אַתָּה
 הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ וְגו'.
 רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (ישעיה לח) וַיִּסַּב
 חֲזַקְיָהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל
 אֶל ה'. בֵּא וּרְאֵה פְּמָה הוּא
 הַכַּח הַחֲזוֹק שֶׁל הַתּוֹרָה וְכַמְּה
 הוּא עֲלוֹן עַל הַכּל, שְׁכַל מִי
 שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, לֹא פוֹחַד
 מִמְּעֻלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְלֹא פוֹחַד
 מִמְּקָרִים רְעִים שֶׁל הָעוֹלָם,
 מִשּׁוּם שֶׁהוּא אֲחוּז בְּעֵץ הַחַיִּים
 וְאוֹכֵל מִמֶּנּוּ בְּכָל יוֹם.

שְׁהַרִי הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אֶת הָאָדָם
 לְלַכֵּת בְּדַרְךְ אֱמֶת, מְלַמֶּדֶת אוֹתוֹ
 עֲצָה אִיף יֵשׁוּב לְפָנָי רְבוּנוֹ (לְבַטֵּל
 לְאוֹתָהּ הַתּוֹרָה), וְאֶפְלוּ שְׁתַּגְזֵר עָלָיו
 מִיָּתֵהּ - הַכּל יִתְבַּטֵּל וַיִּסְתַּלַּק
 מִמֶּנּוּ וְלֹא יִשְׁרָה עָלָיו. (עֲצָה שֶׁל אָדָם
 בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעַל כֵּן צָרִיף לְהַשְׁתַּדֵּל
 בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה וְלֹא יִזוּז
 מִמֶּנָּה, זֶהוּ שְׂכָתוֹב (יהושע א)
 וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאִם מִזִּיד
 מִמֶּנּוּ אֶת הַתּוֹרָה אוֹ נִפְרַד מִמֶּנָּה,
 כְּאֵלוּ נִפְרַד מִן הַחַיִּים.

בֵּא וּרְאֵה, עֲצָה שֶׁל הָאָדָם,
 כְּשֶׁהוּא בְּלִילָה עַל מִטָּתוֹ, צָרִיף
 לְקַבֵּל עָלָיו עַל מְלֻכוֹת שֶׁל
 מְעֻלָּה בְּלִב שְׁלָם, וְלִהְקַדֵּם
 לְמַסַּר אֵלָיו פְּקֻדוֹן נַפְשׁוֹ. וְהִרִי
 פְּרֻשׁוּהָ, מִשּׁוּם שְׁכַל הָעוֹלָם
 טוֹעֲמִים טַעַם הַמּוֹת, שְׁהַרִי
 עֵץ הַמּוֹת שְׂרוּי בְּעוֹלָם, וְכָל
 רוּחוֹת בְּנֵי אָדָם יוֹצְאוֹת וְעוֹלוֹת
 וּמִתְחַבְּאוֹת (וּנְמַסְרוּ) אֲצֻלוֹ. וּמִשּׁוּם
 שֶׁהֵן בְּפְקֻדוֹן, כֵּלֵן שְׁכוֹת
 לְמִקּוּמוֹתֵיהֶן.

בֵּא וּרְאֵה, כְּשֶׁמִּתְעוֹרְרַת רוּחַ

כְּדָא חֲזִי, כַּד אֲתַעַר רוּחַ צְפוֹן בְּפִלְגוֹת לִילָא, וְכַרְוִזָּא נְפִיק. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא אתי לגנתא דעדן לאשתעשעא ברוחיהון
 דצדיקיא, כדין מתכווני (נ"א מתערי) כל בני
 מטרוניתא, וכל בני היכלא, לשבחה ליה
 למלכא קדישא. וכדין כל אינון פקדונין
 דרוחין דאתמסרן בידה, כלהו אתיב
 למאריהון. ורופא דבני עלמא מתערין
 בהיא שעתא, והא פקדוניה דכלהו אתיב
 לגבייהו.

אינון דבני היכלא עלאה קיימי בקיומיהו,
 מתערי משתדלי בתושבחתא
 דאורייתא, ומשתתפי בכנסת ישראל, עד
 דנהיר ימא. פד אתי צפרא, היא, וכל בני
 היכלא (דמלכא) כלהו אתיין לגבי מלכא
 קדישא, ואינון אקרון בנין דמלכא
 ומטרוניתא. והא אוקמוה.

בר אתי צפרא, בעי לנקאה גרמיה בכלא,
 ולמיזן זייניה, לאשתדלא עם מלכא
 קדישא, דהא בלילא אשתדל במטרוניתא.
 השתא אתיא עם מטרוניתא, לזוגא לה עם
 מלכא.

אתי לבי כנישתא, מדפי גרמיה בקרבנין,
 משבח בתושבתיהו דדוד מלכא.
 אחיד תפילין ברישיה, (ס"א בדיה וברישיה) וציצית
 בגדיה, אומר תהלה לדוד. והא אוקמוה,
 צלי צלותא קמי מאריה, בצלותא בעי
 למיקם, פגוונא (ס"א בווונא) דמלאכי עלאי,
 לאתחברא בהדייהו, דאינון אקרון העומדים,
 פמה דאת אמר, (זכריה א) ונתתי לך מהלכים בין
 העומדים. ולכוונא רעותיה קמי מאריה,
 ויתבע בעותיה.

תא חזי, בשעתא דבר נש קאים בפלגות
 ליליא מערסיה, לאשתדלא באורייתא,
 פרוזא קארי עליה ואמר, (תהלים קלד) הנה ברכו

צפון פחצות הלילה, וכרוז
 יוצא, והקדוש ברוך הוא בא לגן
 עדן להשתעשע ברוחות
 הצדיקים, אז מתכוונים (מתעוררים)
 כל בני המלכה וכל בני ההיכל
 לשבח את המלך הקדוש. ואז
 כל אותם פקדונות של הרוחות
 שנמסרו בידה, את כלם משיב
 לבעליהם. ורב בני העולם
 מתעוררים באותה שעה, והרי
 פקדון של כלם משיב אליהם.

אותם שבני ההיכל העליון
 עומדים בעמדם מתעוררים,
 משתדלים בתשבחות התורה,
 ומשתתפים בכנסת ישראל עד
 שמאיר היום. כשמגיע הבקר,
 היא וכל בני ההיכל (המלך), כלם
 באים למלך הקדוש, והם
 נקראים בני המלך והמלכה,
 והרי פרשה.

כשמגיע הבקר צריך לנקות
 עצמו בכל ולחגר כלי מלחמתו
 להשתדל עם המלך הקדוש,
 שהרי בלילה השתדל במלכה.
 כעת בא עם המלכה לזוג אותה
 עם המלך.

בא לבית הכנסת, מטהר עצמו
 בקרבנות, משבח בתשבחות דוד
 המלך, אוחז תפילין בראשו (פ"ד)
 ובראשו) וציצית בכנפיו, אומר
 "תהלה לדוד". והרי פרשה,
 מתפלל תפלה לפני רבונו,
 בתפלה צריך לעמד, כמו (בזוה)
 מלאכים העליונים, להתחבר
 עמם, שהם נקראים העומדים,
 כמו שנאמר (זכריה א) ונתתי לך
 מהלכים בין העומדים, ולכוון
 רצונו לפני רבונו, ויתבע
 בקשתו.

בא וראה, בשעה שאדם קם
 פחצות הלילה ממטותו להשתדל
 בתורה, הפרוז קורא עליו
 ואומר: (תהלים קלד) הנה ברכו את
 ה' כל עבדי ה' העומדים בבית ה'

בלילות. עכשו כשהוא עומד בתפלה לפני רבונו, אותו כרוז קורא עליו ואומר: ונתתי לך מהלכים בין העמדים האלה.

אחר שמסיים תפלה ברצון (ועומד בעצה) לפני רבונו, הרי פרשוהו שצריך למסר נפשו ברצון הלב לאותו מקום שצריך. וכמה עצות יש לאדם בפל. ובשעה שהתפלה קיימת (הסתלקה), כל אותם דבורים שמוציא אדם מפיו באותה תפלה, כלם עולים למעלה ובוקעים אוררים ורקיעים, עד שמגיעים לאותו מקום שמגיעים, ומתעטרים בראש המלך ועושים מהם עטרה. והרי פרשוהו החברים, תפלה שצריך לקדוש-ברוך-הוא, לכוון שתהיה תפלת תחנונים. מנין לנו? ממש, שפתוב ואתחנן אל ה'. זוהי תפלה מעלה.

בא וראה, מי שעומד בתפלה, צריך לכוון רגליו, ופרשוהו וצריך לכסות ראשו כמי שעומד לפני המלך, וצריך לכסות (לכסות) (לסתם) עיניו כדי שלא יסתכל בשכינה. ובספרו של רב המנונא סבא אמר, מי שפוקח עיניו בשעת התפלה או שלא מנמיך את עיניו לארץ, מקדים עליו מלאך המות, וכשתצא נפשו לא יסתכל באור השכינה ולא ימות בשכינה. מי שמזלזל בשכינה הוא מתזלזל באותה שעה שהוא צריך אותה, זהו שפתוב (שמואל א-א

ב) כי מכבדי אכבד ובזי יקלו. זה מי שמסתכל בשכינה בשעה שהוא מתפלל. ואיך יכול להסתכל בשכינה? אלא לדעת שודאי השכינה עומדת לפניו. זהו שפתוב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר, ששם שורה השכינה.

את יי' כל עבדי יי' העמדים בבית יי' בלילות. השתא כד איהו קאים בצלותא קמי מאריה, ההוא כרוזא קארי עליה ואמר, ונתתי לך מהלכים בין העמדים האלה.

בתר דמסיים צלותא ברעו (וקאים בעימא) קמי מאריה, הא אוקמוה, דבעי למימסר נפשיה ברעותא דלבא, לההוא אתר דאצטריך. וכמה עיטין אית ליה לבר נש בכלא. (דף ר"ס ע"ב) ובשעתא דצלותא קיימא (ס"א ס"ב), כל אינון מלין דאפיק בר נש מפומיה בההיא צלותא, פלהו סלקין לעילא, ובקעין אורין ורקיעין, עד דמטו לההוא אתר דמטו ומתעטרו ברישא דמלכא, ועביד מנייהו עטרה. והא אוקמוה חברייא, צלותא דבעי בר נש לקודשא בריך הוא, לכוונא דיהא צלותא תחנונים. מנלן. ממש, דכתיב ואתחנן אל יי'. דא איהו צלותא מעליא.

הא חזי, מאן דקאים בצלותא, בעי לכוונא רגליו, ואוקמוה. ובעי להפיא רישיה, כמאן דקאים קמי מלכא. ובעי למכסיה (למכסיה) (ס"א לאסתמא) עינוי, בגין דלא יסתכל בשכינתא. ובספרא דרב המנונא סבא אמר, מאן דפקח עינוי בשעתא דצלותא, או דלא מאיך עינוי בארעא, אקדים עליה מלאך המות, וכד תיפוק נפשיה, לא יסתכל בנהירו דשכינתא, ולא ימות בנשיקה. מאן דמזלזל בשכינתא מתזלזל הוא בההוא שעתא דאצטריך ביה, הדא הוא דכתיב, (שמואל א ב) פי מכבדי אכבד ובזי יקלו.

האי מאן דאסתכל בשכינתא, בשעתא דאיהו מצלי. והיך יכול לאסתכלא בשכינתא. אלא לינדע דודאי שכינתא קיימא קמיה, הדא הוא דכתיב, (ישעיה לח) ויסב חזקיהו פניו

אֶל הַקִּיר, דִּתְמֹן שְׂאֲרֵי שְׂכִינְתָּא. בְּגִין כֶּן לֹא
 בַּעֲיָא לְמַהוּי חוּצָץ בֵּינוּ וּבֵין הַקִּיר, וְאוּקְמוּהָ.
 מֵאֵן דְּקָאִים בְּצִלוֹתָא, בְּעֵי לְסִדְרָא שְׂבָחָא
 דְּמֵאֲרִיָּה בְּקִדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר יִתְבַּע
 בְּעוֹתִיָּה. דְּהָא מִשָּׁה הָכִי אָמַר בְּקִדְמִיתָא,
 אַתָּה הַחֲלוֹת וְגו' . וּלְבִסּוּף אָעֲבָרָה וְגו' . רַבִּי
 יְהוּדָה אָמַר, מָאִי שְׁנָא הָכָא דְכָתִיב אֲדַנְיָ
 בְּקִדְמִיתָא, בְּאֶלְיָף דְּלִ"ת נו"ן יו"ד, וּלְבִסּוּף
 יְהו"ה, וְקָרִינָן אֱלֹהִי"ם. אֶלָּא סִדְרָא הָכִי
 הוּא מִתְפָּא לְעֵילָא, וּלְאִכְלָלָא מִדַּת יוֹם
 בְּלִילָה, וּמִדַּת לֵילָה בַּיּוֹם וּלְזוּוּגָא כֻּלָּא כְּחֻדָּא
 כְּדָקָא יָאוּת.

אַתָּה הַחֲלוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עֲבָדֶיךָ. (דברים ג) מָאִי
 שִׁירוּתָא הָכָא. אֶלָּא וְדָאִי מִשָּׁה שִׁירוּתָא
 הָוָה בְּעֵלְמָא, לְמַהוּי שְׁלִים בְּכֻלָּא. וְאִי תִימָא
 יַעֲקֹב שְׁלִים הָוָה, וְאִילְנָא אֲשֶׁתְּלִים לְתַתָּא
 כְּגוּוּנָא דְלְעֵילָא. הָכִי הוּא וְדָאִי, אֲבָל מַה
 דְּהָוָה לְמִשָּׁה, לֹא הָוָה לְבַר נָשׁ אַחְרָא, דְּהָא
 אֲתַעֲטָר בְּשְׁלִימוֹ יִתִּיר, בְּכַמְהָ אֶלְף וּרְבָבָן
 מִיִּשְׂרָאֵל, בְּאוּרִייתָא, בְּמִשְׁפָּנָא, בְּכַהֲנִין,
 בְּלִיּוּאֵי, בְּתַרְיִסְרֵי שְׂבָטִין, רַבְרַבִּין מְמַנָּן
 עַלְיֵיהוּ, בְּשַׁבְעִין סְנֵהֲדָרִין. הוּא אֲשֶׁתְּלִים
 בְּגוּפָא שְׁלִים. אַהֲרֹן לִימִינָא, נַחֲשׁוֹן
 לְשְׂמָאלָא, הוּא בִּינְיֵיהוּ.

בְּגִין כֶּן אֶת גְּדֻלָּךְ, מִימִינָא, דָּא אַהֲרֹן. וְאֶת
 יָדְךָ הַחֲזֹקָה, מִשְׂמָאלָא, דָּא נַחֲשׁוֹן. וְהָא
 אֲתַמַּר. בְּגִין כֶּן מִשָּׁה שִׁירוּתָא בְּעֵלְמָא הָוָה.
 וְאִי תִימָא מֵאֵן הָוָה סִיּוּמָא (דְּהָא מִשָּׁה שִׁירוּתָא הָוָה).
 סִיּוּמָא מְלָכָא מְשִׁיחָא הוּא, דְּהָא כְּדִין יִשְׁתַּפַּח
 שְׁלִימוֹ בְּעֵלְמָא, מַה דְּלֹא הָוָה כֵּן לְדַרְי דְרִין.
 בְּהֵוָה זְמַנָּא יִשְׁתַּפַּח שְׁלִימוֹ לְעֵילָא וְתַתָּא,
 וְיֵהוּן עַלְמִין כְּלָהוּ בְּזוּוּגָא חַד, כְּדִין כְּתִיב (זכריה
 י) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְי' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד.

משום כך לא צריך להיות חוצץ
 בינו ובין הקיר, ופרשוהו.

מי שעומד בתפלה צריך לסדר
 שבת רבונו בתפלה, ואחר כך
 יבקש בקשתו. שהרי משה כך
 אמר בתפלה, אתה החלות וגו',
 ולבסוף אעברה וגו'. רבי יהודה
 אמר, מה שונה כאן שכתוב אדנ"י
 בהתחלה, באל"ף דל"ת נו"ן
 יו"ד, ולבסוף יהו"ה, וקוראים
 אלהים? אלא הסדור כך הוא -
 מלמטה למעלה, ולהכליל מדת
 יום בלילה ומדת לילה ביום,
 ולנוג הכל כאחד פראוי.

אתה החלות להראות את עבדך.
 מה הראשית כאן? אלא ודאי
 משה ראשית הנה בעולם להיות
 שלם בכל. ואם תאמר, יעקב
 הנה שלם, והאילן השתלם
 למטה כמו למעלה - כך זה
 בודאי, אבל מה שהיה למשה
 לא היה לאדם אחר, שהרי
 התעטר בשלמות יתרה בכמה
 אלפים ורכבות מישראל,
 בתורה, במשכן, בכהנים,
 בלויים, בשנים עשר שבטים,
 גדולים ממנים עליהם, בשבעים
 סנהדרין. הוא השתלם בגוף
 שלם. אהרן לימין, נחשון
 לשמאל, והוא ביניהם.

משום זה את גדלך, מימין, זה
 אהרן. ואת ידך החזקה,
 משמאל, זה נחשון. והרי
 נתבאר. משום כך משה היה
 ראשית בעולם. ואם תאמר, מי
 היה הסיים (שהרי משה היה הראשית)?
 הסיים הוא מלך המשיח, שהרי
 אז תמצא שלמות בעולם מה
 שלא היה בן לדורי דורות.
 באותו זמן תמצא שלמות
 למעלה ולמטה, ויהיו העולמות
 כלם בזווג אחד, ואז כתוב (זכריה
 י) ביום ההוא יהיה ה' אחד
 ושמו אחד.

וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף וְגו' (דברים ד)
 אָמַר רַבִּי חֲזִי, אָמַר רַבִּי חֲזִי, אָמַר לֹו
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ- הוּא לְמֹשֶׁה,
 מֹשֶׁה, רַב לָךְ שְׁהַזְדוּגְתָּ בְּשִׁכְנֵה,
 מִכַּאֲן וַאִילָף אֵל תּוֹסֵף. רַבִּי
 יִצְחָק אָמַר, רַב לָךְ בְּאוּר הַשְּׁמֶשׁ
 שְׁהִיָּה לָךְ, אֵל תּוֹסֵף, שְׁהִיָּה זְמַן
 הַלְבָנָה הַגִּיעַ, וּלְבָנָה לֹא יִכּוּלָּה
 לְהֵאִיר עַד שִׁיתְכַּנֵּס הַשְּׁמֶשׁ.
 אָבֵל, וְצוֹ אֵת יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקִיָּהוּ
 וְאַמְצָהוּ. אֵתָה, שְׁהוּא הַשְּׁמֶשׁ,
 צָרִיף לְהֵאִיר לְלְבָנָה, וְהִרִי
 נִתְבָּאָר.

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּיה' אֱלֹהֵיכֶם
 וְגו'. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, (תהלים קמד)
 אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁכְכָה לֹו וְגו'. אֲשֶׁרִי
 הָעַם שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחַר
 בָּהֶם מִכָּל עַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים
 וּמִזְלוֹת, וְהַעֲלָה אוֹתָם לְגוּרְלוֹ
 וּבְרַכָּם בְּבְרַכְתּוֹ, בְּבְרַכַּת שְׁמוֹ,
 זֶהוּ שִׁכְתוּב (ישעיה סא) כִּי הֵם זָרַע
 בְּרַךְ ה', בְּרַךְ ה' מִמֶּשׁ.

בֹּא וּרְאֵה, אֵת כָּל שְׂאֵר עַמֵּי
 הָעוֹלָם נִתְּן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 לְמַמְנִים גְּדוֹלִים שְׁשׁוּלְטִים
 עֲלֵיהֶם, וְאֵת יִשְׂרָאֵל אֲחִזּוּ
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְגוּרְלוֹ
 וּלְחַלְקוֹ, לְהַאֲחִזּוּ בּוֹ מִמֶּשׁ. וְנִתְּן
 לָהֶם תּוֹרָה קְדוּשָׁה כְּדִי לְהַאֲחִזּוּ
 בְּשִׁמּוֹ, וְעַל זֶה וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בֵּיה', וְלֹא בְּמַמְנָה אַחַר כִּשְׂאֵר
 הָעַמִּים, וְהִרִי פְּרֻשׁוֹהַ בְּכַמָּה
 מְקוֹמוֹת.

וַיְדַבֵּר ה' אֵלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ
 קוֹל דְּבָרִים אֲתֶם שְׁמַעִים וְגו'
 (דברים ד). אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 בְּפִסּוּק זֶה יֵשׁ לְהַסְתַּפֵּל. קוֹל
 דְּבָרִים, מַה זֶה קוֹל דְּבָרִים?
 אֶלָּא קוֹל שְׁנִקְרָא דְּבוּר, שֶׁכָּל
 דְּבוּר תְּלוּי בּוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב
 וַיְדַבֵּר ה' אֵלֵיכֶם, שְׁהִרִי דְּבוּר
 בְּמִקּוֹם זֶה תְּלוּי, לְזֶה נִקְרָא קוֹל
 דְּבָרִים.

אֲתֶם שְׁמַעִים, שְׁשִׁמְיעָה לֹא

וַיֹּאמֶר יי' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף וְגו'. (דברים ד)
 אָמַר רַבִּי חֲזִי, אָמַר לִיָּה קְדָשָׁא בְּרִיף
 הוּא לְמֹשֶׁה, מֹשֶׁה, רַב לָךְ דְּאִזְדוּגְתָּ
 בְּשִׁכְנֵתָא, מִכַּאֲן וּלְהֵלָאָה אֵל תּוֹסֵף, רַבִּי
 יִצְחָק אָמַר, רַב לָךְ בְּנֵהִירוֹ דְּשִׁמְשָׁא דְּהָוָה
 גְּבַף, אֵל תּוֹסֵף, דְּהָא זְמַנָּא דְּסִיְהָרָא מְטָא,
 וְסִיְהָרָא לָא יְכִיל לְאַנְהָרָא, עַד דִּיתְכַּנֵּישׁ
 שְׁמֶשָׁא. אָבֵל וְצוֹ אֵת יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקִיָּהוּ
 וְאַמְצָהוּ. אֲנָתָּה הוּא שְׁמֶשָׁא, בְּעֵי לְאַנְהָרָא
 לְסִיְהָרָא, וְהָא אֲתָמַר.

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בֵּינִי אֱלֹהֵיכֶם וְגו'. (דברים ד) רַבִּי
 יוֹסִי אָמַר (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁכְכָה
 לֹו וְגו'. זְכָאָה עֲמָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּחַר
 בָּהוּ מִכָּל עַמִּין עֲבוּדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת,
 וְסֻלֵּיק לֹוֹן לְעַדְבֵיָּה, וּבְרִיף לֹוֹן בְּבְרַכְתָּא
 דִּילִיָּה בְּבְרַכְתָּא דְּשְׁמִיָּה, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב,
 (ישעיה סא) כִּי הֵם זָרַע בְּרַךְ יי', בְּרַךְ יי' מִמֶּשׁ.

תָּא חֲזִי, כָּל שְׂאֵר עַמִּין דְּעֲלָמָא, יְהִב לֹוֹן
 קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא לְרַבְרַבֵּי מְמַנָּן, דְּשִׁלְטִין
 עֲלֵיָּהוּ. וַיִּשְׂרָאֵל אֲחִיד לֹוֹן קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא
 לְעַדְבֵיָּה, לְחוּלְקֵיָּה, לְאַתְאַחְדָּא בֵּיה מִמֶּשׁ.
 וַיְהִיב לֹוֹן אוּרִיָּיתָא קְדִישָׁא, בְּגִין לְאַתְאַחְדָּא
 בְּשְׁמִיָּה, (דף רס"א ע"א) וְעַל דָּא וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בֵּינִי, וְלֹא בְּמַמְנָא אַחְרָא כְּשְׂאֵר עַמִּין, וְהָא
 אוּקְמוּהַ בְּכַמָּה אֲתָר.

וַיְדַבֵּר יי' אֵלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אֲתֶם
 שׁוֹמְעִים וְגו'. (דברים ד) אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 הָאִי קָרָא אֵית לְאַסְתַּפְּלָא בֵּיה, קוֹל דְּבָרִים,
 מָאִי קוֹל דְּבָרִים. אֶלָּא קוֹל דְּאִקְרִי דְּבוּר, דְּכָל
 דְּבוּרָא בֵּיה תְּלוּיָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, וַיְדַבֵּר ה'
 אֵלֵיכֶם, דְּהָא דְּבוּר בְּאֲתָר דָּא תְּלוּיָא, לְהָאִי
 אִקְרִי קוֹל דְּבָרִים.

אֲתֶם שׁוֹמְעִים, דְּשִׁמְיעָה לָא תְּלוּיָא אֶלָּא

תלויה אלא בזה, משום ששמיעה תלויה בדבור, ומשום כך אתם שמעים. (אתם שמעים, שהשמיעה תלויה בדבור) וְהָרִי פְּרֹשִׁיָה, (שמות כא) וְרָצַע אֲדָנֶיךָ אֶת אֲזָנוֹ בַּמְרָצַע, משום שפגם מקום שְׁנִקְרָא שְׁמִיעָה, והוא דבור והוא שמיעה.

קול דברים אתם שמעים ותמונה אינכם ראים. מה זה ותמונה? כמו שנגמר (במדבר יב) ותמונת ה' נביט. דבר אחר ותמונה - זה קול פנימי שלא היה נראה כלל. זולתי קול, זה קול אחר שאמרנו. ותמונה, למה נקרא כך? משום שכל תקון הגוף יוצא ממנה.

ואם תאמר, אחר נקרא גם כך - בן. שזה האחר התקון שלמטה ממנו יוצא. ומשום זה ה' עליונה ה' תחתונה. ה' עליונה - קול גדול ולא יסף (דברים ה), שלא פוסקים המבועים לעולמים, וכל אותם קולות נמצאים שם כשנתנה תורה לישראל, והכל יוצא מאותו קול פנימי של הכל, משום שבו תלוי הדבר.

זה שנקרא משנה תורה, משה מפי עצמו אמר אותם, והרי בארנו את הדבר. למה כך? אלא חכמה עליונה, כלל התורה נקראת, וממנה הכל יוצא באותו קול פנימי. אחר כך הכל מתושב ומתאחד במקום שנקרא עץ החיים, ובו תלוי כלל ופרט, תורה שבכתב ושבעל פה, והוא נקרא תורה ומשנה תורה. בהתחלה גבורה שלא פוסקת, ועכשו הכל כאחד. משום כך כאן באותם עשרת הדברות, הכל רשום בוא"ו, ולא תאנה, ולא תגנב, ולא תענה, ולא תחמד, ולא תתאוה, והרי פרשוה.

אמר רבי יוסי, מה זה ולא תתאוה, כיון שכתוב ולא תחמד,

בהאי. בגין דשמיעה בדבור תליא. ובגין כך אתם שומעים. (כ"א אתם שומעים, דשמיעה בדבור תליא) והא אוקמוה, (שמות כא) וְרָצַע אֲדָנֶיךָ אֶת אֲזָנוֹ בַּמְרָצַע, בגין דפגים אתרא דאקרי שמיעה, והוא דבור והוא שמיעה.

קול דברים אתם שומעים ותמונה אינכם רואים. מאי ותמונה. כמה דאת אמר (במדבר יב) ותמונת יי' נביט. דבר אחר ותמונה, דא קול פנימאה, דלא הוה מתחזי כלל. זולתי קול, דא קול אחר דקאמרן. ותמונה, אמאי אקרי הכי. בגין דכל תקוונא דגופא מיניה נפקא.

ואי תימא אחרא אקרי הכי נמי. אין. דהאי אחרא תקוונא דלתתא מיניה נפקא, ובגין כך, ה' עלאה ה' תתאה, ה' עלאה, קול גדול ולא יסף, דלא פסקי מבועי לעלמין, וכל אינון קולות תמן אשתכחו כד אתייהיבת אורייתא לישראל. וכלא נפקא מההוא קול פנימאה דכלא, בגין דביה תליא מלתא.

האי דאקרי משנה תורה, משה מפי עצמו אמרן. והא אוקימנא מלה. אמאי הכי. אלא חכמה עלאה, כללא דאורייתא אתקרי, ומנה נפקא כלא, בההוא קול פנימאה. לבתר מתושבא כלא ואתאחד, באתר דאקרי עץ החיים, וביה תליא כלל ופרט, תורה שבכתב ושבעל פה, והוא אקרי תורה ומשנה תורה. בקדמיתא גבורה דלא פסיק, והשתא כלא כחדא. בגין כך הכא באלין עשרת הדברות, פלא רשים בוא"ו, ולא תנאף, ולא תגנב, ולא תענה, ולא תחמוד, ולא תתאוה, והא אוקמוה.

אמר רבי יוסי, מאי ולא תתאוה, כיון דכתיב

שְהָרִי בְּזֶה מִסְפִּיק? אָמַר לוֹ, אֲשֶׁרִי בְּעֲלֵי הָאֲמַת, חֲמִידָה דְרָגָה אַחַת, תְּאֻדָּה דְרָגָה אַחֲרָת. חֲמִידָה - שְׂאֵם יְכוּל, הוֹלֵף לְקַחַת אֶת שְׁלוֹ מִשּׁוּם אוֹתָהּ חֲמִידָה שְׁלֶקַח, הוֹלֵף לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה. תְּאֻדָּה לֹא כֶּף, שְהָרִי אֶפְלוֹ שְׁלֹא יִקַּח דְרָף לְלַכֵּת אַחֲרֵי זֶה, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, לְמָה לֹא כְתוּב וְלֹא תִרְצַח, כְּמוֹ הָאֲחֵרִים הִלְלוּ? אָמַר לוֹ, מִשּׁוּם שְׁדַרְגַת הַדִּין תְּלוּיָהּ בְּגִבּוֹרָה, וְלֹא בְּמִקּוּם הַרְחָמִים, וּמִשּׁוּם זֶה לֹא כְתוּב וְא"ו בְּלֹא תִרְצַח. וּמִשּׁוּם שְׁצָרִיכִים חֲמֵשׁ וְי"ס, הַתּוֹסֵף וְא"ו וְלֹא תִתְאֻדָּה, שְהָרִי בְּלֹא תִרְצַח לֹא צָרִיף לְשֵׁים וְא"ו, וְהַתּוֹסֵף כָּאֵן.

שָׁמַע רַבִּי פְנַחֵס שֵׁיִשֵּׁב אַחֲרָיו וּנְשָׁקוּ. בְּכָה וְחָיָף. אָמַר, גּוֹר אֲרִיָּה, אֵין מִי שְׁיַעֲמַד לְפָנָיִהם, מִי יְכוּל לַעֲמַד לְפָנָיו וְאָבִיו בְּעוֹלָם. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל הַצְּדִיקִים, וְאֲשֶׁרִי חֲלָקִי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא שְׁזָכִיתִי לְזֶה. עַל זֶה כְּתוּב, (אִיּוֹב כב) יִרְאוּ צְדִיקִים וַיִּשְׁמְחוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, קָרַב אִתָּה וּשְׁמַע וּגו'. בָּא וּרְאֵה, בְּשַׁעֲרֵי שְׁנֵתָנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, כָּל הַקּוֹלוֹת נִמְצְאוּ, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יֹשֵׁב עַל הַכִּסֵּא, וְזֶה מִתּוֹךְ זֶה נִרְאֵה, וְדַבּוּר שֶׁל זֶה יֵצֵא מִתּוֹךְ הַעֲלִיּוֹן שְׁמַעֲלִיו. וְזֶהוּ סוּד הַפְּתוּב פְּנִים בְּפָנִים דְּכָר ה' עִמָּכֶם בְּהַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. שְׁדַבּוּר יֵצֵא, וְדַבַּר מִתּוֹךְ אֵשׁ וְשִׁלְהֵבֶת שְׁדַחָה אוֹתוֹ הַחוּצָה בְּדַפֵּק שֶׁל רוּחַ וּמִים שְׁנוֹתָנִים כַּח. שְׂאֵשׁ וְרוּחַ וּמִים מִתּוֹךְ שׁוֹפָר שְׁכוּלָל אֶת כָּלֶם יוֹצְאִים, וְיִשְׂרָאֵל הַתְּרַחֲקוּ מִדְּחִילוֹ זֶה.

וְלֹא תִחַמּוּד, דְּהָא בְּהָאֵי סָגִי. אָמַר לִיָּה, זְכָאִין אֵינוֹן מְאִרֵי קְשׁוּט. חֲמִידָה חַד דְּרָגָא. תְּאֻדָּה דְרָגָא אַחֲרָא. חֲמִידָה, דְּאִי יְכוּל, אֲזִיל לְמִיסַב דִּילִיָּה בְּגִין הֵהִיא חֲמִידָה דְנִקְט, אֲזִיל לְמַעַבַד עוֹבְדָא. תְּאֻדָּה, לֹאוּ הָכִי. דְּהָא אֶפְלוֹ דְלֹא יִנְקוּט אוֹרְחָא לְמַהֵךְ אַבְתְּרִיָּה, וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבָרִיָּא.

אָמַר לִיָּה רַבִּי יוֹסִי, אֲמַאי לָא כְתִיב וְלֹא תִרְצַח, פְּהֵנִי אַחֲרֵינִי. אָמַר לִיָּה בְּגִין דְּרָגָא דְרִינָא בְּגִבּוֹרָה תְּלִיא, וְלֹא בְּאִתְרִ דְרַחֲמֵי, בְּגִין כֶּף לֹא תִרְצַח לֹא כְתִיב בִּיָּה וְא"ו. וּבְגִין דְּבַעֲיִין חֲמִשָּׁה וְיִין אֲתוּסָף וְא"ו וְלֹא תִתְאֻדָּה, דְּהָא בְּלֹא תִרְצַח לֹא בְּעִי לְמִשְׁרֵי וְא"ו, וְאֲתוּסָף הָכָא.

שָׁמַע רַבִּי פְנַחֵס דִּיתִיב אַבְתְּרִיָּה, וּנְשָׁקִיָּה. בְּכָה וְחָיָף. אָמַר גּוֹר אֲרִיָּה, לִית מָאֵן דְקָאִים קְמִיָּהוּ, מָאֵן יְכוּל לְקִיָּמָא קְמִיָּה וְאָבִיָּה בְּעֵלְמָא. זְכָאֵה חוֹלְקִיָּהוֹן דְּצַדִּיקָא, וְזְכָאֵה חוֹלְקִי בְּהָאֵי עֵלְמָא, וּבְעֵלְמָא דְאִתִּי, דְּזָכִינָא לְהָאֵי. עַל דָּא כְתִיב, (אִיּוֹב כב) יִרְאוּ צְדִיקִים וַיִּשְׁמְחוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (דְּבָרִים ה) קָרַב אִתָּה וּשְׁמַע וּגו'. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲרֵי דְאִתְיָהִיבַת אוֹרִיָּיתָא לְיִשְׂרָאֵל, כְּלֵהוֹן קוֹלוֹת אֲשֶׁתְּכַחוּ. וְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא יִתִּיב עַל פּוֹרְסִיָּא, וְדָא מְגוֹ דְדָא אֲתַחֲזִי, וּמְלוּלָא דְדָא נְפִיק מְגוֹ עֵלְאָה דְעֵלִיָּה, וְדָא הוּא רְזָא דְכְתִיב, (דְּבָרִים ה) פְּנִים בְּפָנִים דְּכָר יְי' עִמָּכֶם בְּהַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ, דְּמְלוּלָא נְפָקָא, וּמְלִיל מְגוֹ אֲשָׁא וְשִׁלְהוּבָא, דְדַחֲי לִיָּה לְבַר, בְּדַפִּיקוֹ דְרוּחָא וּמִיָּא, דִּיהִבִּין חִילָא. דְאֲשָׁא וְרוּחָא וּמִיָּא, מְגוֹ שׁוֹפָר, דְאִיָּהוּ כְלִיל לְכֵלְהוּ נְפִיק. וְיִשְׂרָאֵל אֲתַרְחִיקוּ מִדְּחִילוֹ דָּא.

וּמְשׁוּם כֶּן, וְאֵת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ. לֹא רוֹצִים בְּכַח עֲלִיּוֹן שְׁלֹמְעֵלָה, אֲלֵא מִמְקוֹם שֶׁל הַנִּקְבָּה וְלֹא יוֹתֵר, וְאֵת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ וְגו'.

אָמַר מֹשֶׁה, וְדַאי הִחְלַשְׁתֶּם אֶת כַּחֲוֵי, הִחְלַשְׁתֶּם כַּח אַחֵר, שְׁאֵלְמָלָא לֹא הִתְרַחֲקוּ יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁמְעוּ כָּל אוֹתוֹ דְּבַר כְּמוֹ בַּתְּחִלָּה, לֹא הָיָה יְכוֹל הָעוֹלָם לְהֵיוֹת חֹרֵב אַחֵר כֶּן, וְהֵם הָיוּ קַיְמִים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת.

שְׁהָרֵי בְּשַׁעַר רֵאשׁוּנָה מִתּוֹ. מַה הַטַּעַם? מְשׁוּם שֶׁכֶּן צָרִיף, שְׁהָרֵי עֵץ הַמָּוֶת גָּרַם. אַחֵר שְׁחִיו וְקָמוּ וְהִתְרַבּוּ וְרָצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַכְנִיסָם לְעֵץ הַחַיִּים שְׁעוֹמֵד עַל אוֹתוֹ עֵץ הַמָּוֶת כְּדֵי לְהֵיוֹת קַיְמִים לְעוֹלָמִים, הִתְרַחֲקוּ וְלֹא רָצוּ, וְאִזּוּ נִחְלַשׁ כַּח מֹשֶׁה עֲלֵיהֶם וְנִחְלַשׁ כַּח אַחֵר. אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲנִי רָצִיתִי לְקַיֵּם אִתְּכֶם בְּמִקְוֹם עֲלִיּוֹן וְלְהַדְּבִק בַּחַיִּים - אִתְּם רָצִיתֶם מְקוֹם שְׁשֵׁרוּיָהּ הַנִּקְבָּה, וְלִכְן לָךְ אָמַר לְהֵם וְגו'. כָּל אֶחָד יִלָּךְ לְנִקְבָּה שְׁלוֹ וְיִתְיַחַד עִמָּה.

וְעַם כָּל דָּא, פִּינּוֹן דִּישְׂרָאֵל לֹא עָבְדוּ, אֲלֵא בְּדַחֲלוֹ עֲלָאָה דְהָהּ עֲלִיָּהּ, לֹא אִתְּמַר עֲלִיָּהּ, אֲלֵא מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבַבְּם זֶה לְהֵם וְגו'. מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, כָּל מָאן דְּעָבִיד מְלָה, וְלִבָּא וְרַעוּתִיהָ לֹא שׁוּי לְסִטְרָא בִּישָׁא, אִף עַל גַּב דְּאִיהוּ בִּישׁ, הוּאִיל וְלֹא עָבִיד בְּרַעוּתָא, עוֹנָשָׁא לֹא שְׂרִיא עֲלִיהָ. וְלֹא כְּבַר נֶשׂ אַחֲרָא. וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא דַאִין לִיהָ לְבִישׁ.

וְאִתָּהּ פַּה עֲמוּד עֲמָדִי. (דְּבָרִים ה) מְהֵכָא, אִתְּפָרַשׁ מִכָּל וְכָל, מְאִתְּתִיהָ, וְאִתְּדַבֵּק וְאִסְתַּלַּק בְּאַתָּר אַחֲרָא דְדְכוּרָא, וְלֹא בְּנוֹקְבָא. זִכְאָה חוֹלְקָא דְמֹשֶׁה נְבִיאָה מְהֵימְנָא, דְּזָכָה לְדְרָגִין עֲלָאִין, מַה דְּלֹא זָכָה בְּרֵשׁ אַחֲרָא לְעֲלָמִין.

וְעַם כָּל דָּא, פִּינּוֹן דִּישְׂרָאֵל לֹא עָבְדוּ, אֲלֵא בְּדַחֲלוֹ עֲלָאָה דְהָהּ עֲלִיָּהּ, לֹא אִתְּמַר עֲלִיָּהּ, אֲלֵא מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבַבְּם זֶה לְהֵם וְגו'. מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, כָּל מָאן דְּעָבִיד מְלָה, וְלִבָּא וְרַעוּתִיהָ לֹא שׁוּי לְסִטְרָא בִּישָׁא, אִף עַל גַּב דְּאִיהוּ בִּישׁ, הוּאִיל וְלֹא עָבִיד בְּרַעוּתָא, עוֹנָשָׁא לֹא שְׂרִיא עֲלִיהָ. וְלֹא כְּבַר נֶשׂ אַחֲרָא. וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא דַאִין לִיהָ לְבִישׁ.

וְאִתָּהּ פַּה עֲמוּד עֲמָדִי. (דְּבָרִים ה) מְהֵכָא, אִתְּפָרַשׁ מִכָּל וְכָל, מְאִתְּתִיהָ, וְאִתְּדַבֵּק וְאִסְתַּלַּק בְּאַתָּר אַחֲרָא דְדְכוּרָא, וְלֹא בְּנוֹקְבָא. זִכְאָה חוֹלְקָא דְמֹשֶׁה נְבִיאָה מְהֵימְנָא, דְּזָכָה לְדְרָגִין עֲלָאִין, מַה דְּלֹא זָכָה בְּרֵשׁ אַחֲרָא לְעֲלָמִין.

וּבְגִין כֶּן, וְאֵת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ, לֹא בְּעִינָן בְּתוֹקְפָא עֲלָאָה דְלְעִילָא, אֲלֵא מְאִתָּר דְּנוֹקְבָא וְלֹא יִתֵּר, וְאֵת תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ וְגו'.

אָמַר מֹשֶׁה וְדַאי חִלְשָׁתוֹן חִילָא דִּילִי, חִלְשָׁתוֹן חִילָא אַחֲרָא, דְּאֵלְמָלָא לֹא אִתְּרַחֲקוּ יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׁמְעוּ כָּל (דף רס"א ע"ב) הֵיכֵּי מְלָה כְּדֵי בְּקַדְמִיתָא, לֹא הָיָה יְכוֹל עֲלָמָא לְמַהוּי חֹרֵיב לְבַתֵּר, וְאִינוּן הוּוּ קַיְמִין לְדְרֵי דְרִין.

דְּהָא בְּשַׁעַר קְדָמִיתָא מִתּוֹ. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּהָכִי אַצְטְרִיף, דְּהָא אִילְנָא דְּמוֹתָא גָּרִים. לְבַתֵּר דְּחִיו וְקָמוּ וְקָא סָגוּ, וּבְעָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאֵעֲלָא לּוֹן לְאִילְנָא דְּחִי, דְּקָאִים עַל הַהוּא אִילְנָא דְּמוֹתָא, בְּגִין לְמַהוּי קַיְמִין לְעֲלָמִין, אִתְּרַחֲקוּ וְלֹא בְּעוּן, כְּדֵין אִתְּחַלַּשׁ חִילָא דְּמֹשֶׁה עֲלִיָּהּ, וְאִתְּחַלַּשׁ חִילָא אַחֲרָא. אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲנָא בְּעִינָא לְקַיְמָא לְכוּ בְּאַתָּר עֲלָאָה, וְלֹא אִתְּדַבֵּק בַּחַיִּים, אִתּוֹן בְּעִיתוֹן אַתָּר דְּנוֹקְבָא שְׂרִיא. וּבְגִין כֶּן, לָךְ אָמַר לְהֵם וְגו'. כָּל חַד יִהָךְ לְנוֹקְבִיָּה, וְיִתְיַחַד בָּהּ.

וְעַם כָּל דָּא, פִּינּוֹן דִּישְׂרָאֵל לֹא עָבְדוּ, אֲלֵא בְּדַחֲלוֹ עֲלָאָה דְהָהּ עֲלִיָּהּ, לֹא אִתְּמַר עֲלִיָּהּ, אֲלֵא מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבַבְּם זֶה לְהֵם וְגו'. מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, כָּל מָאן דְּעָבִיד מְלָה, וְלִבָּא וְרַעוּתִיהָ לֹא שׁוּי לְסִטְרָא בִּישָׁא, אִף עַל גַּב דְּאִיהוּ בִּישׁ, הוּאִיל וְלֹא עָבִיד בְּרַעוּתָא, עוֹנָשָׁא לֹא שְׂרִיא עֲלִיהָ. וְלֹא כְּבַר נֶשׂ אַחֲרָא. וְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא דַאִין לִיהָ לְבִישׁ.

וְאִתָּהּ פַּה עֲמוּד עֲמָדִי. (דְּבָרִים ה) מְהֵכָא, אִתְּפָרַשׁ מִכָּל וְכָל, מְאִתְּתִיהָ, וְאִתְּדַבֵּק וְאִסְתַּלַּק בְּאַתָּר אַחֲרָא דְדְכוּרָא, וְלֹא בְּנוֹקְבָא. זִכְאָה חוֹלְקָא דְמֹשֶׁה נְבִיאָה מְהֵימְנָא, דְּזָכָה לְדְרָגִין עֲלָאִין, מַה דְּלֹא זָכָה בְּרֵשׁ אַחֲרָא לְעֲלָמִין.

כְּתוּב, (קהלת ז) טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִמְּנָה. מֵה זֶה טוֹב? זֶה מִשֶּׁה, שְׁכַתוּב (שמות ב) כִּי טוֹב הוּא. וּמִשׁוֹם שֶׁהִיא טוֹב, עָלֶה לְדַרְגָּה אַחֲרַת עֲלִיּוֹנָה. וְעַל זֶה כְּתוּב (שם א) כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא. עוֹמֵד עָלָיו דּוֹקֵא. מֵה הַטַּעַם? מִשׁוֹם כִּי טוֹב הוּא, וְטוֹב הוּא זָכֵר.

וְאִם תֹּאמַר שֶׁהָרִי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָרִי דָּוִד שְׁכַתוּב בּוֹ טוֹב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמואל א-ל טז) וְטוֹב רֹאֵי, לְמַה לֹּא הִיָּה יוֹתֵר? אָמַר לוֹ, כְּתוּב וְטוֹב רֹאֵי. טוֹב רֹאֵי זֶה שֶׁהוּא מֵרָאֵה לְהַסְתַּפֵּל, כִּפּוֹ הִיָּה דָּוִד. טוֹב רֹאֵי - הִיָּה טוֹב שֶׁהוּא מֵרָאֵה. וּבְמִשֶּׁה כְּתוּב טוֹב הוּא, מִמֶּשׁ וְכֵאֵן טוֹב רֹאֵי, וְעַם כֹּל זֶה בְּשִׁנְיָהֶם הִיָּה אַחֲזוּ, שֶׁהָרִי זֶה בְּזֶה אַחֲזוּ. וּמִשֶּׁה, אַחַר שֶׁהִיָּה טוֹב, עָלֶה לְהִיּוֹת גּוֹפֵּי אִישׁ. (דברים א) אִישׁ הָאֱלֹהִים. (במדבר יב) וְהָאִישׁ מִשֶּׁה עָנּוּ מֵאֵד.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכֹל מַעֲשֵׂי צִרְיָה הָאָדָם לְשִׁים כְּנִגְדּוֹ אֵת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אֵת הַדְּבָר. רַבִּי יְהוּדָה לְטַעֲמוֹ. שֶׁאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יְכוּן לְשַׁלֵּשׁ דְּבָרִים, וְעֲלִיּוֹן מִכֹּלם זֶה הַתַּפְּלָה. וְאִף עַל גַּב שְׁתַּפְּלָה יוֹתֵר עֲלִיּוֹנָה מֵהַפֵּל, שְׁנֵי חֲבָרִים אוֹ שְׁלֹשָׁה שְׁעוֹסְקִים בְּדַבְּרֵי תוֹרָה, שֶׁהָרִי לֹא יִפְחָדוּ, כִּי הַשְּׂכִינָה (ולְמַעַל מֵהֶם תַּפְּלָה, וְעֲלִיּוֹנָה מִכֹּלם, חֲבָרִים בְּדַבְּרֵי תוֹרָה. שֶׁהָרִי הַשְּׂכִינָה) מִשְׁתַּתַּפֵּת עִמָּם.

(כמו זה ש) רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי חִיָּיא הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתוּב (בראשית א) וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר. וְכִי עַד עֲכָשׁוּ מִפְּשָׁטִים הָיוּ מֵאוֹתוֹ הָעוֹר? כֵּן. אֲלֵא כִּלֵּי לְבוּשֵׁי כְבוֹד הָיוּ. אָמַר לוֹ רַבִּי

עַל דָּא כְּתִיב, (קהלת ז) טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִמְּנָה. מָאִי טוֹב. דָּא מִשֶּׁה. דְּכְתִיב, (שמות ב) כִּי טוֹב הוּא. וּבְגִין דְּהוּה טַב, סְלִיק לְדַרְגָּא אַחֲרָא עֲלָאָה. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שמות ג) כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, עוֹמֵד עָלָיו דִּיִּיקָא. מָאִי טַעֲמָא. בְּגִין כִּי טוֹב הוּא, וְטוֹב הוּא דְּכוּרָא.

וְאִי תִימָא, דְּהָא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָא דָּוִד דְּכְתִיב בֵּיה טוֹב, כְּמָה דְּאֵת אָמַר (שמואל א טז) וְטוֹב רֹאֵי, אָמַי לָא הָוָה יְתִיר. אָמַר לִיה וְטוֹב רֹאֵי כְּתִיב. טוֹב רֹאֵי, דָּא דְּאִיהוּ חִיזוּ לְאִסְתַּפְּלָא, הִכִּי הָוָה דָּוִד. טוֹב רֹאֵי, הָוָה טוֹב דְּאִיהוּ חִיזוּ. וּבְמִשֶּׁה כְּתִיב טוֹב הוּא מִמֶּשׁ, וְהָא טוֹב רֹאֵי. וְעַם כֹּל דָּא, בְּתַרְוּוּיָהוּ הָוָה אַחִיד, דְּהָא דָּא בְּדָא אַחִיד. וּמִשֶּׁה לְבַתֵּר דְּהוּה טַב, סְלִיק לְמַהוּי גּוֹפָא אִישׁ. (דברים כ"א) אִישׁ הָאֱלֹהִים, (במדבר יב) וְהָאִישׁ מִשֶּׁה עָנּוּ מֵאֵד. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכֹל עוֹבְדוּי, בְּעֵי בַר נֶשׁ לְשׁוּאָה לְקַבְּלִיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, וְהָא אוֹקִימָנָא מְלָה. רַבִּי יְהוּדָה לְטַעֲמִיהָ, דְּאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָאִי מָאֵן דְּאֲזִיל בְּאַרְחָא, יְכוּיִן לְתַלַּת מַלְיִן, וְעֵילָא מְנַהוֹן צְלוֹתָא, וְאִף עַל גַּב דְּצְלוֹתָא יְתִיר עֲלָאָה מִכְּפָלָא, תְּרִי חֲבָרִי אוֹ תַלְתָּא דְּלַעָאן בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא. דְּהָא לָא מִסְתַּפֵּי, בְּגִין דְּשְׂכִינְתָּא (ס"א וְעֵילָא מְנַהוֹן צְלוֹתָא, וְעֵילָא מִכְּלָהוּ, חֲבָרִיא בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא. דְּהָא שְׂכִינְתָּא) אֲשֶׁתַּתַּפָּא בְּהַדִּייהוּ.

(כִּי הָא ד) רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי חִיָּיא הָיוּ אֲזִלִּי בְּאַרְחָא, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר (ס"א ה"א) כְּתִיב, (בראשית ג) וַיַּעַשׂ יי' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתַנּוֹת עוֹר. וְכִי עַד הַשְּׁתָּא פְּשִׁיטֵי הָיוּ מֵהָהוּא עוֹר. אִין. אֲלֵא מָאֵנִי לְבוּשֵׁי יְקָר הָיוּ. אָמַר לִיה רַבִּי חִיָּיא, אִי הִכִּי לָא אֲתַחֲזוּן לְהוּ אֶפִּילוּ

כְּתָנוֹת עוֹר. וְכִי תִימָא דְעַד לָא חָאבוּ אֶלְבִישׁוּ
 לְהוּ, לָא. אֶלָּא לְבַתֵּר דְּחָבוּ כְּתִיב, וַיַּעַשׂ יְיָ
 אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיִּלְבְּשֵׁם
 וְגו'.

אָמַר לֵיהּ, הָכִי הוּא וְדָאִי, בְּקַדְמִיתָא הוּוּ
 כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא, וּמִתְפָּשְׁטִין מִן גְּוּוֹנֵי
 דְלַתְתָּא, וְהוּוּ נְהוּרָא דְלַעֲיָלָא אֶסְחַר עַלְיֵיהּ.
 וּלְבַתֵּר דְּחָבוּ, אֶהְדֵּר לִוְן בְּגוּוֹנֵי דְהָאִי עַלְמָא,
 וְאֶעְפֵּר מִנְיֵיהּ גְּוּוֹנֵי דְלַעֲיָלָא. מַה כְּתִיב. וַיַּעַשׂ
 יְיָ אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר
 וַיִּלְבְּשֵׁם מְגוּוֹנָא דְהָאִי עַלְמָא. כְּתִיב (שְׁמוֹת כט)
 וְאֵת אֶהְרֹן וְאֵת בְּנָיו תִּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתֶּם כְּתָנוֹת,
 הֵתֶם כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא. הֵכָא כְּגוּוֹנָא דְלַתְתָּא.
 הֵתֶם כְּתָנוֹת שֵׁשׁ, הֵכָא כְּתָנוֹת עוֹר. וְאָף עַל
 גַּב דְּאִיהוּ הָכִי, שְׁפִירָא דְאִינוּן לְבוּשֵׁין סְלִיק
 עַל פְּלָא.

וְתַפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם (בראשית ג) (בְּמִיפְסָא) (בְּעוֹפְשָׂא)
 דְהָאִי עַלְמָא, מַה דְלָא הָוָה קוּדָם,
 דְהוּוּ מִשְׁגַּחֲחִין וּפְקַחֲחִין לַעֲיָלָא. לְזַמְנָא דְאִתִּי
 כְּתִיב, (ישעיה מב) וְהוֹלַכְתִּי עוֹרִים בְּדֶרֶךְ לֹא יָדְעוּ
 וְגו'. זְמִין קִדְשָׁא בְרִין הוּא לְאַפְקָחָא עֵינִין
 דְלָא חִפְמִין, וּלְאַסְתַּפְּלָא (דף רס"ב ע"א) בְּחַכְמָתָא
 עַלְאָה, וּלְאַתְדַּבְּקָא בְּמָאִי דְלָא אֶתְדַּבְּקוּ בְּהָאִי
 עַלְמָא, בְּגִין דִּינִדְעוּן לְמֵאֲרִיהוּן. זַפְאִין אִינוּן
 צְדִיקָא, דִּיזְכּוּן לְהֵיָא חַכְמָתָא, דְלָאו
 חַכְמָתָא כְּהֵיָא חַכְמָתָא, וְלָאו יָדִיעָה כְּהֵיָא
 יָדִיעָה, וְלָאו דְבִקוּתָא כְּהֵיָא דְבִקוּתָא.

עַד דְהוּוּ אֶזְלִי, חֲזוּ אִינוּן לְסֻטִים אֶזְלִי
 בְּתַרְיֵיהּ, לְאַקְפָּחָא לִוְן. אֶסְתַּפְּל בְּהוּ רַבִּי
 אֶלְעָזָר, אֶתוּ תְרִין חִיוֹן בְּרָא וְקִטְלִי לִוְן. אָמַר
 רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּרִין רַחֲמָנָא דְשִׁזְבֹּן, קָרָא
 עַלְיֵיהּ, (משלי ד) בְּלִכְתָּךְ לֹא יֵצֵר צַעֲדָךְ וְאִם

הֲרַחֲמֵן שֶׁהֲצִילָנוּ. קָרָא עֲלֵיהֶם, (משלי ד) בְּלִכְתָּךְ לֹא יֵצֵר צַעֲדָךְ

חִיָּא, אִם כֶּף לֹא רָאוּי לְהֵם אֶפְלוּ
 כְּתָנוֹת עוֹר. וְאִם תֵּאמַר שְׁעַד
 שְׁלֹא חֲטָאוּ הִלְבִּישׁוּ אוֹתָם - לֹא.
 אֶלָּא אַחַר שְׁחֲטָאוּ כְּתוּב (בראשית
 א) וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם
 וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיִּלְבְּשֵׁם וְגו'.
 אָמַר לוּ, כֶּף זֶה בּוֹדָאִי. בְּהִתְחַלָּה
 הָיוּ כְּמוֹ שְׁלֹמְעֵלָה, וּמִפְשָׁטִים
 מִהֶגְנוּנִים שְׁלֹמְטָה, וְהָיָה הָאוּר
 הָעֲלִיוֹן סוֹכֵב עֲלֵיהֶם. אַחַר
 שְׁחֲטָאוּ הַחֲזִירִים בְּצוּרוֹת הָעוֹלָם
 הַזֶּה, וְהָעֵבִיר מֵהֶם הַצּוּרוֹת
 שְׁלֹמְעֵלָה. מַה כְּתוּב? וַיַּעַשׂ ה'
 אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת
 עוֹר וַיִּלְבְּשֵׁם, מִצּוּרֵת הָעוֹלָם
 הַזֶּה. כְּתוּב (שְׁמוֹת כט) [וְאֵת אֶהְרֹן] וְאֵת
 בְּנָיו תִּקְרִיב וְהִלְבַּשְׁתֶּם כְּתָנוֹת.
 שֵׁם כְּגוֹן עַלְיֹן, כָּאֵן כְּגוֹן
 תַּחְתּוֹן. שֵׁם כְּתָנוֹת שֵׁשׁ, כָּאֵן
 כְּתָנוֹת עוֹר. וְאָף עַל גַּב שְׁכָף
 הוּא, הִיפִי שֶׁל אוֹתָם לְבוּשִׁים
 עֲלָה עַל הַכֵּל.

וְתַפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם (בראשית ג).
 (בְּצוּרֵת) (בְּדוּפּוֹס) הָעוֹלָם הַזֶּה, מַה
 שְׁלֹא הָיָה קִדְשׁ שְׁהָיוּ מִשְׁגִּיחִים
 וּפּוֹקֲחִים לְמַעְלָה, לְעֵתִיד לְבֹא
 כְּתוּב (ישעיה מב) וְהוֹלַכְתִּי עוֹרִים
 בְּדֶרֶךְ לֹא יָדְעוּ וְגו'. עֵתִיד
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְפַקֵּחַ עֵינַיִם
 שֶׁל אַנְשִׁים לֹא חַכְמִים,
 וּלְהַסְתַּפֵּל בְּחַכְמָה עַלְיוֹנָה
 וּלְהִדְבֵּק בָּמָה שְׁלֹא נִדְבְּקוּ
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּדִי שִׁדְעוּ אֵת
 רַבּוֹנָם. אֲשֶׁרִי הַצְּדִיקִים שִׁזְכּוּ
 לְאוֹתָהּ חַכְמָה, שְׂאִין חַכְמָה
 כְּאוֹתָהּ חַכְמָה, וְלֹא יָדִיעָה
 כְּאוֹתָהּ יָדִיעָה, וְלֹא דְבִקוּת
 כְּאוֹתָהּ דְבִקוּת.

עַד שְׁהָיוּ הוֹלְכִים רָאוּ אוֹתָם
 לִיסֻטִים הוֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם לְקַפֵּחַ
 אוֹתָם. הִסְתַּפֵּל בָּהֶם רַבִּי אֶלְעָזָר.
 כְּאוּ שְׁתֵּי חִיּוֹת שָׂדֵה וְהָרְגוּ
 אוֹתָם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּרוּךְ
 וְאִם תְּרוּץ לֹא תִפְשַׁל, וְכְתוּב (תהלים

תרוץ לא תפשל, וכתוב (תהלים צא) **פי מלאכיו יצוה לך וגו'.** וכתוב (שם) **פי בי חשק ואפלוטהו.**

לא) **פי מלאכיו יצוה לך וגו',** וכתוב (שם) **פי בי חשק ואפלוטהו.**

תאנא ברזא עלאה בספרא דצניעותא, ג' חללין דאתווין רשימין, אתגליין בה בגולגלתא דזעיר אנפין. ותנינן, ג' מוחי אינון, דסתימו באינון חללין. ומשירותא (וממשיכותא) דמוחא עלאה סתימאה דעתיקא קדישא דאתמשיך בהווא זעיר אנפין, אשתכחו ארבע מוחי. ואלין ארבע מוחין, (ס"א דינא לית פתרא מכל פתרי מלכא) משתפחין ומתפשטין (ס"א בכלא ואינון) בכל גופא ואינון ארבע ריהטי, דארבע בתי דתפליין, דאנח קדשא בריה הוא.

דמדנו בסוד עליון בספרא דצניעותא, שלשה חללים של אותיות רשומות התגלו בגלגלת של זעיר אנפין. ושנינו, שלשה מחות הם שנסתרים באותם חללים. ומראשית (וממשיכות) המוח העליון הנסתר של העתיק הקדוש שנמשך באותו זעיר אנפין נמצאו ארבעה מחות. וארבעה המחות הללו (דיו אין פתרי מכל פתרי המלך) נמצאים ומתפשטים (בכל והם) בכל הגוף, והם ארבע פרשיות של ארבעה בתי התפליין שמניח הקדוש ברוך הוא.

ובגין כך בעי בר נש לאנחא בכל יומא, בגין דאינון שמא קדישא עלאה באתווי רשימן, דכתיב, (דברים כח) וראו כל עמי הארץ פי שם יי' נקרא עליך. ותנן, שם יי' ממש, ואלין תפליין דרישא. (מוחא עלאה דאתמשיך במוחא תתאה אקרון תרי מוחין ואינון דכתיב חכמות, ומתפרשן בחד).

ורבן צריף האדם להניח בכל יום, משום שהן שם קדוש עליון באותיותיו רשומות, שכתוב (דברים כח) וראו כל עמי הארץ פי שם ה' נקרא עליך. ושנינו שם ה' ממש, ואלו תפליין של ראש. (מח עליון שנמשך במח תחתון נקראו שני מוחין, והם שכתוב חכמות, והתפרשו באחד).

רבי יצחק אמר, הוא דכתיב, (שמות יג) קדש לי כל בכור, דא היא כתרא דכליל ואסתים כל אינון אחרנין. (כל בכור כל בכור סתם, לעלאה) משיכותא (ס"א משחייתא) דלעילא סתימא ביה. (דכלא) ודא אקרי פטר כל רחם, פתיחותא דכל משיכותא דרחמי, ויסודא (נ"א ונתיב) דלעילא. אמר רבי שמעון, וסתים ביו"ד דשמא קדישא. ודא (ס"א וי"ד) חד ביתא דתפליין, דהוא קדש לי כל בכור סתם. מוחא (נ"א אבא) עלאה, חכמה.

רבי יצחק אמר, הוא שכתוב (שמות יג) קדש לי כל בכור. זהו פטר שכלול ומסתיר כל אותם האחרים. (כל בכור, כל בכור סתם, לעליון) משיכות (מחנה) שלמעלה נסתרת בו. (של הכל) וזה נקרא פטר כל רחם, פתיחות של כל משיכות הרחמים ויסוד (ואור) עליון. אמר רבי שמעון, ונסתר ביו"ד של השם הקדוש. וזה (י"ד) בית אחד של תפליין, שהוא קדש לי כל בכור סתם. מח (אבא) עליון, חכמה.

ביתא תננינא, והיה כי יביאך יי' (אלהיך). אמר רבי יהודה מוחא דתרעוי נפקין לחמשיין תרעין. תרעין סגיאין, ואינון לקבל

בית שני - והיה פי יביאך ה' (אלהיך). אמר רבי יהודה, מח ששעריו יוצאים לחמשים שערים, שערים גדולים, והם כנגד זמנים רבים, שכתוב (שם כ)

אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
 (שם יג) הוֹצִיאָךְ ה' מִמִּצְרַיִם. וְנִזְכָּר
 פְּעָמִים רַבּוֹת זְכוֹרֹן מִצְרַיִם, וְהֵם
 חֲמִשִּׁים פְּנֵגֵד חֲמִשִּׁים.

וְשָׁנִינוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְנוּנָא
 סָבֵא שְׁאָמַר, שְׁעָרִים רַבִּים
 שְׁלֹמְעֵלָה וְשְׁלֹמְטָה שְׁבַר הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהֵיוּ גִסְתָּרִים
 וְקִשּׁוּרִים בְּשִׁלְשָׁלוֹתֵיהֶם כְּדִי
 לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל (לחרי), שֶׁהָרִי
 מֵהַשְּׁעָרִים הִלְלוּ שֶׁל אוֹתוֹ הַמַּח
 גִּפְתָּחִים וּמְתָרִים כֹּל שְׁאָר
 הַשְּׁעָרִים, וְאֵלְמָלָא שֶׁהִתְעוֹרְרוּ
 וּנְפָתְחוּ אוֹתָם שְׁעָרִים שֶׁל הַמַּח
 הַזֶּה, לֹא הָיוּ גִפְתָּחִים אוֹתָם
 הָאֲחֵרִים לַעֲשׂוֹת דִּין וְלְהוֹצִיא
 אֶת יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבָדוֹת.

וְהִבֵּל גִּסְתָּר בְּזֶה שְׁנִקְרָאת אִם
 הָעֲלִינָה, שֶׁמִּמֶּנָּה מִתְעוֹרֵר כַּח
 לְאִם הַתַּחְתּוּנָה. וּמַהוּ? שְׁכַתּוּב
 בָּהּ, (ישעיה נא) וְלֹא אֹמְרִי אֵלֶי הָאֲזִינוּ.
 אֵל תִּקְרִי לְאֹמְרִי אֵלֶּא לְאֹמְרִי.
 שְׁלֹא זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִלְחַבֵּב אֶת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל עַד
 שְׁקָרָא לֶהּ אֹמְרִי. וְזֶה יוֹצֵא מִקְּדוּשָׁתָא
 הָעֲלִינָה, שֶׁהִיא בֵּית שְׁנִי,
 שְׁנִקְרָאת ה' שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ,
 שְׁנִפְתַּחַת לְחֲמִשִּׁים שְׁעָרִים,
 וּמִזֶּה יוֹצֵא רוּחַ לְנֶקֶב אֶחָד שֶׁל
 חוֹר הַחֹטֵם.

וְשָׁנִינוּ, הַיּוֹבֵל שְׁיּוֹצְאִים בּוֹ
 הָעֲבָדִים לְחֵרוֹת, בְּמַח הַזֶּה
 גָּאָחוּ, וְהֵם חֲמִשִּׁים שְׁנוֹת הַיּוֹבֵל,
 וְהֵם חֲמִשִּׁים יְמֵי סְפִירַת הָעֵמֶר
 בּוֹ גָּאָחוּזִים, שֶׁבָּהֶם גְּחוֹת רוּחוֹת
 הָעֲבָדִים וּמוֹצִיאִים רוּחָם (ומוציא
 רוּחַ) לְמְנוּחָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם יד)
 בְּיּוֹם הַגִּיטָה ה' לָךְ מֵעֲצָבְךָ וּמִרְגָזְךָ
 וּמִן הָעֲבֹדָה וְגו'. וּמִשּׁוּם זֶה, ה'
 מְנוּחַת הַרוּחַ, וְלְהוֹצִיא רוּחַ
 לְחֵרוֹת. וּבְכִיּוֹת זֶה תְלוּיָהּ יְצִיאַת
 מִצְרַיִם, וּבְאוֹת ה' שֶׁל הַשֵּׁם
 הַקְּדוּשׁ, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר. עַד כָּאֵן
 כָּלֵל שֶׁל י"ה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ.

זְמַנִּין סְגִיאִין דְּכִתִּיב, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. (שמות יג) הוֹצִיאָךְ יי' מִמִּצְרַיִם.
 וְאִדְּכַר זְמַנִּין סְגִיאִין דְּיוֹכְרָנָא דְּמִצְרַיִם. וְאִינוּן
 חֲמִשִּׁין לְקַבֵּל חֲמִשִּׁין.

וְתַנִּינן בְּסִפְרָא דְּרַב הַמְנוּנָא סָבֵא, דְּאָמַר
 תְּרַעִין סְגִיאִין דְּלַעֲלֵילָא וְתַתָּא, תְּבַר
 קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּהוּוּ סְתִימִין וּמִתְקַטְרִין
 בְּשִׁלְשָׁלִיהוּן, בְּגִין לְאַפְקָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל (לבר).
 דְּהָא מְאֵלִין תְּרַעִין דְּהָהוּא מוּחָא, מִתְּפַתְחִי
 וּמִשְׁתַּרוּ כֹּל שְׁאָר תְּרַעִין. וְאֵלְמָלָא דְּאִתְעַרוּ
 וְאִתְּפַתְחוּ אִינוּן תְּרַעִין דְּהָאֵי מוּחָא, לָא הוּוּ
 מִתְּפַתְחִין אִינוּן אֲחֵרִין לְמַעַבְד דִּינָא,
 וְלְאַפְקָא לוּן לְיִשְׂרָאֵל מִן עֲבָדוֹתָא.

וְכִיָּא סְתִים בְּהָאֵי דְּאִקְרִי אֵימָא עֲלָאָה, דְּמִנָּה
 אִתְעַר חֵילָא לְאֵימָא תַתָּאָה. וּמֵאֵי
 אִיהוּ. דְּכִתִּיב בָּהּ (ישעיה נא) וְלֹא אֹמְרִי אֵלֶי הָאֲזִינוּ.
 אֵל תִּקְרִי לְאֹמְרִי, אֵלֶּא לְאֹמְרִי. דְּלֹא זֶה קַדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מִחֻבְבָּה לְכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, עַד דְּקָרָאָהּ
 אֹמְרִי. וְהָאֵי נְפָקָא מֵאֵימָא עֲלָאָה, דְּהִיא בֵּיתָא
 תְּנַיִנָא, דְּאִקְרִי ה' דְּשְׁמָא קַדִּישָׁא, דְּאִתְּפַתְחָא
 לְחֲמִשִּׁין תְּרַעִין. וּמֵהָאֵי גַּפְק רּוּחָא לְחַד
 נוֹקְבָא דְּפְרִדְשָׁקָא דְּחוּטְמָא.

וְתַנִּינן, יוֹבֵלָא דְּנִפְקִין בֵּיה עֲבָדִין לְחֵירוֹ,
 בְּהָאֵי מוּחָא אֲתַאֲחַד. וְאִינוּן חֲמִשִּׁין
 שְׁנִין דְּיוֹבֵלָא. וְאִינוּן חֲמִשִּׁין יוֹמִין דְּחוּשְׁבָּנָא
 דְּעוֹמְר, בֵּיה אֲתַאֲחַדוּ. דְּבָהּ גְּיִחִין רוּחִי
 דְּעֲבָדִין, וּמִפְקִי רוּחִיהוּן (ג"א וּמִפְקִי רוּחִיהוּן) לְנִיחָא.
 כְּמָה דְּכִתִּיב, (ישעיה יד) בְּיּוֹם הַגִּיטָה יי' לָךְ מֵעֲצָבְךָ
 וּמִרְגָזְךָ וּמִן הָעֲבֹדָה וְגו'. וּבְגִין כֵּן, ה' גְּיִחָא
 דְּרוּחָא, וְלְאַפְקָא רוּחָא לְחֵירוֹ. וְהָאֵי בֵּיתָא
 יְצִיאַת מִצְרַיִם בָּהּ תְלוּיָא, וּבְאֵת ה' דְּשְׁמָא
 קַדִּישָׁא, כְּמָה דְּאִתְמַר. עַד כָּאֵן כָּלֵלָא דִּי"ה
 דְּשְׁמָא קַדִּישָׁא.

בא ורָאָה, מַצֵּד אַבָּא יוֹצֵא חֶסֶד,
מַצֵּד אַמָּא יוֹצֵאת גְבוּרָה, וְהַכֵּל
אוּחוּז הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמְתַעֲטֵר
בְּהֵם אוֹת וְא"ו.

בֵּית שְׁלִישִׁי - שְׁמַע יִשְׂרָאֵל,
יִשְׂרָאֵל סָבָא. וְאַהֲבַת אֵת ה' ^{ה'}
אֱלֹהֵיךָ. שְׁנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, זְהוּ
סוּד עֲלִיּוֹן שְׁיִשְׂרָאֵל הַעֲלִיּוֹן
הַתַּעֲטֵר בְּצַד הָאָבָא, וּמַהוּ?
אַבְרָהָם. וְהַתַּעֲטֵר בְּצַד הָאָמָא,
וּמַהוּ? יִצְחָק.

שְׁנִינוּ, וְאַהֲבַת - מִי שְׂאוּבָה אֵת
הַמְּלָךְ, עוֹשֶׂה יוֹתֵר טוֹב חֶסֶד עִם
הַכֵּל. וְחֶסֶד יוֹתֵר, אוֹתוֹ שְׁנִקְרָא
חֶסֶד שֶׁל אֲמַת, שְׁלֹא רוֹצֵה עֲלִיו
שְׂכָר, אֶלָּא בְּשִׁבִיל אַהֲבַת הַמְּלָךְ
שְׂאוּבָה אוֹתוֹ יוֹתֵר, וּבְאַהֲבַת
הַמְּלָךְ תְּלוּי הַחֶסֶד. וְעַל זֶה נִקְרָא
(ישעיה מא) אַבְרָהָם אוֹהֲבֵי. וּמִשּׁוּם
שְׂאוּבָה אוֹתוֹ יוֹתֵר, מְגַדִּיל חֶסֶד
בְּעוֹלָם. וְעַל זֶה פֶּאֶן וְאַהֲבַת.
וּבְאַהֲבָה תְּלוּי הַחֶסֶד, וְזֶהוּ הַבֵּית
הַשְּׁלִישִׁי.

הַבֵּית הַרְבִּיעִי - (דברים יא) וְהָיָה
אִם שְׁמוֹעַ. הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם. וְחָרָה
אֵף ה'. גְבוּרָה חֲזָקָה וְדִין קֶשֶׁה
הִיא, וְיוֹצֵאת מַצֵּד הָאָמָא
הַעֲלִיּוֹנָה. וְשְׁנִינוּ, אֵף עַל גַּב
שְׁהִיא אֵינָה דִין, מַצֵּדָה יוֹצֵא דִין,
(שופטים) גְבוּרָה עֲלִיּוֹנָה. וְאִם
תֹּאמֵר, וְהָיָה אִם שְׁמוֹעַ שְׂאִינְנוּ
דִין, אֵין כְּתוּר בְּכֹל כְּתוּרֵי הַמְּלָךְ
שְׁלֹא יִכְלָלוּ בּוֹ דִין וְרוּחַמִים, כֹּל
שֶׁכֶּן גְבוּרָה שְׁנִכְלָל טוֹב וְרַע.

וְאַרְבַּעָה אֵלֶּה לּוֹקַח אוֹתָם וְא"ו
וּמְתַעֲטֵר בְּהֵם, וְאֵלוֹ הֵן תְּפִלִּין
שְׁמַנִּים הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.
שְׁנִינוּ, הוּא"ו הִנֵּה עוֹלָה
וּמְתַעֲטֵר בְּעֵטְרוֹתָיו, וְאוּחוּז אֵת
זֶה וְאֵת זֶה וּמְתַעֲטֵר בְּכֹלָם, וְעַל
זֶה וְא"ו אֲמַצַּע הַכֵּל, שְׁלַמְעֵלָה
וּלְמַטָּה, לְהַרְאוֹת חֲכָמָה שְׁלָמָה
מִכָּל צְדָדָיו.

(שנה רבי אבא, כתוב (דברים י) רק

תָּא חֲזִי, מַסְטֵרָא דְאַבָּא נְפִיק חֶסֶד. מַסְטֵרָא
דְאַמָּא נְפִיק גְבוּרָה. וְכֹלָא אֶחֱיד קִדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא, וּמְתַעֲטֵר בְּהוּ, אֵת וְא"ו. (דפרס"ב ע"ב)

בֵּיתָא תְּלִיתָאָה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָבָא.
וְאַהֲבַת אֵת יי' אֱלֹהֵיךָ. תֵּאנָא רַבִּי

שְׁמַעוֹן, דָּא הוּא רְזָא עֲלָאָה, דִּישְׂרָאֵל עֲלָאָה
אֲתַעֲטֵר בְּסֵטְרָא דְאַבָּא. וּמַאי אִיהוּ. אַבְרָהָם.

וְאֲתַעֲטֵר בְּסֵטְרָא דְאִמָּא. וּמַאי אִיהוּ. יִצְחָק.

תְּנִינָן, וְאַהֲבַת מָאן דְּרַחִים לִיה לְמַלְכָּא, עֶבֶיד
נִתִיר טִיבוּ חֶסֶד עִם כֹּלָא. וְחֶסֶד יִתִירָא,

הֵהוּא דְאַקְרִי חֶסֶד דְאַמַת, דְלָא בְעִי אַגְר
עֲלִיה, אֶלָּא בְּגִין רַחֲמִימוּתָא דְמַלְכָּא, דְרַחֲמִים

לִיה נִתִיר, וּבְרַחֲמִימוּתָא דְמַלְכָּא תְּלִיא חֶסֶד.
וְעַל דָּא אַקְרִי (ישעיה מא) אַבְרָהָם אוֹהֲבֵי. וּבְגִין

דְרַחֲמִים לִיה נִתִיר, אֲסַגִּי חֶסֶד בְּעַלְמָא. וְעַל
דָּא, הָכָא וְאַהֲבַת. וּבְרַחֲמִימוּתָא תְּלִיא חֶסֶד,

וְדָא הִיא בֵּיתָא תְּלִיתָאָה.

בֵּיתָא רַבִּיעָאָה, וְהָיָה אִם שְׁמוֹעַ. הַשְּׁמֵרוּ
לָכֶם. וְחָרָה אֵף יי'. גְבוּרָה תְּקִיפָא,

וְדִינָא קֶשֶׁה הִיא, וּנְפִיקַת מַסְטֵרָא דְאִמָּא
עֲלָאָה. וְתְנִינָן, אֵף עַל גַּב דְלִית הִיא דִינָא,

מַסְטֵרָהָא נְפִיקָא דִינָא, (דנפיק) גְבוּרָה עֲלָאָה. וְאִי
תִימָא, וְהָיָה אִם שְׁמוֹעַ דְלָאו הִיא דִינָא. לִית

כְּתוּרָא מִכָּל כְּתוּרֵי מַלְכָּא, דְלָא יִתְפַּלִּיל דִינָא
וְרַחֲמֵי, כֹּל שֶׁכֶּן גְבוּרָה דְאַתְפַּלִּיל טַב וּבִישׁ.

וְאַרְיִן אַרְבַּעָה נְטִיל לּוֹן וְא"ו, וְאַתַּעֲטֵר בְּהוּ.
וְאַרְיִן אֵינּוֹן תְּפִלִּין דְאַנַח קִדְשָׁא בְּרִיךְ

הוּא. תְּנִינָן, הֵאֵי וְא"ו סָלִיק וְאַתַּעֲטֵר
בְּעֵטְרוֹי, וְאַחִיד לְהֵאֵי וְלְהֵאֵי, וְאַתַּעֲטֵר

בְּכֹלָהוּ, וְעַל דָּא וְא"ו, אֲמַצַּעִיתָא דְכֹלָא,
דְעִילָא וְתַתָּא, לְאַחֲזָאָה חֲכָמָתָא שְׁלִימָתָא

מִכָּל סֵטְרוֹי.

(תאני רבי אבא, כתיב (דברים י) רק באבותיך חשק יי'.

בְּאַבְתִּיךָ חֶשֶׁק ה'. מִכָּאן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאֲבוֹת הֵם מְרַכְּבֵה קְדוּשָׁה עֲלֵינוּהָ, וְכָתוּב חֶשֶׁק ה'. בֹּא וּרְאֵה, כְּמוֹ שֵׁישׁ מְרַכְּבֵה קְדוּשָׁה לְמִטָּה, כִּף יֵשׁ מְרַכְּבֵה קְדוּשָׁה לְמַעְלָה. וּמָה הִיא? זֶה שְׁאֲמַרְנוּ, מְרַכְּבֵה קְדוּשָׁה הַכֹּל נִקְרָא, וְהַכֹּל נִקְשֵׁר זֶה בְּזֶה, וְנַעֲשֶׂה הַכֹּל אֶחָד.

רַק בְּאַבְתִּיךָ - שְׁלֹשָׁה, וּמְרַכְּבֵה - אַרְבָּעָה. אַרְבָּעָה מִזֵּינֵי לָנוּ? שְׁפָתוֹב וַיִּבְחַר בְּזָרְעִים אַחֲרֵיהֶם. מָה מְשַׁמֵּיעַ? לְהַכְלִיל בְּהֶם אֶת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא רַבִּיעִי לְהִתְפַּקֵּן בְּמְרַכְּבֵה הַקְּדוּשָׁה. שְׁשֵׁנֵינוּ, הָאֲבוֹת תְּקוּן שְׁלָמוֹת הַכֹּל, וְהַגּוֹף מְשַׁתְּכָלֵל בְּהֶם וּנְבִנָה, וּבְהֶם נֶאֱחָז. בֹּא דָוִד הַמֶּלֶךְ וְשְׁכַלֵּל הַכֹּל, וְהִתְקַיֵּן הַגּוֹף וְהַשְּׁלִימִם בְּהֶם. וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּמוֹ שֶׁזָּכְרוּ הָאֲבוֹת לְהִתְעַטֵּר בְּמְרַכְּבֵה הַקְּדוּשָׁה, כִּף זָכָה דָוִד לְהִתְפַּקֵּן בְּעַמּוּד הַרְבִּיעִי שֶׁל הַמְּרַכְּבֵה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתוּב בְּדוֹד (שְׁמוּאֵל א-טז) וְהוּא אֲדַמוּנִי עִם יְפֵה עֵינַיִם וְטוֹב רְאִי. עֵינַיִם וְטוֹב רְאִי. מָה הַטַּעַם אֲדַמוּנִי? מִשּׁוּם שֶׁחֵלֵק גּוֹרְלוֹ גֵרָם לוֹ. אֲדַמוּנִי, דִּין וְדָאִי. עִם יְפֵה עֵינַיִם, דִּין בְּרַחֲמִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָּה נה) חֲסָדֵי דָוִד הַנְּאֻמָּנִים.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, חֲסָדֵי דָוִד, בְּמִקּוּמוֹ בְּאַרְנוֹ. אֵלֶּא וְהוּא אֲדַמוּנִי, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ. עִם יְפֵה עֵינַיִם - אֵלֹו הָאֲבוֹת. בֹּא וּרְאֵה, יְרוּשָׁלַיִם וְצִיּוֹן - דִּין וְרַחֲמִים, וְאֵף עַל כֵּן כְּתוּב (מַלְכִים א-ח) [מ]עִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן, וְכָתוּב (הוֹשַׁע יא) בְּקִרְבֶּךָ קְדוּשׁ וְלֹא אָבוֹא בְּעִיר. נִשְׁפַּע הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא יִכְנַס בִּירוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה וְכוּ'. אֵימְתִי? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מְלָכוֹת בֵּית דָּוִד לְמִקּוּמָה לְמִטָּה.

מִכָּאן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲבָהֶתָּא אֵינוֹן רְתִיכָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, וְכָתִיב חֶשֶׁק יי'. תָּא חֲזִי, כְּמָה דְאִית רְתִיכָא קְדִישָׁא לְתַתָּא, כִּף אִית רְתִיכָא קְדִישָׁא לְעִילָא. וּמֵאִי נִיהוּ, הָא דְאִמְרֵן, רְתִיכָא קְדִישָׁא כֹּלָא אֶקְרִי, וְכֹלָא אֶתְקַשֵּׁר דָּא בְּדָא, וְאֶתְעַבִּיד כֹּלָא חַד.

רַק בְּאַבְתִּיךָ תִּלְתָּא, וּרְתִיכָא אַרְבָּעָה, ד' מִנְלָן. דְּכָתִיב (דְּבָרִים י) וַיִּבְחַר בְּזָרְעִים אַחֲרֵיהֶם. מֵאִי מְשַׁמֵּעַ. לְאֶכְלָלָא בְּהוּ דָוִד מְלָפָא, דְּאִיהוּ רַבִּיעֵאָה, לְאֶתְתַּקְנָא בְּרְתִיכָא קְדִישָׁא. דְּתַנִּינָן, אֲבָהֶתָּא תְּקוּנָא וְשְׁלִימוּתָא דְכֹלָא, וְגוֹפָא בְּהוּ אֶשְׁתְּכָלֵל וְאֶתְבְּנִי, וּבְהוּ אֶתְאַחִיד. אֶתָּא דָוִד מְלָפָא, וְשְׁכַלִּיל כֹּלָא, וְאֶתְקִין גּוֹפָא, וְאֶשְׁלַמִּיה בְּהוּ. וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּמָה דְזָכוּ אֲבָהֶתָּא לְאֶתְעַטֵּרָא בְּרְתִיכָא קְדִישָׁא, כִּף זָכָה דָוִד לְאֶתְתַּקְנָא בְּסַמְכָא רַבִּיעֵאָה דְרְתִיכָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתִיב בֵּיה בְּדוֹד, (שְׁמוּאֵל א טז) וְהוּא אֲדַמוּנִי עִם יְפֵה עֵינַיִם וְטוֹב רְאִי. מֵאִי טַעְמָא אֲדַמוּנִי. מִשּׁוּם דְּחוֹלְקָא דְעַדְבִּיָּה גֵרְמָא לִיָּה. אֲדַמוּנִי דִינָא וְדָאִי. עִם יְפֵה עֵינַיִם, דִּינָא בְּרַחֲמִי. כְּמָה דְכָתִיב, (יִשְׁעִיָּה נה) חֲסָדֵי דָוִד הַנְּאֻמָּנִים.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, חֲסָדֵי דָוִד, בְּאַתְרֵיהָ אוּקִימָנָא. אֵלֶּא וְהוּא אֲדַמוּנִי, כְּדְאִמְרֵן. עִם יְפֵה עֵינַיִם, אֵלִין אֲבָהֶתָּא. תָּא חֲזִי, יְרוּשָׁלַיִם וְצִיּוֹן, דִּינָא וְרַחֲמִי. וְאֵף עַל פִּי כֵן כְּתִיב, (מַלְכִים א ח) עִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן. וְכָתִיב (הוֹשַׁע יא) בְּקִרְבֶּךָ קְדוּשׁ וְלֹא אָבֵא בְעִיר, נִשְׁפַּע קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא שֶׁלֹּא יִכְנַס בִּירוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעְלָה וְכוּ'. אֵימְתִי. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּד אֶתְהַדָּר מְלָכוֹ בֵּית דָּוִד לְאַתְרֵיהָ לְתַתָּא.

כְּשֶׁתְּחַזֵּר

רבי יצחק אמר, ש' שמצירת בשלש הקשרים, (של ארבעה קשרים, רמוזה היא לשלשה, ורמוזה לארבעה. שלשה זה שאמרנו, ארבעה, להיות מרובה קדושה באחד, שהרי הוא בכל התקון העליון. ומכאן נפרדים ונמשכים התחתונים בדרכיהם ברצועותיהם, שתלויים בשערות הללו של הראש שתלויים בהם, ונמשכים מהם כל אותם אחרים, עד שנקשרים במקומם).

שנינו, ו' נוטל אותם עליונים שאמרנו, ואלו תפלין שמניח הקדוש ברוך הוא. משום כף צריך אדם להתפאר בהם, עליהם כתוב וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך, שם ה' ממש. ואלו אותם תפלין של ראש. תפלין של זרוע היא שמאל, שנקרא עז, וירשה מעז, זהו שכתוב (שמות יג) והיה לאות על ידכה, בה"א, והיא ה"א שבארנו. אשרי חלקם של ישראל. ועל זה ה"א אחרונה לקחה תפלין, שהיא שמאל.

למי הם ארבע אלה, שהם גוף אחד, ועל זה כלולים באחד, ומי הם? תפארת נצח הוד יסוד. והיא ה"א של ידכה, וכלם אחוזים בה בשביל להתברך מהם, וכלולה מכלם.

אמר רבי חייא, אם כף, הרי כתוב (שמות לב) וראית את אחרי, ושנינו, זה קשר של תפלין. אמר לו, הרי פשוטה, ויפה הוא, והכל ברור הדבר. ועל זה מזה תלויה רצועה אחת למטה, שהרי ממנה תלויים התחתונים ונזונים ממנה. ועל זה נקרא אות, כמו שנקרא (בראשית ט) זאת אות הברית. וכתוב והיה לאות על ידכה, בה"א, והרי פשוטה.

שמע ישראל. אמר רבי ייסא, ישראל סבא. רבי יצחק אמר ע' רברבא, לאכללא שבעין שמחן, סהדותא דכלא שמע ישראל, כמה דכתיב, (ישעיה א) שמעו שמים.

עדות הכל שמע ישראל, כמו שכתוב (ישעיה א) שמעו שמים. וכתוב (דברים לב) האזינו השמים גם

רבי יצחק אמר, ש' דרשימא בתלת קשרי, (ד' קשרין רמזא היא לתלתא ורמזיא לארבעה, תלת הא דאמרן.

ארבעה למחני רתיבא קדישא בחדא. דהא הוא כללא דתקונא עלאה ומהבא מתפרשן ואתמשכון תתאי באורחיהו ברצועיהון דתליון בהני שערי דרישא דתליון בהו ואתמשכון מנייהו כל אינון אחרניו עד דאתקשרן באתרייהו).

תנינן, ו' נטיל אינון עלאי דאמרן, ואלין תפלין דאנח קדשא ברוך הוא. בגין כף בעי בר נש לאתפארא בהו, עליה כתיב (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם יי' נקרא עליך, שם יי' ממש. ואלין אינון תפלין דרישא, תפלין דדרועא היא שמאלא, דאקרי עז, וירתא מעז, הדא הוא דכתיב, (שמות יג) והיה לאות על ידכה בה"א, והיא ה"א דאוקימנא. ופאה חולקיהון (ד' רס"ג ע"א) דישראל. ועל דא, ה"א בתראה נטלא תפלין, דהיא שמאלא.

למאן אינון אלין ארבעה, דאינון חד גופא, ועל דא פלילן בחד, ומאן אינון. תפארת נצח הוד יסוד. והיא ה"א דידכה, וכלהו אחידא בה, בגין לאתברכא מנייהו, וכלילא מכלהו.

אמר רבי חייא, אי הכי הא כתיב (שמות לג) וראית את אחורי, ותנינן דא קשר של תפלין. אמר ליה, הא אוקמוה, ושפיר הוא, וכלא ברירא דמלה. ועל דא מהאי תלייא רצועה חד לתתא, דהא מנה תליין תתאי, ואתזנו מנה. ועל דא איתקרי אות. כמה דאת אמר (בראשית ט) זאת אות הברית. וכתוב (שמות יג) והיה לאות על ידכה בה' והא אוקמוה.

שמע ישראל. (דברים ו) אמר רבי ייסא, ישראל סבא. רבי יצחק אמר ע' רברבא, לאכללא שבעין שמחן, סהדותא דכלא שמע ישראל, כמה דכתיב, (ישעיה א) שמעו שמים.

עדות הכל שמע ישראל, כמו שכתוב (ישעיה א) שמעו שמים. וכתוב (דברים לב) האזינו השמים גם

כַּאֲנִי שָׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְהַכֵּל דְּבַר אֶחָד
הוא. יְהוָה - ראש הפל באור
העתיק הקדוש, וְזֶהוּ שְׁנֵי אָ"ב.
אֱלֹהֵינוּ - עִמָּךְ הַנְּחָלִים וְהַמְבוּעִים
שְׂיֻצָאִים וְשׁוֹפְעִים לְכֹל.

יְהוָה - גּוֹף הָאֵילָן, שְׁלֹמוֹת
הַשָּׁרָשִׁים. אֶחָד - כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.
וְהַכֵּל שְׁלֹמוֹת אַחַת, וְנִקְשָׁר זֶה בְּזֶה,
וְלֹא נִמְצָא פְרוּד, אֲלֹא הַכֵּל אֶחָד.
שְׁנֵי רַבִּי יִצְחָק, מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה
עֲלֵיוֹנָה, אַרְבַּעָה בְּתֵי תַפְלִין שְׁמִינִיח
ו', כְּמוֹ שְׁנֵי אֲמָר. מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה
אַחֲרָת, אַרְבַּעָה אַחֲרִים שְׁכֹלִילִים
בְּאֶחָד, שְׁמִינִיח ה' הַאֲחֻרֹנָה, כְּמוֹ
שֶׁבְּאֻרֵי.

רַעִיָא מַהִימָנָא

שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד.
מִצְוָה זוֹ לִיחַד שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא בְּכֹל יוֹם, שֶׁהָרִי כְּמוֹ שְׁמִינִיחִים
שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוא לְמַטָּה, כִּי
מִתְיַחַד שְׁמוֹ לְמַעְלָה. נִמְצָא
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוא יַחֲדֵי מַעְלָה
וּמַטָּה. מִי שְׁמִינִיחֵי שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא, יֵשִׁים לְבוֹ וְרִצּוֹנוֹ בְּאוֹתוֹ יַחֲדֵי
שְׁאֲמָרָנוּ, וְיַחֲבֵר כֹּל אֵיבָרָיו בְּאוֹתוֹ
יַחֲדֵי לְהִיּוֹת כֵּלָם אֶחָד. כְּמוֹ שֶׁשֵּׁם
כֹּל אֵיבָרָיו בְּסוּד אֶחָד, כִּי לְמַעְלָה
מִחֵבֵר כֹּל הָאֵיבָרִים הָעֲלִיוֹנִים
בְּאוֹתוֹ יַחֲדֵי לְהִיּוֹת כֵּלָם אֶחָד.

בְּשַׁעֲרָה שְׂבָא אָדָם לִיחַד אֵת שֵׁם
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוא, כֹּל חֵילוֹת
הַשָּׂמַיִם עוֹמְדִים שׁוֹרֹת שׁוֹרֹת כְּדִי
לְהַתְפַּקֵּן וּלְהַכְּלִל כֵּלָם בְּאוֹתוֹ יַחֲדֵי,
לְעַמֵּד בְּסוּד אֶחָד בְּיַחֲדֵי אֶחָד. כֵּלָם
מִתְפַּקְּנִים בְּתַקּוּנֵיהֶם כְּרָאוּי.
בְּאוֹתָהּ שַׁעֲרָה עוֹמֵד מְמַנָּה אֶחָד
שֶׁשֵּׁם שְׁעוֹמֵד תַּחַת מְאֵתִים
אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה עוֹלָמוֹת, וְכֹלָם
נִקְרָאִים אֵיבָרֵי הַגּוּף. וְזֶה נִקְרָא
הַלְנִי"ו, עוֹמֵד וּמְחַפֵּה לְאוֹתוֹ יַחֲדֵי,
וְזֶהוּ מְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים, כְּמוֹ שְׁנֵי אֲמָר
(שִׁיר הַשִּׁירִים 1) וְלִקֵּט שׁוֹשְׁנִים, שֶׁהֵם
אֵיבָרֵי הַגּוּף.

וְכַתִּיב (דְּבָרִים לב) הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם. אוֹף הָכָא
שָׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְכֹלָא חַד מְלָה הוּא. יְהוּה,
רִישָׁא דְכֹלָא, בְּנִהִירוֹ דְעִתִּיקָא קְדִישָׁא.
וְהָאֵי הוּא דְאֶקְרִי אָ"ב. אֱלֹהֵינוּ, עִמִּיקְתָּא
דְנַחְלִין וּמְבוּעִין, דְנִפְקִין וְנִגְדִין לְכֹלָא.

יְהוּה, גּוֹפָא דְאֵילָנָא שְׁלִימוֹ דְשָׁרְשִׁין.
אֶחָד, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְכֹלָא חַד
שְׁלִימוֹתָא, וְאֶתְקַשְׁר דָּא בְדָא, וְלֹא אֶשְׁתַּכַּח
פְרוּדָא, אֲלֹא כֹלָא חַד.

תְּנִי רַבִּי יִצְחָק, רְתִיכָא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
אַרְבַּע בְּתֵי דְתַפְלִין דְאֲנַח ו'. כְּמָה
דְאֶתְמַר. רְתִיכָא קְדִישָׁא אַחֲרָא, אַרְבַּע
אַחֲרָנִין דְכִלְיָן בְּחַד, דְאֲנַח ה' בְּתַרְאָה
כְּמָה דְאוּקְמוּהָ.

רַעִיָא מַהִימָנָא

שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד, (דְּבָרִים 1) פְּקוּדָא דָּא,
לִיחַדָּא שְׁמִיָה דְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוא בְּכֹל יוֹמָא,
דְהָא כְּמָה דְמִינִיחֵי שְׂמָא דְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוא לְתַמָּא,
הָכִי אֶתְיַחַד שְׁמִיָה לְעִילָא. אֶשְׁתַּכַּח קְדִישָׁא בְרוּךְ
הוא יַחֲדָאֵי עִילָא וְתַמָּא. מֵאֵן דְמִינִיחֵי שְׁמִיָה
דְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוא, יִשְׁוִי לְבִיָה וְרַעוּתִיָה בְהֵוּא
יַחֲדָא דְקְאֲמָרָן, וְיַחֲבֵר כֹּל שְׁיִפּוּי בְהֵוּא יַחֲדָא
בְהֵוּא רַעוּתָא לְמַהוּ כְּלֵהוּ אֶחָד. כְּמָה דְשׁוּי כֹּל
שְׁיִפּוּי בְרוּזָא דְחַד, הָכִי לְעִילָא מְחַבֵּר כֹּל שְׁיִפּוּי
עֲלָאִין בְּהֵוּא יַחֲדָא, לְמַהוּ כְּלֵהוּ חַד.

בְּשַׁעֲרָתָא דְאֵתִי בַר נָשׁ לִיחַדָּא שְׂמָא דְקוּדְשָׁא בְרוּךְ
הוא, כֹּל חֵילֵי שְׂמִיָה כְּלֵהוּ, קְיָימִין שׁוֹרִין
שׁוֹרִין, בְּגִין לְאַתְתַּקְּנָא וּלְאַתְפַּלְלָא כְּלֵהוּ בְהֵוּא
יַחֲדָא, לְמִיקָם בְּרוּזָא דְחַד בְּיַחֲדָא חַדָּא. כְּלֵהוּ
מִתְפַּקְּנִין בְּתַקּוּנֵיהוֹן כְּדָקָא יָאוּת. בְּהָאֵי שַׁעֲרָתָא קְיָימָא
חַד מְמַנָּה שְׂמִיָה, דְקְיָימָא תַּחוּת מְאֵתִים וְאַרְבָּעִים
וּשְׁמוֹנָה עֲלָמִין, וְכֹלָהוּ אֶקְרוּן שְׁיִפּוּי דְגּוּפָא. וְדָא
אֶקְרִי הַלְנִי"ו, קְיָימָא מְחַפֵּה לְהֵוּא יַחֲדָא, וְדָא
אֵיהוּ מְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים, כְּמָה דְאֶתְ אֲמָר (שִׁיר הַשִּׁירִים 1)
וְלִקֵּט שׁוֹשְׁנִים. דְאֵינוֹן שְׁיִפּוּי דְגּוּפָא.

הַאִיבָרִים הַעֲלִיּוֹנִים לֹקֵט אוֹתָם הַשֵּׁם הַעֲלִיּוֹן בְּסוּד הַיַּחֲוֹד שֶׁהַיַּחֲוֹד בְּסוּד אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת, וְלֹקֵט כָּל אוֹתָם שׁוֹשְׁנִים עֲלִיּוֹנִים, וְשֵׁם זֶה לֹקֵט כָּל אוֹתָם הַתַּחְתּוֹנִים, שְׁכֵלֶם מִמֵּנִים בְּכָלֵל שֶׁל שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם שְׁמוֹת, וְנִלְקָטִים כָּלֶם בְּאוֹתוֹ הַיַּחֲוֹד, וְנִעֲשִׂים כָּלֶם גּוֹף אֶחָד בְּסוּד אֶחָד. וְאוֹתוֹ הַיַּחֲוֹד עוֹלָה, וּמִיַּחֲוֹד הַכֹּל בְּשְׁנֵי צְדָדִים בְּיַחֲוֹד אֶחָד. בְּאוֹתָהּ שַׁעַה מִתְלַקְטִים כָּל הַאִיבָרִים וּמִתַּחֲבָרִים בְּחַבּוּר אֶחָד, לְהִיּוֹת כָּלֶם בְּסוּד אֶחָד, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, בְּסוּד שֶׁל ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

וְעַל כֵּן מְאָרִיכִים בְּאֶחָד בְּשֵׁמֵי אוֹתִיּוֹת, לְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים, לְהַתִּיחַד בְּסוּד שֶׁל אֶחָד בְּיַחֲוֹד שָׁלֶם. כִּי כָּל הַאִיבָרִים מִתִּיחַדִּים בְּסוּד אֶחָד שֶׁל יַחֲוֹד אֶחָד, אֲזַי נִקְרָא הַכֹּל קְרִבָּן שָׁלֶם, וְעַל סוּד זֶה הַכֵּנִיס הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת אָדָם הַרְאֵשׁוֹן לְגַן עֵדֵן, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרַאשִׁית ב) לְעֵבֶדָה וּלְשִׁמְרָהּ. וּשְׁנֵינוּ שָׁאֵלָה אוֹתָם קְרִבְנוֹת שְׁנַיִם, סוּד שֶׁל ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. שְׁבָאֵלוֹ קְרִבְנוֹת כְּתוּב וְלִלְקֵט שׁוֹשְׁנִים. (שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹקֵט שׁוֹשְׁנִים, לֹקֵט כָּל אוֹתָם אִיבָרִים שְׁלֵמָעֲלָה וּמִסָּפָה לְחַבֵּר אוֹתָם בְּיַחֲוֹד בְּאוֹתוֹ שְׁאֵמְרוּנוּ. אֲזַי מִתְעוֹרֵר מִי שְׁמִתְעוֹרֵר לְלַקֵּט שׁוֹשְׁנִים) אֵלּוֹ הַאִיבָרִים שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים שֶׁהֵם אֶחָד.

שׁוֹשְׁנִים, סוּד הוּא. שְׁכֵשְׁמִתְחַבְּרִים כָּל (אוֹתָם) אִיבָרִים בְּאֶחָד, לְהִיּוֹת כָּלֶם בְּיַחֲוֹד אֶחָד, סוּד הַקְּרִבָּן, אֲזַי מִתְעַטֵּר הַקְּדוּשׁ

בְּרוּךְ הוּא בְּעֵטְרָה בְּרֵאשׁ שֶׁל כְּתָם פֹּז, לְהִיּוֹת בְּכַבּוּדוֹ מִתְעַטֵּר. וְסוּד זֶה הִיָּה, שֶׁכְּתוּב שׁוֹשְׁנִים, סוּד שֶׁל כָּל אוֹתָם אִיבָרִים שְׁלֵמָעֲלָה וּלְמַטָּה. וְסוּד שֶׁל אוֹתוֹ פֹּז, עֵטוּר שְׁמִתְעַטֵּר וְעוֹלָה מִבִּינְיָהֶם, וְהַכֹּל נִמְצָא בּוֹ.

בְּשׁוֹשְׁנִים הִלְלוּ יֵשׁ שֵׁשׁ מְאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מְצוּוֹת, שֶׁהֵם אִיבָרִים שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים, סוּד שֶׁל יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. וְיֵשׁ בּוֹ עֲלִיָּה שֶׁל אוֹתוֹ פֹּז שְׁעוֹלָה מִבִּינְיָהֶם. וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהֵם נִמְצָאִים,

שְׁיִיפִין עֲלֵאִין לְקִיט לֹון שְׁמָא עֲלָאָה, בְּרִזָּא דִּיחֻדָּא דְקָא אֲתִיחַד בְּרִזָּא דְאַרְבַּעִין וּתְרִין שְׁמָהֵן. וְלְקִיט כָּל אֵינּוֹן שׁוֹשְׁנִים עֲלֵאִין, וְשֵׁםֶּשׁא דָא לְקִיט כָּל אֵינּוֹן תַּתְּאִין, דִּי כְּלֵהוּ מְמַנָּן בְּכָלֵלָא דְשְׁבַעִין וּתְרִין שְׁמָהֵן. וְאֲתִלְקִיטוּ כְּלֵהוּ בְּהֵהוּא יַחֲוֹדָא, וְאֲתַעֲבִידוּ כְּלֵהוּ גּוּפָא חָדָא. בְּרִזָּא חָדָא. וְהֵהוּא יַחֲוֹדָא סְלָקָא, וְקָא מִיַּחֲוֹד כְּלָא כְּתָרִין סְטָרִין בְּיַחֲוֹדָא חָדָא. בְּהֵהוּא שַׁעֲתָא מִתְלַקְטִין שְׁיִיפִין כְּלֵהוּ, וּמִתַּחֲבָרָן בְּחַבּוּרָא חָדָא, לְמַהוּי כְּלֵהוּ בְּרִזָּא דְחָד, עֵילָא וְתַתָּא, בְּרִזָּא דִּיהוּהּ אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

וְעַל דָּא מְאָרִיכִין בְּאֶחָד, בְּתָרֵי אֲתוּוֹן. לְמַלְקֵט שׁוֹשְׁנִים, לְאֲתִיחַדָּא בְּרִזָּא דְאֶחָד בְּיַחֲוֹדָא שְׁלִים. כִּי כָּל דְאֲתִיחַדָּן שְׁיִיפִין כְּלֵהוּ, בְּרִזָּא חָדָא דִּיחֻדָּא חָדָא, כְּדִין אֲתִקְרִי כְּלָא קְרִבָּן שְׁלִים. וְעַל רִזָּא דָא, אָעִיל לִיהַ קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּגַן עֵדֵן לְאָדָם קְדָמָאָה, כְּמָה דְכְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ב) לְעֵבֶדָה וּלְשִׁמְרָהּ. וְתַגִּינּוּ, דְאֵלִין אֵינּוֹן קְרִבְנִין תְּרִין, רִזָּא דִּיהוּהּ אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. דְאֵינּוֹן קְרִבְנִין כְּתִיב, וְלִלְקוּט שׁוֹשְׁנִים. (ד"א וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ לְקִיט שׁוֹשְׁנִים לְקִיט כָּל אֵינּוֹן שְׁיִיפִין דְעֵילָא וְתַתָּא לְחַבְּרָא לֹון בְּיַחֲוֹדָא כְּהֵהוּא דְקָאמְרוּ. כְּדִין אֲתַעֵר מֵאֵן דְאֲתַעֵר לְלִקוּט שׁוֹשְׁנִים) אֵלִין שְׁיִיפִין דְתְרִין סְטָרִין, דְאֵינּוֹן חָד.

שׁוֹשְׁנִים רִזָּא אִיהוּ. דְכַד מִתַּחֲבָרָן כָּל (אֵינּוֹן) שְׁיִיפִין בְּחָדָא, לְמַהוּי כְּלֵהוּ בְּיַחֲוֹדָא חָדָא, רִזָּא דְקְרִבָּן, כְּדִין מִתְעַטֵּר קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵטְרָה בְּרִישָׁא דְכְּתָם פֹּז, לְמַהוּי בִּיקְרוּי מִתְעַטֵּרָא. וְרִזָּא דָא הוּי דְכְּתִיב שׁוֹשְׁנִים, רִזָּא דְכָל אֵינּוֹן שְׁיִיפִין דְעֵילָא וְתַתָּא. וְרִזָּא דְהֵהוּא פֹז, עֵטוּרָא דְמִתְעַטֵּרָא וְסְלָקָא מִבִּינְיָהוּ, וְכְלָא אִיהוּ בִּיהַ.

בְּהַגִּי שׁוֹשְׁנִים אִית בְּהַ שִׁית מְאָה וּתְלִיֶסֶר פְּקוּדִין, דְאֵינּוֹן שְׁיִיפִין דְתְרִין סְטָרִין, רִזָּא דִּיהוּהּ אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. (דף רס"ג ע"ב) וְאִית בִּיהַ סְלִיקוּ דְהֵהוּא פֹז, דְקָא סְלִיק מִבִּינְיָהוּ. וּבְכָל אֲתַר דְאֵינּוֹן מְשַׁתְּכַחִין,

בְּשׁוֹשְׁנִים הִלְלוּ יֵשׁ שֵׁשׁ מְאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מְצוּוֹת, שֶׁהֵם אִיבָרִים שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים, סוּד שֶׁל יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. וְיֵשׁ בּוֹ עֲלִיָּה שֶׁל אוֹתוֹ פֹּז שְׁעוֹלָה מִבִּינְיָהֶם. וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהֵם נִמְצָאִים,

אותה עליה עליונה נמצאת מביניהם לעלות. וסוד זה (שיר השירים ב) תפוח בעצי היער, ושושנה בין החוחים. זה וזה צריכים לעלות כאחד ביחוד שלם. אשרי מי שמקריב קרבנות אלו, ודאי לרצון לו בעולם הזה ובעולם הבא.

מצוה ליראה (ח) בדרך כלל ובדרך פרט. והרי יראה בארנו, משום שיש על האדם לפחד מלפני הקדוש ברוך הוא תמיד, כמו שנאמר (דברים כח) ליראה את השם הנכבד והנורא הזה את ה' אלהיך. ובשכיל יראה זו ישמר בדרךיו. ויראה, מקום הוא נמצאת יראת הקדוש ברוך הוא, היא יראת ה' לירא ממנו, וזהו סוד הפתוב (ויקרא ט) ומקדשי תיראו. ביראה הזו שרויה מפת אש, להלקות את הרשעים שלא שומרים מצוות התורה, ועל זה בדרך כלל יש לירא.

ואחר כך בדרך פרט, כשיודע האדם מהי יראת ה', וזוהי יראה של חביבות, שהיא עקר ויסוד לאהב את הקדוש ברוך הוא. (אחר) יראה זו עושה כדי לשמר כל מצוות התורה, להיות אדם עבד נאמן לקדוש-ברוך-הוא כראוי. (יראה)

מצוה (ו) לאהבה, והרי בארנו אהבת הקדוש ברוך הוא, שצריך האדם לאהב אותו אהבה רבה כמו אברהם שאהב את הקדוש ברוך הוא בכמה אהבות ומסר אליו גופו ונפשו. מכאן למדנו, מי שאהב את הקדוש ברוך

הוא סליקו עלאה אשתכח מביניהו לאסתלקא. ורזא דא (שיר השירים ב) תפוח בעצי היער. ושושנה בין החוחים. דא ודא אצטריך לאסתלקא כחדא ביחודא שלי. זפאה איהו מאן דקריב קרבנין אליו, ודאי לרעוא ליה בהאי עלמא ובעלמא דאתי.

פקודא ליראה (ח) בארע כלל, ובארע פרט. והא יראה אוקימנא, בגין דאית עליה דבר נש לדחלא מקמי קדשא בריך הוא תדיר. כמה דאת אמר, (דברים כח) ליראה את השם הנכבד והנורא הזה את ה' אלהיך. ובגין יראה דא, יסתמר בארחוי. ויראה, אתר הוא דאקרי יראה, בגין דתמן שריא דחלא דקודשא בריך הוא, איהו יראת ה' לדחלא מגיה, ודא איהו רזא דכתיב, וממקדשי תיראו בהאי יראה שריא פולסא דנורא, לאלקאה לון לחייביא, דלא נטרין פקודי אורייתא ועל דא בארע כלל, אית לדחלא.

ובתר בארע פרט, כד ידע בר נש מאן איהי יראת ה', ודא איהו דחלא דחביבותא, דאיהי עיקר ויסודא למרחם ליה לקודשא בריך הוא. (בתר) האי יראה עביד לנטרא כל פקודי דאורייתא, למחוי בר נש עבד נאמן לגבי קדשא בריך הוא פדקא יאות. (יראה)

פקודא (ו) לאהבה, והא אוקימנא רחימו דקודשא בריך הוא, דבעי בר נש לרחמא ליה רחימו סגי כאברהם, דרחים ליה לקודשא בריך הוא בכמה רחימו, ומסר גופיה ונפשיה לגביה. מכאן אוליפנא, מאן דרחים ליה לקודשא בריך הוא, איהו מקיים עשר אמירן עילא ותתא. ועל דא כל אינון עשר נסיוני דאתנסא אברהם, וקאים בכלהו לקבל עשר אמירן, כל נסיונא אמירא היא, ואתנסא בההוא אמירא, וקאים ביה.

ועל דא אינון עשר נסיוני, וכלהו קאים בהו אברהם, בגין דאתקשר ואתדבק בימינא דקודשא בריך הוא, דאיהי אהבה רבה. מאי טעמא אקרי אהבה רבה.

הוא, מקים עשר אמירות מעלה ומטה. ועל זה כל אותם עשרה נסיונות שהתנסה אברהם ועמד בכלם, כנגד עשר אמירות, כל נסיון היא אמירה, והתנסה באותה אמירה ועמד בה. ועל זה אותם עשרה נסיונות, ובכלם עמד אברהם, משום שהתקשר ונדבק בימינו של הקדוש ברוך הוא, שהיא אהבה רבה. מה הטעם נקראת אהבה רבה? משום מי שעומד באהבה הזו, מתקשר בעולם העליון. אהבת עולם, זה סוד העולם התחתון, שהתקשר בו אהבתו, והכל

סוד אחד בלי פרווד. והרי נתבאר סוד האהבה, אהבה זו עולה על כל עבודות העולם, בזה נכבד שם הקדוש ברוך הוא יותר מהכל ומתברך. ברוך הוא לעולם ולעולמי עולמים, וסוד האהבה נתבאר.

מצוה (1) לקרא קריאת שמע פעמים בכל יום, אחת פנגד דרגת יום, ואחת פנגד דרגת לילה, להכליל ביום דרגת הלילה, ולהכליל בלילה דרגת יום, והרי נתבאר. ועל זה פעמים בכל יום, אחד ביום ואחד בלילה.

מצוה שיקבע אדם מזוזה לשערו, להיות כל אדם שמור מעם הקדוש ברוך הוא כשיוצא וכשנכנס. והסוד - (תהלים קכא) ה' ישמר צאתך ובאך מעתה ועד עולם. משום שסוד המזוזה עומד תמיד לפתח, וזהו פתח שלמעלה, וזוהי דרגה שנקראת שומר, להמציא בשמירה.

שאדם אינו שמור, רק משמירת הקדוש ברוך הוא שהוא תמיד שומר, ועומד לפתח, והאדם בפנים. ועוד, שלא ישפח אדם זכרון הקדוש ברוך הוא לעולמים. וזהו כמו הציצית, כמו שנאמר (במדבר טו) וראיתם אתו וזכרתם את וגו'. פיון שרואה האדם את הזכרון הזה, נזכר בעצמו לעשות מצות רבוננו. וסוד האמונה, מזוזה כלל של זכר ונקבה כאחד.

בספרו של שלמה, סמוך לפתח, כנגד שתי דרגות, מזדמן שד אחד (10) ויש לו רשות לחבל, והוא עומד לצד שמאל. מרים האדם את עיניו, ורואה את סוד

בגין מאן דקאים בהאי אהבה, אתקשר בעלמא עלאה. אהבת עולם, דא רזא דעלמא תתאה, דאתקשר ביה רחימו דיליה, וכלא רזא חדא, בלא פרוודא, והא אתמר רזא דאהבה, רחימו דא סליק על כל פולחנין דעלמא, בהאי אתיקר שמייה דקודשא בריך הוא ותייר מפלא, ואתברך. בריך הוא לעולם ולעלמי עלמין, ורזא דאהבה אתמר. ע"כ.

פקודא (1) למקרי קריאת שמע ב' זמנין בכל יומא. חד, לקבל דרגא דיממא. וחד, לקבל דרגא דליליא. ולאכללא ביממא דרגא דליליא, ולאכללא בליליא דרגא דיממא, והא אתמר. ועל דא תרין זמנין בכל יומא, חד ביממא וחד בליליא.

פקודא למקבע בר נש מזוזה לתרעיה, למהוי כל בר נש נטיר מעם קדשא בריך הוא, כד נפיק וכד עייל. ורזא (תהלים קכא) יי' ישמר צאתך ובאך מעתה ועד עולם. בגין דרזא דמזוזה איהו קאים תדיר לפתחא. ודא איהו פתחא דלעילא, ודא איהו דרגא דאקרי שומר, לאשתכחא בנטירו.

דבר נש לאו איהו נטיר, בר נטירו דקודשא בריך הוא, דאיהו נטיר תדיר, וקאים לפתחא, ובר נש לגו. ותו, דלא ינשי בר נש דוכרנא דקודשא בריך הוא לעלמין. ודא איהו כגוונא דציצית, כמה דאת אמר (במדבר טו) וראיתם אותו וזכרתם את וגו'. פיון דחמי בר נש להאי דוכרנא, אדפר בגרמיה למעבד פקודא דמאריה. ורזא דמהימנותא, מזוזה כללא דכר ונוקבא פחדא.

בספרא דשלמה, סמיה לפתחא, לקבל תרין דרגין, אדדמן חד שינדא (ודא איהו) ואית ליה רשו לחבלא. ואיהו קאים לסטר שמאלא. זקיף בר נש עינוי, חמי ליה לרזא דשמא דמאריה, ואדפר ליה, ולא יכיל ליה לאבאשא. ואי תימא, אי הכי כי נפיק בר נש מתרעיה לבר, הא ההוא שינדא קאים לימיניה, ומזוזה לשמאליה, והיאך אתנטיר בר נש, אי איהו שארי לשמאליה.

שם רבוננו, ונזכר בו, ולא יכול להרע לו. ואם תאמר, אם כן, כשהאדם יוצא מהשער החוצה הרי אותו שד עומד לימינו, ומזוזה לשמאלו, ואיך נשמר האדם כשהוא שורה לשמאלו?

אֵלָא כּל מה דעבד קדשא בריהּ הוא, כּל מלה ומלה אתמשך בּתר זיגיה. בּכּר נש קיימין תריין דרגין, חד מימינא, וחד משמאלא. ההוא דימינא אקרי יצר הטוב, וההוא דשמאלא אקרי יצר הרע. פּיון דנפק בר נש מתרעא דביתיה, ההוא שינדא זקיף עינוי, ורחמי ליצר הרע, דשארי לשמאלא, אתמשך לההוא סטרא ואתעדוי מימינא. ובההוא סטרא, קאים שמא דמאריה, ולא יכיל לקרבא ולאבאשא ליה, ונפיק בר נש (דף רס"ד ע"א) ואשתזיב מניה. כּד עייל, הא שמא קדישא לימינא קאים, ולא יכיל לקטרגא בהדיה.

ועל דא אצטריף בר נש, דלא יעביד (ס"א יעביר) טנופא ולכלוכא בתרעא דביתיה, ולא יושיד מיין עכורין. חד, דלא יעביד קלנא לגבי שמא דמאריה. וחד, דאית ליה רשו לההוא מחבלא לחבלא. ובגין כּף יזדהר בר נש מהאי, ויזדהר בר נש דלא ימנע מתרעא דביתיה שמא דמאריה.

וכד בר נש אתקין מזוזה לפתחיה, כּד עייל (ס"א ההוא בר נש), ההוא יצר הרע וההוא שינדא בעל פּרתייהו נטרי ליה, ואמרי (תהלים קיח) זה השער ליי צדיקים יבאו בו. וכד לא קאים מזוזה לפתחיה דבר נש, יצר הרע וההוא שינדא מתתקנין כּחדא, שווי ידיהו על רישיה בזמנא דעייל, פתחי ואמרי, ווי ליה לפלניא, דהא נפק מרשותא דמאריה, מההוא זמנא קאים בלא נטירו, דלית מאן דנטיר עליה, רחמנא לישזבן.

שמע ישראל יי אלהינו יי אחד, (דברים ו) דא איהו יחודא חד. ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, הא יחודא אחרא, למהוי שמיה רזא חד. ורזא דא, (מלכים א יח) יי הוא האלהים, דא כתיב, כּד אינון ביחודא חד.

ואי תימא, אי הכי כגוונא דכתיב, (זכריה יד) יי אחד ושמו אחד, לאו איהו יי האלהים, דאי כתיב יי ושמו הוא אחד, הוינא אמרי הכי, לא כתיב אלא יי אחד ושמו אחד, ואצטריף לומר בגוונא דא, יי הוא האלהים הוא, ויתחזי יי אחד ושמו אחד.

אדא כּל מה שעשה הקדוש ברוך הוא, כּל דבר ודבר נמשך אחר מינו. באדם יש שתי דרגות, אחת מימין ואחת משמאל. אותו שמזמין נקרא יצר הטוב, ואותו של השמאל נקרא יצר הרע. פּיון שיצא אדם משער ביתו, אותו שד מרים עינוי, ורואה את היצר הרע ששורה לשמאל, נמשך לאותו צד וזו מימין. ובאותו צד עומד שם של רבונו, ולא יכול להתקרב ולהרע לו, ויוצא האדם ונצול ממנו. כּשנכנס, הרי השם הקדוש עומד לימין ולא יכול לקטרג עמו.

ועל זה צריך האדם שלא יעשה (יעביר) טנוף ולכלוף בשער ביתו ולא ישפך מים עכורים. אחד, שלא יעשה קלון לשם רבונו. ואחד, שיש רשות לאותו המחבל לחבל. ולכן יזהר האדם מזה, ויזהר האדם שלא ימנע משער ביתו שם רבונו.

ובשארם מתקין מזוזה לפתחו, כּשנכנס (אותו האדם), אותו יצר הרע ואותו שד בעל כרחם שומרים אותו, ואומרים (תהלים קיח) זה השער לה צדיקים יבאו בו. וכשלא עומדת מזוזה בפתח האיש, יצר הרע ואותו שד מתתקנים כאחד, שמים ידיהם על ראשו בזמן שנכנס, פותחים ואומרים: אוי לו לפלוני שיצא מרשות רבונו! מאותו זמן הוא עומד בלי שמירה, שאין מי שישמר עליו. הרחמן יצילנו.

שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, זהו יחוד אחד. ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, זהו יחוד

אחר, להיות שמו סוד אחד. וסוד זה - ה' הוא האלהים, זה כתיב פּשהם ביחוד אחד. ואם תאמר, אם כּף כּמו שפתיב (זכריה יד) ה' אחד ושמו אחד, לא היא ה' הוא האלהים. שאם כּתוב ה' ושמו הוא אחד, הייתי אומר כּף. לא כּתוב אלא ה' אחד ושמו אחד, וצריך לומר כּגון זה, ה' הוא האלהים הוא, ויראה ה' אחד ושמו אחד.

אֵלָא כְּלָא חַד, דְּכַד אַתְאַחַדְן תְּרִין שְׁמֵהּ אֵלִין, דָּא
 בִּיחֻדָּא חַד, וְדָא בִּיחֻדָּא חַד, כְּדִין תְּרִין שְׁמֵהּ
 אֵלִין אַתְעֵבִידוּ חַד, וְאַתְפְּלִילְן דָּא כְּדָא, וְהוּי כְּלָא שְׁמָא
 שְׁלִים בִּיחֻדָּא חַד, וּכְדִין יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים, דְּהָא כְּדִין
 אַתְפְּלִיל כְּלָא דָּא כְּדָא לְמַהוּי חַד, וְעַד דְּאַתְיַחַדוּ כָּל חַד
 דָּא בְּלַחֻדוּי וְדָא בְּלַחֻדוּי, לָא אַתְפְּלִילוּ דָּא כְּדָא,
 לְמַהוּי כְּלָא חַד.

בְּלָלָא דְכָל אֹרִייתָא, הָכִי הוּא וְדָאִי, דְּהָא אֹרִייתָא
 אִיהִי תוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְאִיהִי תוֹרָה שְׁבַעַל פֹּה.
 תוֹרָה שְׁבַכְתָּב, דָּא הוּא דְכְּתִיב יְיָ. תוֹרָה שְׁבַעַל פֹּה,
 דְכְּתִיב הָאֱלֹהִים. וּבְגִין דְּאֹרִייתָא אִיהִי רְזָא דְשְׁמָא
 קְדִישָׁא, אֶקְרִי הָכִי.

תוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֹּה, דָּא כָּלְל, וְדָא פִּרְט.
 כָּלְל אֶצְטְרִיף לַפְּרִט, וּפִרְט אֶצְטְרִיף לְכָלְל,
 וְאַתְיַחַדוּ דָּא כְּדָא, וְהוּי כְּלָא חַד. וְעַל דָּא כְּלָלָא
 דְּאֹרִייתָא, אִיהוּ כְּלָלָא דְלַעִילָא וְתַמָּא, בְּגִין דְשְׁמָא דָּא
 לַעִילָא, וּשְׁמָא דָּא לְתַמָּא. דָּא רְזָא דְעַלְמָא עֲלָאָה. וְדָא
 רְזָא דְעַלְמָא תַתְּאָה. וְעַל דָּא כְּתִיב אַתָּה הָרָאָת לְדַעַת פִּי
 יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים, דָּא כְּלָלָא דְכָלְלָא, וְכָל דָּא דְאַמְרֵן,
 אֶצְטְרִיף בְּרַשׁ לְמַנְדַּע בְּהָאִי עַלְמָא.

וְאִי תִימָא, פְּקוּדֵי אֹרִייתָא אֵן אֵינוּן הָכָא, בְּכָלְלָא דָּא.
 אֵלָא דָּא אִיהוּ זְכוּר. וְדָא אִיהוּ שְׁמוּר. וְכָל פְּקוּדֵי
 אֹרִייתָא בְּהִנֵּי כְּלִילְן, בְּרְזָא דְזְכוּר, וּבְרְזָא דְשְׁמוּר, וְכָלְלָא
 אִיהוּ חַד.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, הָא דְתַנְיִנְן צְלוֹתָא דְעַרְבִית חוּבָה
 אִיהוּ, וְדָאִי בְּגִין דְקִרְיַאת שְׁמַע דְעַרְבִית חוּבָה,
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אַתְיַחַד בְּלִילָא, כְּמָה דְאַתְיַחַד
 בִּימְמָא. וּמִדַּת לִילָה אַתְפְּלִיל בִּימְמָא, וּמִדַּת ימְמָא
 אַתְפְּלִיל בְּלִילָא, וְאַתְעֵבִיד יחֻדָּא. וּמֵאַן דְאָמַר רְשׁוּת,
 בְּגִין אִימּוּרִין וּפְדָרִין דְמַתְעַפְּלִי בְּלִילָא. וְהָא אֹקִימְנָא.
 דְכְּתִיב וְאַהֲבַת אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ, הָאִי קִרָּא אֹקִימְנָא,
 וְאֹקִימוּהָ חֲבָרִיָּא. אֲבָל אֵית לְשְׁאֲלָא, אִי בְּהָאִי

אֵלָא הַכֵּל אַחַד. שְׁכַשְׁמַתְאַחַדִּים
 שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הֶלְלוּ, זֶה בִּיחֻד זֶה,
 וְזֶה בִּיחֻד אַחַד, אִזְ שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת
 הָאֵלֶּה נַעֲשִׂים אַחַד וְנִכְלְלִים זֶה
 בְּזֶה, וְנִהְיֶה הַכֵּל שֵׁם שְׁלָם בִּיחֻד
 אַחַד, וְאִז ה' הוּא הָאֱלֹהִים,
 שְׁתְּרִי אִז נִכְלַל הַכֵּל זֶה בְּזֶה
 לְהִיּוֹת אַחַד, וְעַד שֶׁהִתְיַחַדוּ כָּל
 אַחַד, זֶה בְּלַבְדּוֹ וְזֶה בְּלַבְדּוֹ, לֹא
 נִכְלְלוּ זֶה בְּזֶה לְהִיּוֹת הַכֵּל אַחַד.
 כִּדְרָא כָּל הַתּוֹרָה כִּף הוּא וְדָאִי,
 שְׁתְּרִי הַתּוֹרָה הִיא תּוֹרָה
 שְׁבַכְתָּב, וְהִיא תּוֹרָה שְׁבַעַל פֹּה.
 תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב זֶהוּ שְׁכַתּוּב ה'.
 תּוֹרָה שְׁבַעַל פֹּה, שְׁכַתּוּב
 הָאֱלֹהִים. וּמִשּׁוּם שֶׁהַתּוֹרָה הִיא
 סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, נִקְרְאת כִּף.
 תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֹּה,
 זֶה כָּלְל וְזֶה פִּרְט. הַכָּלְל צְרִיף
 אֶת הַפִּרְט, וְהַפִּרְט צְרִיף אֶת
 הַכָּלְל, וְהִתְיַחַדוּ זֶה בְּזֶה וְנִהְיֶה
 הַכֵּל אַחַד. וְעַל זֶה כָּלְל הַתּוֹרָה
 הוּא כָּלְל שְׁלַמְעֵלָה וּמִטָּה, מִשּׁוּם
 שְׁשֵׁם זֶה לְמַעְלָה, וְשֵׁם זֶה
 לְמִטָּה. זֶה סוּד הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן,
 וְזֶה סוּד הָעוֹלָם הַתַּתְּחוֹן. וְעַל זֶה
 כְּתוּב אַתָּה הָרָאָת לְדַעַת כִּי ה'
 הוּא הָאֱלֹהִים. זֶה הַכָּלְל שֶׁל
 הַכֵּל. וְכָל זֶה שְׁאִמְרֵנוּ צְרִיף אֲדָם
 לְדַעַת בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְאִם תֹּאמַר, מִצְוֹת הַתּוֹרָה אֵיפֹה
 הֵן כָּאֵן בְּכָלְל הַזֶּה? אֵלָא זֶהוּ
 זְכוּר וְזֶהוּ שְׁמוּר. וְכָל מִצְוֹת
 הַתּוֹרָה בְּאֵלֶּה כְּלוּלִים, בְּסוּד שֶׁל
 זְכוּר וּבְסוּד שֶׁל שְׁמוּר, וְהַכֵּל
 הוּא אַחַד.

פְּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, זֶה שְׁשִׁנְיֵנוּ
 שְׁתַּפְּלַת עַרְבִית הִיא חוּבָה, וְדָאִי
 מִשּׁוּם שְׁקִרְיַאת שְׁמַע שֶׁל עַרְבִית
 חוּבָה, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא מִתְיַחַד בְּלִילָה כְּמוֹ שֶׁמִּתְיַחַד בִּיּוֹם. וּמִדַּת
 יוֹם נִכְלַת בְּלִילָה, וְנַעֲשֶׂה יחֻד. וּמִי שְׁאָמַר רְשׁוּת, מִשּׁוּם אִמּוּרִים וּפְדָרִים
 שְׁמַתְעַפְּלִים בְּלִילָה, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

שְׁכַתּוּב וְאַהֲבַת אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ. פְּסוּק זֶה בְּאַרְנוֹ, וּפְרָשׁוּהוּ הַחֲבָרִים. אֲבָל יֵשׁ לְשְׁאֲלָא, אִם בִּיחֻד

הזה של שמע ישראל נכלל הכל, ימין ושמאל, למה פתוב אחר כך ואהבת, והיה אם שמוע, שהרי ביחוד נכללו? אלא שם בכלל, כאן בפרט, וכף צריך. ובסוד היחוד שהרי התעוררנו בו, יחוד הוא כמו תפלין של ראש ותפלין של זרוע. בתפלין של ראש יש ארבע פרשיות, והרי נתבאר. וכאן שלשה שמות הם. שם ארבע פרשיות, וכל אחת ואחת בלבדה. וכאן שלש שמות. מה בין זה לזה?

אלא באותן ארבע פרשיות הרי התעוררו בהן, אחת נקדה (עליונה) ראשונה, ואחת סוד העולם הבא, ואחת ימין, ואחת שמאל. אלה סוד תפלין של ראש. וכאן בסוד זה, יחוד זה שלשה שמות עליונים הם כמו אותן ארבע פרשיות. ה' הראשון זו נקדה עליונה, ראשית הכל. אלהינו, סוד העולם הבא. ה' האחרון, כלל של ימין ושמאל כאחד, בכלל אחד, ואלה הם תפלה של ראש, וזהו יחוד ראשון.

תפלין של זרוע כלל (תוך תפלין של זרוע) של כל האלה כאחד, וזהו סוד ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. כאן כלל של אותן תפלין של ראש שנקללו בתוך תפלין של זרוע.

וסוד זה, ברוך - זה סוד של נקדה עליונה, שהוא ברוך, שכל הברכות נובעות משם. ואם תאמר, העולם הבא נקרא ברוך - לא כך, שהרי נקדה עליונה היא זכר, עולם הבא נקבה. הוא ברוך והיא ברכה. ברוך זכר, ברכה נקבה. ועל זה ברוך הוא נקדה עליונה. שם - זה העולם

הבא, שהוא שם גדול, כמו שגאמר (יהושע ז) ומה תעשה לשמך הגדול. כבוד - זה כבוד עליון, שהוא ימין ושמאל, וכלם כוללים בתפלה זו של יד, שהיא מלכותו. ולוקח הפל לתוכה, וכזה נכללים במלכות הזאת כל העולמות לזון אותם ולהננות אותם במה שהצטרכו.

יחודא דשמע ישראל, אתפליל כלא, ימינא ושמאלא, אמאי כתיב לבתר ואהבת, והיה אם שמוע, דהא ביחודא אתפלילו. אלא התם בכלל. הכא בפרט. והכי אצטרף.

וברוא דיחודא דהא אתערנא ביה, יחודא איהו כגוונא דתפלין דרישא, ותפלין דדרועא, בתפלין

דרישא ד' פרשיין, והא אתמר. והכא ג' שמיהן אינון. התם ארבע פרשיין, וכל חד וחד בלחודוי. והכא ג' שמיהן, מה בין האי להאי.

אלא אינון ארבע פרשיין הא אתערנו בהו, חד נקודה (כ"א עלאה) קדמאה. וחד רזא דעלמא דאתי. וחד ימינא (ד' רס"ד ע"ב) וחד שמאלא. אלין רזא דתפלין דרישא. והכא ברזא דא, יחודא דא תלת שמיהן עלאין, אינון כגוונא דאינון ארבע פרשיין. יי' קדמאה, דא נקודה עלאה, ראשיתא דכלא. אלהינו, רזא דעלמא דאתי. יי' בתראה, פללא דימינא ושמאלא כחדא, בכללא חדא ואלין אינון תפלה דרישא, ודא איהו יחודא קדמאה.

תפלין דדרועא, פללא (גו תפלין דדרועא כללא) דכל הגני כחדא, ודא איהו רזא, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. הכא כללא דאינון תפלין דרישא, דאתפלילו גו תפלין דדרועא.

ורזא דא, ברוך: דא רזא דנקודה עלאה, דאיהו ברוך, דכל ברכאן נבעין מתמן. ואי תימא, עלמא דאתי אקרי ברוך. לאו הכי. דהא נקודה עלאה איהו זכר, עלמא דאתי נוקבא, איהו ברוך, ואיהו ברכה, ברוך זכר, ברכה נוקבא. ועל דא ברוך איהו נקודה עלאה. שם: דא עלמא דאתי, דאיהו שם גדול. כמה דאת אמר (יהושע ז) ומה תעשה לשמך הגדול. כבוד: דא כבוד עלאה, דאיהו ימינא ושמאלא, וכלהו כלילין בהאי תפלה של יד, דאיהו מלכותו. ונטיל פלא בגויה, ובהאי אתפלילין בהאי מלכות, עלמין פלהו, למיזן לזון, ולספקא לזון, בכמה דאצטרכו.

תפלין	תפלין	תפלין	תפלין
תפלין	תפלין	תפלין	תפלין
תפלין	תפלין	תפלין	תפלין
תפלין	תפלין	תפלין	תפלין

וְדָא אִיהוּ יְחֻדָּא דְתַפְלִין דְרִישָׁא וְתַפְלִין דְדְרוּעָא, כְּגֹוּנָא דְרָזָא דִּיחֻדָּא דְתַפְלִין, הִכִּי הוּא יְחֻדָּא דְכָלָא. וְדָא אִיהוּ בְרִירוּ דְמַלְהָ. וְהָא סְדִרְנָא יְחֻדָּא דָא קָמִי בּוּצִינָא קְדִישָׁא, וְאָמַר לִי דְהָא בְּאַרְבְּעָה גְּוֹוִינִין אֶסְתַּדֵּר יְחֻדָּא, וְדָא בְרִירָא דְכָלְהוּ. וְהִכִּי אִיהוּ וְדָא, וְכָלְהוּ רָזָא דִּיחֻדָּא, אֲבָל סְדִרְנָא דְתַפְלִין, דָּא הוּא יְחֻדָּא עֲלָאָה כְּדָקָא יָאוּת.

וּמִגֹּו דְאֶתְכִלְלוּ יְמִינָא וּשְׂמָאלָא בְרָזָא דְשְׂמָא חַד בְּאַרְחָא פְּלָל, אֶצְטְרִיף לְבַתֵּר לְאַפְקָא לֹוּן. בְּאַרְחָא פֶּרְט, אֲבָל לָאוּ בְאַרְחָא יְחֻדָּא, דְהָא יְחֻדָּא בְקָרְאִי קְדָמָאִי אִיהוּ, לְמַהוּי יְיָ אֶחָד, בְּתַפְלִין דְרִישָׁא. וּשְׂמוּ אֶחָד, בְּתַפְלִין דְדְרוּעָא. וְהוּי כְלָא חַד. פִּינֹן דִּיחֻדָּא אֶתְסַדֵּר כְּלָא בְכָלְלָא, מְרִישָׁא דְנִקְוֵהָ עֲלָאָה, אֶצְטְרִיף לְבַתֵּר לְאַתְעֲטְרָא מְרִישָׁא דְנִהוּרָא קְדָמָאָה, דְאִיהוּ רִישָׁא דְכָלָא. (ע"כ רעיא מהימנא).

והר:

גְּלִיף וְאַתְקִין מִשָּׁה, כ"ה אֶתְוֹן בְּרָזָא דְפֶסוּקָא דִּיחֻדָּא, דְכְּתִיב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד. וְאִינוּן כ"ה אֶתְוֹן גְּלִיפִין, מְחַקְקִין בְּרָזָא דְלְעִילָא. יַעֲקֹב בָּעָא לְאַתְקִנָּא לְתַתָּא, בְּרָזָא דִּיחֻדָּא, וְאַתְקִין בְּכ"ד אֶתְוֹן, וְאִינוּן בְּרוּף שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְלָא אֲשֵׁלִים לְכ"ה אֶתְוֹן, בְּגִין דְעַד לָא אֶתְתַקֵּן מִשְׁכְּנָא. פִּינֹן דְאַתְתַּקֵּן מִשְׁכְּנָא, וְאַשְׁתְּלִים מְלָה דְהוּהוּ נְפִיק מְנִיָּה, כַּד אֲשְׁתְּלִים, לָא מְלִיל אֲלָא בְכ"ה אֶתְוֹן, לְאַחֲזָאָה דְהָא אֲשְׁתְּלִים דָּא, כְּגֹוּנָא דְלְעִילָא, דְכְּתִיב, (ויקרא א) וַיְדַבֵּר יְיָ אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר, הָא כ"ה אֶתְוֹן.

וְעַר דָּא כ"ה זִינִין, לְאַשְׁלָמָא תְּקוּנָא דְמִקְדָּשָׁא, וְכָל הַנִּי אֶתְוֹן אוֹקִימָנָא

חֲקֵק וְהִתְקִין מִשָּׁה כ"ה אוֹתִיּוֹת בְּסוּד שֵׁל הַפֶּסוּק שֵׁל הַיְחֻד, שְׁפָתוֹב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וְהֵן כ"ה אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת מְחַקְקוֹת בְּסוּד שְׁלַמְעֵלָה. יַעֲקֹב רָצָה לְהִתְקִין לְמַטָּה בְּסוּד הַיְחֻד, וְהִתְקִין בְּכ"ד אוֹתִיּוֹת, וְהֵן: בְּרוּף שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְלָא הַשְּׁלִים לְכ"ה אוֹתִיּוֹת, מִשּׁוּם שְׁעַדִּין לָא הִתְתַּקֵּן הַמִּשְׁכָּן. פִּינֹן שְׁנַתְתַּקֵּן הַמִּשְׁכָּן וְהַשְּׁתַלֵּם דְּבַר שְׁהִיָּה יִצְאָא מְמַנּוּ, כְּשֶׁהַשְּׁתַלֵּם לָא דְבַר אֲלָא בְכ"ה אוֹתִיּוֹת, לְהִרְאוּת שְׁהִרִי זֶה הַשְּׁלֵם כְּמוֹ שְׁלַמְעֵלָה, שְׁפָתוֹב (ויקרא א) וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. הִרִי כ"ה אוֹתִיּוֹת.

וְעַר זֶה כ"ה מִינִים לְהַשְּׁלִים תְּקוּנָא הַמִּקְדָּש, וְכָל הַאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ בְּאַרְנּוּ בְּאוֹתֵן אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת

שְׁלֹמֹדְנוּ מִמֶּר. וּמִשׁוּם שֶׁהַמִּשְׁפָּן
הַשְּׂתַלֵּם בְּסוּדוֹת הַלֵּל, נִקְרָא
כ"ה בַּיְחוד שֶׁל שְׁלֹמֹת הַמִּשְׁפָּן,
וְעַל זֶה כָּתוּב (תהלים קמה) וַחֲסִידֶיךָ
יִבְרַכּוּכָה, סוּד הַשְּׁלֹמֹת שֶׁל כָּל
הַמִּשְׁפָּן וְתִקְוֵנוּ.

כ"ה פִּנְגָד כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה,
וְתוֹרָה וּנְבִיאִים וּכְתוּבִים, שֶׁהֵם
כָּלֵל אֶחָד, סוּד אֶחָד. בְּשַׁעַה
שֶׁיִּשְׂרָאֵל מִיְחַדִּים יְחוּד בְּפִסּוּק
זֶה בְּסוּד כ"ה אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם
שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד,
וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד, שֶׁהֵם כ"ד אוֹתִיּוֹת,
וַיְכּוּן כָּל אֶחָד בָּהֶם, הָאוֹתִיּוֹת
כֵּלֵן מִתְחַבְּרוֹת כְּאַחַת, וְעוֹלוֹת
לְחַבּוּר אֶחָד, אַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה
שַׁעֲרִים בְּסוּד הַיּוֹבֵל. וְאֵז צְרִיף
לְעוֹלוֹת וָעֶד, לֹא יוֹתֵר. וְאֵז
נִפְתָּחִים הַשַּׁעֲרִים, וּמְחַשְׁבֵּי
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאוֹתוֹ אֲדָם
כָּאֵלוּ קַיִם אֵת כָּל הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא
בְּאֵה בַמַּ"ט פָּנִים בְּכָל.

וְעַל זֶה צְרִיף לְכוּן רַצוֹן בְּעֵשְׂרִים
וְחֲמֵשׁ וּבְעֵשְׂרִים וְאַרְבַּע
לְהַעֲלוֹתָן בְּרַצוֹן הַלֵּב בְּאַרְבָּעִים
וְתִשְׁעָה שַׁעֲרִים שְׁאֵמְרָנוּ. פִּיּוֹן
שֶׁהַתְּכוּן בְּזֶה, יִתְּכוּן בְּאוֹתוֹ יְחוּד
שְׁאֵמֵר מֶר, שָׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגו'
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם
וָעֶד, כָּלֵל שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.
אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ שֶׁל מִי שִׁיתְּכוּן בְּהֵן,
וְדַאי כָּלֵל הוּא שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה
שְׁלֹמַעֲלָה וּמִטָּה. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל
אֲדָם, שְׁלֹמֹת שֶׁל זָכַר וּנְקֵבָה,

וְסוּד כָּל הָאֲמוּנָה. (עד כאן)

רַבִּי אַבָּא שֶׁלַח לוֹ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן
וְאָמַר לוֹ, זֶה שְׁבָאֵר מֶר, בְּתַפְלִין
שֶׁל רַבּוֹן הָעוֹלָם אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת
הֵן קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים - יְפָה. עוֹר
שֶׁעַל הַתְּפִלִּין, וְאוֹתָן רַצוּעוֹת
נִקְרְאוֹת קִדְשָׁה, אֲסַמְכְתָּא מִנֵּן

אֲקָרוּ קִדְשָׁה, אֲסַמְכְתָּא מִנֵּלְן. שֶׁלַח לִיהָ (בראשית א) וַיַּעַשׂ יי' אֱלֹהִים לְאָדָם

בְּאֵינּוֹן אֲתוּוֹן גְּלִיפִין דְּאוֹלִיפְנָא מִמֶּר. וּבִגִּין
דְּמִשְׁפָּנָא אֲשַׁתְּלִים בְּרַזִּין אֵלִין, אֲקָרִי כ"ה,
בַּיְחודָא דְשְׁלִימוֹ דְּמִשְׁפָּנָא. וְעַל דָּא (תהלים קמה)
וַחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה כְּתִיב, רַזָּא דְשְׁלִימוֹ דְכָל
מִשְׁפָּנָא, וְתִקְוֵנָא דִּילֵיהָ.

כ"ה: לְקַבֵּל כ"ב אֲתוּוֹן, וְתוֹרָה וּנְבִיאִים
וּכְתוּבִים, דְּאֵינּוֹן כָּלֵלָא חָדָא, רַזָּא
חָדָא. בְּשַׁעֲתָא דִּישְׂרָאֵל קָא מִיְחַדִּי יְחוּדָא
בְּהַאי קָרָא, בְּרַזָּא דְכ"ה אֲתוּוֹן, דְּאֵינּוֹן שָׁמַע
יִשְׂרָאֵל יי' אֱלֹהֵינוּ יי' אֶחָד, וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, דְּאֵינּוֹן כ"ד אֲתוּוֹן,
וַיְכּוּיִן כָּל חַד בְּהוּ, כְּלָהוּ אֲתוּוֹן מִתְחַבְּרִין
כְּחָדָא, וְסַלְקִין לְחַבּוּרָא חַד, תִּשְׁעָה וְאַרְבָּעִים
תַּרְעִין, בְּרַזָּא דִּיּוֹבְלָא. וּכְדִין אֲצַטְרִיף לְסַלְקָא
וָעֶד, לֹא יִתִּיר. וּכְדִין אֲתַפְתְּחוּ תַרְעִין, וְחַשְׁבֵּי
קִדְשָׁא בְרִיף הוּא לְהַהוּא בְרַזָּא, כָּאֵילוּ קַיִים
אוֹרִייתָא כְּלָה, דְּאֵיְהִי אֲתֵיָא בַמַּ"ט פָּנִים
בְּכָלֵא.

וְעַל דָּא אֲצַטְרִיף לְכוּנָא רַעוּתָא בְּכ"ה
וּבְאַרְבַּע וְעֵשְׂרִין, לְסַלְקָא לוֹן בְּרַעוּתָא
דְּלָבָא, בְּתִשְׁעָה וְאַרְבָּעִין תַּרְעִין דְּקַאמְרִין, פִּיּוֹן
דְּאֲתְּכוּוֹן בְּהַאי, יִתְּכוּוֹן בְּהַהוּא יְחוּדָא דְאָמֵר
מֶר, שָׁמַע יִשְׂרָאֵל וְגו' בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, כָּלֵלָא דְכָל אוֹרִייתָא
כְּלָא. זְכָאָה חוֹלְקִיָה מָאן דִּיתְּכוּוֹן בְּהוּ, וְדַאי
כָּלֵלָא אֵיהוּ דְכָל אוֹרִייתָא דְעֵילָא וְתַתָּא. וְדַאי
אֵיהוּ רַזָּא דְאָדָם, שְׁלִימוֹ דְדְּכַר וְנוֹקְבָא, וְרַזָּא
דְכָל מְהִימְנוּתָא. (עד כאן). (דף רס"ה ע"א)

רַבִּי אַבָּא שֶׁלַח לִיהָ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר לִיהָ,
הַאי דְאוּקְמִיה מֶר בְּתַפְלִין דְּמֵאֲרִי
עֲלֵמָא, ד' פְּרָשִׁין אֵינּוֹן קִדְשָׁא דְקוּדְשִׁין,
שְׁפִיר. מִשְׁכָּא דְעַל תְּפִלִּין, וְאֵינּוֹן רַצוּעִין

לנו? שלח לו, (בראשית א) ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו וגו' דוקא, וכך בארו רב המנונא סבא. ואלה אותם של ראש, וזרוע ידכה בה"א, והרי פרשוה. אמר רבי שמעון, יש מי ששונה בצורה זו: והיה - זרוע שמאל של הקדוש ברוך הוא, ונקראת גבורה, אם כן לא נשארו בראש אלא שלש, והן ארבע. אבל שתי מרכבות קדושות הן, זה נקשר בלב וזה נקשר במח. והלב והמח נקשרו זה בזה, וזווג אחד להם, ויפה אמרו החברים. והיה לאות על ידכה, כמו שנאמר, ולא נקרא אלא אות.

אמר רבי שמעון, בשעה שהאדם מקדים בתצות הלילה וקם ומשתדל בתורה עד שמאיר הבקר, בבקר מניח תפלין בראשו ותפלין ברשם קדוש בזרועו ומתעטף בעטוף של מצוה וכן לצאת משער ביתו, פוגש את המזוזה, רשם הקדוש בשער ביתו, ארבעה מלאכים קדושים מזדווגים עמו ויוצאים עמו משער ביתו ומלוים אותו לבית הכנסת, ומכריזים לפניו: תנו כבוד לדמות המלך הקדוש! תנו כבוד לבן המלך, לפרצוף היקר של המלך הקדוש! רוח קדושה שורה עלי, מכריזה ואומרת: (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר.

השלמה מההשממות סימן יד

אחר כך יש לו לקרא פרושת בראשית, עד ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. שהיא מעלה ושבח של הכל. אחר כך יתעסק בפרשת הקרבנות לכפר עליו. ויאמר, צו את אהרן, עד תוקד

ולאשתו וגו', דייקא והכי אוקמיה רב המנונא סבא. ואלין אינון דרישא, ודרועא ידכה בה"א, והא אוקמוה.

אמר רבי שמעון, אית מאן דמתני בהאי גוונא, והיה דרועא שמאלא דקודשא בריך הוא, ואקרי גבורה. אי הכי לא אשתארן ברישא אלא תלת. ואינון ארבע. אבל תרין רתיכין קדישין אינון, דא אתקשר בלבא, ודא אתקשר במוחא. ולבא ומוחא, אתקשר דא בדא. וזווגא חד להו, וישפיר קאמרו חבריאי. והיה לאות על ידכה, כמה דאתמר, ולא אקרי אלא אות.

אמר רבי שמעון, בשעתא דפר נש אקדים בפלגות ליליא, וקם ואשתדל באורייתא, עד דנהיר צפרא. בצפרא אנח תפילין ברישיה, ותפילין ברשימא קדישא בדרועיה, ואתעטף בעטופא דמצוה, ואתי לנפקא מתרעא דביתיה. אערע במזוזה, רשימא דשמא קדישא בתרעא דביתיה. ארבע מלאכין קדישין מזדווגין עמיה ונפקין עמיה מתרעא דביתיה, ואוזפי ליה לבי כנישתא. ומכריזי קמיה, הבו יקרא לדיוקנא דמלפא קדישא, הבו יקרא לבריה דמלפא, לפרצופא יקרא דמלפא. ויחא קדישא שריא עליה, אכריזו ואמר (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר.

השלמה מההשממות (סימן י"ד)

בתר הכי אית ליה למקרי פרושת בראשית, עד ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. דאיהי עלויא ותושבתתא דכולא. לבתר יתעסק בפרשת הקרבנות לכפרא עלוי. ויימא, צו את אהרן, עד תוקד בו. בגין דכל הרהורין

ומחשבין דליליא יתכפרו. לבתר ישבח תושבתתא דדוד, ובגין כך ייעול

בר נש בתרעין דבהון כלא ואיהו אתתקנת דרגין.

ביון דמטי ליוצר אור דאיהו שירותא דצלותא דמיושב, כדין כל אינון דרגין פתחין תרעין וכדין (שיר השירים א) פתימרות עשן פתיב. מה תימרות עשן דקטורת, סלקא ומתחבראן דרגין אלין באלין אוף הכא איהי צלותא דאיהי פתימרות עשן דמתחבראן ומתקשראן אלין באלין. דהא איהו מקשר לון ואומר, פלם אהובים פלם קדושים וכו'. לבתר אהבה רבה, לסלקא ולאתקשרא בימינא ויחודא דשמע. ע' רברבא,

ד' רברבא. וסימנא ע"ד. היינו דכתיב (שמואל א י"ב) ע"ד יי בכם. אשתארו אתון ש"מ במ' פתוחה. לפי שמ' פתוחה מלך תתאה, מ"ם סתומה מלך עלאה. אשתארו אתון ש"מ א"ח, מהאי סטרא ש"מ, ומהאי סטרא א"ח. אמר רב המנונא סבא כל מאן דמיחד דא בכל יומא, חדוה זמין ליה מלעילא מאתון אלין. ש"מ מהאי סטרא, א"ח מהאי סטרא. ומצרף אתון אלין למפרע שרי ובמישר סיים. וסימן אשמח דכתיב (תהלים ק"ד) אנכי אשמח ביי. ביי ממש, והכי איתא בספרא דחנוף.

תו, אית ביה עי"ן רברבא, רמז לאלין שבועין שמהן רזא דאבהן קדישין. ישראל ה' אלהינו ה', אלין ארבע פתי דתפילין דאחיד לון (א"ח). ד' רברבא דא קשר של תפילין דאיהי אחידת בהו, והוא רזא לחפימין ולא אתמסר לגלאה. ותריין רצועין נפקין מסטרא דא ומסטרא דא, רזא דתריין ירכין דהאי א"ח

בו, כדי שכל הרהוריו ומחשבות של הלילה יתכפרו. אחר כך ישבח בתשבחות של דוד, ומשום זה יכנס אדם בפערים שבהם הפל, והוא מתקן המדרגות.

ביון שהגיע ליוצר אור, שהוא תחלת התפלה דמישב, אז כל אותן המדרגות פותחות שערים, ואז (שיר השירים א) פתימרות עשן פתוב. מה תימרות עשן של קטרת עולה ומתחברים מדרגות אלו באלו, אף כאן היא תפלה, שהיא פתימרות עשן שמתחברים ומתקשרים אלו באלו. שהרי הוא קושר להם ואומר, פלם אהובים פלם קדושים וכו'.

אחר כך אהבה רבה, לעלות ולהתקשר בזמין ויחוד של שמע. ע' גדולה, ד' גדולה, והסימן - ע"ד. זה שכתוב (שמואל א"ב) ע"ד ה' בכם. נשארו אותיות ש"מ במ' פתוחה. לפי שמ' פתוחה מלך תחתון, מ"ם סתומה מלך עליון. נשארו אותיות ש"מ א"ח, מהצד הזה ש"מ, ומהצד הזה א"ח.

אמר רב המנונא סבא, כל מי שמייחד זה בכל יום, שמחה מזמנת לו מלמעלה מאותיות אלו. ש"מ מצד זה, א"ח מצד זה. ומצרף אותיות אלו - בסוף מתחיל ובישר סיים. וסימנף - אשמח, שכתוב (תהלים קד) אנכי אשמח בה'. בה' ממש. וכך נמצא בספרו של חנוף.

עוד, יש בו אות ע' גדולה, רמז לאלו שבעים שמות, סוד של האבות הקדושים. ישראל ה' אלהינו ה' - אלו ארבעה בתים של התפלין שמאחד להם (א"ח). ד' גדולה זה קשר של תפלין

שהיא אחוזה בהם, והוא סוד לחכמים, ולא נמסר לגלות. ושתי רצועות יוצאות מצד זה ומצד

זֶה - סוּד שֶׁל שְׁתֵּי יָרְכִים שֶׁל זֶה
א"ח שְׁנֵיבֵי אֲמַת אַחֲזִים בּוֹ.
וְעוֹד א"ח, רָמַז לְפִסּוּק שְׁאֵמֵר
(שִׁיר הַשִּׁירִים ה) פִּתְחֵי לִי אַחֲתִי,
וְאַחַר כֵּן אֲמַת וְיִצִיב. וּמִדּוּעַ
וְיִצִיב זֶה תְּרַגְמוּ? אֵלֶּא זֶה יַעֲקֹב
וְזֶה יוֹסֵף, וְצָרִיף לְהַתְּדַבֵּק
בְּשֵׁנֵיהֶם.

וְאַחַר כֵּן תְּפִלָּה שֶׁל עֲמִידָה.
שְׁלֹשָׁה רֵאוּנוֹת שֶׁהֵן מְגוֹן,
וּמִחִיָּה, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ. מְגוֹן יֵשׁ
בָּהּ אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם תְּבוּת, סוּד
שֶׁל שֵׁם הַקְּדוֹשׁ שֶׁל אַרְבָּעִים
וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת. וְיֵשׁ לְכָלֵּל לוֹ
כָּלֵּב וְלִהְיֶתקֶשֶׁר כְּשֶׁלְּהִכָּתֵב בְּגִזְלוֹת
בְּאַהֲבָה. וְזוֹ הִיא בְּרָכָה שֶׁל
הַיָּמִין.

מִחִיָּה - יֵשׁ בָּהּ מ"ט תְּבוּת, בְּסוּד
שֶׁל חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים חֶסֶר אָחָד.
וְיֵשׁ שֵׁם בְּגִבּוֹרָה ה', וְהוּא
אֲתָ"ה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדִנְיָ,
וְסוּד שֶׁלּוֹ אֵגֶל"א, וְכִסּוּד אַחַר
יֵגֶל"א. וְהִפְלֵ סוּד אָחָד מִגְּבּוֹרוֹת
שֶׁל הַבְּרָכוֹת שֶׁל יְהוּדָה (בְּרֵאשִׁית
מט): אֲתָ"ה יוֹדוּךָ אַחִיךָ, גִּבּוֹר
אַרְיֵה יְהוּדָה, לֵ"א יְסוּר שְׁבֹט
מִיְהוּדָה, אֲסִרִי לְגַפְּנָן עִירָה. בְּזֶה
מִתְעוֹרֵר יְהוּדָה בְּגִבּוֹרָה קְדוּשָׁה,
וְזוֹ הִיא בְּרַכַּת הַשְּׂמָאל.

בְּקִדּוּשָׁה יֵשׁ אַרְבַּע עֲשָׂרֵה תְבוּת,
עֲשָׂרֵה אֲמִירוֹת וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת.
וְזֶה כּוֹלֵל לְכָל הַצְּדָדִים וּמֵאָחָד
מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף הָעוֹלָם.
שְׁלֹשׁ אַחֲרוֹנוֹת אֵינָן בְּחֻשְׁבוֹן זֶה
שֶׁל הַתְּבוּת, וְהֵן רְצָה וּמוֹדִים,
שְׁנֵי עֲמוּדִים תּוֹמְכֵי הַתּוֹרָה.

שִׁים שְׁלוֹם - עֵץ הַחַיִּים שֶׁהוּא
שְׁלוֹם הַבַּיִת, שְׁלוֹם שֶׁל הַכֹּל.
וּבִינֵיהֶם בְּאֻמְצָעֵיהֶם אֵלוֹ
הַבְּרָכוֹת שֶׁתְּקַנּוּ הַקְּדֻמוֹנִים, וְכֵן
בְּאֵרוּחָה.

לְאַחַר שְׁפִיטָה תְּפִלְתוֹ וְהוּדָה עַל
חֻטְאָיו - נְפִילַת אֲפִים. שְׁכַף

תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים וּבִקְשׁוֹת וּנְפִילַת

דְּנִבְיָאֵי קְשׁוּט אַחֲדָן בֵּיהּ. וְעוֹד א"ח רָמַז
לְפִסּוּק דְאָמֵר (שִׁיר הַשִּׁירִים ה) פִּתְחֵי לִי אַחֲתִי,
וּלְבַתֵּר אֲמַת וְיִצִיב. וְאַמְאֵי וְיִצִיב, דָּא
תְּרַגְמוּ. אֵלֶּא דָּא יַעֲקֹב וְדָא יוֹסֵף וְאַצְטְרִיף
לְאַתְדַּבְּקָא בְּתַרוּוֹיֵיהוּ.

וּלְבַתֵּר צְלוֹתָא מְעוּמָד. תְּלַת קְדַמָּאִין דְאֵינּוּן
מְגוֹן, וּמִחִיָּה, וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ. מְגוֹן, אֵית
בֵּיהּ מ"ב תִּיבִין, רְזָא דְשְׂמָא קְדִישָׁא דְמ"ב
אַתּוּן. וְאֵית לְאַכְלָלָא לִיהּ בְּלִפְא וּלְאַתְקִשְׂרָא
כְּשֶׁלְּהוּבָא בְּגַחְלָתָא בְּרַחֲמֵיהוּ. וְדָא אֵיהוּ
בְּרַכְתָּא דִּימִינָא.

מִחִיָּה, אֵית בֵּיהּ מ"ט תִּיבִין בְּרְזָא דְחֲמִשִּׁין
תְּרַעִין חֶסֶר חַד. וְאֵית שְׂמָא בְּגִבּוֹרָה
ה', וְאֵיהוּ אֲתָ"ה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדִנְיָ. וְרְזָא
דִּילִיָּה אֵגֶל"א וּבְרְזָא אַחֲרָא יֵגֶל"א. וְכוּלָּא
רְזָא חָדָא מִגְּבּוֹרָתָא דְבְּרַכְאָן דִּיהוּדָה, (בְּרֵאשִׁית
מט) אֲתָ"ה יוֹדוּךָ אַחִיךָ, גִּבּוֹר אַרְיֵה יְהוּדָה,
לֵ"א יְסוּר שְׁבֹט מִיְהוּדָה, אֲסִרִי לְגַפְּנָן עִירָה.
בְּדָא אַתְעָר יְהוּדָה בְּגִבּוֹרָתָא קְדִישָׁא וְדָא
אֵיהִי בְּרַכְתָּא דְשְׂמָאֵלָא.

קְדוּשָׁה אֵית בָּהּ אַרְבִּיסָר תִּיבִין, עֲשָׂרֵה אֲמִירוֹן
וְאַרְבַּע אַתּוּן. וְדָא כְּלִיל לְכָל סְטָרִין
וְאַחִיד מְסִיפֵי עֲלֵמָא עַד סִיפֵי עֲלֵמָא. תְּלַת
בְּתַרְאֵי לָאו אֵינּוּן בְּחוּשְׁבָּן דָּא בְּתִיבִין, וְאֵינּוּן
רְצָה וּמוֹדִים תְּרִין עֲמוּדִים תְּמַכֵּי דְאִוְרִייתָא.
שִׁים שְׁלוֹם אֵילְנָא דְחִי דְאֵיהוּ שְׁלֵמָא דְבֵיתָא,
שְׁלֵמָא דְכָלָא. וּבִינֵיהוּ בְּאֻמְצָעֵיתָא
אֵינּוּן בְּרַכְאָן דְתְּקִינּוּ קְדַמָּאֵי וְהָכֵי אוּקְמוּהָ.

בְּבַתֵּר דְסִיִּים צְלוֹתִיהּ וְאוּדֵי עַל חוּבִיָּה,
נְפִילַת אַנְפִּין. דְהָכֵי אוּקְמוּהָ דִיעֲבִיד
כָּל מָה דְעֵבֵד מְשָׁה רַבִּינוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם

בְּאֵרוּחָה, שִׁיעֲשֵׂה כָּל מָה שִׁיעֲשֵׂה מְשָׁה רַבִּנוּ, עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם,

צְלוֹתֶיךָ וְתַחֲנוּנֶיךָ וּבְעוֹתֶיךָ וּנְפִילַת אַנְפִּיךָ,
 דְּכַתִּיב (דברים ט) וְאֶת־נֶפֶל לְפָנַי ה'. וְכִיּוֹן דְּעָאֵל
 בְּכָל אֵינוֹן דְּרִגִּין עֲלָאִין וְאֶתְקַשֵּׁר כְּלָא
 בְּכֻלְהוּ, אֵית לְנַחְתָּא לְתַתָּא. הוֹאִיל וְנַחֲתָא
 לְתַתָּא, אִיצְטְרִיךְ נְפִילַת אַנְפִּיךָ בְּאַלְפָּא בֵּיתָא.
 מָאִי טַעְמָא, כִּיּוֹן דְּצִלֵּי צְלוֹתֶיהָ וְאוּדֵי עַל
 חוּבֵיהָ מִכָּאֵן וּלְהֵלָאָה אַחְזֵי גְרַמְיָה
 דְּמָסַר נְפִשְׁיָה לְמַאֲרִיָּה בְּרַחֲמֵיהּ דְּכַתִּיב (תהלים
 כ"ה) אֱלֹהֶיךָ ה' נִפְשִׁי אֶשָּׂא. וְנִיחָא לֵיה לְהֵהוּא
 סְטָרָא דְשְׂרִיא בֵּיה מוֹתָא עֵבִיד לֵיה נִיחָא.
 וְעַל דָּא בְּאַלְפָּא בֵּיתָא דָּא, לִית בָּהּ, לֹא וְאִ"ו
 וְלֹא קו"ף וְלֹא בִי"ת, וְאֵית בֵּיה פ' בְּאַתְרֵיהָ
 (ס"א בְּסוּפֵיהָ). מָאִי דְמָסַר טַעְמָא, בְּגִין דְּנְפִילָה דָּא
 דְּמָסַר בְּר נֶשׁ נְפִשְׁיָה לְמוֹתָא אִיצְטְרִיךְ לְכוּוֹנָא
 רַעוּתֵיהָ וּלְמַעְבַּד נַחַת רוּחַ לְהֵהוּא סְטָרָא
 דְשְׂרִיא בֵּיה מוֹתָא, כְּמָה דְּעֵבִיד הַקּוּף בְּחַרְבָּה
 בְּהָרִים. אַחְזֵי גְרַמְיָה כְּמִית קְמִיה חִיּוֹת, בְּגִין
 דְּדַחִיל מְנַהוּן. וְכַד קְרִיבִין לְגַבִּיָּה וְחֻשְׁבִּי
 לְמִיכָל וּלְקַטְלָא יְתִיה, חֲמָאן יְתִיה דְּנְפִיל
 וּמִית וְחֻשְׁבִּי דְאִיהוּ מִית וּכְדִין תְּבִין לְאַחֲוָרָא.
 וְעַל דָּא אֶסְתַּלְקוּ תַלְתָּא אֶתְוּוֹן אֵלִין, דְּלֹא יִדְעֵי
 בְּהוּ אֶלָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲוֹדוּי.
 וְעַם כָּל דָּא בְּרַעוּתָא דְלִבָּא שְׂוֵי גְרַמְיָה וּמָסַר
 לֵיה נְפִשְׁיָה בְּרַחֲמֵיהּ, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 חֻשְׁבִּי עֲלוּי כְּאִילוּ נְטִיל נְשַׁמְתִּיה מְנִיה. בְּגִין
 דְּאֵית חוּבִין דְּעֵבִיד בְּר נֶשׁ דְּלָא מִתְּפַרְרָאן
 אֶלָּא בְּשַׁעְתָּא דְּנַפְקַת נְשַׁמְתִּיה מְנִיה מְהֵאִי
 עֲלִמָּא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב (ישעיה כ"ב) אִם יִכְפֹּר
 הָעוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד תִּמְתּוּן.
 וְהַשְׁתָּא דְאֶתְחַשְׁיךְ לֵיה דְּנְטִיל קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא נְשַׁמְתִּיה וְאִיהוּ יְהִיב לֵיה
 בְּרַעוּתָא, וְהֵיכָא שַׁעְתָּא קְרִימָא לְכַפָּרָה עַל כָּל
 חוּבוּי וְאֶשְׁלִים לְכָל סְטָרִין, וּלְהֵהוּא סְטָרָא

אַפִּים, שְׁכַתוּב (דברים ט) וְאֶת־נֶפֶל
 לְפָנַי ה'. וְכִיּוֹן שְׁנַכְנַס בְּכָל אֵלוּ
 הַמְדַרְגּוֹת הַעֲלִיוֹנוֹת וְנִקְשֵׁר הַכָּל
 בְּכָלָם, יֵשׁ לְרַדְתָּ לְמַטָּה. הוֹאִיל
 וְיָרַד לְמַטָּה, צְרִיךְ נְפִילַת אַפִּים
 בְּאַלְף בֵּיתָא.

מָה הַטַּעַם? כִּיּוֹן שְׁהַתְּפַלֵּל
 תְּפַלְתּוּ וְהוֹדָה עַל חֲטָאֵינוּ, מִכָּאֵן
 וּלְהֵלָאָה מְרָאָה עֲצָמוּ שְׁמוּסַר
 נְפִשׁוֹ לְקוּוֹנוֹ בְּאַהֲבָה, שְׁכַתוּב
 (תהלים כה) אֱלֹהֶיךָ ה' נִפְשִׁי אֶשָּׂא.
 וְנוֹחַ לוֹ לְאוֹתוֹ צַד שְׁמַצְוִיָּה בּוֹ
 מִיְתָה, עוֹשֶׂה לוֹ נַחַת. וְעַל זֶה
 בְּאַלְפָּא בֵּיתָא זֶה אֵין בָּהּ לֹא וְאִ"ו
 וְלֹא קו"ף וְלֹא בִי"ת, וְיֵשׁ בָּהּ
 אוֹת פ' בְּמִקּוּמָהּ (בְּסוּפָהּ). מִי
 שְׁמָסַר טַעְמוֹ מִשּׁוּם שְׁנְפִילָה זֶה
 שְׁמוּסַר בֶּן אָדָם נְפִשׁוֹ לְמִיְתָה,
 צְרִיךְ לְכוּן רְצוּנוֹ וְלַעֲשׂוֹת נַחַת
 רוּחַ לְצַד הַהוּא שְׁמַצְוִיָּה בּוֹ
 מִיְתָה, כְּמוֹ שְׁעוֹשֶׂה הַקּוּף
 בְּחַרְבָּה בְּהָרִים; מְרָאָה עֲצָמוֹ
 כְּמוֹ מֵת בְּפָנֵי חִיּוֹת, מִשּׁוּם
 שְׁמַפְחַד מֵהֶם, וְכַאֲשֶׁר מִתְּקַרְבִּים
 אֵלָיו וְחוֹשְׁבִים לְאַכֹּל וּלְהַרְג
 אוֹתוֹ, רוֹאִים אוֹתוֹ שְׁנוּפֵל וּמֵת,
 וְחוֹשְׁבִים שֶׁהוּא מֵת, וְאִזּוֹ חוֹזְרִים
 לְאַחֲוִירֵיהֶם. וְעַל זֶה הַסְּתַלְקוּ
 שְׁלֹשׁ אוֹתִיוֹת אֵלוּ שְׁלֹשׁ יִדְעוּ
 בְּהֶם אֶלָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּעֲצָמוֹ.

וְעַם כָּל זֶה, בְּרַצוֹן הַלֵּב מִשִּׁים
 עֲצָמוֹ וּמוּסַר לוֹ נְפִשׁוֹ בְּאַהֲבָה,
 וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חוֹשֵׁב עֲלוּי
 כְּאִילוּ נְטִיל נְשַׁמְתּוֹ מְנִינוּ. מִשּׁוּם
 שִׁישׁ חֲטָאִים שְׁעוֹשֶׂה אָדָם שְׁלֹא
 מִתְּפַרְרִים אֶלָּא בְּשַׁעְיָ שְׁוִיצָאָת
 נְשַׁמְתּוֹ מְנִינוּ מִזֶּה הָעוֹלָם. זֶהוּ
 שְׁכַתוּב (ישעיה כב) אִם יִכְפֹּר הָעוֹן
 הַזֶּה לָכֶם עַד תִּמְתּוּן.

וְעַתָּה שְׁנַחֲשֵׁף בְּעַדוֹ, שְׁנִטֵּל
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת נְשַׁמְתּוֹ
 וְהוּא נִתֵּן לוֹ בְּרַצוּנוֹ, וְאוֹתָהּ
 שַׁעְיָ עוֹמְדַת לְכַפָּרָה עַל כָּל

חטאיו והשלים לכל הצדדים ולאותו צד שנתפאר. ועם כל זה עולה ונכנסת בין שתי זרועות בחבוק של אהבה כמו שצריך, והיא מקטרת מר וילבונה מכל אבקת ריכל.

אמר רבי שמעון, אסור לו לאדם לטעם פלום עד שיאכל המלך העליון, ומה הוא? תפלה. ותפלה של אדם כגון זה. בראשונה מזמין לצורות שחקוקות בפסא על אלו הבריות שמתפשטות הרוחות שלהם (סוד) ביחוד בזה העולם מהם, וזה שכתוב (תהלים קד) מה רבו מעשיך ה' פלם בחכמה וגו'.

שאיברים שראויים לקרבן, רוח שלהם מתפשט עליהם ארבע צורות ומזמנת על בריות אלו. וזה שאנו אומרים והאופנים וחיות הקדש, וכל אותם חילות אחרים שהם מתפשטים מהם. ורכסוף כהן גדול אומר שם אחד קדוש, וזה אהבת עולם אהבתנו וגו'. ויחוד גדול מיחדים, וזה (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. ואחר כך הלויים הם מעוררים לנגון, וזהו (דברים יא) והיה אם שמע תשמעו וגו'. זה נגון הלויים כדי לעורר צד אחד. ואחר ישראל, זה אמת ויציב, ישראל סבא שעומד על הקרבן. זו היא מדרגות עליונות פנימיות, והכל עומד על השלחן.

אבר אין רשות לאחד מהם להשיט ידו ולאכל מן הקרבן עד שהמלך העליון יאכל, והם שלש ראשונות ושלש אחרונות. כיון שהוא אוכל, נותן רשות לארבע צורות ולכל אלו הצדדים שמתפשטים ממנו, לאכל.

דאמר. ועל כל דא עולה ואסתלקא בין תרין דרועין בחבוקא דרחימו כדקא יאות, ואיהי מקטרת מר וילבונה מכל אבקת ריכל.

אמר רבי שמעון, אסיר ליה לבר נש לטעום פלום, עד דיכול מלפא עלאה, ומאי איהו צלותא. וצלותא דבר נש כגוונא דא, בקדמיתא מזמין לדיוקנין דחיקין בכורסייא על אינון בריין דמתפשטי רוחין דילהון (ס"א יסודא) יחודא בהאי עלמא מנייהו והיינו דכתיב (תהלים ק"ד) מה רבו מעשיך ה' פלם בחכמה וגו'.

דאיברין דאתחזון לקרבנא רוחא דילהון מתפשטי עלייהו ארבע דיוקנין ומזמנן על בריין אלין. והיינו דקאמרינן והאופנים וחיות הקודש וכל אינון חילין אחרנין דקא מתפשטי מנייהו.

ולבתר פהנא רבא קאמר חד שמא קדישא, היינו אהבת עולם אהבתנו וגו'.

ויחודא רבא מיחדי, דהיינו (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. ולבתר ליואי קא מתערי לנגוונא דהיינו (דברים יא) והיה אם שמע תשמעו וגו'. דא נגוניא דליואי בגין לאתערא סטרא חד. ולבתר ישראל, דא אמת ויציב, ישראל סבא דקיימא על קרבנא. דא היא דרגין עלאין פנימאין וכלא קיימא על פתורא.

אבר לית רשו לחד מנייהו לאושטא ידא ולמיכל מן קרבנא עד דמלפא עלאה אכיל, והם שלש ראשונות ושלש אחרונות. כיון דאיהו אכיל, יהיב רשו לארבע דיוקנין ולכל אינון סטרין דמתפרשן מנייהו למיכל. כדון אדם דאיהו דיוקנא דכליל כל שאר מאיך ונפיל על אנפוי ומסר רוחיה

או אדם שהוא צורה שכולל כל השאר, יורד ונופל על פניו ומסר רוחו ועצמו לגבי אדם

שִׁחְקוֹק עַל אֱלוֹ הַצְּבוּרוֹת וְלַעֲוֹרָר לֹא עָלָיו כְּמוֹ שְׂרָאוּי, וְזֶה אֵלֶיךָ ה' נִפְשֵׁי אִשָּׁא. שְׁלֹשׁ צוּרוֹת אַחֲרוֹת, וְכָל אֱלוֹ שִׁמְתַפְשָׁטִים מֵהֶם - תְּהַלֵּה לְדוֹד, וְזֶה יִבְיַעו יְרֻנְנוּ יִאמְרוּ יִדְבְּרוּ - כָּלֶם אוֹכְלִים וְנִהְנִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּי לוֹ.

מִכָּאן וְאֵילָף יֵאמֵר אָדָם צָרַת לְבוֹ, (תהלים ב) יַעֲנֶה ה' בְּיוֹם צָרָה. צָרָה עַל הַמַּעֲבָרֹת שִׁישׁוּבְתָת עַל הַמַּשְׁבֵּר, וּמִתְהַפְּכִים כָּלֶם לְהִיּוֹת סִגְנוּרִים עַל הָאָדָם. וְשִׁלֵּשׁ פְּסִיעוֹת שְׁעוֹשָׂה, הַפְּנוּהָ בְּהֵן לְמִיכָא"ל וְגַבְרִיא"ל רַפְא"ל שְׁיִצָּא מִשְׁלֹשׁ מַחְנוֹת שְׁכִינָה, וְעַל זֶה פְּתוּב (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁפָכָה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁה' אֱלֹהָיו. (ע"כ מִהַחֲשַׁמְמוֹת)

אִז אֹתָהּ רוּחַ קְדוּשָׁה עוֹלָה לְמַעְלָה, וּמַעֲדָה עָלָיו לְפָנָי הַמְּלָךְ הַקְּדוֹשׁ, וְאִז מִצְוָה הַמְּלָךְ הָעֲלִיּוֹן לְכַתֵּב לְפָנָיו אֵת כָּל אוֹתָם בְּנֵי הַיְכָלוֹ, כָּל אֱלוֹ הַנּוֹדְעִים לְפָנָיו. זֶהוּ שְׁכִתוּב (מלאכי א) וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכוֹרוֹת לְפָנָיו לְיִרְאֵי ה' וְלַחֲשָׁבִי שְׁמוֹ. מֵה זֶה וְלַחֲשָׁבִי שְׁמוֹ? כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שמות לה) (חֲשַׁב הַאֲפוֹד) וְחֲשָׁבִי מַחֲשָׁבוֹת, אוֹתָם שְׁעוֹשִׂים לְשְׁמוֹ אֲמָנוֹת בְּכָל. אֲמָנוֹת הַתְּפִלִּין - בְּבִתְיָהן, בְּרַצוּעוֹתֵיהֶן וּכְתִיבָתָן. אֲמָנוֹת הַצִּיצִית - בְּחוּטֵיהֶן בְּחוּט הַתְּכֵלֶת. אֲמָנוֹת הַמְּזוּזָה. וְאֵלֶּה הֵם חֲשָׁבִי שְׁמוֹ, וְכְתוּב (שם) וְחֲשָׁבִי מַחֲשָׁבוֹת.

וְרֵא עוֹד, אֵלֶּה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתַּבַּח בּוֹ וּמְכַרִּיז עָלָיו בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: רֵאוּ אִיזוֹ בְּרִיָּה בְּרָאִיתִי בְּעוֹלָמִי! וּמִי שִׁיפְגֹס לְפָנָיו לְבֵית הַכְּנֶסֶת, כְּשִׁיּוֹצֵא מִהַשַּׁעַר שְׁלוֹ וְאִין תְּפִלִּין בְּרֵאוּשׁוֹ וְצִיצִית בְּלְבוּשׁוֹ, וְאוֹמֵר (תהלים ה) אֲשַׁתְּחֹה אֶל הַיְכָל קְדֻשְׁךָ בִּירְאָתְךָ. קְדֻשָּׁא

וְגַרְמִיָּה לְגַבֵּי אָדָם דְּחִקִּיק עַל אֵינוֹן דִּיוֹקְנִין וְלֹאֲתַעְרָא לִיָּה עָלֵיהּ כְּדָקָא חֲזִי, וְהֵינְנוּ אֵלֶיךָ ה' נִפְשֵׁי אִשָּׁא. תְּלַת דִּיוֹקְנִין אַחֲרֵנִין וְכָל אֵינוֹן דְּמִתְפְּשָׁטִי מִנִּיָּהוּ, תְּהַלֵּה לְדוֹד וְהֵינְנוּ יִבְיַעו יְרֻנְנוּ יִאמְרוּ יִדְבְּרוּ, כָּלֶהוּ אֲכָלִי וְאֲתַהֲנוֹן כָּל חַד וְחַד כְּדַחֲזִי לִיָּה.

מִכָּאן וְלַהֲלָאָה לִימָא בַר נֶשׁ עָאקוּ דְלַבִּיָּה (תהלים כ) יַעֲנֶה ה' בְּיוֹם צָרָה עָאקוּ דְעוּבְרֵתָא דִּיתְבָּא בְּעָאקוּ וּמִתְהַפְּכִי כְלָהוּ סִגְנוּרִין עָלֵיהּ דְּבַר נֶשׁ. וְשִׁלֵּשׁ פְּסִיעוֹת שְׁעוֹשָׂה הַפְּנוּהָ בְּהֵם לְמִכָּא"ל וְגַבְרִיא"ל רַפְא"ל שְׁיִצָּא מִשְׁלֹשׁ מַחְנוֹת שְׁכִינָה וְעַל דָּא כְּתִיב (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁפָכָה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שְׁה' אֱלֹהָיו. (עד כֵּאן מִהַחֲשַׁמְמוֹת).

בְּדִין הַהוּא רוּחָא קְדִישָׁא סִלְקָא לְעֵילָא, וְאַסְהִיד עָלֵיהּ קַמֵּי מַלְפָּא קְדִישָׁא, כְּדִין פְּקִיד מַלְפָּא עֲלָאָה, לְמַכְתָּב קַמֵּיהּ כָּל אֵינוֹן בְּנֵי הַיְכָלֵיהּ, כָּל אֵינוֹן דְּאֲשַׁתְּמוּדְעֵן קַמֵּיהּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (מלאכי א) וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זְכוֹרוֹת לְפָנָיו לְיִרְאֵי יְי' וְלַחֲשָׁבִי שְׁמוֹ. מָאִי וְלַחֲשָׁבִי שְׁמוֹ. כְּמָה דָּאֲתָ אָמַר (שמות לה) (ס"א חֲשַׁב הַאֲפוֹד) וְחֲשָׁבִי מַחֲשָׁבוֹת, אֵינוֹן דְּעַבְדִּין לְשְׁמִיָּה, אוּמְנוֹתָא בְּכָלֶא, אוּמְנוֹתָא דְתְּפִילִין, בְּבִתְיָהוֹן בְּרַצוּעֵיהוֹן וּכְתִיבְתַהוֹן. אוּמְנוֹתָא דְצִיצִית, בְּחוּטֵיהוֹן, בְּחוּטָא דְתְּכֵלֶתָא. אוּמְנוֹתָא דְמְזוּזָה. וְאֵלִין אֵינוֹן חוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ. וְכְתִיב (שם) וְחֲשָׁבִי מַחֲשָׁבוֹת.

וְרֵא עוֹד אֵלֶּה דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁתַּבַּח בִּיָּה, וּמְכַרִּיז עָלֵיהּ בְּכָלֶהוּ עֲלָמִין, חֲמוּ מַה בְּרִיָּה עַבְדִּית בְּעוֹלָמִי. וּמָאן דִּייעוֹל קַמֵּיהּ לְבֵי כְּנִישְׁתָּא, כְּד נִפְק מִתְּרַעִיָּה, וְלֹא תְּפִילִין בְּרִישִׁיָּה וְצִיצִית בְּלְבוּשֵׁיהּ, וְאוֹמֵר (תהלים ה) אֲשַׁתְּחֹה אֶל הַיְכָל קְדֻשְׁךָ בִּירְאָתְךָ. קְדֻשָּׁא

בִּירְאֵתָךְ - הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֹמֵר: אִיזוֹ הוּא מוֹרְאִי? הֲרִי
מַעֲרִיד עֲדוֹת שְׁקֵר!

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל
מֹשֶׁה, שֶׁכָּאֵן אָמַר אֱלֹהֵינוּ (אֱלֹהֵיךָ).
שָׁאֵמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מֹשֶׁה נֶאֱחָז
בְּדַרְגָּה יוֹתֵר עֲלִיוֹנָה עַל שְׂאֵר
הַנְּבִיאִים הַנְּאֻמָּנִים. וְאָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, אֲלֹמְלֵא הָיוּ יוֹדְעִים בְּנֵי
אָדָם דְּבָרֵי תוֹרָה, שִׁידְעוּ שְׁהָרִי
אֵין שׁוֹם דְּבָר אוֹת בַּתּוֹרָה
שְׂאֵין בָּהּ סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים
וְנִכְבְּדִים.

בֹּא וּרְאֵה, כְּתוּב (שְׁמוֹת יט) מֹשֶׁה
יְדַבֵּר וְהֶאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל.
וְשִׁנִּינוּ, מַה זֶה בְּקוֹל? בְּקוֹלוֹ שֶׁל
מֹשֶׁה. וְיָפָה הוּא. דוֹקֵא בְּקוֹלוֹ
שֶׁל מֹשֶׁה, בְּאוֹתוֹ קוֹל שֶׁהוּא
אֲחוּז בּוֹ עַל כָּל שְׂאֵר הַנְּבִיאִים.
(מִשָּׁם מֹשֶׁה נִזוֹן עַל בְּלֶחֶם) וּמִשׁוֹם שֶׁהוּא
נֶאֱחָז עַל כָּל־ם בְּאוֹתוֹ קוֹל, דְּרָגָה
עֲלִיוֹנָה, הִיא אֹמֵר לְיִשְׂרָאֵל: ה'
אֱלֹהֵיךָ. הִיא דְּרָגָה שְׁנִקְרָאת
שְׁכִינָה, שְׁשׁוּרָה בְּתוֹכָם. אֲשֶׁרִי
חִלְקוּ.

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁנִינוּ, קְלָלוֹת
שְׁבַתְּוֹרַת כְּהֻנִּים - מֹשֶׁה מְפִי
הַגְּבוּרָה אֲמָרְן, וְשִׁבְמִשְׁנֵה תוֹרָה
- מֹשֶׁה מְפִי עֲצָמוֹ אֲמָרְן. מַה זֶה
מְפִי עֲצָמוֹ? וְכִי תַעֲלֶה בְּדַעְתָּךְ
שֶׁאֲפִלוֹ אוֹתוֹ קִטְנָה בַּתּוֹרָה אָמַר
אוֹתָהּ מֹשֶׁה מַעֲצָמוֹ!?

אֲלֵא יָפָה הוּא, וְהֲרִי הַתְּעוּרְרָנוּ.
לֹא שְׁנִינוּ מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא מְפִי
עֲצָמוֹ, וּמַהוּ? אוֹתוֹ קוֹל שֶׁהוּא
אֲחוּז בּוֹ. וְעַל זֶה, הִלְלוּ מְפִי
הַגְּבוּרָה, וְהִלְלוּ מְפִי עֲצָמוֹ, מְפִי
אוֹתָהּ דְּרָגָה שְׁנִקְשֵׁר בָּהּ עַל שְׂאֵר
נְבִיאִים הַנְּאֻמָּנִים. וְעַל זֶה בְּכָל
מְקוֹם אֱלֹהֵיךָ, וְכָאֵן אֱלֹהֵינוּ.

בֹּא וּרְאֵה כְּמָה יֵשׁ לָהֶם לְבָנֵי
אָדָם לְשֹׁמֵר דְּרִכֵּיהֶם כְּדִי
שִׁישְׁתַּדְּלוּ בַעֲבוּרַת רַבּוֹנָם וַיִּזְכּוּ
לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים. תַּחַת כֶּסֶף הַמְּלֶךְ

בְּרִיךְ הוּא אָמַר, אֵין הוּא מוֹרְאִי, הָא סְהִיד
סְהִדוּתָא דְשִׁקְרָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זְכָאָה חוֹלְקִיָּה דְמֹשֶׁה, דְהִכָּא
אָמַר אֱלֹהֵינוּ. (נ"א אֱלֹהֵיךָ) דְאָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, מֹשֶׁה בְּדַרְגָּא עֲלָאָה יִתִּיר אַתְּאָחַד,
עַל שְׂאֵר נְבִיאֵי מְהִימָנֵי. וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
אֲלֹמְלֵא הָוּוּ יְדַעֵי בְנֵי נְשָׂא מְלִין דְאֹרִייתָא,
לִינְדַעוֹן דְהָא לִית שׁוֹם מְלָה בְּאֹרִייתָא, אוֹ
אַתְּ בְּאֹרִייתָא, דְלָא אִית בְּהּ רְזִין עֲלָאִין
וַיִּקְרִיין.

הָא חֲזִי כְּתִיב, (שְׁמוֹת יט) מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהֶאֱלֹהִים
יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל. וְתַנִּינָן, מְאִי בְּקוֹל. בְּקוֹלוֹ
שֶׁל מֹשֶׁה. וְשִׁפִּיר הוּא, בְּקוֹלוֹ שֶׁל מֹשֶׁה
דְּיִיקָא, בְּהֵהוּא קוֹל דְאִיהוּ אֲחִיד בֵּיה, עַל כָּל
שְׂאֵר נְבִיאִין. (מִתְּמֵן מֹשֶׁה אֲתַנּוּן עַל כְּלָהוּ) וּבְגִין דְאִיהוּ
אַתְּאֲחִיד עַל כְּלָהוּ, בְּהֵהוּא קוֹל, דְרָגָא עֲלָאָה,
הָוָה אָמַר לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, יְי' אֱלֹהֵיךָ, אִיהוּ
דְרָגָא דְאֲקָרִי שְׁכִינְתָא, דְשְׁרִיא בְּגוּוִיָּהוּ.
זְכָאָה חוֹלְקִיָּה.

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תַּנִּינָן, קְלָלוֹת שְׁבַתְּוֹרַת
כְּהֻנִּים, מֹשֶׁה מְפִי הַגְּבוּרָה אֲמָרְן.
וְשִׁבְמִשְׁנֵה תוֹרָה, מֹשֶׁה מְפִי עֲצָמוֹ אֲמָרְן.
מְאִי מְפִי עֲצָמוֹ. וְכִי סִלְקָא דַעְתָּךְ דְאֲפִילוֹ אַתְּ
זְעִירָא בְּאֹרִייתָא, מֹשֶׁה אָמַר לִיה מְגֻרְמִיה.

אֲלֵא שִׁפִּיר הוּא, וְהָא אַתְּעֲרָנָא, מַעֲצָמוֹ לֹא
תַנִּינָן, אֲלֵא מְפִי עֲצָמוֹ. וּמְאִי אִיהוּ.
הֵהוּא קוֹל דְאִיהוּ אֲחִיד בֵּיה. וְעַל דָּא, הִלְלוּ
מְפִי הַגְּבוּרָה. וְהִלְלוּ מְפִי עֲצָמוֹ. מְפִי הֵהוּא
דְרָגָא דְאַתְקִשֵׁר בֵּיה עַל שְׂאֵר נְבִיאֵי מְהִימָנֵי.
וְעַל דָּא, בְּכָל אַתְר אֱלֹהֵיךָ, וְהִכָּא אֱלֹהֵינוּ.

הָא חֲזִי, כְּמָה אִית לְהוּ לְבָנֵי נְשָׂא לְאַסְתְּמָרָא
אוֹרְחֵיָּהוּ, בְּגִין דִּישְׁתַּדְּלוֹן בְּפִלְחָנָא
דְמֵאֲרִיהוֹן, וַיִּזְפוּן לְחַיֵּי עֲלָמִין. תַּחַת

הקדוש יש מדורים עליונים, ובאותו מקום של הפסא נקשרת מזוזה להנצל מפמה בעלי דינים שעתידים להתעורר בהם בבני האדם באותו העולם. כמו זה עשה הקדוש ברוך הוא לישראל, ונתן להם מצוות התורה כדי שישתדלו בה, וינצלו בעולם הזה מפמה בעלי דינים ומפמה מקטרגים שמזדמנים לבני אדם בכל יום.

רבי חייא אמר, זה מי שרוצה שישמר דרכיו, לא יעבר על מים ששפכו לפני הפתח, כי שם שורה שד אחד, והוא בין שני משקופי הפתח, ופניו פנגד הפתח, ומסתפל על כל מה שעושים בבית, ולא צריך לאדם לשפך מים בין בני שערים. רבי יצחק אמר, אין לנו עסק במים צלולים, והוא שלא ישפך אותם בדרך קלון. מה הטעם? משום שיש לו רשות להזיק. ולא עוד, אלא שיחזיר ראשו פנגד הבית, ובכל מה שמסתפל - מתקלל.

יש לו שלש מאות וששים וחמשה שמשים פמנן ימות השנה, שהוא שולט עליהם, וכלם יוצאים עם האדם כשיוצא משער ביתו. אמר רבי אלעזר, כל זה רוצה הקדוש ברוך הוא לשמר את ישראל, והתקין שמו הקדוש למעלה, שהיא התורה, והתורה פלה היא שם קדוש אחד, ומי שמשתדל בתורה משתדל בשמו.

בא וראה, צריך אדם לרשם בפתח ביתו שם הקדוש, שהוא אמונת הכל. שהרי בכל מקום שהשם הקדוש נמצא, לא נמצאים שם מינים רעים, ולא יכולים לקטרג לאדם, שפכתוב (תהלים לא) לא תאנה אליך רעה וגו'.

פורסייא דמלפא קדישא, אית מדורין עלאין. ובההוא אתר דכורסייא, מזוזה אתקשר, לאשתזבא מפמה מארי דינין, (דף רס"ה ע"ב) דזמינין לאתערא בהו בבני נשא, בההוא עלמא. פגוונא דא עביד קדשא בריך הוא לישראל, ויהב להו פקודי אורייתא, בגין דישתדלון בה וישתזבון בהאי עלמא, מפמה מארי דינין, מפמה מקטרגי, דאזדמנון בהו בבני נשא בכל יומא.

רבי חייא אמר, האי מאן דבעי דיסתמר אורחוי, לא יעבר על מיא דאושדין קמי פתחא. בגין דתמן שרי חד שידא, והוא בין תרין דשין דפתחא, ואנפוי לקבליה דפתחא, ואסתכי כל מה דעבדין בביתא, ולא לבעי ליה לאיניש דישידי מיא בין תרי תרעי. רבי יצחק אמר, מיין צלילן לית לן בה. והוא דלא יושיט לון ארח קלנא. מאי טעמא. בגין דאית ליה רשו לנזקא. ולא עוד אלא דיהדר רישיה לקבלי ביתא, ובכל מה דאסתכל אתלטויא.

תלת מאה ושתין וחמש, פחושבן ימי שתא, אית ליה שמשין, דהוא שליט עליהו, וכלהו נפקין עם בר נש, פד נפיק מתרעא דביתיה. אמר רבי אלעזר, כל דא בעי קדשא בריך הוא לנטרא לון לישראל, ואתקין שמייה קדישא לעילא, דאיהו אורייתא, ואורייתא כלא חד שמא קדישא איהו, ומאן דאשתדל באורייתא, אשתדל בשמייה.

תא חזי, בעי בר נש בפפתחא דביתא לרשמא שמא קדישא, דאיהו מהימנותא דכלא. דהא בכל אתר דשמא קדישא אשתכח, זינין בישין לא משתפכי תמן, ולא יכלין לקטרגא ליה לבר נש, פמה דכתיב, (תהלים צא) לא תאונה אליך רעה וגו'.

(מזוזה נקראת) מקום שפתח הבית שורה, כדגמא שלמעלה, מקום שפתח הבית העליון שורה נקרא מזוזה, שהיא תקון הבית ופתח הבית. מאותה מזוזה בורחים בעלי שמירת החקים. בעלי הדינים לא נמצאים לפניה. וכנגד זה למטה, כשאדם מתקין מזוזה לבית והשם הקדוש הזה רשום באותיותיו, האדם הזה מתעטר בעטרות רבנו, ולא קרבים לפתח ביתו מינים רעים ולא נמצאים שם.

רבי אבא היה בא מלראות את רבי שמעון, פגע בו רבי יצחק, אמר לו, מאין באת בעל האור? איש שנדבק באש אוכלת כל יום, הרי האור שורה עמו. אמר לו, שנינו שחיוב על האדם לקבל פני שכינה בכל ראש חדש ושבתות, ומיהו? רבו. כל שפן מנורה העליונה הקדושה שכל בני העולם רוצים לקבל פניו. אמר רבי יצחק, אחר עמד ואקבל פני השכינה, ואטעם מאותם דברים עליונים שטעמת לפניו.

פתח רבי אבא ואמר, (שם סבג) שיר המעלות אליך נשאתי את עיני הישבי בשמים. שיר זה לא כתוב מי אמרו. אלא בכל מקום שהוא סתום, רוח הקדש אמרה על כנסת ישראל בגלות. הישבי בשמים?! הישב צריך לו לכתב! מה זה הישבי?

א"ר בארנו, מי שרוצה להתפלל תפלתו לפני המלך הקדוש, צריך לבקש מעמק הכל להוריק ברכות למטה, כמו שכתוב (שם קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'. ויוד זו היא יתרה, עמק הכל היא, ובזה צריך לבקש בקשתו, להוריק ברכות לאותו מקום שנקרא

אתר דפתחא דביתא שריא, כגוונא דלעילא, אתר דפתחא דביתא עלאה שריא, מזוזא אקרי. דהוא תקוונא דביתא, ופתחא דביתא. מההיא מזוזה ערקין מארי נימוסין, מארי דדינין קמיה לא משתכחין. וקבל דא לתתא, פד בר נש אתקין מזוזה לפתחא דביתא, והאי שמא קדישא רשים באתווי, האי בר נש אתעטר בעטרוי דמאריה, ולא קרבין לפתחא דביתיה זינין בישין, ולא משתכחי תמן.

רבי אבא הוה אתי מלמחמי לרבי שמעון, פגע ביה רבי יצחק, אמר ליה מאן אתי, מאריה דנהורא, גבר דאתדבק בנורא דאכלא כל יומא, הא נהורא עמיה שרי. אמר ליה, תנינן דחיובא עליה דבר נש, לקבלא אפי שכינתא, בכל ריש ירחי ושפתי. ומאן איהו. רביה. כל שפן בוצינא עלאה קדישא, דכל בני עלמא בעאן לקבלא אנפוי. אמר רבי יצחק, אהדרנא עמד, ואקבל אנפי שכינתא, ואטעם מאינון מלין עלאין, דאטעמת קמיה. פתח רבי אבא ואמר, (תהלים קכג) שיר המעלות אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים. שיר דא, לא כתיב מאן אמרו. אלא בכל אתר דאיהו סתים, רוח הקדש אמרו עלייהו דישראל בגלותא. היושבי בשמים, היושב מיבעי ליה, מאי היושבי.

א"ר אוקימנא, מאן דבעי לצלחה צלותיה קמי מלכא קדישא, בעי למבעי מעמיקתא דכלא, לארקא ברכאן לתתא, כמה דכתיב, (תהלים קל) שיר המעלות ממעמקים קראתיך יי'. והאי יו"ד יתיר, עמיקתא דכלא היא, ובהאי בעי למבעי בעותיה, לארקא ברכאן לההוא אתר דאקרי שמים, לאתזנא

שמים, להזין ממנו את הכל. ועל זה הישבי בשמים, בשמים ממש. שפשאותן ברכות שופעות ונמשכות מאותו מקום עמק הכל, ומתישבים במקום שנקרא שמים, אז ברכות נמצאות בעליונים ובתחתונים. כעניי עבדים אל יד אדוניהם, מה זה כעניי עבדים? אלו אותם שאר גדולי העמים שלא נזונים אלא משרי (ה) נוף האילן שישראל נדבקים בו. וכשישראל לוקחים ברכות מאותו מקום, כלם מתברכים מישראל.

כעניי שפחה אל יד גברתה - זוהי השפחה שבארנו, שהקדוש ברוך הוא הרג את הכח שלה במצרים, שהרי אין כח שלה אלא רק כששופע מתמצית של ארץ ישראל. וארץ ישראל נקראת גברתה, ועל זה כתוב (משלי ל) תחת שלוש רגזה ארץ. איזו ארץ? זו ארץ ישראל, כמו שנתבאר. תחת עבד פי ימלוך - אלה אותם עבדים שאמרנו, כשנתן השלטון לאחד מהם. וזהו שכתוב אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים. שפחה פי תירש גברתה (מי היא) - זוהי שפחה כמו שאמרנו.

בא וראה, מצד השפחה הזו יוצאים כמה שומרי חק בעלי דינים, מקטרגים כנגד ישראל כדי לקטרג עליהם, והקדוש ברוך הוא עושה לישראל שמירה כאב שרוצה לשמר את בנו מהכל. אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, כמה מקטרגים מזמנים כנגדכם, השתדלו בעבודתי, ואני אשמר אתכם מבחוז, ואתם תהיו זמינים בכתיהם בפנים וישנים במטותיכם, ואני אשמר אתכם מבחוז וסביב מטותיכם.

מניה פלא, ועל דא היושבי בשמים, בשמים ממש, דכד אינון ברכאן נגידו ואתמשכו מההוא אתר עומקא דכלא, ואתישבן באתר דאקרי שמים, כדין ברכאן משתפחי בעלאי ותתאי.

כעניי עבדים אל יד אדוניהם, מאי כעניי עבדים. אלין אינון שאר רבבי עמין, דלא אתזנו אלא משיורא (כ"א נופא) נופא דאילנא, דישראל מתדבקי ביה. וכד ישראל נטלין ברכאן מההוא אתר, פלהו מתברכן מישראל.

כעניי שפחה אל יד גברתה, דא היא שפחה דאוקימנא, דקטיל קדשא בריך הוא חילא דילה במצרים, דהא לית חילא דידה, אלא כד אתנגיד מתמצית דהאי ארץ ישראל. וארץ ישראל (דף רס"ו ע"א) גברתה אקרי. ועל האי כתיב, (משלי ל) תחת שלש רגזה ארץ. מאן ארץ. דא ארץ ישראל, כמה דאתמר. תחת עבד פי ימלוך, אלין אינון עבדים דקאמרן. כד אתיהיב שלטנותא לחד מניהו. ודא הוא דכתיב, אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים. שפחה כי תירש גברתה (כ"א מאי היא) דא היא שפחה דקאמרן.

תא חזי, מסטרא דהאי שפחה, נפקי כמה גרדיני טהירין, מקטרגין לקבלייהו דישראל, ולקטרגא לון. וקודשא בריך הוא עביד להו לישראל נטירו, כאפא דבעי לנטרא לבריה מן פלא. אמר קדשא בריך הוא לישראל, כמה מקטרגין זמינין לקבלייכו, אשתדלו בפולחני, ואנא אהא נטיר לכו לבר. ואתון תהווין זמינין בבתיכון מלגו, וניימי בערסיכון, ואנא אהא נטיר לכו לבר, וסוחרני ערסייכו.

ובא וראה, בשעה שאותם מינים רעים קרבים לפתחו של האדם, זוקפים ראש ומסתכלים בשם הקדוש שנראה בחוץ, שהוא שדי, שמתעטר בעטרותיו. שם זה שולט על כלם, ממנו הם פוחדים ובורחים, ולא קרבים לפתח האדם.

אמר לו רבי יצחק, אם כך, שיירשם האדם שם זה בפתח הבית ולא יותר. למה כל הפרשה? אמר לו, יפה הוא, שהרי שם זה לא מתעטר אלא באותן אותיות קלן, רשומות ברשם המלך, וכשנכתבת כל הפרשה, אז שם זה מתעטר בעטרותיו, ויוצא המלך עם כל חילותיו, כלם רשומים ברשם המלך, ואז פוחדים ממנו ובורחים מפניו.

בא וראה, והי"ה שם קדוש מלמטה למעלה, ועל זה שדי נרשם מבחוץ כנגד שם זה. והי"ה מבפנים, שדי"י מבחוץ. שיהיה האדם שמור מכל הצדדים, מבפנים ומבחוץ. אמר רבי אבא, כמה תולות קדושים זמינים באותה שעה שמניח אדם מזוזה בשער שלו, כלם מכריזים ואומרים: (תהלים קיח) זה השער ליי' וגו'.

אשרי חלקם של ישראל, אז נודעים ישראל שהם בני המלך הקדוש, שהרי כלם נרשמו ממנו. נרשמו בגופם ברשם קדוש, נרשמו בלבושם בעטופם של מצוה, נרשמו בראשיהם בכתי התפלן בשם רבונם, נרשמו בידיהם בראצות הקדשה, נרשמו בנעליהם בנעלי מצוה, נרשמו בחוץ בזריעה בקצירה, נרשמו בכתייהם במזונות הפתח. רשומים בכל שהם בני המלך העליון. אשרי חלקם.

ותא חזי, בשעתא דאינון זינגין בישינ קריבין לפתחא דבר נש זקפן רישא, ומסתפלן בשמא קדישא דאתחזי לבר, דאיהו שדי, דמתעטר בעטרוי, שמא דא שליט על פלהו, מגיה דחלין וערקין, ולא קריבין לפתחא דבר נש.

אמר ליה רבי יצחק, אי הכי, ירשום בר נש שמא דא בפתחא דביתא, ולא יתיר, אמאי כל פרשתא. אמר ליה שפיר הוא, דהא שמא דא לא אתעטר, אלא באינון אתוון פלהו, רשימין ברשימא דמלכא, וכד אכתב כל פרשתא, כדין שמא דא מתעטר בעטרוי ונפיק מלכא בכל חילוי, פלהו רשימין ברשימא דמלכא, כדין דחלין מגיה, וערקין מקמיה.

תא חזי, והיה שמא קדישא, מתתא לעילא. ועל דא, שדי אתרשים מלבר, לקבלי שמא דא. והי"ה מלגו, שדי"י מלבר. למהוי נטיר בר נש מכל סטרין מלגאו ומלבר. אמר רבי אבא, כמה חילין קדישין זמינין בההיא שעתא דאנח בר נש מזוזה לתרעיה, פלהו מכריזי ואמרי (תהלים קיח) זה השער ליי' וגו'.

זבאה חולקיהון דישראל, כדין אשתמודען ישראל דאינון בני מלכא קדישא, דהא כלהו אתרשימו מגיה. אתרשימו בגופייהו, ברשימא קדישא. אתרשימו בלבושייהו, בעטופייהו דמצוה. אתרשימו ברישייהו, בכתי דתפילי, בשמא דמאריהון. אתרשימו בידייהו, בראצועי דקדושא. אתרשימו במסאנייהו, במסאנא דמצוה. אתרשימו לבר, בזריעה בחצדא. אתרשימו בכתייהון, במזוזה דפתחא. בכלא רשימין דאינון בני מלכא עלאה, זבאה חולקיהון.

עַד דִּהְיוּ אֲזָלִי, אָמַר רַבִּי אֲבָא, מָאִי דְכַתִּיב, **אוֹתִי עֲזָבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים לַחֲצוּב לָהֶם בְּאֲרוֹת וְגו'.** אוֹתִי עֲזָבוּ, דָּא הוּא מָאֵן דְּמִשְׁקַר בָּאת רְשִׁימָא קַדִּישָׁא. וּבְמָה מִשְׁקַר בִּיה. דְּעֵיִל לִיה בְּרִשׁוּתָא אַחְרָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (מלאכי ב) וּבְעַל בַּת אֵל נָכַר, דְּאֶקְרִי (ירמיה ב) בְּאֲרוֹת נִשְׁפָּרִים. דְּהָא עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת אֶקְרוּ בּוֹרוֹת נִשְׁפָּרִים.

וְדִישְׁרָאֵל, אֶקְרִי בְּאֵר מְקוֹר מַיִם חַיִּים, דָּא רִשׁוּתָא קַדִּישָׁא, מְהִימְנוּתָא קַדִּישָׁא. וְאֶקְרִי בְּאֵר מְבוּעֵי דְמִיין צְלִילִין, נְפִקִין וְנִזְלִין מְנַה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שיר השירים ד) וְנִזְלִים מִן לְבָנוֹן. (משלי ה) וְנִזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֶרֶץ. וְכַתִּיב (שיר השירים ד) מְעַן גְּנִים בְּאֵר מַיִם חַיִּים. סְטָרָא אַחְרָא אֶקְרִי בְּאֲרוֹת נִשְׁפָּרִים. אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ הַמַּיִם. (ס"א מהו, אלא ההוא וכו').

תָּא חֲזִי, נִהְרָא דְנָגִיד וְנִפְיָק, אֲשֶׁקִי לְכָל גִּינְתָא, (ס"א ורבי לכל גינתא) וְרֵוִי לְכָל אֲתָר וְאֲתָר, כְּמָה דְאֻקְיָמְנָא, עַד דְּמִלִּי (נ"א דמ"י) לְהֵהוּא אֲתָר בְּגִנְתָא, דְּאֶקְרִי בְּאֵר מַיִם חַיִּים. וּמִתְמָן אֲתִזְנוּ עֲלָאִין וְתַתְּאִין, (נ"א עלמין תתאין) כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (בראשית ב) וּמִשָּׁם יִפְרֹד.

וְכָרְ אֵינוֹן סְטָרִין דְּסְטָר שְׁמַאֲלָא, לֹא מִשְׁתַּקְּיִין מֵהֵהוּא נְבִיעֵו דְמִיין נְבִיעֵין, בְּגִין דְּאֵינוֹן מְסֻטָּרָא דְשָׂאָר עַמִּין, וְאֶקְרוּ בּוֹרוֹת נִשְׁפָּרִים. וּמֵאֵן דְּמִשְׁקַר בְּשָׂמָא (נ"א בְּרִשְׁמָא) קַדִּישָׁא בְּהֵהוּא סְטָרָא, אֲתַדְּבַק בְּבְאֲרוֹת נִשְׁפָּרִים אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ הַמַּיִם, וְלֹא עֵיִלִי לְתַמָּן. וְהֵהוּא דְזָכִי לְנִטְרָא לִיה, זָכִי לְאֲתַשְׁקִיָּא מֵהֵהוּא נְבִיעֵו דְנַחְלָא (בְּעֵלְמָא דִּין) בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, וְזָכִי דְאַתְמִלִּי הֵהוּא בְּאֵר עֲלָאָה, לְנִגְדָא בְּרַכָּאן לְעֵילָא וְתַתָּא. זְכָאָה אִיהוּ בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי, עַל דָּא

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים אָמַר רַבִּי אֲבָא, מֵה זֶה שִׁכְתוּב (ירמיה ב) אֲתִי עֲזָבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים לַחֲצוּב לָהֶם בְּאֲרוֹת וְגו' ? אֲתִי עֲזָבוּ - זֶהוּ מִי שֶׁמִּשְׁקַר בְּאוֹת הַרְשָׁם הַקְדוֹשׁ. וּבְמָה מִשְׁקַר בּו? שֶׁמִּכְנִיסוּ בְּרִשׁוֹת אַחֲרָת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מלאכי ב) וּבְעַל בַּת אֵל נָכַר, שֶׁנִּקְרָאת בְּאֲרוֹת נִשְׁפָּרִים. שֶׁהָיוּ עַמִּים עוֹבְדֵי עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת נִקְרְאוּ בּוֹרוֹת נִשְׁפָּרִים. וְשֶׁל יִשְׂרָאֵל נִקְרָאת בְּאֵר מְקוֹר מַיִם חַיִּים, זֶה הַרְשׁוֹת הַקְדוֹשָׁה, הַאֲמוּנָה הַקְדוֹשָׁה, וְנִקְרָאת בְּאֵר נּוֹבַעַת, שָׁמַיִם צְלוּלִים יּוֹצְאִים וְנוֹזְלִים מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שיר ד) וְנוֹזְלִים מִן לְבָנוֹן. (משלי ה) וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֶרֶץ. וְכַתוּב (שיר ד) מְעַן גְּנִים בְּאֵר מַיִם חַיִּים. הַצַּד הָאֲחֵר נִקְרָא בְּאֲרוֹת נִשְׁפָּרִים אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ הַמַּיִם. (מהו? אלא ההוא וכו').

בְּאֵר וְרָאָה, נִהַר שֶׁשׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא מִשְׁקָה לְכָל הַגֵּן (וימרוה לכל הגן) וּמְרוּה לְכָל מְקוֹם וּמְקוֹם, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, עַד שֶׁמִּמְלֵא (שְׁמַגִּיעַ) אוֹתוֹ מְקוֹם בְּגֵן, שֶׁנִּקְרָא בְּאֵר מַיִם חַיִּים. וּמִשָּׁם נּוֹזְנִים עֲלִיוֹנִים וְתַתְּוֹנִים (עולמות תחתונים), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ב) וּמִשָּׁם יִפְרֹד. וְכָרְ אוֹתָם צְדִידִים שֶׁל צַד שְׁמַאֲלָא לֹא מִשְׁקִים מֵאוֹתָהּ נְבִיעַת הַמַּיִם הַנוֹבְעִים, מִשׁוּם שֶׁהֵם מְצַד שָׂאָר הָעַמִּים, וְנִקְרְאוּ בְּאֲרוֹת נִשְׁפָּרִים. וּמִי שֶׁמִּשְׁקַר בְּשֵׁם (בְּרִשָׁם) הַקְדוֹשׁ בְּאוֹתוֹ צַד, נִדְּבַק בְּבְאֲרוֹת נִשְׁפָּרִים אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ הַמַּיִם, וְלֹא נִכְנָסִים לָשֵׁם. וְאוֹתוֹ שְׁזוּכָה לְשִׁמְרָא אוֹתוֹ, זוּכָה לְהִיּוֹת מִשְׁקָה מֵאוֹתוֹ מְבוּעַ שֶׁל הַנַּחַל (בְּעוֹלָם הַהָא) בְּעוֹלָם הַבָּא, וְזוּכָה שֶׁתַּתְּמֵלֵא אוֹתָהּ בְּאֵר עֲלִיוֹנָה לְהַשְׁפִּיעַ בְּרִכוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. אֲשֶׁרְיוּ בְּעוֹלָם הַהָא וּבְעוֹלָם הַבָּא. עַל זֶה כַּתוּב, (ישעיה נח) וְהָיִיתָ כְּגֵן רוּה

וּכְמוֹצָא מִים אֲשֶׁר לֹא יִכְזְבוּ מִימָיו.

אזי למי שמשקרו ברשם הקדוש, שהרי משקרו בשם העליון, ולא עוד, אלא שגורם לבאר הזאת שלא תתברך, וקוראים עליו (דברים כב) כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. בתולת ישראל דוקא. ובארו רבי שמעון במקומו, מי ששם עלילות בדברים על אשתו הראשונה ומוציא עליה שם רע - כמו שהוציא למעלה, שפתיב כי הוציא שם רע על בתולת ישראל סתם.

והכך זה, כמו זה שאמר רבי חייא אמר רבי יוסי, בתולה ירשה שבע ברכות, שמתברכת בשבע, משום שבתולת ישראל ירשה שבע ברכות, ועל זה נקראת בת שבע.

ואשה אחרת, מי הברכות שלה? ברפת בעז ורות, כמו שנאמר (רות ד) ויאמרו כל העם אשר בשער והזקנים עדים יתן ה' את וגו'. שודאי בתולה מתברכת בשבע, ולא אשה אחרת בסוד זה. פיון שהגיעו לשדה אחד, ראו אילנות וישבו תחתיהם. אמר רבי אבא, הרי צחות של דברי תורה. נשב.

פתח ואמר, (ישעיה כו) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור והנדהים בארץ מצרים וגו'. והיה ביום ההוא, מה זה ביום ההוא? אלא אותו יום הידוע לקדוש-ברוך-הוא, כמו שנאמר (זכריה יד) והיה יום אחד הוא יודע לה'. עוד ביום ההוא, כמו שנאמר (יחזקאל לח) ביום בא גוג על אדמת ישראל.

יתקע בשופר גדול. מה לנו בו אם הוא גדול או קטן? אלא

כתיב, (ישעיה נח) והיית פגן רזה וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו.

ווי למאן דמשקר ברשימא קדישא, דהא משקר (דף רס"ו ע"ב) בשמא עלאה. ולא עוד, אלא דגרים להאי באר דלא אתברכא, וקריןן עליה (דברים כב) כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. בתולת ישראל דייקא. ואוקמיה רבי שמעון באתריה, מאן דשוי תסקופי מלין על אנתתיה קדמיתא, ואפיק עלה שום ביש, כמה דאפיק לעילא, דכתיב כי הוציא שם רע על בתולת ישראל סתם.

ואזלא הא, פי הא דאמר רבי חייא אמר רבי יוסי, בתולה ירתא שבע ברכות, דאתברכא בשבע, בגין דבתולת ישראל ירתא שבע ברכן, ועל דא אתקרי בת שבע.

ואנתתא אחרא, מאן ברכאן דילה. ברכתא דבעז ורות, כמה דאת אמר, (רות ד) ויאמרו כל העם אשר בשער והזקנים עדים יתן יי' את וגו', דודאי בתולה בשבעה אתברכא, ולא אתתא אחרא ברזא דא. פיון דמטו בחקל חד, חמו אילנין, יתבו תחותיהו. אמר רבי אבא, הא צחותא דמלי דאורייתא. נתיב.

פתח ואמר, (ישעיה כז) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור והנדהים בארץ מצרים וגו'. והיה ביום ההוא, מאן ביום ההוא. אלא ההוא יומא דאתידע לקודשא בריה הוא כמה דאת אמר (זכריה יד) והיה יום אחד הוא יודע לי'. תו, ביום ההוא, כמה דאת אמר (יחזקאל לח) ביום בא גוג על אדמת ישראל.

יתקע בשופר גדול. מה לן ביה, אי הוא רב או זעיר. אלא ההוא שופר עלאה,

אותו השופר העליון שבו יוצאים העבדים לחרות תמיד, וזהו היובל, שהיובל עליון וגדול הוא. וכשזה מתעורר, כל החרות של העולמות מתעוררים בו, וההוא נקרא שופר גדול.

ובאו האבדים בארץ אשור. האבדים צריף היה לו לכתב! או הנאבדים. מה זה האבדים? האבדים ממש, משום שהם בארץ אחרת, ומי ששרוי בארץ אחרת יונק מרשות אחרת, וכאלו לא שרוי באמונה, משום כף נקראים אבדים. הם אבדים בכל הצדדים, שכאשר ישאל שרויים בארץ הקדושה, הם צדיקים, צדיקים תמיד בכל, צדיקים למעלה ולמטה.

השרמה מההשמטות מחלק א' סימן ב"ב

ושחטו הפסח. אמר הקדוש ברנף הוא, מבצע שור לחדש קחו וראתם של מצרים ותפסו אותו, ויהיה אסור ותפוס שלשה ימים, וכלים הרביעי הוציאו אותו לדין ותתפנסו עליו להרגו, ויראו אותו המצרים איך אתם עושים בו דין, וזה קשה להם מפל המכות שעשה להם הקדוש ברנף הוא, אלו הדינים שעשו באלהיהם. ואחר כך דנים אותו באש, משום שכתוב (דברים ז) פסילי אלהיהם תשרפון באש. אמר הקדוש ברנף הוא, (שמות יב) אל תאכלו ממנו נא, שלא יאמרו בתאבון של פחד אכלו אותו, אלא תתקנו אותו צלי ולא מבשל. שאם היה מבשל, הוא מסתור ולא יראו אותו. אלא תקנו אותו צלוי באש, שריחו נודף. ועוד, ראשו עליו, שלא יאמרו שחיה או דבר אחר היא.

ועוד, עצם לא תשרפו בו, אלא שיראו עצמותיו משלכים בשוק ולא יהיו יכולים להציל אותו, ועל זה כתוב (במדבר לג) ובאלהיהם עשה ה' שפטים.

דביה נפקין עבדין לחירו תדיר, והאי איהו יובלא, דיובלא עלאה ורבבא הוא. וכד האי אתער, כל חירו דעלמין מתערין ביה, וההוא אקרי שופר גדול.

ובאו האבדים בארץ אשור. האבדים מיבעי ליה, או הנאבדים, מאי האבדים.

האבדים ממש, בגין דאינון בארעא אחרא, ומאן דשאר בארעא אחרא, יניק מרשותא אחרא וכאלו לא שריא במהימנותא, בגין כף אבדים אקרון. אבדים אינון בכל סטריין, דכד ישראל שריין בארעא קדישא, זכאין, זכאין תדיר בכלא, זכאין לעילא ותתא.

השלמה מההשמטות (מחלק א' סימן ב"ב)

ושחטו הפסח. אמר הקדוש ברנף הוא מבצע שור לחדש סבו דחלא דמצרים

ותפסו ליה ויהא אסור ותפיס תלתא יומין וביומא רביעאה אפיקו ליה לדינא ואתפנשו עליה לקטליה, ויחמו ליה מצראי היה אתון עבדין ביה דינא. ודא קשיא להו מפל מכתשין דעבד לון קדשא ברנף הוא, אינון דינין דעבדו בדחליהון. לבתר דינין ליה בנורא בגין דכתיב (דברים י) פסילי אלהיהם

תשרפון באש. אמר קדשא ברנף הוא (שמות י"ב)

אל תאכלו ממנו נא, דלא יימרון בתיאובתא דחלא אכלין ליה, אלא אתקינו ליה צלי ולא מבשל דאלו מבשל יהא טמיר ולא יחמו ליה, אלא תקינו ליה מוקדא בנורא דריחיה נודף. ותו רישיה עליה, דלא יימרון דחיה או דמלה אחרא היא. ותו עצם לא תשרפו בו, אלא דיחמו גרמוי רמאן בשוקא ולא יכלין לשזבא ליה ועל דא כתיב (במדבר ל"ג)

ובאלהיהם עשה יי שפטים.

ועוד, עצם לא תשרפו בו, אלא שיראו עצמותיו משלכים בשוק ולא יהיו יכולים להציל אותו, ועל זה כתוב (במדבר לג) ובאלהיהם עשה ה' שפטים.

אֹתוֹ רָאשׁוֹן שְׁנַמְצָא בְּבֵית
הַכְּנֶסֶת וּמֵאֲרִיךְ בְּבֵית הַכְּנֶסֶת,
אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ, שֶׁהוּא עוֹמֵד
בְּמִדְרַגָּה שֶׁל צְדִיק עִם הַשְּׂכִינָה,
וְזֶהוּ סוּד (מִשְׁלֵי ח) וּמִשְׁחָרִי
יִמְצְאָנִי. זֶה עוֹלָה בְּמִדְרַגָּה
רִאשׁוֹנָה. וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי שְׁנִינוּ,
בְּשִׁעָה שֶׁבָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְלֹא מוֹצֵא שָׁם
עֲשָׂרָה - מִיֵּד כּוֹעֵס. מִשְׁלַל לְמֶלֶךְ
שֶׁשֶׁלַח לְכָל מַלְכֵי (אֲנָשׁ) הַמְּדִינָה
שִׁימְצָאוּ עִמּוֹ בַּיּוֹם פְּלוֹנִי בְּמִקּוֹם
פְּלוֹנִי. עַד שֶׁהָיוּ מְכִינִים עֲצָמָם
אֵלּוּ בְּנֵי הָעִיר, הַקְּדוּשָׁה אֶחָד וְכָא
לְאוֹתוֹ מְקוֹם. בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף כָּא
הַמֶּלֶךְ וּמִצָּא לְאוֹתוֹ אֶדָם
שֶׁהַקְּדוּשָׁה שָׁם. אָמַר לוֹ, בְּנֵי עִיר
פְּלוֹנִית הֵיכֵן הֵיכֵן הֵם? אָמַר לוֹ,
אֲדוֹנִי, אֲנִי הַקְּדוּמְתֵי מֵהֵם וְהֵנָּה
הֵם בָּאִים אַחֲרַי לְצוּרֵי הַמֶּלֶךְ. אִז
טוֹב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיּוֹשֵׁב שָׁם עִמּוֹ
וּמִדְבָּר עִמּוֹ וְנִעְשָׂה אֱהוּב שֶׁל
הַמֶּלֶךְ. בֵּין כֶּף כָּא בָּאוּ כָּל הָעַם
וְהִתְפַּיְסוּ עִמָּהֶם.

אָבֵר אִם בְּנֵי הָעִיר לֹא בָּאִים
וְאֶחָד לֹא מְקַדְּשִׁים וּמִדְבָּר לְפָנָי
הַמֶּלֶךְ לְהִרְאוֹת בְּשִׁבְלִים, מִיֵּד
כּוֹעֵס הַמֶּלֶךְ. מַה כְּתוּב? (שְׁעִיָּה א)
מִדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ. וּמִי
שֶׁמִּדְבָּר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת - אוֹי לוֹ
שֶׁמְרָאָה פְּרוּד! אוֹי לוֹ שְׁגוֹרֵעַ
מִהֶאֱמוּנָה! אוֹי לוֹ שְׁאֵין לוֹ חֶלֶק
בְּאַלְהֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁמְרָאָה שְׁאֵין לוֹ
אֱלוֹהִים וְלֹא נִמְצָא שָׁם, וּמִנְהִיג
קְלוֹן בְּגִבּוֹרָה הַעֲלִיּוֹנָה. כָּל
הַצְּבָעִים טוֹבִים בְּחִלוּם חוּץ
מִתְכַּלֵּת, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כְּפֹא לְדוֹן
דִּינִים שֶׁל הַנְּשָׁמוֹת, וְהָרִי מִדְרַגָּה
אַחַת הִיא. אֵלֶּא בְּשִׁעָה
שֶׁעוֹמְדִים בְּדִינֵי נַפְשׁוֹת, אִז הוּא
צָבַע תְּכַלֵּת, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

וּבְשִׁעָה שְׁרוּאָה אֶדָם לְזֶה הַצְּבָע,
נִזְכָּר אֶדָם לְעִשׂוֹת מִצְוֹת אֲדוֹנוֹ,
כְּגוֹן הַנְּחַשׁ שֶׁהָיוּ רֹאִים אוֹתוֹ

הִהוּא קְדָמָא דְאַשְׁתַּפַּח בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא וְאַרְיָךְ
בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא זַפְאָה חוֹלְקִיה דְּאִיהוּ
קְנִימָא בְּדִרְגָּא דְצְדִיק בְּהִדִּי שְׂכִינְתָּא, וְדָא
אִיהוּ רְזָא (מִשְׁלֵי ח) וּמִשְׁחָרִי יִמְצְאָנִי, דָּא סְלִיק
בְּסְלִיקוֹ עֲלָאָה. וְאִי תִימָא הָא תְּנִינָן בְּשִׁעָתָא
דְּאִתִּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבֵי כְּנִישְׁתָּא וְלֹא
אַשְׁפַּח תַּמָּן עֲשָׂרָה מִיֵּד כּוֹעֵס. לְמַלְפָּא דְשֶׁלַח
לְכָל מַלְכֵי (ס"א אֲנָשׁ) מְדִינְתָּא דִישְׁתַּפְּחוֹן עִמִּיהָ
בַּיּוֹם פְּלַן בְּדוּךְ פְּלַן. עַד דְּהָווּ מְזַמְנֵי גְרַמִּייהוּ
אֵינּוּן בְּנֵי מִתָּא אַקְדִּים חַד וְאַתָּא לְהִהוּא אַתְר
בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף אַתָּא מַלְפָּא אַשְׁפַּח לְהִהוּא כֶּר
נָש דְאַקְדִּים תַּמָּן. אָמַר לִיה בְּנֵי מִתָּא פְּלוֹנִית
אַן אֵינּוּן. אָמַר לִיה, מְאָרִי, אַנָּא אַקְדִּימְנָא
מְנִייהוּ וְהָא אֵינּוּן אַתִּינָן אַבְתְּרָאִי לְפַקוּדָא
דְּמַלְפָּא. כְּדִין טַב בְּעֵינֵי מַלְפָּא וַיִּתִּיב תַּמָּן
בְּהִדִּיה וּמִשְׁתַּעֵי עִמִּיה וְאַתְעַבִּיד רְחִימָא
דְּמַלְפָּא. בֵּין כֶּף אַתּוּ כָּל עַמָּא וְאַתְפַּיְסוּ
עִמִּייהוּ.

אָבֵר אִי בְּנֵי מִתָּא לֹא אַתִּינָן וְחַד לֹא אַקְדִּים
וְאַשְׁתַּעֵי קָמִי מַלְפָּא לְאַחְזָאָה בְּגִינְהוּן.
מִיֵּד כּוֹעֵס מַלְפָּא. מַה כְּתִיב (שְׁעִיָּה ג) מִדּוּעַ בָּאתִי
וְאֵין אִישׁ. וּמִאֵן דְּאַשְׁתַּעֵי בְּבֵי כְּנִישְׁתָּא וּוִי
לִיה דְּאַחְזִי פְּרוּדָא. וּוִי לִיה דְּגִרַע מְהִימְנוּתָא,
וּוִי לִיה דְּלִית לִיה חוֹלְקָא בְּאַלְהָא דִישְׂרָאֵל
דְּאַחְזִי דְּלִית לִיה אֱלֹהָא. וְלֹא אַשְׁתַּכַּח תַּמָּן,
וְאַנְהִיג קְלָנָא בְּתַקִּיפָא עֲלָאָה. כָּל גּוֹוִנִין טְבִין
בְּחֶלְמָא כֶּר מִתְכַּלָּא בְּגִין דְּאִיהוּ כּוֹרְסִיָּא
לְמִידָן דִּינִין דְּנִשְׁמַתִּין וְהָא דְרְגָא חֲדָא אִיהוּ.
אַלָּא בְּשִׁעָתָא דְקִימִי בְּדִינֵי נַפְשָׁא כְּדִין אִיהוּ
גּוֹוִן תְּכַלָּא וְהָא אוּקִימְנָא.

וּבְשִׁעָתָא דְחָמִי כֶּר נָש לְהָאִי גּוֹוִן אֲדַכְּרָ כֶּר
נָש לְמַעַבְד פְּקוּדָא דְמְאָרִיה כְּגוֹוִנָא
דְנַחֲשׁ דְּהָווּ חֲמָאן לִיה וְהָווּ דְחַלִּי מְקָמִיה

דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּמְנַטְרִין גְּרַמְיֵיהוּ, וּבַהֲהוּא דְחִילוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְלִקָא עַלְיֵיהוּ מָיָא וְאַתְכִסְיִין. מָאן גְּרַם לוֹן, הֵהוּא נְחֵשׁ, הֵהוּא רְצוּעָה דְמִסְתַּפְלָאן בֵּיהּ אוּף הֵכִי תְכַלֵּת וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ מֵהֵהוּא דְחִילוֹ דִּילֵיהּ : (עד כאן מחה שממות).

דְּבַר אַחַר וּבָאוּ הָאוּבְדִים, מָאן אֵינּוּן. אֵלִין צְדִיק וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. דְּאֶקְרוּן אוּבְדִים. מְנַלְן. כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּכְתִיב, (ירמיה ט) עַל מַה אֲבֻדָה הָאָרֶץ, אֲבֻדָה אוּ נְאֻבְדַת לָא כְתִיב, אֶלָּא אֲבֻדָה הָאָרֶץ, דָּא כְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. צְדִיק, דְּכְתִיב, (ישעיה נז) הַצְדִיק אֲבָד, אֲבֻד אוּ נְאֻבְד לָא כְתִיב, אֶלָּא אֲבָד, וְהָא אוּקְמוּהָ.

וְאִי תִימָא, וּבָאוּ, מָאן אֶתְר אֶתְיִין אֵלִין אוּבְדִים. אֶלָּא, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא. צְדִיק, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ, דְּכְתִיב (תהלים קכו) בְּשׁוּב יְיָ אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן, בְּגִין דְּיִיתוּב לְאַתְרֵיהּ, וְיִיתִי לְאַתְחַבְרָא בְּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא, וּבָאוּ הָאוּבְדִים בְּאָרֶץ אַשׁוּר. וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לֵיָי בְּהַר הַקְּדֻשׁ בִּירוּשָׁלַם, מָאי קָא מִיָּירִי. אֶלָּא מְלָה דָּא דְהַנְדָּחִים בְּאָרֶץ מִצְרַיִם, כְּבִיכּוּל, יִשְׂרָאֵל לָא יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא, אֶלָּא בְשִׁכְיִנְתָּא, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ, וְאֵינּוּן נְדָחִים הִשְׁתַּחֲוּוּ לֵיָי.

הֲוֹ אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּתִיב, (תהלים קכא) יְיָ יִשְׁמַר צִאתְךָ וּבּוֹאֶךָ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. יִשְׁמַר צִאתְךָ תִּינַח. אֶלָּא וּבּוֹאֶךָ, מָאי קָא מִיָּירִי, דְּהָא מָאן דְּעָאֵל לְבֵיתֵיהּ לָא מְסַתְפִי. אֶלָּא הָאִי בַר נֶשׁ דְּשׁוּי רְשִׁימָא קְדִישָׁא לְבֵיתֵיהּ, כְּמַלְיָן דְּשִׁמָּא עַלְמָה, הָאִי אֶתְנַטְרִי מְכַלָּא. כַּד נְפִיק הֵהוּא דְמְדוּרֵיהּ לְתַרְעָא דְבֵיתֵיהּ, זְקִיף וְחָמִי רְשִׁימָא קְדִישָׁא, וְעֵינִין (ס"א גע'י) בְּכַתְחִיהּ. כַּד נְפִיק בַר נֶשׁ, הוּא אוּזִיף לֵיהּ, וְנַטְרִי לֵיהּ.

הַקְּדוּשׁ וּמַעֲיָן (גע'י) בְּכַתְחוֹ. כְּשִׁינְצָא הָאֲדָם, הוּא מְלֻהּ אוֹתוֹ

וְהָיוּ יִרְאִים מִפְּנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשׁוֹמְרִים עִצְמָם, וּבִאֲוֹתָהּ יִרְאֶה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֶיהָ עֲלֵיהֶם מִים וּמִתְכַּסִּים. מִי גְרַם לָהֶם? אוֹתוֹ הַנְּחֵשׁ, אוֹתָהּ רְצוּעָה שֶׁמְסַתְפֵּלִים בָּהּ. אֵף כֵּן הַתְּכַלֵּת - וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' . מֵאוֹתָהּ יִרְאֶה שְׁלוֹ :

דְּבַר אַחַר וּבָאוּ הָאוּבְדִים, מִי הֵם? אֵלוֹ הַצְדִיק וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרָאִים אוּבְדִים. מִנֵּין לָנוּ? כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁכַתוּב (ירמיה ט) עַל מַה אֲבֻדָה הָאָרֶץ. לָא כְתוּב אֲבֻדָה אוּ נְאֻבְדַת, אֶלָּא אֲבֻדָה הָאָרֶץ, זֶה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. הַצְדִיק, שְׁכַתוּב (ישעיה נז) הַצְדִיק אֲבָד. לָא כְתוּב אֲבֻד אוּ נְאֻבְד, אֶלָּא אֲבָד, וְהָרִי פְרִשׁוּהָ.

וְאִם תֹּאמַר, וּבָאוּ, מֵאֵיזָה מְקוֹם בָּאִים הָאוּבְדִים הַלָּלוּ? אֶלָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, מִן הַגְּלוּת. וְהַצְדִיק, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוּהָ, שְׁכַתוּב (תהלים קכו) בְּשׁוּב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן, כְּדִי שִׁיבּוּב לְמִקְוֵמוֹ וְיָבֹאוּ לְהַתְחַבֵּר עִם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְעַל כֵּן, וּבָאוּ הָאוּבְדִים בְּאָרֶץ אַשׁוּר, וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַה' בְּהַר הַקְּדֻשׁ בִּירוּשָׁלַם. מַה זֶה אוֹמֵר? אֶלָּא הַדְּבַר הַזֶּה שֶׁהַנְּדָחִים בְּאָרֶץ מִצְרַיִם, כְּבִיכּוּל לָא יִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת אֶלָּא עִם הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוּהָ, וְאוֹתָם נְדָחִים הִשְׁתַּחֲוּוּ לַה'.

עוֹד אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּתוּב (שם קכא) ה' יִשְׁמַר צִאתְךָ וּבּוֹאֶךָ מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. יִשְׁמַר צִאתְךָ בְּרוּר, אֶלָּא וּבּוֹאֶךָ מַה זֶה אוֹמֵר? שְׁהָרִי מִי שֶׁנִּכְנָס לְבֵיתוֹ אֵינוֹ פּוֹחֵד. אֶלָּא הָאֲדָם הַזֶּה שֶׁשָּׂם רֶשֶׁם קְדוּשׁ לְבֵיתוֹ בְּדָבָרִים שֶׁל הַשָּׁם הָעֲלִיּוֹן, זֶה נִשְׁמַר מֵהַכֵּל. וּכְשִׁינְצָא הֵהוּא שְׁמְדוּרוֹ לְשַׁעַר בֵּיתוֹ, זֹקֵף וְרוֹאֶה אֶת הַשָּׁם וְשׁוֹמֵר אוֹתוֹ. כְּשֶׁנִּכְנָס לְבֵיתוֹ הוּא

מכריו לפניו: הזהרו בדיוקן של המלך הקדוש! וכל זה משום אותו הרשם של השם הקדוש שגרשם בשער שלו.

ורא די לו לאדם שגשמר בביתו, אלא הקדוש ברוך הוא שומר אותו כשנכנס וכשיוצא, שכתוב ה' ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם. אשריהם ישאל בעולם הזה ובְעוֹלָם הַבָּא.

בא וראה, הרוח הרעה הזו ששרויה בין השערים, אוי לו לאדם שלא יודע להזהר ממנו ולא רושם על פתח ביתו את השם העליון הקדוש שיימצא עמו, שהרי יש לו שלש מאות ששים וחמשה שמשים רעים שמקטרגים, כל אחד משמש ביזמו, וכלם נמצאים עמו כל ימות השנה ומקטרגים עליו למעלה ולמטה, וכלם נמצאים עמו ביום ובלילה. ביום לקטרג לו, בלילה לצער אותו בחלומו. בשיוצא לקטרג עליו, כשנכנס, שמים ידיהם על כתפו ואומרים לו: אוי לו לפלוני שייצא מרשות אדונו! אוי לו לפלוני בעולם הזה ובְעוֹלָם הַבָּא! משום כף צריכים בני האמונה להיות רשומים בכל, להיות רשומים ברשם של רבונם, שיודעו מהם כל הצדדים המינים הרעים, שיהיו שמונים בעולם הזה ובְעוֹלָם הַבָּא. אשרי חלקם של ישראל, עליהם כתוב (ישעיה ס) ועמך פלם צדיקים לעולם יירשו ארץ וגו'.

ואהבת את ה' אלהיך. רבי יוסי פתח, (שם נב) ועתה מה לי פה נאם ה' פי לקח עמי חנם וגו'. בא וראה אהבת הקדוש ברוך הוא לישראל, אף על גב

פד עייל לבייתה, הוא אכריו קמיה, אזדהרו ביקרא דדיוקנא דמלכא קדישא. וכל דא, בגין ההוא רשימא דשמא קדישא, דאתרשים בתרעיה.

ורא די ליה לבר נש דאתנטר בביתה, אלא קדשא בריך הוא נטיר ליה פד עייל, וכד נפיק. דכתיב, יי' ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם. זפאין אינון ישראל בהאי עלמא, ובעלמא דאתי.

תא חזי, האי רוחא בישא דשארי (דף רס"ו ע"א) בין תרעי. ווי ליה לבר נש, דלא ידע לאזדהרא מניה, ולא רשים לפתחא דבייתה שמא עלאה קדישא, דישתכח עמיה. דהא אית ליה תלת מאה ושתין וחמש שמשין בישין מקטרגין, כל חד משמש יומיה, וכלהו משתפחי עמיה כל יומי שתא, ומקטרגי ביה לעילא ותתא. וכלהו משתפחי ביה ביממא ובליילא. ביממא, לקטרגא ליה. בליילא, לצערא ליה בחלמיה.

כד נפיק לקטרגא ליה, פד עאל, שוויין ידיהו עליה דכתפיה, ואמריין ליה, ווי ליה לפלגיא דנפק מרשותא דמאריה. ווי ליה לפלגיא בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. בגין כף בעאן בני מהימנותא, למהוי רשימין בכלא, למהוי רשימין ברשימא דמאריהון, לאזדעזעא מנייהו כל סטריין זינין בישין, למהוי נטירין בהאי עלמא, ובעלמא דאתי. זפאין חולקיהון דישראל, עלייהו כתיב (ישעיה

ס) ועמך פלם צדיקים לעולם יירשו ארץ וגו'. ואהבת את יי' אלהיך. (דברים ו) רבי יוסי פתח,

לקח עמי חנם וגו'. תא חזי, רחמימותא

דקודשא בריך הוא בישראל אף על גב דחובביהו גרמו לאסתלקא

שְׁחַטְאֵיהֶם גָּרְמוּ לְהִסְתַּלַּק
מִבְּיַנְיָהוּ, וְאֶתְבַּדְּרוּ בִּיְנֵי עַמְּמִיא, הוּא תְּבַע
עַלְבוּנָא דְלַהוּן.

וְהָא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל שְׂרָאן בְּאַרְעֵהוּן,
קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְשַׁתַּעֲשַׁע בְּגַנְתִּיהָ,
וְקָרִיב לְגַבְיֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְשָׁמַע קְלִיהוּן,
וְאֶשְׁתַּבַּח בְּהוּ.

בִּיּוֹן דְּגָרְמוּ חוּבְיֵיהוּ, וְאֶתְגַּלוּ יִשְׂרָאֵל מְאַרְעָא
קִדְשָׁא, קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא לֹא עָאֵל
בְּגַנְתִּיהָ, וְלֹא מְשַׁתַּעֲשַׁע בִּיהָ. וְלֹא עוֹד, אֶלְא
דְּאִיהוּ צְרוּחַ וְאָמַר, וְעַתָּה מַה לִּי פַּה נָאִם יִי,
וְכַתִּיב הָתָם (תהלים קלב) פַּה אֲשַׁב כִּי אֹיִתִיָּה. כִּי
לְקַח עִמִּי חֲנָם, כְּמֹו שְׁנָאֲמַר
(ישעיה נב) חֲנָם נִמְכַּרְתֶּם.

וּמְאֻתּוֹ יוֹם שְׁגָלוֹ יִשְׂרָאֵל
מְאַרְצֵם לֹא נִמְצְאָת שְׁמַחָה לְפָנֵי
הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, זְהוּ שְׁכַתּוּב
(ישעיה ו) אֶלְבִּישׁ שָׁמַיִם קִדְרוֹת
וְשַׁק אֲשִׁים כְּסוּתֶם. וְכֹל זֶה
מִשּׁוּם אֲהַבְתֶּם שְׁהַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אוֹהֵב אוֹתֶם, כְּמֹו שְׁנָאֲמַר
(מלאכי א) אֲהַבְתִּי אֶתְכֶם אָמַר ה'.
(ועל זה) וְאֶהְבֶּתְ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ.
וְאֶהְבֶּתְ, שְׁצִרְיָךְ אָדָם לְהִתְקַשֵּׁר
עִמּוֹ בְּאַהֲבָה עֲלִיּוֹנָה. שְׁכֹל
עֲבוּדָה שְׁאָדָם צְרִיף לְעַבֵּד אֶת
הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁיַעֲבֵד
בְּאַהֲבָה, שְׁאִין לָךְ עֲבוּדָה כְּמֹו
אֲהַבְתָּ הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. רַבִּי
אֲבָא אָמַר, הַדְּבָרִים הַלְלוּ הֵם
הַכֹּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה, מִשּׁוּם שְׁעִשְׂר
הָאֲמִירוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה כְּאִין נִכְלָלוּ,
וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

בֹּא וְרָאָה, אִין לָךְ דְּבַר בְּחִיבּוּת
לְפָנֵי הַקִּדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמִי
שְׁאוּהֵב אוֹתוֹ כְּרֹאֵי. וּמַה הוּא?
כְּפַתּוּב בְּכֹל לְבָבְךָ. בְּכֹל, מַה זֶה
אוֹמַר? הִיָּה צְרִיף לוֹ לְכַתֵּב
בְּלְבָבְךָ, בְּנַפְשְׁךָ, בְּמַאֲדְךָ. מַהוּ
בְּכֹל לְבָבְךָ? אֶלְא לְהַכְלִיל שְׁנֵי
לְבָבוֹת, אֶחָד טוֹב וְאֶחָד רַע. בְּכֹל

מִבְּיַנְיָהוּ, וְאֶתְבַּדְּרוּ בִּיְנֵי עַמְּמִיא, הוּא תְּבַע
עַלְבוּנָא דְלַהוּן.

וְהָא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל שְׂרָאן בְּאַרְעֵהוּן,
קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא מְשַׁתַּעֲשַׁע בְּגַנְתִּיהָ,
וְקָרִיב לְגַבְיֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְשָׁמַע קְלִיהוּן,
וְאֶשְׁתַּבַּח בְּהוּ.

בִּיּוֹן דְּגָרְמוּ חוּבְיֵיהוּ, וְאֶתְגַּלוּ יִשְׂרָאֵל מְאַרְעָא
קִדְשָׁא, קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא לֹא עָאֵל
בְּגַנְתִּיהָ, וְלֹא מְשַׁתַּעֲשַׁע בִּיהָ. וְלֹא עוֹד, אֶלְא
דְּאִיהוּ צְרוּחַ וְאָמַר, וְעַתָּה מַה לִּי פַּה נָאִם יִי,
וְכַתִּיב הָתָם (תהלים קלב) פַּה אֲשַׁב כִּי אֹיִתִיָּה. כִּי
לְקַח עִמִּי חֲנָם, כְּמֹו דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה נב) חֲנָם
נִמְכַּרְתֶּם.

וּמְאֻתּוֹ יוֹמָא דְאַתְגַּלִּיאֵוּ יִשְׂרָאֵל מְאַרְעֵהוּן,
לֹא אֶשְׁתַּכַּח חֲדוּתָא קַמִּיהָ קִדְשָׁא
בְּרִיף הוּא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה ו) אֶלְבִּישׁ
שָׁמַיִם קִדְרוֹת וְשַׁק אֲשִׁים כְּסוּתֶם. וְכֹל דָּא,
בְּגִין רַחֲמֵימוֹתָא דְלַהוּן, דְּרַחֲמִים לוֹן קִדְשָׁא
בְּרִיף הוּא, כְּמַה דְאַתְּ אָמַר, (מלאכי א) אֲהַבְתִּי
אֶתְכֶם אָמַר יִי'. (ועל דא) וְאֶהְבֶּתְ אֶת יִי' אֱלֹהֶיךָ.
וְאֶהְבֶּתְ: דְּבַעֲי בַר נֶשׁ לְאַתְקַשְׂרָא בִּיהָ
בְּרַחֲמֵימוֹתָא עֲלָאָה, דְּכֹל פּוֹלְחָנָא דְּבַעֲי בַר נֶשׁ
לְמַפְלַח לְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, דִּיפְלַח בְּרַחֲמֵימוֹ.
דְּלִית לָךְ פּוֹלְחָנָא, כְּמֹו רַחֲמֵימוֹתָא דִּיקוּדְשָׁא
בְּרִיף הוּא. רַבִּי אֲבָא אָמַר, הִנֵּי מְלִי כָלְלָא
דְּאוּרִייתָא אֵינּוּן, בְּגִין דְּעֵשֶׂר אֲמִירָן
דְּאוּרִייתָא, הֵכָא אֶתְפְּלִילוּ, וְהָא אוּקְמוּהָ
חֲבָרִיאַי.

תָּא חֲזִי, לִית לָךְ מְלָה בְּחֲבִיבּוּתָא קַמִּי קִדְשָׁא
בְּרִיף הוּא, כְּמַאן דְּרַחֲמִים לִיהָ כְּדַקָּא
יָאוּת. וּמַה הוּא. כְּמַה דְכַתִּיב, בְּכֹל לְבָבְךָ.
בְּכֹל, מַאי קָא מִיּוּרִי, בְּלְבָבְךָ מִיבַעֲי לִיהָ.
בְּנַפְשְׁךָ, בְּמַאֲדְךָ, מַהוּ בְּכֹל לְבָבְךָ. אֶלְא

נפשך, אחד טוב ואחד רע. בכל מאדך, זה לא בא לדרשה. אמר רבי אלעזר, ואפלו זה הוא לדרשה. מה הטעם? בין שנפל לו ממון מירשה, או מצד אחר, או בין שהוא הרויח אותו, ועל זה פתוב בכל מאדך.

אמר רבי אבא, חזרנו לפסוק של ואהבת. מי שאוהב את הקדוש ברוך הוא, מתעטר בחסד מכל הצדדים ועושה חסד עם הכל, ולא חס על גופו ועל ממונו. מנין לנו? מאברהם, כמו שנאמר, שהרי לא חס באהבת רבנו על לבו (שהוא יצור) ועל נפשו ועל ממונו.

ער לבו לא השגית, על רצונו, משום אהבת רבנו. על נפשו - שלא חס על בנו ועל אשתו בשביל אהבת רבנו. על ממונו - שהיה עומד בפרשת דרכים ומתקן מזונות לכל העולם. משום כך התעטר בעטרה של חסד, בפתוב (מיכה ז) חסד לאברהם. ומי שמתקשר באהבת רבנו זוכה לזה, ולא עוד, אלא שכל העולמות מתברכים בגללו. זהו שפתוב (תהלים קמה) וחסידך יברכוכה. אל תקרי יברכוכה, אלא יברכו כ"ה. (שפתוב בראשית יב) ונברכו בך כל משפחות האדמה.

יום אחד היה חלש רבי יוסי, נכנסו אליו רבי אבא ורבי יהודה ורבי יצחק, ראו אותו שהיה נופל על פניו וישן. ישבו. כשהתעורר, ראו שפניו מחזכות. אמר לו רבי אבא, דבר חדש ראית? אמר לו, ודאי, שעכשו עלתה נפשי, וראיתי את הכבוד של אותם שמסרו עצמם על קדשת רבונם, שהיו נכנסים בשלשה עשר נהרות אפרסמון

לאכללא תרין לבין, חד טב וחד ביש. בכל נפשך: חד טב, וחד ביש. בכל מאדך, דא לא אתיא לדרשא. אמר רבי אלעזר, ואפילו האי לדרשא הוא. מאי טעמא. בין הנפל ליה ממונא מירושתא, או מסטרא אחרא, או בין דאיהו רווח ליה, ועל דא כתיב בכל מאדך.

אמר רבי אבא, אהדרנא לקרא ואהבת. מאן דרחים לקודשא בריך הוא, אתעטר בחסד מכל סטרין, ועביד חסד בכלא, ולא חייס על גופיה ועל ממוניה. מנלן. מאברהם. כמה דאתמר, דהא לא חס ברחימותא דמאריה, על לביה, (דהוא יצריה) ועל נפשיה, ועל ממוניה.

ער לביה לא אשגח, על רעותא דיליה, בגין רחימותא דמאריה. על נפשיה, דלא חס על בריה, ועל אתתיה, בגין רחימותא דמאריה. על ממוניה, דהוה קאים בפרשת ארחין, ואתקין מזוני לכל עלמא. בגין כך, אתעטר בעטרא דחסד. כמה דכתיב, (מיכה ז) חסד לאברהם. ומאן דאתקשר ברחימותא דמאריה, זכה להאי. ולא עוד, אלא דעלמין פלהו מתברכן בגיניה. הדא הוא דכתיב, (תהלים קמה) וחסידך יברכוכה, אל תקרי יברכוכה, אלא יברכו כ"ה. (דכתיב, בראשית יב) ונברכו בך כל משפחות האדמה.

יומא חד, הוה חלש רבי יוסי, עאל (עאלו) לגביה רבי אבא ורבי יהודה ורבי יצחק, חמו ליה דהוה נפיל על אנפוי ונאים. יתבו. פד אתער, חמו ליה לאנפוי דחייבין. אמר ליה רבי אבא, מלה חדתא חמיתא. (ד' רס"ז ע"ב) אמר ליה ודאי, דהשתא סלקא נפשי, וחסית יקרא, מאינון דמסרו גרמייהו על קדשה דמאריהון, דהוו עאלין בתליסר נהרי דאפרסמונא דכיא. וקודשא

טהור והקדוש ברוך הוא משתעשע עמם, וראיתי מה שלא נתנו לי רשות לומר. ושאלתי אותם, אמרתי של מי הכבוד הזה? אמרו לי, של אותם שאהבו את רבונם באותו העולם. וממה שראיתי הוארו נפשי ולבי, ועל כן פני מחזכות. אמר לו רבי אבא, אשרי חלקך, אבל התורה מעידה עליהם, שכתוב (ישעיה טד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחפה לו. אמר לו רבי יהודה, הרי שאלו החכמים, זה שכתוב יעשה, היה צריך לו להיות תעשה!

אמר לו, הרי נתבאר, אבל סוד הדבר הינו שכתוב (תהלים כו) לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו. ופרשה, נעם ה', אותו שבא מהעתיק הקדוש שהקדוש ברוך הוא משתעשע בו, שהרי אותו נעם יוצא מהעתיק. ולבקר בהיכלו, בהיכל העליון על הכל. אף כאן, עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה - מי? אותו העתיק הנסתר של הכל, שהרי בו תלוי. אמר לו, ודאי כך הוא. אשרי חלקם של אותם שבאהבת רבונם נדבקים בהם, לאלה אין שעור לחלקם בעולם ההוא.

אמר רבי יצחק, פמה מדורים על מדורים יש לצדיקים בעולם ההוא, והמדור העליון של הכל - אותם שנקשרו בהם אהבת רבונם, שהרי מדורם נקשר להיכל שעולה על הכל. מה הטעם? משום שהקדוש ברוך הוא מתעטר בזה.

בא וראה, (הכל אהבה) ההיכל הזה נקרא אהבה, ובשביל האהבה הפל קים, ככתוב (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. והכל קים באהבה, שהרי השם הקדוש כך נמצא,

ברוך הוא משתעשע בהו. וחימנא מה דלא יתבו לי רשותא למימר. ושאלנא לון, אמינא, האי יקרא דמאן הוא. אמרו לי, מאינן דרחימו למאריהון ביהווא עלמא. וממה דחמית, נפשאי ולבאי אתנהיר, ועל דא אנפאי חייבין.

אמר ליה רבי אבא, זכאה חולקך, אבל אורייתא אסהיד בהו, דכתיב, (ישעיה טד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחפה לו. אמר ליה רבי יהודה, הא שאלו חבריאי, דא דכתיב יעשה, תעשה מיבעי ליה.

אמר ליה, הא אתמר. אבל רזא דמלה, היינו דכתיב, (תהלים כו) לחזות בנעם יי' ולבקר בהיכלו. ואוקמוה, נעם יי', ההוא דאתיא מעתיקא קדישא, דקודשא בריך הוא משתעשע ביה. דהא ההוא נעם מעתיקא נפקא. ולבקר בהיכלו, בהיכלא עילאה על כלא. אוף הכא, עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה. מאן ההוא עתיקא סתימא דכלא, דהא ביה תליא, אמר ליה, ודאי הכי הוא. זכאה חולקיהון דאינן דרחימותא דמאריהון מתדבקן בהו, לאלין לית שעורא לחולקיהון ביהווא עלמא.

אמר רבי יצחק, פמה מדורין על מדורין אית להו לצדיקייא ביהווא עלמא, ומדורא עלאה דכלא, אינן דרחימותא דמאריהון אתקשר בהו, דהא מדוריהון אתקשר בהיכלא דסליק על כלא. מאי טעמא, בגין דקודשא בריך הוא ביהאי אתעטר.

תא חזי, (ס"א כלא אהבה) היכלא דא, אהבה אתקרי, ובגין אהבה קיימא כלא. פמה דכתיב, (שיר השירים ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. וכלא ברחימותא קיימא, דהא

שְׁהָרִי פְּרִשׁוּהָ, י' לא נִפְרָד הַקּוֹץ
שְׁלֹמֶעֱלָה מִן י' לְעוֹלָמִים, שְׁהָרִי
בְּאַהֲבָה שׁוֹרָה עָלָיו, וְלֹא נִפְרָד
מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. ה' הָרִי פְּרִשׁוּהָ,
שׁוֹרָה לֹא נִפְרָדָת מִמֶּנּוּ, וְנִמְצְאוֹת
יַחַד בְּחִבּוּבוֹת, לֹא נִפְרָדוֹת זֶה
מִזֶּה. כְּמוֹ כֵּן ה', וְהָרִי נִתְבָּאֵר,
כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (בראשית ב) וְנִהָר יֵצֵא
מֵעֵדֶן, יוֹצֵא תָמִיד לְעוֹלָמִים,
נִדְבָקִים בְּחִבּוּבוֹת.

ו"ה כְּשֶׁנִּדְבָקוֹת זֶה בְּזֶה, נִדְבָקוֹת
יַחַד בְּחִבּוּבוֹת, חֶתֶן עִם פְּלֵה,
שְׁדַרְכָן תָּמִיד נִמְצְאוֹת בְּחִבּוּבוֹת.
י' עִם ה', ה' עִם ו', ו' עִם ה', וְזֶה
עִם זֶה נִקְשְׁרוֹת בְּחִבּוּבוֹת, וְהַפֶּל
נִקְרָא אֲהָבָה. וְעַל כֵּן מִי שְׂאוֹהֵב
אֶת הַמְּלָךְ, הָרִי הוּא נִקְשֵׁר
בְּאוֹתָהּ הָאֲהָבָה, וּמִשׁוּם כִּף
וְאֲהָבָת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ.

וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו'. רַבִּי
יִצְחָק פֶּתַח, (תהלים לה) כֹּל עֲצַמְתִּי
תֹאמְרֶנָּה ה' מִי כְמוֹךָ מִצִּיל עֲנִי
מִחֲזֶק מִמֶּנּוּ וְעֲנִי וְאֲבִיּוֹן מִגִּזְלוֹ.
פְּסוּק זֶה אָמַר אוֹתוֹ דָּוִד בְּרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ. כֹּל עֲצַמְתִּי תֹאמְרֶנָּה, וְכִי
מִי רָאָה עֲצַמּוֹת שְׂאוֹמְרוֹת
שִׁירָה? אֵלֶּא הַפְּסוּק הַזֶּה בְּזִמְנָן
שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד
לְהַחְיֹת אֶת הַמֵּתִים, וְעֲתִיד
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַתְקִין
הָעֲצַמּוֹת וּלְקָרֵב כֹּל אַחַת וְאַחַת
לְמִקְוָמָן, שְׁכֵתוֹב (יחזקאל לו)
וּתְקַרְבוּ עֲצַמּוֹת עִצָּם אֶל עֲצָמוֹ,
וְכִתּוּב (ישעיה נח) וְעֲצַמּוֹתֶיךָ יִחְלִיץ.
אֲזַ עֲתִידוֹת הֵן לוֹמַר שִׁירָה.

אִיזוֹ שִׁירָה אוֹמְרוֹת? ה' מִי כְמוֹךָ
(מקדימים), וְזֶה הַשִּׁירָה הַמְּעֻלָּה
מִמֶּה שְׂאֵמְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַיָּם,
שְׁהָרִי הֵם לֹא הִזְכִּירוּ אֶת הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ אֲלֵא אַחֲרֵי שְׁלֹשׁ מַלְיָם,
שְׁכֵתוֹב (שמות טו) מִי כְמוֹכָה בְּאֵלֶם
ה'. וְכֵן הֵם מְקַדְּמִים אֶת הַשֵּׁם

שְׁמָא קְדִישָׁא הָכִי אֲשַׁתְּכַח דְּהָא אוֹקְמוּהָ, י'
לֹא מִתְפָּרֵשׁ קוֹצָא דְלַעֲיִלָּא מִן י' לְעַלְמִין.
דְּהָא בְּרַחֲמֵימוֹתָא שְׂרִיא עָלֶיהָ, וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ
מִנֶּיהָ לְעַלְמִין. ה', הָא אוֹקְמוּהָ, דִּיּוֹד לֹא
מִתְפָּרֵשׁ מִנֶּיהָ, וְאֲשַׁתְּכַחוּ כַּחְדָּא בְּחִבּוּבוֹתָא,
לֹא אֲתִפְרִשְׁן דָּא מִן דָּא. כְּגוֹוֵנָא דָּא ה' וְהָא
אֲתִמַּר, כְּמָה דְכֵתִיב, (בראשית ב) וְנִהָר יוֹצֵא
מֵעֵדֶן, יוֹצֵא תָדִיר לְעַלְמִין, בְּחִבּוּבוֹתָא
אֲתִדְבָקֵן.

ו"ה כִּד אֲתִדְבָקֵן דָּא בְּדָא, אֲתִדְבָקֵן בְּחִבּוּבוֹתָא
כַּחְדָּא, חֶתֶן בְּכֵלָה, דְּאֲרַחֲמִיּהוּ תָדִיר
בְּחִבּוּבוֹתָא אֲשַׁתְּכַח. י' בְּה', ה' עִם ו', ו' עִם
ה'. וְדָא בְּדָא אֲתִקְשֵׁר בְּחִבּוּבוֹתָא. וְכֵלָּא
אֲהָבָה אֲקָרִי. וְעַל דָּא מָאן דְּרַחֲמִים לְמַלְפָּא,
הָא אֲתִקְשֵׁר בְּהֵוּא אֲהָבָה. וּבְגִין כִּף, וְאֲהָבָת
אֶת יי' אֱלֹהֶיךָ.

וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו'. רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח,
(תהלים לה) כֹּל עֲצַמּוֹתִי תֹאמְרֶנָּה יי' מִי
כְמוֹךָ מִצִּיל עֲנִי מִחֲזֶק מִמֶּנּוּ וְעֲנִי וְאֲבִיּוֹן
מִגִּזְלוֹ. הָאִי קָרָא דָּוִד אֲמַרְיָה בְּרוּחָא
דְּקוּדְשָׁא, כֹּל עֲצַמּוֹתִי תֹאמְרֶנָּה, וְכִי מָאן
חָמָא גְרַמִּי דְאָמְרוּ שִׁירָתָא. אֲלֵא הָאִי קָרָא,
בְּזִמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְמִין לְאַחֲרִיא
מִתְיָא, וְזְמִין קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְקַנָּא
גְרַמִּי, וּלְקָרֵב כֹּל חַד וְחַד לְאַתְרֵיּהוּ,
דְכֵתִיב, (יחזקאל לו) וּתְקַרְבוּ עֲצַמּוֹת עִצָּם אֶל
עֲצָמוֹ. וְכֵתִיב (ישעיה נח) וְעֲצַמּוֹתֶיךָ יִחְלִיץ. כְּדִין
זְמִינִין אֵינּוֹן לְמִימַר שִׁירָתָא.

מָאִי שִׁירָתָא אֲמַרִי. יי' מִי כְמוֹךָ (מקדמי) וְדָא
שִׁירָתָא מְעֻלָּיָא, מִמֶּה דְאָמְרוּ יִשְׂרָאֵל
עַל יָמָא, דְּהָא אֵינּוֹן לֹא אֲדַכְּרוּ שְׁמָא קְדִישָׁא,
אֲלֵא בְּתַר תְּלַת מַלְיָן, דְכֵתִיב, (שמות טו) מִי

כְמוֹכָה בְּאֵלִים יי'. וְהֵכָא אֵינּוֹן מְקַדְּמִי לְשְׁמָא קְדִישָׁא, דְכֵתִיב יי' מִי

הַקְדוּשׁ, שְׁכַתוּב ה' מִי כְמוֹד.
מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ - זֶה יִצָּר
טוֹב מִיִּצָּר הָרַע, מִשׁוּם שִׁיִּצָּר
הָרַע תִּקְרֶיף הוּא כְּמוֹ אֲבָן, כְּכַתוּב
(יחזקאל לו) וְהִסְרֹתִי אֶת לֵב הָאֲבָן,
וְיִצָּר הַטּוֹב הוּא בִּשְׂרָ, שְׁכַתוּב
וְנִתְתִּי לָכֶם לֵב בִּשְׂרָ.

בֹּא וּרְאֵה, יִצָּר הָרַע לָמָּה הוּא
דוֹמָה? בְּשֶׁעָה שֶׁהוּא בֹּא לְהַזְדוּג
עִם הָאָדָם הוּא כְּמוֹ בְּרוּל, עַד
שֶׁמִּכְנִיסִים אוֹתוֹ לְאֵשׁ. אַחַר
שִׁיתַחֲמֶם, הַכֹּל חוֹזֵר כְּאֵשׁ.

רַבִּי חֵיָא אָמַר, כְּשָׁבָא יִצָּר הָרַע
לְהַזְדוּג עִם הָאָדָם, דוֹמָה לְאִישׁ
שֶׁקָּרַב לְפִתַח וְרוּאָה שְׂאִין מִי
שְׂמוּחָה בְּיָדוֹ, נִכְנָס לְבֵית וְנַעֲשֶׂה
לוֹ אוֹרַח. רוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה
בְּיָדוֹ, וְלֵךְ לוֹ לְדַרְכּוֹ. פִּינּוּן
שֶׁנִּכְנָס לְבֵית וְאִין מִי שִׁימְחָה
בְּיָדוֹ, מִתְמַנֶּה עָלָיו וְנַעֲשֶׂה בַעַל
הַבַּיִת, עַד שֶׁנִּמְצָא שְׁפָל הַבַּיִת
עוֹמֵד לְרִשְׁוֹתוֹ.

מִמִּי לְמַדְנּוּ? מִפְּרִשְׁת דְּוֹד
לְמַדְנּוּ. מַה כְּתוּב? (שמואל ב יב)
וַיִּבֶא הַלֵּךְ לְאִישׁ הָעֶשְׂרִי. הַלֵּךְ
שֶׁקָּרַב לְפִתַח וְלֹא רוּאָה לְהַתְעַכֵּב
שָׁם, אֲלֵא לְלַכֵּת לְדַרְכּוֹ. כִּף הוּא
יִצָּר הָרַע, כְּמוֹ שֶׁקָּרַב לְבֵית
מִתְקַרֵּב לְאָדָם. מִתְעוֹרֵר עָלָיו
בְּחֶטָא קָטָן, זֶהוּ אוֹרַח עֲרָאִי.
רוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה בְּיָדוֹ, מַה
כְּתוּב? לַעֲשׂוֹת לְאוֹרַח הַבָּא לוֹ
[אֵלָיו], נַעֲשֶׂה לוֹ אוֹרַח אֲכִסְנָאִי
בְּבֵיתוֹ, מִתְעוֹרֵר עָלָיו בְּחֶטָא
יֹתֵר, יוֹם אֶחָד אוֹ יוֹמִים, כְּאוֹרַח
הַזֶּה שֶׁמְשַׁהִים אוֹתוֹ בְּבֵית יוֹם
אֶחָד אוֹ יוֹמִים, (בגלל שְׁהוּא אוֹרַח)
פִּינּוּן שְׂרוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה
בְּיָדוֹ, מַה כְּתוּב? (שם) וַיַּעֲשֵׂה[ה]
לְאִישׁ הַבָּא אֵלָיו, נַעֲשֶׂה בַעַל
הַבַּיִת, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (בראשית מב)
הָאִישׁ אֲדוֹנֵי הָאָרֶץ. (רות א) אִישׁ
נַעֲמִי. כִּף הוּא יִצָּר הָרַע, נַעֲשֶׂה
כְּגַד הָאָדָם אִישׁ, בַּעַל הַבַּיִת,

כְּמוֹד. מִצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ, דָּא יִצָּר טוֹב,
מִיִּצָּר רַע. בְּגִין דִּיִּצָּר הָרַע תִּקְרֶיף הוּא כְּאֲבָנָא.
כְּמָה דְכְּתִיב, (יחזקאל לו) וְהִסְרֹתִי אֶת לֵב הָאֲבָן.
וְיִצָּר טוֹב הוּא בִּשְׂרָ, דְכְּתִיב, (שם) וְנִתְתִּי לָכֶם
לֵב בִּשְׂרָ.

תָּא חֲזִי, יִצָּר הָרַע לָמָּה הוּא דוֹמָה. בְּשֶׁעָתָא
דְּאִתִּי לְאַזְדוּגָא בְּבֵר נָשׁ, הוּא כְּפִרְזָלָא,
עַד דְּעָאֲלִין לִיה בְּנוֹרָא. בְּתֵר דִּיתַחֲמֶם אֶתְהַדֵּר
כְּלָא כְּנוֹרָא.

רַבִּי חֵיָא אָמַר, יִצָּר הָרַע כְּדֵי אֶתִּי לְאַזְדוּגָא
בֵּיה לְבֵר נָשׁ, דְּמִי לְבֵר נָשׁ דְּקָרִיב
לְפִתַחָא, וְחָמִי דְלָא אִית מָאן דְּמַחֵי בִידֵיה.
עָאֵל לְבֵיתָא, וְאֶתְעַבִּיד לִיה אֲרַח. חָמָא דְלָא
אִית מָאן דְּמַחֵי בִידֵיה, וְיִיזִיל לִיה לְאַרְחִיה.
פִּינּוּן דְּעִיל לְבֵיתָא, וְלָא אִית דִּימַחֵי בִידֵיה,
אֶתְמַנָּא עָלֵיה וְאֶתְעַבִּיד מְאָרִיָּה דְּבֵיתָא (דף רס"ח

ו"א) עַד דִּישְׁתַּכַּח דְּכָל בֵּיתָא קָאִים בְּרִשְׁוֹתֵיה.
מָאן אוֹלִיפְנָא. מִפְּרִשְׁתָּא דְּדוֹד אוֹלִיפְנָא. מַה
כְּתִיב, (שמואל ב יב) וַיִּבֶא הַלֵּךְ לְאִישׁ הָעֶשְׂרִי,
הַלֵּךְ דְּקָרִיב לְפִתַחָא, וְלָא בְּעִי לְאַתְעַכְּבָא
תַּמָּן, אֲלֵא לְמַהֵךְ לְאַרְחִיה. כִּף הוּא יִצָּר הָרַע,
כְּמָה דְּמִקְרַב לְבֵיתָא, מִתְקַרֵּב גַּבֵּי דְבֵר נָשׁ,
אֶתְעַר עָלֵיה בְּחוּבָא זְעִיר, דָּא הוּא אוֹרַח
עֲרָאִי. חָמִי דְלִית דְּמַחֵי בִידֵיה, מַה כְּתִיב,
לַעֲשׂוֹת לְאוֹרַח הַבָּא אֵלָיו, אֶתְעַבִּיד לִיה
אוֹרַח אֲכִסְנָאִי בְּבֵיתָא, אֶתְעַר עָלֵיה בְּחוּבֵי
יִתֵר, יוֹמָא חַד, אוֹ תְרִין יוֹמִין, כְּהָאִי אוֹרַח
דְּשָׂרָאן לִיה בְּבֵיתָא, יוֹמָא חָדָא, אוֹ שְׁתֵּי
יוֹמִין, (בְּגִין דְּאִיהוּ אוֹרַח) פִּינּוּן דְּחָמִי דְלִית מָאן דְּמַחֵי
בִידֵיה, מַה כְּתִיב, (שם) וַיַּעֲשׂ לְאִישׁ הַבָּא אֵלָיו,
אֶתְעַבִּיד מְאָרִי דְּבֵיתָא, כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר (בראשית
מב) הָאִישׁ אֲדוֹנֵי הָאָרֶץ. (רות א) אִישׁ נַעֲמִי. כִּף
הוּא יִצָּר הָרַע, אֶתְעַבִּיד לְקַבְלֵיה דְּבֵר נָשׁ,

והנה נקשר האדם לעבודתו, והוא עושה בו פרצונו.

ועל כן צריך אדם לשים דברי תורה עליו תמיד, כדי שיהיה אותו יצר הרע שבויר בהם, שאין ליצר הרע מקטרג פרט לדברי תורה, ועל כן כתוב והיו הדברים האלה וגו', על לבבך - על שני יצריך, שיצר הטוב מתעטר בהם, ויצר הרע נכנע בהם. אמר רבי יהודה, מה יצר הטוב צריך דברי תורה? אמר לו, יצר הטוב מתעטר בהם. ויצר הרע, פיון שרואה שאדם לא שב ולא רוצה להשתדל בתורה, אז הוא עולה למעלה ומלמד עליו חובה, זהו שכתוב (משלי א) וכסילים מרים קלון.

בשבא רבי שמעון, אמר, הרי ודאי פרשת קריאת שמע רמוזה בו עשר אמירות כמו שבארונה, וכך הוא ודאי. והיו הדברים האלה, הם הפלל של עשר האמירות, ומשום כך יש כאן עשר מצוות, כנגד עשר מצוות של התורה. ומי הן? ושננתם לבניך. ודברת בם. בשבתך בביתך. ובלכתך בדרך. ובשכבך. ובקומך. וקשרתם לאות על ירך. והיו לטטפת בין עיניך. וכתבתם על מזוזת ביתך. ובשעריך. הרי עשר כנגד עשר אמירות. ועל כן הפרשיות הללו הן כלל גדול בתורה. אשרי חלקו של מי שמשלים אותו בכל יום פעמים, שהרי התקדש בפיו השם הקדוש כראוי.

רבי אחא הנה עומד עם רבי אלעזר לילה אחד אחרי חצות הלילה, והיו עוסקים בתורה. פתח רבי אלעזר (רבי אחא) ואמר, (דברים ל) כי הוא חייך ואורך ימך וגו'.

איש, בעל הבית, הא אתקשר בר נש בפולחניה, והוא עבד ביה רעותיה.

ועל דא בעי בר נש לשואה מלין דאורייתא עליה תדיר, בגין דיהא ההוא יצר הרע תביר בהו, דלית ליה מקטרגא ליצר הרע, בר מלי דאורייתא. ועל דא פתיב, והיו הדברים האלה וגו', על לבבך, על תרי יצריך, יצר הטוב אתעטר בהו, ויצר הרע אתפנע בהו. אמר רבי יהודה, יצר הטוב, מה בעי מלי דאורייתא. אמר ליה, יצר הטוב אתעטר בהו. ויצר הרע, פיון דחמי בר נש לא תב, ולא בעי לאשתדלא באורייתא, פדין הוא סליק לעילא, ואוליף עליה חובה, הדא הוא דכתיב, (משלי א) וכסילים מרים קלון.

בר אהא רבי שמעון, אמר, הא ודאי פרשתא דקריאת שמע רמיזא ביה עשר אמירן פמה דאוקמוה, והכי הוא ודאי. והיו הדברים האלה, פללא דעשר אמירן אינון. ובגין כך עשר פקודין אית הכא, לקבל עשר פקודין דאורייתא. ומאן אינון. ושננתם לבניך. ודברת בם. בשבתך בביתך. ובלכתך בדרך. ובשכבך. ובקומך. וקשרתם לאות על ירך. והיו לטוטפות בין עיניך. וכתבתם על מזוזת ביתך. ובשעריך. הא עשר, לקבל עשר אמירן. ועל דא פרשיין אלין כלל רב אינון באורייתא, זפאה חולקיה, מאן דאשלים ליה בכל יומא תרי זימני, דהא אתקדש בפומיה שמא קדישא כדקא יאות.

רבי אחא, הנה קאים עמיה דרבי אלעזר ליליא חד פתר פלגות ליליא, והווי משתדלי באורייתא. פתח רבי אלעזר, (נ"א רבי אחא) ואמר, (דברים לב) פי הוא חייך ואורך ימך וגו'.

בא וּרְאָה, על כל התנאים (המצוות) שְׁגֹזֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשֶׁנִּכְנְסוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, גִּזְרַת הַתּוֹרָה הִיְתָה. מִה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהַשְּׂכִינָה לֹא מְתִישְׁבָת בְּאֶרֶץ אֱלֹא בַתּוֹרָה, וְלֹא מְתִישְׁבָת לְמַעַל אֱלֹא בַתּוֹרָה.

שְׂבָךְ אָמַר (רבי שמעון) אבא, תורה שבכתב לא נודעת, אלא שבכל פה לא בשביל תורה שבכתב. השכינה לא מתישבת למעלה ולמטה, אלא עם התורה שלמטה. שכל זמן שהתורה נמצאת עמו, יכול לעמד בעולם. (תורה שבכתב לא נודעת אלא משום תורה שבכל פה, ותורה שבכל פה לא נודעת אלא מתורה שבכתב, ודאי כלל הצריך לפרט, ופרט הצריך לכלל. השכינה לא מתישבת למעלה אלא בתורה שלמטה. שכל זמן שהתורה נמצאת, יכולה להתקיים בעולם) זהו שכתוב פי הוא חייך וארץ ימך לשבת על האדמה. על האדמה סתם. ואם לא שפסיק דברי תורה, לא יכול לעמד, שכתוב (ירמיה ט) על מה אבדה הארץ. וכתוב, ויאמר ה' על עזבם את תורת.

בעודם יושבים, הנמך רבי שמעון את ראשו ואמר, ודאי כף הוא, וזהו הסוד שמוצאנו בספרו של רב המנונא סבא, ובאר הפסוק הזה בסוד של כנסת ישראל, שכתוב (שמות כא) שארה פסותה וענתה לא יגרע. ואם מונעים ממנה, מה פתוב? ויצאה חנם אין כסף, כמו שנאמר (ישעיה ו) אי זה ספר פריתות אמכם אשר שלחתיה. וכתוב (שם נב) חנם נמפרתם ולא בכסף תגאלו. ומי שמונע ממנה תורה, כמי שלוקח בעל (שאר) של אשה ומונע אותו ממנה. זו נשאר פאלמנה, ולא אלמנה. זהו שכתוב (איכה א) היתה כאלמנה, ולא אלמנה.

תא חזי, על כל תנאים (נ"א פקודין) דגזר קדשא ברין הוא פד עאלו לארעא דישראל, גזרה דאורייתא הוה. מאי טעמא, בגין דשכינתא לא מתיישבא בארעא, אלא באורייתא. ולא מתיישבא לעילא, אלא באורייתא.

דְּהָבִי אָמַר (רבי שמעון) אבא, תורה שבכל פה לא אשתמודע, אלא בגין תורה שבכתב. שכינתא לא מתיישבא לעילא ותתא אלא עם תורה דלתתא. דכל זמנא דאורייתא אשתכח עמיה, יכלא למיקם בעלמא. (נ"א תורה שבכתב לא אשתמודעא אלא בגין תורה שבכל פה, ותורה שבכל פה לא אשתמודעא אלא מתורה שבכתב, ודאי כלל הצריך לפרט, ופרט הצריך לכלל. שכינתא לא מתיישבא לעילא אלא באורייתא דלתתא. דכל זמנא דאורייתא אשתכחת יכלא למיקם בעלמא) הדיא הוא דכתיב, פי הוא חייך וארץ ימך לשבת על האדמה. על האדמה סתם. ואי לאו דאפסיק מלי דאורייתא לא יכלא למיקם. דכתיב, (ירמיה ט) על מה אבדה הארץ. וכתוב, ויאמר יי' על עזבם את תורת.

עד דהוו יתבי, מאיך רבי שמעון רישיה. אמר, ודאי הכי הוא ודא הוא רזא דאשפחנא בספרא דרב המנונא סבא, ואוקים קרא דא, ברזא דכנסת ישראל, דכתיב, (שמות כא) שארה פסותה וענתה לא יגרע. ואי אתמנעו מנה, מה כתיב, ויצאה חנם אין כסף. כמה דאת אמר, (ישעיה ו) אי זה ספר פריתות אמכם אשר שלחתיה. וכתוב, (ישעיה נב) חנם נמפרתם ולא בכסף תגאלו. ומאן דמנע אורייתא מנה, כמאן דנסב מארי (ס"א שארה) דאתתא, ומנע ליה מנה, דא אשתארת פארמלתא, ולא ארמלתא. הדיא הוא דכתיב, (איכה א) היתה כאלמנה, ולא אלמנה.

יָתְבוּ וְאֶתְעַסְקוּ בְּאוֹרֵייתָא, עַד דְּנְהִיר יוֹמָא.
 בְּתַר דְּנְהִיר יוֹמָא, קָמוּ וְאָזְלוּ. עַד דְּהוּוּ
 אָזְלוּ, חָמוּ חַד גְּבַר דְּהוּוּ אָזִיל בְּאַרְחָא,
 וְרִישֵׁיהּ עָטִיף, קָרִיבוּ גַבִּיהּ, וְהוּוּ רַחֲשׁ (דף
 רס"ח ע"ב) בְּשִׁפּוֹתֵיהּ, וְלֹא אָתִיב לֹוֹן מְדִי. אָמַר
 רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדָאִי הָאִי אִמְלַף בְּמֵאֲרִיָּה. יְתִיב
 רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַחָא וְצִלוּ צְלוֹתָא, וְהָהוּא
 גְּבַר קָאִים בְּקִיּוּמֵיהּ בְּאַתְרַּא אַחְרָא. בְּתַר
 דְּסֵיִימוּ צְלוֹתָא, אָזְלוּ בְּאַרְחָא, וְהָהוּא גְּבַרָא
 אֲשֶׁתְּמִיט מְנִיִּיהּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאִי
 גְּבַרָא, אוּ טַפְשָׁא הוּא, אוּ אַרְחוּי לֹא
 מְתִישְׂרֹן. אָמַר, נִתְעַסַּק בְּאוֹרֵייתָא, דְּהָא
 שְׁעֵתָא הִיא.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (משלי א)
 כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחִלוּ וְכִסְיִלִּים
 מְרִים קִלּוֹן. כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחִלוּ,
 אֲשֶׁרִי אוֹתָם שְׁמַתְעַסְקִים בְּתוֹרָה.
 וְטַרְם שְׁפַתַּח בְּדָבָר, קָרַב אֲלֵיהֶם
 אוֹתוֹ אָדָם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֵין
 לָנוּ לְהַפְסִיק בְּדַבְרֵי תוֹרָה, שְׁפַל
 מִי שְׁמַשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה, זוֹכֵה
 לְרֶשֶׁת יְרֻשָׁה שֶׁל הַנְּחִלָּה
 שְׁלַמְעֵלָה, בְּכַבוֹד שֶׁל הַמֶּלֶךְ
 הַעֲלִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, וְזוֹכֵה לְרֶשֶׁת
 יְרֻשָׁה שֶׁל נַחֲלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּמִי
 הִיא? אוֹתוֹ שְׁנַקְרָא כְּבוֹד ה',
 שְׁלֹא פּוֹסֵק מֵהֶם לְעוֹלָם. זְהוּ
 שְׁפַתּוֹב כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחִלוּ,
 הֵהוּא שְׁנַקְרָא כְּבוֹד ה'.

וְכִסְיִלִּים מְרִים קִלּוֹן, מַה הוּא?
 בֹּא וְרֵא, כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדַרְךָ
 יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וּמַשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה, הָרִי אוֹתוֹ כְּבוֹד
 ה' הוּא יוֹרֵשׁ לְעַצְמוֹ, וְכִמְה
 אֲפִיטְרוּפְסִים וְסַנְגוּרִים נִמְצְאִים
 לְמַעַלָּה עַל הָאָדָם, וְכֵלָם
 מְלַמְּדִים עֲלָיו זְכוּת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
 הַקְּדוֹשׁ. וְאִם אֵין הָאָדָם מַשְׁתַּדֵּל
 בְּתוֹרָה וְלֹא הוֹלֵךְ בְּדַרְךָ רַבּוֹנוּ,
 הוּא נַעֲשֶׂה עֲלָיו קְטָגוֹר. וְאוֹתוֹ

כְּבוֹד חֲכָמִים
 יִנְחִלוּ וְכִסְיִלִּים מְרִים קִלּוֹן. כְּבוֹד
 חֲכָמִים יִנְחִלוּ, וְכָאִין אֵינּוֹן דְּמַתְעַסְקִי
 בְּאוֹרֵייתָא. עַד לֹא פְתַח מְלָה, קָרִיב הוּוּא בַר
 נָשׁ גַּבִּיִּיהּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, לִית לָן לְמַפְסַק
 מְלִי דְאוֹרֵייתָא, דְּכָל מָאן דְּאֲשְׁתַּדֵּל
 בְּאוֹרֵייתָא, זְכִי לְמִירַת יְרוּתָא דְאַחְסָנָא
 דְלַעִילָא, בִּיקְרָא דְמַלְפָּא עַלְאַה קְדִישָׁא, וְזְכִי
 לְמִירַת יְרוּתָא דְאַחְסָנָא בְּהָאִי עַלְמָא, וּמֵאִי
 אִיהוּ. הֵהוּא דְאַקְרִי כְבוֹד יי', דְלֹא פְסַק
 מְנִיִּיהּ לְעַלְמָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, כְּבוֹד
 חֲכָמִים יִנְחִלוּ, הֵהוּא דְאַקְרִי כְבוֹד יי'.

וְכִסְיִלִּים מְרִים קִלּוֹן, מָאִי הוּא. תָּא חֲזִי, כִּד
 בַּר נָשׁ אָזִיל בְּאַרְחַּא מִיִּשְׂרָאֵל קְדִישָׁא
 בְּרִיף הוּא, וְאֲשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא, הָא הוּוּא
 כְּבוֹד יי' יְרִית לְגַרְמִיָּה, וְכִמְה אֲפִטְרוּפְסִין
 סַנְיַגוּרִין אֲשֶׁתְּפַחוּ לְעִילָא עֲלֵיהּ דְּבַר נָשׁ,
 וְכִלְהוּ אוֹלְפִין עֲלֵיהּ זְכוּ, קָמִי מַלְפָּא קְדִישָׁא,
 וְאִי בַר נָשׁ לֹא אֲשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא אָזִיל
 בְּאַרְחָא דְמֵאֲרִיָּה, הוּא עֲבִיד קְטִיגוֹרָא עֲלֵיהּ.

קטגור משוטט באויר (הולך לו), ולא עולה למעלה, אולי ישוב האדם מחטאו. פיון שרואה שאין האדם שב ולא רוצה להשתדל בתורה, אז הוא עולה למעלה ומלמד עליו חובה. זהו שפתוב וכסילים מרים קלון, ועולה למעלה ועושה קטרוג.

פתח ואמר, (זכריה יד) ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא באה ולא עליהם תהיה המגפה וגו'. מה שונה מצרים כאן מפל שאר העמים, שהרי לכלם כתוב ולא עליהם יהי הגשם, וכאן לא? אלא הרי פרשה החברים, שהרי ארץ מצרים אינה צריכה מטר, ועל פן אינה בכלל אותן שצריכות מטר, אבל הם, דין אחר עולה עליהם, ויפה אמרו.

בא וראה, כתוב (דברים יא) פי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא כארץ מצרים היא אשר יצאתם משם וגו'. שהרי הנחר העולה, ממנו משקית הארץ, אבל כאן - למטר השמים תשפה מים, שהרי הארץ הקדושה משקית תמיד מן השמים, וכשישראל היו עוסקים בתורה, היתה משקית פראוי. ומי שמונע ממנה תורה, כאלו מונע טוב מפל העולם. נכנסו לתוך מערה אחת שהיתה בדרך, נכנס עמהם אותו האיש. ישבו.

פתח אותו האיש ואמר, (שמות לג) ודבר ה' אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר וגו'. הפסוק הזה אין ראשו סופו ואין סופו ראשו, ולא מלה זו כמלה זו. בתחלה ודבר ה' אל משה פנים אל פנים - יפה. אחר כך ושב אל המחנה, אחר כך ומשבתו יהושע בן נון נער, מהו? אמר רבי אלעזר, ודאי הקדוש ברוך הוא התרצה בכבודנו, שפעת הזווג שלנו עם

וההוא קטיגורא שאט באורא (ואיל ליה), ולא סליק לעילא, דלמא יתוב אדם מחובוי. פיון דחמי דבר נש לא תב, ולא בעי לאשתדלא באורייתא, פדין הוא סליק לעילא, ואוליף עליה חובא. הדיא הוא דכתיב, וכסילים מרים קלון, וסליק לעילא ועביד קטרוגא.

פתח ואמר, (זכריה יד) ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא באה ולא עליהם תהיה המגפה וגו'. מאי שנא מצרים הכא, מפל שאר עמין, דהא לכלהו כתיב (שם) ולא עליהם יהי הגשם, והכא לא. אלא הא אוקמוה חברייא, דהא ארעא דמצרים לא אצטריף למטרא, ועל דא לאו היא בכללא דאינון דבען מטרא, אבל אינון, דינא אחרא אסתלק עלייהו, ושפיר קאמרו.

תא חזי, כתיב (דברים יא) פי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא כארץ מצרים היא אשר יצאתם משם וגו'. דהא נהרא סליק, מניה משתקייא ארעא, אבל הכא למטר השמים תשפה מים, דהא ארעא קדישא מן שמיא אתשקייא תדיר. וכד ישראל הוו עסקין באורייתא, הוה אתשקייא כדקא יאות. ומאן דמונע אורייתא מנה, פאילו מונע טב מן כל עלמא. עאלו לגו מערתא חדא דהוה בארעא, עאל ההוא גבר עמהון, יתבו.

פתח ההוא גברא ואמר, (שמות לג) ודבר יי' אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר וגו', האי קרא לאו רישיה סיפיה ולא סיפיה רישיה. ולא מלה דא כמלה דא, בקדמיתא ודבר ה' אל משה פנים אל פנים שפיר, לבתר ושב אל המחנה, לבתר ומשבתו יהושע בן נון נער, מהו. אמר רבי אלעזר ודאי קדשא בריך הוא אתרעי ביקרא דילן, דהשתא זיוגא

השכינה, והשכינה לא סרה מעמנו. מי שפותח פתח, יאמר דבר.

פתח ואמר, ודבר ה' אל משה פנים אל פנים, בכמה דרגות עליונות ונכבדות נפרד משה הנביא הנאמן על כל שאר נביאי העולם, שהרי כלם כנגדו כמו קוף בפני בני אדם. שאר הנביאים היו מסתכלים באספקלריה שאינה מאירה, ועם כל זה לא היו זוקפים פנים למעלה להסתכל, אלא כמו שכתוב (דניאל ט) ואני הייתי נרדם על פני ופני ארצה. ולא עוד, אלא שהדברים לא היו אליהם בגלוי.

ומשה הנביא הנאמן לא כף, שהוא היה מסתכל באספקלריה המאירה ועומד בקיומו, ולא עוד, אלא שהיה זוקף ראש להסתכל, כמי שאומר לחברו: זקף ראשך, ויסתכלו פניך בפני, כדי שתדע הדברים שלי. כף משה, פנים אל פנים זוקף ראש, בלי פחד, פנים זקופות, ומסתכל בזיו הכבוד העליון, ולא השתנתה דעתו ופניו כמו שאר הנביאים, שכשהיו מתנבאים (רוצים) להסתכל, יצאו מרשותם ומדעתם והשתנה זיו פניהם, ולא היו יודעים מהעולם הזה כלום.

ומשה לא כף, שמשה היה מסתכל ממש בדרגה העליונה ההיא, ולא יצא מרשותו ומדעתו, שהרי בשעה שהיה מסתכל בזיו הכבוד העליון, מיד ושב אל המחנה, לדבר עמם בכל מה שהצטרכו, ודעתו מתישבת בו ככראשונה, ויותר. וזהו ושב אל המחנה, ומשרתו יהושע בן נון נער, ודאי שהיה יונק מתוך האהל, למד להסתכל

דילן בשכינתא, ושכינתא לא אתעדדי מנן. מאן דפתח פתחא, לימא מלה.

פתח ואמר, ודבר יי' אל משה פנים אל פנים, בכמה דרגין עלאין ויקירין, אתפרש משה נביאה מהימנא, על כל שאר נביאי דעלמא. דהא כלהו לקבליה, פקוף בפני בני נשא. שאר נביאי הוו מסתכלי באספקלריא דלא נהיר, ועם כל דא לא הוו זקפן אנפין לעילא לאסתכלא, אלא כמה דכתיב, (דניאל ט) ואני הייתי נרדם על פני ופני ארצה. ולא עוד אלא דמלין לא הוו גפנייהו באתגלייא.

ומשה נביאה מהימנא לאו הכי, דהוא הוה מסתכל באספקלריא דנהרא, וקאים בקיומיה. ולא עוד, אלא דהוה זקיף רישא לאסתכלא, כמאן דאמר לחבריה, זקוף רישך, ויסתכלון אנפך באנפאי, בגין דתנדע מלי. כף משה, פנים אל פנים זקיף רישא, בלא דחילו, אנפוי זקפאן ומסתכל (דף רס"ט ע"א) בזיו יקרא עלאה, ולא אשתני דעתוי ואנפוי, כשאר נביאין, דכד הוו נבאן (ס"א געאן) לאסתכלא, נפקא מרשותיהו ומדעתיהו, ואשתני זיו אנפיהו, ולא הוו ידעי מהאי עלמא כלום.

ומשה לאו הכי, דמשה בההוא דרגא עלאה ממש הוה מסתכל, ולא נפק מרשותיה ומן דעתיה, דהא בשעתא דהוה מסתכל בזיו יקרא עלאה, מיד ושב אל המחנה, למללא עמהון בכל מה דאצטריכאן, ודעתוי מתישבא ביה פקדמיתא, ויתיר. ודא הוה ושב אל המחנה. ומשרתו יהושע בן נון נער, ודאי דהוה יניק מתוך האהל, ואוליף

לְאֶסְתַּכְּלָא בְרוּחַ קְדָשָׁא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שמואל א'
א) וְהִנְעֵר שְׁמוּאֵל מִשְׂרַת אֶת יְיָ.

תָּא חֲזִי, כֹּל זְמַנָּא דְהוּה יְהוֹשֻׁעַ לְגַבֵּי דְמֹשֶׁה,
הוּה אולֵיף וַיְנִיק מִתּוֹךְ הָאוּהֶל, וְלֹא
דְחִיל. בְּתֵר דְאַתְפְּרֵשׁ מִמֹּשֶׁה, וְהוּה בְלַחֲדוּי,
מָה כְּתִיב, (יהושע ה) וַיִּפּוֹל יְהוֹשֻׁעַ עַל פְּנָיו אֲרֻצָּה
וַיִּשְׁתַּחֲו, דְלֹא הָוָה יָכִיל לְאֶסְתַּכְּלָא, וְהָאִי מִחַד
שְׁלִיחָא, כֹּל שְׁפָן מֵאַתֵּר אַחְרָא.

לְבַר נֶשׁ, דְאַפְקִיד מִלְפָּא גַבֵּיה מְאֵנִי דְהַב
וְאַבְנֵי יָקָר, כֹּל זְמַנָּא דְמִשְׁתַּפְּחֵי גַבֵּיה,
שְׁמֵשָׁא דְבִיתֵיהָ, אַחִיד בְּהוּ וְאַסְתַּכְּלָא בְּהוּ.
כִּינּוּן דְסָלִיק הֵהוּא בַר נֶשׁ מֵעֵלְמָא, לֹא שְׁבִיק
מִלְפָּא לְגַבֵּי שְׁמֵשָׁא כְלוּם, וְאַחִיד פְּקֻדוֹנָא
דִּילֵיהָ. אָמַר הֵהוּא שְׁמֵשָׁא, וְוִי דְאַבְדִּית.
כִּיּוּמוֹי דְמְאָרִי, כֹּל אֵלִין הוּוּ בִידֵי.

בְּךָ יְהוֹשֻׁעַ, כִּיּוּמוֹי דְמֹשֶׁה הָוָה יְנִיק בְּכֹל
יוֹמָא מִתּוֹךְ הָאוּהֶל, וְלֹא דְחִיל. בְּתֵר
דְשָׁכִיב, וַיִּפּוֹל יְהוֹשֻׁעַ עַל פְּנָיו. וְאַנָּא בְּגִין
דְאַנָּא שְׁכִיחַ בְּגוֹוִיכּוּ, אֶסְתַּכְּלָא בְּמַלְי
דְאוּרִייתָא, וְלֹא אֵהָא דְחִיל. בְּתֵר דְאַתְפְּרֵשׁ
מִנְיִכּוּ, וְלֹא אִיכוּל לְאֶסְתַּכְּלָא בְלַחֲדוּדָאִי.

הֲוּ פְתַח וְאָמַר, (דברים ו) וְשִׁנְנֹתֶם לְבַבְיָךְ וּדְבַרְתָּ
בָּם וּגוֹ'. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תהלים מה) חֲצִיף
שְׁנוּנִים. דְבַעֵי בַר נֶשׁ לְחַדְדָּא מְלִי דְאוּרִייתָא
לְבָרִיָּה, כְּחֻרְפָּא דְאִיהוּ שְׁנָנָא בְתַרֵּי סְטְרוֹי,
כְּגִין דְיִיעוּל לִיָּה חֲדוּדָא וְחֲדוּהָ בְאוּרִייתָא,
וְלֹא יִשְׁתַּפַּח לְבִיָּה בְטַפְשׁוּתָא. וּדְבַרְתָּ בָּם, כֹּל
מְלִין דְאוּרִייתָא, כֹּל חַד וְחַד אֲוֹרְחָא לִיָּה
בְלַחֲדוּדֵי. וּדְבַרְתָּ בָּם, וְתַדְבֵּר מִיבַעֵי לִיָּה. אֶלָּא
בַעֵי בַר נֶשׁ לְאַנְהָגָא גְרַמִּיָּה בְהוּ, וְלְאַתְנַהָגָא
גְרַמִּיָּה, דְלֹא יִסְטִי לִימִינָא וְלִשְׁמַאלָא.

בְּשַׁבְתָּךְ בְּבִיתְךָ, לְאַנְהָגָא גְרַמִּיָּה בְּבִיתֵיהָ
בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל וּבְאַרְחַ תְּקוּנָא,

בְרוּחַ הַקְּדָשׁ, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר
(שמואל א'-א) וְהִנְעֵר שְׁמוּאֵל מִשְׂרַת
אֶת ה'.

בֵּא וְרָאָה, כֹּל זְמַן שֶׁהָיָה יְהוֹשֻׁעַ
אֶצֶּל מֹשֶׁה, הָיָה לוֹמֵד וְיוֹנֵק
מִתּוֹךְ הָאוּהֶל וְלֹא פוֹחַד. אַחַר
שֶׁנִּפְרַד מִמֹּשֶׁה וְהָיָה לְבַדּוֹ, מָה
כְּתוּב? (יהושע ה) וַיִּפּוֹל יְהוֹשֻׁעַ אֶל
פְּנָיו אֲרֻצָּה וַיִּשְׁתַּחֲו. שְׁלֹא הָיָה
יָכוֹל לְהִסְתַּכֵּל. זֶה מִשְׁלִיחַ אַחַד,
כֹּל שְׁפָן מִמְּקוֹם אַחֵר.

לְאָדָם אַחַד שֶׁהִפְקִיד אֶצְלוֹ
הַמֶּלֶךְ כְּלֵי זָהָב וְאַבְנִים יְקָרוֹת.
כֹּל זְמַן שֶׁנִּמְצְאוּ אֶצְלוֹ, הִשְׁמֵשׁ
שֶׁל בֵּיתוֹ אוֹחֵז בָּהֶם וּמִסְתַּכֵּל
בָּהֶם. כִּינּוּן שֶׁהִסְתַּלַּק אוֹתוֹ אָדָם
מִהַעוֹלָם, לֹא הִשְׁאִיר הַמֶּלֶךְ אֶצֶּל
הַשֹּׁמֵשׁ כְּלוּם, וְאַחֵז אֶת פְּקֻדוֹנוֹ.
אָמַר אוֹתוֹ שְׁמֵשׁ: אוֹי עַל מָה
שֶׁאַבְדִּיתִי. בִּימֵי אֲדוּנֵי הָיוּ כֹּל
אֵלֶּה בִּידֵי.

כִּךְ יְהוֹשֻׁעַ, בִּימֵי מֹשֶׁה הָיָה יוֹנֵק
בְּכֹל יוֹם מִתּוֹךְ הָאוּהֶל וְלֹא פוֹחַד.
אַחַר שֶׁנִּפְטַר, וַיִּפּוֹל יְהוֹשֻׁעַ עַל
פְּנָיו. וְאַנִּי, מִשׁוּם שֶׁאַנִּי מְצוּי
בְּתוֹכְכֶם, אֶסְתַּכְּלָא בְּדַבְרֵי הַתּוֹרָה
וְלֹא אֶפְחַד. אַחַר שֶׁאַפְרַד מִכֶּם,
וְלֹא אוֹכַל לְהִסְתַּכֵּל לְבַדִּי.

עוֹד פְּתַח וְאָמַר, וְשִׁנְנֹתֶם לְבַבְיָךְ
וּדְבַרְתָּ בָּם וּגוֹ'. כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר
(תהלים מה) חֲצִיף שְׁנוּנִים. שְׁצַרְיָךְ
אָדָם לְחַדְדַּד דְבַרֵּי תוֹרָה לְבַנּוֹ
כְּחֻרְבַּ שְׁהִיא שְׁנוּנָה בְּשַׁנֵּי
הַצְּדָדִים, כְּדִי שִׁיכְנִיס לוֹ הַחֲדוּד
וְהִשְׁמַחָה בְּתוֹרָה, וְלֹא יִמְצָא לְבוֹ
בְטַפְשׁוּת. וּדְבַרְתָּ בָּם, כֹּל דְבַרֵּי
הַתּוֹרָה, לְכֹל אַחַד וְאַחַד יֵשׁ לוֹ
דְרָף לְבַדּוֹ. וּדְבַרְתָּ בָּם? וְתַדְבֵּר
הָיָה צַרְיָךְ לוֹ לְכַתֵּב! אֶלָּא צַרְיָךְ
אָדָם לְהַנְהִיג עֲצָמוֹ בָּהֶם,
וְלְהַנְהִיג עֲצָמוֹ שְׁלֵא יִסְטָה לִימִין
וְלִשְׁמַאל.

בְּשַׁבְתָּךְ בְּבִיתְךָ, לְהַנְהִיג עֲצָמוֹ
בְּבִיתוֹ בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבְדֶרֶךְ

תְּקִינָה, שִׁלְמָדוֹ מִמֶּנּוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ לְהִנְהִיג עֲצָמָם בְּנִחַת וּבְשִׂמְחָה, וְלֹא יִטִּיל פֶּתַח בְּבֵנֵי בֵּיתוֹ יוֹתֵר, וְכָל מַעֲשָׂיו בְּבֵיתוֹ בְּדֶרֶךְ תְּקִינָה. וּבְלִכְתֹּף בְּדֶרֶךְ, לְהִנְהִיג בְּדַבְרֵי תוֹרָה, וּלְתַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ בְּהֵם כְּמוֹ שְׂצָרִיף, וְלִהְיֶה עֲצָמוֹ בְּדֶרֶכֶי הַתּוֹרָה. וּמָה הוּא? כְּמוֹ שְׂיַעֲקֹב, לְדוֹרוֹן, לְקָרֵב וּלְתַפְּלָה. וְהַתְּפִלָּה צָרִיף לְהַתְּפַלֵּל לְרַבּוֹנוֹ, וּמַעַל כָּלֵם דְּבַרֵי תוֹרָה.

וּבְשִׂכְבְּךָ, לְהִנְהִיג עֲצָמוֹ בְּיִרְאַת רַבּוֹנוֹ, בְּקִדּוּשָׁה וּבַעֲנוּה, שְׁלֹא יִמְצֵא חֲצוּף כְּנֶגֶד רַבּוֹנוֹ. וּבְקוֹמְךָ, לִתֵּת תְּשׁוּבָה לְרַבּוֹנוֹ שֶׁהֵשִׁיב נִשְׁמָתוֹ. שְׁהִי בְכִמְה חַיִּיבִים הוּא נִמְצָא לְפָנָי רַבּוֹנוֹ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד וּמְשִׁיב אוֹתָהּ לְגוֹפִי. וּקְשָׁרְתָם לְאוֹת עַל [יָדְךָ] יְדָכָה, הֲרֵי פְרִשׂוּהָ עַל יַד פְּהָה, וְזוֹהִי הַשְּׂמַאל. וּבְסִפֵּר הָאֲגוּדָה אָמַר, עַל יַד כ"ה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (בְּרַאשִׁית טו) כ"ה יְהִיָּה זְרֻעֶךָ.

וְחִבְרֵינֵי יוֹשְׁבֵי הַדְּרוֹם פְּרִשׂוּהָ בְּסוּד שְׁלָהֶם, אֲרֻבַּע בְּתֵי הַתְּפִלִּין כְּמוֹ זֶה (בְּצוּרָה אַחֲרָת). קִדְּשׁ לִי כָל בְּכוֹר, סֵתָם - כְּנֶגֶד הַפֶּתַח הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַכֹּל. וְהִיָּה כִּי יִבְיָאָךְ - כְּנֶגֶד חֲכֵמָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבָתָ - כְּנֶגֶד בִּינָה. וְהִיָּה - כְּנֶגֶד חֶסֶד. אַחַר כֵּן כְּלוּלִים כָּלֵם בְּזֵרוּעַ שְׂמַאל שְׁנֵאמַר שְׁנֵאמַר עוֹ, וְכַתוּב (ישעיה עב) וּבְזֵרוּעַ עֵזוֹ. וְאֵין עוֹ אֵלָא תוֹרָה, וְאֵין עוֹ אֵלָא תְּפִלִּין.

וְהַדְּבָרִים לֹא מִיִּשְׁבִּים אֲצִלְנוּ. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהַפֶּתַח הָעֲלִיּוֹן כּוֹלֵל הַכֹּל, שְׂאִינוּ בְּחֻשְׁבוֹן. וְעוֹד, וְהִיָּה כִּי יִבְיָאָךְ תְּלוּי בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנֵאמַר עוֹ בּוֹ חֲרוֹת לְעַבְדִּים, וְעַל כֵּן לֹא מִתְּקַנִּים

מִתְּתַקְּנֵן בְּאַרְחִיּוּהוּ. וְאֵין

דִּילְפוֹן מְנִיָּה בְּנֵי בֵּיתִיהָ לְאַנְהָגָא גְרַמִּיָּה עֲמַהוֹן בְּנִחַת וּבְחִידוֹ, וְלֹא יִטִּיל דְּחִילוֹ בְּבֵנֵי בֵּיתִיהָ יִתִּיר, וְכָל עוֹבְדוֹי בְּבֵיתִיהָ בְּאַרְחַ תְּקוּנָא. וּבְלִכְתֹּף בְּדֶרֶךְ, לְאַנְהָגָא בְּמַלְי דְּאוֹרֵייתָא, וּלְתַקְּנָא גְרַמִּיָּה בְּהוּ כְּמָה דְּאַצְטְרִיף, וּלְדַבְּרָא גְרַמִּיָּה בְּאוֹרְחוֹי דְּאוֹרֵייתָא. וּמַאי אִיהוּ. כְּמָה דִּיעֲקֹב. לְדוֹרוֹן. לְקָרֵב. לְצִלוֹתָא. וְצִלוֹתָא בְּעֵי לְצִלְאָה לְמַאֲרִיָּה, וְעִילָא מְנַהוֹן מְלִי דְּאוֹרֵייתָא.

וּבְשִׂכְבְּךָ, לְדַבְּרָא גְרַמִּיָּה בְּדִחִילוֹ דְּמַאֲרִיָּה, בְּקִדּוּשָׁה, בְּעֲנוּה דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח חֲצִיף לְקַבְּלִיהָ דְּמַאֲרִיָּה. וּבְקוֹמְךָ, לְמִיָּהב תְּשׁוּבָתָן לְמַאֲרִיָּה דְּאַתִּיב נִשְׁמָתִיהָ. דְּהָא בְּכִמְה חַיִּיבִין אֲשַׁתְּכַח קְמִי מַאֲרִיָּה, וְקוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא עֶבֶיד עִמִּיהָ חֶסֶד, וְאַתִּיב לָהּ לְגוֹפִיָּה. (דְּבָרִים ו') וּקְשָׁרְתָם לְאוֹת עַל יְדָכָה. הֵא אֻקְמוּהָ, עַל יַד פְּהָה, וְדָא הוּא שְׂמַאלָא. וּבְסִפֵּרָא דְּאַגְדָּתָא אָמַר, עַל יַד כ"ה. כְּמָה דְּאַתָּה אָמַר (בְּרַאשִׁית טו) כ"ה יְהִיָּה זְרֻעֶךָ.

וְחִבְרֵינֵי יִתְבִּי דְּרוּמָא אוּקְמוּהָ בְּרִזָּא דְּלַהוֹן, אֲרֻבַּע בְּתֵי דְּתְּפִלִּין פְּהָאֵי גּוּוּנָא. (נ"א בְּגוּוּנָא אַחֲרָת) קִדְּשׁ לִי כָל בְּכוֹר סֵתָם, לְקַבֵּל כְּתָרָא עֲלָאָה דְּכָלָא. וְהִיָּה כִּי יִבְיָאָךְ, לְקַבֵּל חֲכֵמָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבָתָ, לְקַבֵּל בִּינָה. וְהִיָּה לְקַבֵּל חֶסֶד. לְבַתֵּר פְּלִילֵן כְּלָהוּ בְּזֵרוּעַ שְׂמַאלָא, דְּאַקְרִי עוֹ. וְכַתִּיב, (ישעיה סב) וּבְזֵרוּעַ עֵזוֹ. וְאֵין עוֹ, אֵלָא תוֹרָה, וְאֵין עוֹ, אֵלָא תְּפִלִּין.

וּמַלְיָן לֹא מִתְּיַשְׁבֵּן לְגַבְּן. מַאי טַעֲמָא. בְּגִין דְּכַתְּרָא עֲלָאָה הוּא כְּלִיל כְּלָא, דְּלָאו הוּא בְּחוּשְׁבָנָא. וְעוֹד, וְהִיָּה (דף רס"ט ע"ב) כִּי יִבְיָאָךְ בִּיצִיאַת מִצְרַיִם תְּלִיָּא, הֵהוּא אֲתֵר דְּאַשְׁתַּכַּח בִּיהָ חִירוֹ לְעַבְדִּין, וְעַל דָּא לֹא

בְּדַרְכֵיהֶם. וְאֵנוּ שְׂרוּיִים מִחֻמָּה,
וְכֵן הוּא, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
נוֹטֵל אוֹתָם; (וכו) אַרְבַּע לְמַעְלָה,
וְאַרְבַּע לְמַטָּה, וְאַרְבַּע בְּמִקְוֹם
הַמַּחַ, וְאַרְבַּע בְּמִקְוֹם שְׂשׂוּי
הַלֵּב. מִשּׁוּם שֶׁזֶה נִקְשֵׁר בְּזֶה.

וְצִרִיךְ הָאָדָם לְהִתְעַטֵּר בָּהֶם,
מִשּׁוּם שֶׁהוּא שֵׁם קְדוֹשׁ עֲלִיּוֹן,
שְׁפָתוֹב (דברים כח) וְרָאוּ כָל עַמֵּי
הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' וְגו'. וְכָל מִי
שִׁמְתָעֵטֵר בַּעֲטָרָה קְדוּשָׁה
עֲלִיּוֹנָה זֶה, נִקְרָא מֶלֶךְ בְּאָרֶץ,
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֶלֶךְ בְּרַקִּיעַ.
זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שיר ז) מֶלֶךְ אֲסוּר
בְּרִהָטִים. כְּמוֹ שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא מֶלֶךְ לְמַעְלָה, כֵּן גַּם הוּא
מֶלֶךְ לְמַטָּה. וְכִתְבָתֶם עַל מְזוֹזוֹת
בֵּיתְךָ, כְּדִי שִׁיְהִי אָדָם שָׁלֵם
בְּכָל, וְיִמְצָא שָׁלֵם בְּמִצְוֹת שֶׁל
רַבּוּנוֹ, רְשׁוּם לְמַעְלָה רְשׁוּם
לְמַטָּה. אֲשֶׁר יִחַלְקֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.
פֶּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, שְׁנֵי
פְסוּקִים מְצָאֵתִי, שְׂאֵף עַל גֵּב
שֶׁהַכֹּל תְּלוּיִים בְּדַרְגָּה אַחַת,
אֵינָם מְדַרְגָּה אַחַת. בְּפְסוּק אֶחָד
כְּתוּב, (חגי א) כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת.
וּבְפְסוּק אֶחָד כְּתוּב, כֹּה אָמַר ה'
אֱלֹהִים. מַה בֵּין זֶה לְזֶה? אֵלֹא
בְּזִמְנֵן שְׁפָתוֹב כֹּה אָמַר ה'
צְבָאוֹת, אֲזִי הִדְבַר בָּא בְּרַחֲמִים.
וּבְזִמְנֵן שְׁפָתוֹב כֹּה אָמַר ה'
אֱלֹהִים, אֲזִי הִדְבַר בָּא בְּדִין.

כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת, מִשּׁוּם
שֶׁהַכֹּה הוּא מִתְבָּרַכַת מְצַדִּיק
וּמְנַצֵּחַ וְהוּד, שְׁנִקְרָא ה' צְבָאוֹת.
וְאֵז הִדְבַר בָּא בְּהִתְבַּסְמוּת,
שְׁתֵּרִי מִמִּקְוֹם הַזֶּה הוּא בָּא. כֹּה
אָמַר ה' אֱלֹהִים, אֲזִי הַכֹּה הוּא
יּוֹנְקֵת מִצַּד הַדִּין מִמִּקְוֹם הַגְּבוּרָה
הַעֲלִיּוֹנָה, וְלִמְדָנוּ מֵאֵבָא שֶׁהַדִּין
הוּא בְּרַחֲמִים, מִשּׁוּם שְׁפָתוֹב ה'
אֱלֹהִים.

שְׁתֵּרִי אֱלֹהִים הוּא גְבוּרָה כָּכָל
מִקְוֹם. אֲדָנִי, גְבוּרָה תַּחְתּוֹנָה

מִחֻמָּה שְׂרִיּוֹן, וְהַכִּי הוּא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
נֹטֵל לֹזֶן, (וכו) אַרְבַּע לְעֵילָא, אַרְבַּע לְתַתָּא,
אַרְבַּע בְּאֶתֶר דְּמוּחָא. אַרְבַּע בְּאֶתֶר דְּלִבָּא
שְׂרִיּוּא. בְּגִין דְּדָא בְּדָא אֶתְקָשֵׁר.

וְכַעֲי בַר נֶשׁ לְאַתְעֵטְרָא בְּהוּ, בְּגִין דְּאִיהוּ
שְׂמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה. דְּכְתִיב, (דברים כח)
וְרָאוּ כָל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם יי' וְגו'. וְכָל מִאֵן
דְּמִתְעֵטֵר בַּעֲטָרָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דָּא, אִקְרִי
מֶלֶךְ בְּאֶרְעָא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֶלֶךְ
בְּרַקִּיעָא. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שיר השירים ז) מֶלֶךְ
אֲסוּר בְּרִהָטִים. פְּמָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מֶלֶךְ
לְעֵילָא, הַכִּי נִמְי הוּא מֶלֶךְ לְתַתָּא. (ועם כל דא)
וְכִתְבָתֶם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ, בְּגִין דִּיהוּי בַר נֶשׁ
שְׁלִים בְּכֹלָא, וְיִשְׁתַּפַּח שְׁלִים בְּפִקּוּדֵי
דְּמֵאֲרִיָּה, רְשִׁים לְעֵילָא, רְשִׁים לְתַתָּא, וְכָפָּה
חוּלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל.

פֶּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, תְּרִי קְרָאִי אֲשַׁבְּחָנָא,
דְּאֵף עַל גֵּב דְּכֹלָא בְּחַד דְּרַגָּא תְּלִיין,
לָאוּ אֵינּוֹן מְדַרְגָּא חַד. חַד קְרָא כְּתִיב, (חגי א)
כֹּה אָמַר יי' צְבָאוֹת. וְחַד קְרָא כְּתִיב, (ישעיה ו)
כֹּה אָמַר יי' אֱלֹהִים. מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֵלֹא
בְּזִמְנָא דְכְתִיב כֹּה אָמַר יי' צְבָאוֹת, כְּדִין מְלָה
אֲתִיָּא בְּרַחֲמִי. וּבְזִמְנָא דְכְתִיב כֹּה אָמַר יי'
אֱלֹהִים, כְּדִין מְלָה אֲתִיָּא בְּדִינָא.

כֹּה אָמַר יי' צְבָאוֹת, בְּגִין דִּהָאֵי כֹה, אֲתַבְּרָכָא
מְצַדִּיק וּמְנַצֵּחַ וְהוּד, דְּאִקְרִי יי' צְבָאוֹת.
וְכִדִּין, מְלָה בְּאֶתְבַּסְמוּתָא אֲתִיָּא, דִּהָא מֵאֶתֶר
דָּא קָא אֲתִיָּא. כֹּה אָמַר יי' אֱלֹהִים, כְּדִין הָאֵי
כֹה יִנְקָא מִסְטָרָא דְדִינָא, מֵאֶתֶר דְּגְבוּרָה
עֲלָאָה, וְאוּלִּיפְנָא מֵאֵבָא, דְּדִינָא הוּא בְּרַחֲמִי,
בְּגִין דְכְתִיב יי' אֱלֹהִים.

דִּהָא אֱלֹהִים גְבוּרָה הוּא כָּכָל אֶתֶר. אֲדָנִי,
גְבוּרָה תַּתָּאָה הִיא כָּכָל אֶתֶר. וְעַל דָּא

היא בכל מקום. ועל פן נודעים הדברים מפי הנביא, והוא היה מתפונן לומר דבר ממקומו. ואז היו יודעים בני האמונה הללו, מאיזה מקום תלוי הדבר.

פתח רבי אחא ואמר, (שופטים ה) אורו מרוז אמר מלאך ה' וגו'. בא וראה, הפסוק הזה הוא סוד בסודות העליונים. בפעם שהמלאך הקדוש מסר את ביתו בידי הגבירה, כל כלי הזין והקמחים והבליסטראות שלו הפקיד בגדיה, וכל אותם לוחמי הקרב שלו הפקיד עמה. זהו שכתוב (שיר השירים ג) הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגברי ישראל, והרי פרשוה. וכשגלחם הקדוש ברופ הוא בקרב, עם אותם הגבורים לוחמי הקרב שאמרנו הוא נלחם, והם נקראים מלמדי מלחמה.

כתוב (שופטים ה) מן שמים נלחמו הפוככים ממסלותם נלחמו עם סיסרא וגו'. ושנינו, בפעם הזו שהתנדבו ישראל לגלות את הרשם הקדוש בכשרם, אז זו (ויקרא כו) חרב נקמת נקם ברית, כנסה את כל חילותיה וכל כלי הזין וכל אותם לוחמי הקרב להלחם בקרב עם (הלבנה) סיסרא, והפוככים היו שופכים אש מלמעלה. ואמר רבי שמעון, כל פוככ ופוככ יש לו שם לבדו, וכלם נקראים בשמות.

אמר להם הקדוש ברופ הוא, הזדמנו לנקם את נקמת בני שתי נקמות אני עתיד להפיר מהם. נקמה אחת של שש מאות מרפכות שהלוה לשר הגדול של המצרים כדי להלחם בקרב עם ישראל, שכתוב (שמות יד) ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים. ונקמה אחת של הבנים שלי, שהציקו להם עד עכשו. ומשום כך נדונו בשני דינים -

אשתמודען מלי מפומא דנביאה, והוא הוה מתפנין למימר מלה מאתריה. וכדין הוה ידעי אלין בני מהימנותא, מאן אתר תליא מלתא. פתח רבי אחא ואמר (שופטים ה) אורו מרוז אמר מלאך ה' וגו'. תא חזי, האי קרא רזא הוא ברזין עלאין. בשעתא דמלכא קדישא מסר ביתיה בידי דמטרוניתא כל זיינין ורומחין ובליסטראות דיליה אפקיד בידיה, וכל אינון מגיחי קרבא דיליה אפקיד עמה. הדין הוא דכתיב, (שיר השירים ג) הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל, והא אוקמוה, וכד אגח קדשא ברין הוא קרבא, באינון גבורין מגיחי קרבא דקאמרן אגח, ואינון אקרון מלומדי מלחמה.

כתיב (שופטים ה) מן שמים נלחמו הפוככים ממסלותם נלחמו עם סיסרא וגו'. ותנן, בהאי שעתא דאתנדיבו ישראל לגלאה רשימא קדישא בבשרהון, פדין האי חרב נוקמת נקם ברית, פנש כל חילא דיליה, וכל זיינין, וכל אינון מגיחי קרבא, לאגחא קרבא עמיה (נ"א דסיטרא) דסיטרא. וכוכבייא הוה אושדין נורא מלעילא. ואמר רבי שמעון, כל פוככ וכוכב אית ליה שמה בלחודוי, וכלהו בשמהן אקרון.

אמר לון קדשא ברין הוא, אתעתדו לנקמא נוקמא דבני. תרי נוקמי אנא זמין לאתפרעא מניהו. חד נוקמא דשית מאה רתיכין דאזיף ליה לרברבא דמצראי, בגין לאגחא קרבא בהו בישראל. דכתיב, (שמות יד) ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים. וחד נוקמא דבני, דעאקו להו עד השתא. ונקמה אחת של הבנים שלי, שהציקו להם עד עכשו.

אָחַד בְּמִים וְאֶחָד בְּאֵשׁ. בְּמִים, שְׁכָתוּב (שׁוֹפְטִים ה) נֶחַל קִישׁוֹן גִּרְפִּם. בְּאֵשׁ, שְׁכָתוּב הַכּוֹכְבִים מִמְּסֻלוֹתָם.

וּבְאוֹתָם הַכּוֹכְבִים יֵשׁ כּוֹכֵב אֶחָד שְׁלֵא בָּא לְאוֹתָהּ הַנִּקְמָה, וְהַתְּקַלֵּל לְעוֹלָמִים, שְׁפָאָשׁר מִתְּחִיל לְהָאִיר, בְּאִים שְׁאָר הַכּוֹכְבִים וּבּוֹלְעִים אוֹתוֹ וְאֵת כָּל סִיעָתוֹ, וְכֵלָם אוֹבְדִים יַחַד, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר אוֹרוֹ מְרוֹז אָמַר מִלֶּאֱךָ ה'. וְכִי יֵשׁ רְשׁוֹת לְמִלְאָךָ בְּזָה? אֵלֹא זֶה הוּא הַמִּלְאָךְ שְׁכָתוּב בּוֹ (שְׁמוֹת יד) וַיִּסַּע מִלְאָךְ הָאֱלֹהִים הַהֶלֶךְ לִפְנֵי מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל. וְזֶה הוּא שְׁכָל הַקְּרֻבוֹת הֵן שְׁלוֹ.

כִּי לֹא בָּאוּ לְעֶזְרַת ה' - כְּשִׁיבְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. לְעֶזְרַת ה' בַּגְּבוּרִים - עִם אוֹתָם שְׁשִׁים גְּבוּרִים שֶׁהִזְדַּמְנוּ בְּקֶרֶב עִם סִינְיָא. וְהַמִּלְאָךְ הַזֶּה, הַסּוֹד שֶׁל כָּל הַדִּינִים וְהַקְּרֻבוֹת שֶׁל הַמִּלְאָךְ הֵם בְּרִשׁוֹתוֹ, וְעַל כֵּן אָמַר מִלְאָךְ ה', וְזֶהוּ שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית מוה) הַמִּלְאָךְ הַגָּאֵל אֶתִּי וְגו', וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ הַחֲכָרִים. וְזֶה עֲתִיד לְהֵיוֹת עֲלִיּוֹן וְנִכְבַּד לְעֲתִיד לְבֹא, וּבְזָה יִתְגַּדֵּל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, וּבְזָה עֲתִיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַפְרֵעַ מִהַעֲמִים עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת.

וְעַל זֶה פָּתוּב (יִחֻזְקָאֵל לח) וְהַתְּגַדְּלִתִּי וְהַתְּקַדְּשִׁתִּי וְגו'. הִלְכוּ עַד שֶׁהִגִּיעוּ אֶל רַבִּי שְׁמַעוֹן. כִּיּוֹן שְׂרָאָה אוֹתָם, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִנֵּה הַשְּׂכִינָה פָּאן, וְדַאי צְרִיכִים אֲנוּ לְהַחְזִיק טוֹבָה לִפְנֵים שֶׁל הַשְּׂכִינָה.

פָּתַח וְאָמַר, (בְּרֵאשִׁית כט) הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל וְגו'. הַפְּסוּק הַזֶּה פִּרְשׁוּהוּ, שְׁפָאָשׁר יִשְׂרָאֵל יִתְעוֹרְרוּ בַתְּשׁוּבָה לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּזִכּוֹת הַתּוֹרָה יִשׁוּבוּ לְאַרְצָה הַקְּדוֹשָׁה וְיִתְקַבְּצוּ מִן הַגְּלוּת. שְׁהָרִי וְדַאי יוֹם אֶחָד

וּבִגִּין כִּי אֶתְדַּנּוּ בְּתַרְיֵן דִּינִין, חַד בְּמִיָּא, וְחַד בְּאֵשׁ. בְּמִיָּא, דְּכִתִּיב, (שׁוֹפְטִים ה) נֶחַל קִישׁוֹן גִּרְפִּם. בְּאֵשׁ, דְּכִתִּיב הַכּוֹכְבִים מִמְּסֻלוֹתָם.

וּבְאִינוּן כְּכַבְיָא, אִית פְּכָבָא חַד דְּלֹא אֶתָּא לְהַהוּא נוּקְמָא, וְאֶתְלַטְיָא לְעֵלְמִין, דְּכַד שְׂאֲרֵי לְאַנְהָרָא, אֶתָּאן שְׂאָר כְּכַבְיָא וּבִלְעִין לִיה, וְלְכָל סִיעָתָא דִּילִיה, וְאֶתְאַבִּידוּ כְּלֵהוּ כְּחֵדָא. כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר, אוֹרוֹ מְרוֹז אָמַר מִלְאָךְ יי'. וְכִי רְשׁוֹת אִית לְמִלְאָכָא בְּהָאִי. אֵלֹא דָּא הוּא מִלְאָךְ, דְּכִתִּיב בֵּיה (שְׁמוֹת יד) וַיִּסַּע מִלְאָךְ הָאֱלֹהִים הַהוֹלֵךְ לִפְנֵי מַחְנֵה יִשְׂרָאֵל.

וְדָא הוּא דְּכָל קְרַבִּין דִּילִיה אִינוּן. (דף ע"ד ע"א) כִּי לֹא בָּאוּ לְעֶזְרַת יי', כַּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. לְעֶזְרַת יי' בַּגְּבוּרִים, בְּאִינוּן שְׁשִׁים גְּבוּרִים כַּד אֶזְדַּמְנוּ קְרַבָּא עִם סִינְיָא.

וְדָא מִלְאָךְ, רְזָא דְּכָל דִּינִין וְכָל קְרַבִּין דְּמִלְכָּא בְּרִשׁוֹתֵיהָ. וְעַל דָּא אָמַר, מִלְאָךְ יי'. וְדָא הוּא דְּכִתִּיב, (בְּרֵאשִׁית מוה) הַמִּלְאָךְ הַגּוֹאֵל אוֹתִי וְגו', וְהָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא. וְדָא זְמִינָא לְמַהוּי עֲלָאָה וַיִּקְרָא לְזְמִנָּא דְּאֶתִּי. וּבְדָא יִתְרַבִּי שְׁמָא קְדִישָׁא. וּבְדָא זְמִין קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְפְּרָעָא מִעַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת. וְעַל דָּא כְּתִיב, (יִחֻזְקָאֵל לח) וְהַתְּגַדְּלִתִּי וְהַתְּקַדְּשִׁתִּי וְגו'. אֲזֵלוּ, עַד דְּמָטוּ לְגַבְיָה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. כִּיּוֹן דְּחָמָא לוֹן, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא שְׂכִינְתָּא חָכָא. וְדַאי צְרִיכִין אֲנִן לְמַחְזֵק טִיבוּ לְאַנְפֵי שְׂכִינְתָּא.

פָּתַח וְאָמַר (בְּרֵאשִׁית כט) הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל וְגו'. הָאִי קְרָא אוּקְמוּהָ, דְּכַד יִשְׂרָאֵל יִתְעוֹרוּן תְּשׁוּבָה לְקַמֵּי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּזִכּוֹ אוּרְיִיתָא יִתּוּבוּן לְאַרְעָא קְדִישָׁא, וְיִתְפַּנְשׁוּן מִן גְּלוּתָא. דְּהָא וְדַאי יוֹמָא חַד יְהֵא גְלוּתָא לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִתִּיר. דְּדָא הוּא דְּכִתִּיב, (אִיכָה א)

תהיה גלות לישראל, ולא יותר, זהו שפנתוב (איכה א) נתנני שממה כל היום דוה. ואם לא ישובו, אומר הקדוש ברוך הוא: הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה בלי זכות וכלי מעשים פשרים. אבל רפואה אחת יש לי לכם: השקו הצאן, השפדלו בתורה, שתשקו מהמים של התורה, ולכו רעו, למקום של מנוחה, למקום טוב וכסוף של נחלתכם. דבר אחר הן עוד היום גדול - זהו היום שנקרא (ישעיה כב) יום מהומה ומבוסה ומבוכה, שבאותו היום נחרב בית המקדש ונפלו ישראל בגלות. ומשום המעשים הרעים, היום הוא נמשך והתגדל. זהו שפנתוב, הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה, משום שהם מושכים את אותו היום. השקו הצאן, כמו שנאמר בדברי תורה, שחרי בזכות התורה יצאו ישראל מן הגלות.

ומה ישראל אומרים? ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים, עד שיתכנסו כל שאר הימים העליונים, וגללו את האבן, ויבטלו אותו הדין הקשה של אותו היום ששולט על פי הבאר, ונמצאת אותה הבאר עמנו בגלות. וכשמתגלה הבאר הזו ואותה האבן לא שולטת עליה, מיד והשקינו הצאן.

ועתיד הקדוש ברוך הוא בסוף הימים להחזיר את ישראל לארץ הקדושה ולכנס אותם מן הגלות. ומי הם סוף הימים? אותה שהיא אחרית הימים. באחרית הימים הזו ישראל סבלו את הגלות. זהו שפנתוב, (דברים ד) בצר לך ומצאונך כל הדברים האלה באחרית הימים, וקראת אתכם

נתנני שוממה כל היום דוה. ואי לא יתובון, קדשא בריך הוא אומר, הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה, בלא זכו ובלא עובדין דכשרן. אבל אסותא חד לכו, השקו הצאן, אשתדלו באורייתא, דאתשקיו מימי אורייתא. ולכו רעו, לאתר דנייהא לאתר טבא וכסופא דאחסנתיכון.

דבר אחר הן עוד היום גדול, דא הוא יום דאקרי (ישעיה כב) יום מהומה ומבוסה ומבוכה, די בהוא יום אתחריב פי מקדשא, ונפלו ישראל בגלותא. ובגין עובדין בישין, ההוא יומא אתמשך ואתרבי, הדא הוא דכתיב הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה, בגין דאינון משכין ליה לההוא יומא. השקו הצאן, פמה דאתמר במלי דאורייתא, דהא בזכותא דאורייתא יפקון ישראל מן גלותא.

ישראל מאי קא אמרי. ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים, עד דיתכנשו כל שאר יומין עלאין. וגללו את האבן, ויגנדרון לההוא דינא קשיא דההוא יומא דשלטא על פי הבאר, ואשתכחת ההיא בא"ר בגלותא עמנא. וכד אתגלייא האי בא"ר, וההוא אבן לא שלטא עלה, מיד והשקינו הצאן.

וזמין קדשא בריך הוא בסוף יומייהא, לאהדרא לישראל לארעא קדישא, ולאכנשא לון מגלותא. ומאן אינון סוף יומייהא, ההוא דהיא אחרית הימים. בהאי אחרית הימים, ישראל סבלו גלותא. הדא הוא דכתיב, (דברים ד) בצר לך ומצאונך כל הדברים האלה באחרית הימים, וכתיב (דברים לא) וקראת אתכם הרעה באחרית הימים.

הַרְעָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים דִּיקָא, וְזוֹ הִיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת. וְעַם אַחֲרֵית הַיָּמִים הַזֶּה קָבְלוּ עָנֵשׁ בְּגִלוּת, וּבְזוֹ יַעֲשֶׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְמָת לְיִשְׂרָאֵל תָּמִיד. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (במדבר כד) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. וּבְכָל מָקוֹם זֹאת הִיא, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד לְהַשִּׁיבָה לְמִקְוָמָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ישעיה ב) וְהִנֵּה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית ה' וְגו' וְזֶהוּ יוֹם.

וּמִדְשָׁאֲרֵי צַל לְמַעַבְד בְּשִׁירוֹתָא דְיוֹמָא אַחְרָא, כְּמָה בְּזִמְנָא דְאַתְחָרִיב מִקְדָּשָׁא הוּהוּ, וְנִטָּה צַל לְמִיעַל. הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (ירמיה ו) אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנְטוּ צַלְלֵי עָרָב. יוֹם וְצַל הוּא סוּף גְּלוּתָא. וְשִׁיעוּרָא דְהָאֵי צַל, שִׁית קְמָצִין וּפְלָגָא. וּבְגוּדֵל דְמִשְׁחָא דְכַר נֵשׁ, גָּבַר בֵּין גּוֹבְרִין. וְדוּכְרָנָא דְהָאֵי רִזָּא דְבֵין חֲבַרְיָא, דְכַתִּיב, (איוב ח) כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נִדְעַ כִּי צַל יְמִינוּ עָלֵי אַרְץ. כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ בְּגִלוּתָא, וְלֹא הוּיִנָּא יְדַעֵי כִּי צַל יְמִינוּ עָלֵי אַרְץ, לְאַשְׁרָאָה לֹון קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָלֵי אַרְץ.

וּבָאָה חוּלְקִיָּה מָאן דְחָמֵי לֵיהּ, וְזַכָּאָה חוּלְקִיָּה מָאן דְלֹא חָמֵי לֵיהּ. וְוִי לְמָאן דִּיזְדָּמֵן כַּד יִתְבַּע אַרְיָא רַבְרָבָא, לְאַתְחַבְרָא לְנוֹקְבִיָּה. כָּל שְׁפָן בְּשַׁעְתָּא דִּיזְדוּגוֹן פְּחָדָא, עַל הָהִיא שַׁעְתָּא כְּתִיב, (עמוס א) אַרְיָה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא וְגו'.

תָּא חֲזִי, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב, (ירמיה כה) שָׁאֵג יִשְׁאֵג עַל נְוָהוּ. וּבְהָהוּא זְמַנָּא כַּד יִפּוּק לְקַבְלָא לְבַת זּוּגוּ, כְּדִין אַרְיָה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא יְי' אֱלֹהִים דְּכַר מִי לֹא יִנְבָּא. בְּהָהִיא שַׁעְתָּא כְּתִיב, (דברים ל) וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ וְגו'. מַה זֶה וְשָׁב? אֵלָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים דִּיקָא, וְדָא הִיא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא. וְעַם אַחֲרֵית הַיָּמִים דָּא, קָבְלוּ עוֹנֵשׂא בְּגִלוּתָא. וּבְדָא יַעֲבִיד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא נִוּקְמִין לְיִשְׂרָאֵל תְּדִירָא. הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (במדבר כד) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמְּךָ בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. וּבְכָל אֶתֶר דָּא הִיא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְמִין לְאַתְבָּא לָהּ לְאַתְרָהָא, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה ב) וְהִנֵּה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית ה' וְגו' וְדָא הוּא יוֹם.

וּמִדְשָׁאֲרֵי צַל לְמַעַבְד בְּשִׁירוֹתָא דְיוֹמָא אַחְרָא, כְּמָה בְּזִמְנָא דְאַתְחָרִיב מִקְדָּשָׁא הוּהוּ, וְנִטָּה צַל לְמִיעַל. הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (ירמיה ו) אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנְטוּ צַלְלֵי עָרָב. יוֹם וְצַל, הוּא סוּף גְּלוּתָא. וְשִׁיעוּרָא דְהָאֵי צַל, שִׁית קְמָצִין וּפְלָגָא. וּבְגוּדֵל דְמִשְׁחָא דְכַר נֵשׁ, גָּבַר בֵּין גּוֹבְרִין. וְדוּכְרָנָא דְהָאֵי רִזָּא דְבֵין חֲבַרְיָא, דְכַתִּיב, (איוב ח) כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נִדְעַ כִּי צַל יְמִינוּ עָלֵי אַרְץ. כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ בְּגִלוּתָא, וְלֹא הוּיִנָּא יְדַעֵי כִּי צַל יְמִינוּ עָלֵי אַרְץ, לְאַשְׁרָאָה לֹון קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָלֵי אַרְץ.

וּבָאָה חוּלְקִיָּה מָאן דְחָמֵי לֵיהּ, וְזַכָּאָה חוּלְקִיָּה מָאן דְלֹא חָמֵי לֵיהּ. וְוִי לְמָאן דִּיזְדָּמֵן כַּד יִתְבַּע אַרְיָא רַבְרָבָא, לְאַתְחַבְרָא לְנוֹקְבִיָּה. כָּל שְׁפָן בְּשַׁעְתָּא דִּיזְדוּגוֹן פְּחָדָא, עַל הָהִיא שַׁעְתָּא כְּתִיב, (עמוס א) אַרְיָה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא וְגו'.

תָּא חֲזִי, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב, (ירמיה כה) שָׁאֵג יִשְׁאֵג עַל נְוָהוּ. וּבְהָהוּא זְמַנָּא כַּד יִפּוּק לְקַבְלָא לְבַת זּוּגוּ, כְּדִין אַרְיָה שָׁאֵג מִי לֹא יִירָא יְי' אֱלֹהִים דְּכַר מִי לֹא יִנְבָּא. בְּהָהִיא שַׁעְתָּא כְּתִיב, (דברים ל) וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ וְגו'. מַה זֶה וְשָׁב מֵאֵי הוּא, אֵלָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא שָׁב

משיב את כַּנְסַת יִשְׂרָאֵל
מִהַגְלוֹת, וְשָׁב הַצְּדִיק לְהַזְדוּג
בְּמִקוּמוֹ. אֲזַי כְּתוּב, (תהלים קמ) אָךְ
צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָיִם
אֶת פְּנֵיךָ.

מִשְׁנָה. לָכֵם בְּנֵי אָדָם, בְּעַלֵי
הַחֲכָמָה, בְּעַלֵי הַתְּבוּנָה, קוֹל
קוֹרָא: מִי מִכֶּם שֶׁהִתְחַכֵּם וַיִּוֹדַע,
בְּשַׁעַת שֶׁהָרֹאשׁ הִלְכֵן הַתְּקִין
הָרֹאשׁ, רְשׁוּם מִמְּעַלָּה לְמַטָּה
וּמִמַּטָּה לְמַעְלָה, הַתְּקִין צַד
הַצְּפוֹן בְּעֵטוֹר שֶׁל אֲגָם מִיָּם, בּוֹ
רְשׁוּם הַעֲמֵק שֶׁל הַתְּהוֹם הַעֲלִיּוֹן
שֶׁעוֹלָה וַיִּוֹרֵד בְּתוֹכוֹ, יִרְדֶּה דְרָגָה
טְמִירָה אַחַת בְּאֵלֶּף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
רְשׁוּמִים שֶׁל אֵלֶּף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
עוֹלָמוֹת.

תְּחִתּוֹ בְּצִלוֹ חוֹסֶה חַיִּת בְּרַ
אַחַת, (דניאל ז) וְלֶה עֶשֶׂר קַרְנִים,
(שם) וְאֵלוֹ עֵינַיִם כְּמוֹ עֵינֵי אֲנוּשׁ
לְחַיָּה, וּפֶה מְדַבֵּר גְּדוֹלוֹת.
כְּשֶׁעוֹלָה, הוֹלֶכֶת בַּיּוֹם, נִסְתַּרְתַּת
בְּלֵילָה. כְּשִׁיּוֹרְדֶת, נִסְתַּרְתַּת בַּיּוֹם,
וְהוֹלֶכֶת בְּלֵילָה. כְּשֶׁנוֹסַעַת,
מְזַדְעָזְעִים אַרְבַּע מְגִרְפוֹת
שְׂאֲחוּזִים בְּיָדֶיהָ. וְנוֹסְעִים עִמָּה
שְׂשִׁים שְׁבָטֵי אֵשׁ, כֹּל אֶחָד חֲרֵב
שְׁנוּנָה עַל יָרֵכָהּ.

עֲרָה כְּרֻצוֹן, לְהוֹצִיא אָדָם שְׁלִיט
לְמַטָּה. הַתְּקִין בַּחַיָּה הַזֶּה עֶפֶר
דְּקִיק אֶחָד שֶׁכְּפוֹל מִהַפֵּל. נִשְׁב
בוֹ וְהִתְפַּשֵּׁט בְּאַרְבַּעַת צְדָדֵי
הָעוֹלָם. וְאַרְבַּע חֲתִיכוֹת
הַתְּגַלְגְּלוֹ, אַחַת לְמַעְלָה, אַחַת
לְמַטָּה, אַחַת לְצָפוֹן, אַחַת
לְדָרוֹם.

אֵינָן אֶחָד גְּדוֹל וְחֹזֵק הַתְּחַבֵּר
וְהַזְדוּג עִמָּה בְּעֵנָף אֶחָד יָפֶה
שֶׁמְרָאָהוּ שְׂמַחַת הַכֹּל, כְּמוֹ
שְׁנָאֲמֵר (תהלים מח) יָפֶה נוֹף מְשׁוּשׁ
כֹּל הָאָרֶץ. עִמּוֹ הַזְדוּג, הוֹצִיאֵו
רוּחַ טְמִירָה אַחַת, וּמִלֵּא אוֹתָהּ
עֶסֶת הָעֶפֶר, וְעִמְדָה עַל רִגְלָיו,
וְהִמְלִיךְ אוֹתוֹ עַל כָּל הָעוֹלָם וְהִשְׁלִיט אוֹתוֹ עַל הַכֹּל. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שם ח) תִּמְשִׁלָּהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ

כַּנְסַת יִשְׂרָאֵל מִגְלוֹתָא, וְשָׁב צְדִיק לְאַזְדוּגָא
(דף ע"ד ע"ב) בְּאַתְרֵיהָ. כְּדִין כְּתִיב, (תהלים קמ) אָךְ
צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָיִם אֶת פְּנֵיךָ.

מִתְּנִיתִין, לְכוּן בְּנֵי נִשְׂא, מְאִרֵי דְחֲכָמָתָא,
מְאִרֵי דְסַכְלָתָנוּ, קָלָא קָרִי. מָאן
מְנַכוּן דְאַתְחַכֵּם וַיִּוֹדַע, בְּשַׁעַתָּא דְרִישָׁא
חִיּוֹרָא, אַתְקִין רִישָׁא, רְשִׁימָא מְעִילָא לְתַתָּא,
וּמִתְתָּא לְעִילָא. אַתְקִין סֵטֵר צְפוֹן, בְּעֵטוֹרָא
דְקוֹנָאֲרִיתָא, בֵּיה רְשִׁים עוֹמְקָא דְתַהוּמָא
עֲלָאָה, דְסָלִיק וְנַחִית בְּגוֹוִיָּה. נַחִית חַד דְרָגָא
טְמִירָא, בְּאֵלֶּף וַחֲמֵשׁ מְאָה רְשִׁימִין, דְאֵלֶּף
וַחֲמֵשׁ מְאָה עֲלָמִין.

תְּחִתּוֹתִיהָ תְּטַלֵּל חַד חִיּוֹת בְּרָא (דניאל ז), (דניאל ז)

וְקַרְנֵין עֶשֶׂר לָהּ. וְאָרוֹ עֵינַיִן כְּעֵינַיִ
אֲנָשָׁא לְחִיּוֹתָא, וּפּוּם מְמַלֵּל רְבִרְבָן. כַּד
סָלְקָא, אֲזַלָּא בִימָמָא, טְמִירָא בְּלִילָא. כַּד
נַחֲתָא, טְמִירָא בִימָמָא, וְאֲזַלָּא בְּלִילָא. כַּד
נְטַלָּא, מְזַדְעָזְעֵן אַרְבַּע מְגִרְפֵי דְאַחִידָן
בִּידְהָא. וְנְטַלֵּין עִמָּה שְׂתִין פּוֹלְסִין דְנוֹרָא, כֹּל
חַד חֲרָבָא שְׁנָנָא עַל יָרֵיכָהּ.

כְּלִיק בְּרַעוּתָא, לְאַפְקָא בְּרַ נֶשׁ שְׁלִיטָא לְתַתָּא.
אַתְקִין בְּהֵאִי חִיּוֹתָא חַד עֶפְרָא דְקִיקָא,
כְּלִיל מְכַלָּא. נִשְׁב בֵּיה, אַתְפַּשֵּׁט בְּד' סֵטֵרֵי
עֲלָמָא. וְד' פּוֹלְסִין אַתְגַּלְגְּלוּ, חַד לְעִילָא, חַד
לְתַתָּא, חַד לְצָפוֹן, חַד לְדָרוֹם.

אֵינָנָא חַד רְבִרְבָא וְתִקִּיף, אַתְחַבֵּר וְאַזְדוּג
כֶּה בְּחַד עֲנָפָא שְׁפִירָא, דְחִזּוּ חִדּוּתָא
דְכַלָּא. כְּמָה דְאַתְ אָמֵר, (תהלים מח) יָפֶה נוֹף
מְשׁוּשׁ כֹּל הָאָרֶץ. בֵּיה אַזְדוּג, אֲפִיקוּ חַד
רוּחָא טְמִירָא, וּמִלֵּיא לְהֵהוּא גְבִילוֹ דְעֶפְרָא,
וְקָאִים עַל רִגְלוֹי, וְאַמְלִכִּיהָ עַל כָּל עֲלָמָא,
וְשִׁלְטִיהָ עַל כָּלָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים ח)

וְהִמְלִיךְ אוֹתוֹ עַל כָּל הָעוֹלָם וְהִשְׁלִיט אוֹתוֹ עַל הַכֹּל. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שם ח) תִּמְשִׁלָּהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ

תַּמְשִׁילֶהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ וְגו'. אֲתַפְקִיד עַל
 הֵהוּא אֵילָנָא, לָא נָטַר פְּקוּדָא, אָתִיב מְלָפָא
 רוּחִיָּה לְגַבִּיָּה, וְהֵהוּא חִיּוּתָא נְטִילָא לִיָּה. כְּדִין
 זְמִינִין מָנָא אַחְרָא, וְקָאִים בִּינִיָּיהוּ. בְּקוּטְרָא
 דְּגַלְיָפִין בֵּין מְלֶאכִיזְרִין קְדִישִׁין, בְּטוּפְסָרָא (כ"א)
 דְּעֵטוּרִין אֲתַאחְדֵן.

דְּרִין בְּתַרְאִין, תְּפִיסִין בְּחוּבִיָּהוּ. אֲשַׁתְּלִיף
 רוּחִיָּהוּן מֵהֵהוּא מָאנָא דְּלְבוּשָׁא, לְבַתָּר
 אֲגַנְזוּ בְּעַפְרָא, בֵּין רְגָבִי נַחְלָא אֲתַטְמְרוּ
 וְאֲתַגְנִיזוּ. בְּחַד גְּרָמָא תְּקִיף דִּיהֵהוּא מָאנָא,
 יִתְבַּנוּן בְּקַדְמִיתָא, וְיִקוּמוּן חִילִין חִילִין
 תְּנַיִנוּת, בְּאַרְעָא קְדִישָׁא מִתְעַרְיִן.

וְזִמִּין קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא, לְמַגְבַּל הֵהוּא עַפְרָא
 קְדַמִּיתָא, דִּיהֵהוּא מָאנָא מִמֶּש. וְלֹאֲעֵלָא
 בִּיה גְּבִילוּ דְּקִיק כְּהֵאִי חֲמִירָא דְּעִיסָה.
 וּמֵהֵהוּא גְּבִילוּ דְּאִיָּהוּ צְחוּתָא דְּלַעֲיָלָא,
 יִתְתַּקֵּן וְיִתְיַשֵּׁר מָאנָא דְּכַשְׂרָא. כְּגוּוֹנָא דְּאָמַר
 קָרָא, (י״א ד) וּמַעְזֵן מִבֵּית יְיָ יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת
 נַחַל הַשְּׂטִיִּם. בְּגִין דִּיהֵהוּא נַחַל אֲסַגִּי
 חֲבִיבוּתָא (כ"א וְנִתָּא) בְּעֵלְמָא. וְכַד הֵהוּא מַעֲיִינָא
 קְדִישָׁא, יִפּוּק וְיִיעוּל לְגַבִּיָּה, כְּדִין יִתְתַּקֵּן
 וְיִתְיַשֵּׁר, וְלֹא יֵהֵא בְּסוּרְחָנִיָּה כְּקַדְמִיתָא.

וְאִינּוּן דְּלֹא זָפֵאן, יִקוּמוּן לְאֲתַדְנָא בְּדִינָא
 דְּמְלָפָא עֲלָאָה. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (דְּנִיאל
 יב) וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל אֲדַמַּת עֶפֶר יִקִּיצוּ אֶלֶּה לְחַיִּי
 עוֹלָם וְאֶלֶּה לְחַרְפוֹת וְלְדַרְאוֹן עוֹלָם. וְכְדִין
 כְּתִיב, (ישעיה סו) כִּי כַּאֲשֶׁר הִשְׁמִים הַחֲדָשִׁים
 וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה עוֹמְדִים
 לְפָנַי נְאֻם יְיָ כֵּן יַעֲמוּד זְרַעְכֶם וְשִׁמְכֶם. בְּרוּף
 יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן
 וְאָמֵן.

וְגו'. נְצִטְנָה עַל אוֹתוֹ הָאֵילָן, לֹא
 שָׁמַר אֶת הַמְצֻנָה. הַשִּׁיב הַמְלִיךְ
 אֶת רוּחוֹ אֵלָיו, וְאוֹתָהּ הַחֲיָה
 לְקַחָהּ אוֹתוֹ. אֲזוּ הַזְּמִינוּ כְּלֵי אַחַר
 וְעַמַּד בִּינֵיהֶם, בְּקִשְׁר הַחֲקוּקִים
 בֵּין מְלֶאכִים קְדוּשִׁים שְׁנֵאֲחָזוּ
 בְּצִיּוּר (בְּדַפּוּס) שֶׁל הָעֵטוּרִים.

הַדְּרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים תְּפוּסִים
 בְּחֻטְאֵיהֶם. נִשְׁלַפָּה רוּחָם מֵאוֹתוֹ
 הַכְּלֵי שֶׁל הַלְבוּשׁ, אַחַר כֵּן נִגְזַר
 בְּעַפְר בֵּין רְגָבֵי הַנַּחַל. נְטַמְנוּ
 וְנִגְנְזוּ בְּעֵצִים קָשֶׁה אַחַת שֶׁל
 אוֹתוֹ הַכְּלֵי, וְיִקוּמוּ שְׁנֵי חִילוֹת
 חִילוֹת, מִתְעוּרְרִים בְּאַרְץ
 הַקְּדוּשָׁה.

וְעַתִּיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא לְלוּשׁ
 אוֹתוֹ הָעֶפֶר הָרֵאשׁוֹן שֶׁל אוֹתוֹ
 הַכְּלֵי מִמֶּש, וְלִהְכְּנִס בּוֹ גְּבוּל
 דָּק כְּמוֹ הַשְּׂאוֹר הַזֶּה שֶׁל הָעֵסָה.
 וּמֵאוֹתָהּ עֵסָה, שְׁהִיא הַצְּחוּת
 שֶׁלְמַעֲלָה, יִתְתַּקֵּן וְיִתְיַשֵּׁר כְּלֵי
 כְּשֶׁר, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר הַכְּתוּב, (י״א ד)
 וּמַעְזֵן מִבֵּית ה' יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת
 נַחַל הַשְּׂטִיִּם. מִשׁוּם שְׂאוֹתוֹ
 הַנַּחַל מְגִדִיל הַחֲבִיבוֹת (הַזְּנוּת)
 בְּעוֹלָם. וְכַשְׂאוֹתוֹ הַמַּעְזֵן הַקְּדוּשׁ
 יֵצֵא וְיִכְנַס אֵלָיו, אֲזִי יִתְתַּקֵּן
 וְיִתְיַשֵּׁר, וְלֹא יִהְיֶה בְּסוּרְחוֹנוֹ
 כְּבִרְאשׁוֹנָה.

וְאוֹתָם שֶׁלֹּא זֹכִיכִים, יִקוּמוּ לְהַדוּן
 כְּדִין שֶׁל הַמְלִיךְ הָעֵלְיוֹן. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב (דְּנִיאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל
 אֲדַמַּת עֶפֶר יִקִּיצוּ אֶלֶּה לְחַיִּי
 עוֹלָם וְאֶלֶּה לְחַרְפוֹת וְלְדַרְאוֹן
 עוֹלָם. וְאֲזוּ כְּתוּב, (ישעיה סו) כִּי
 כַּאֲשֶׁר הִשְׁמִים הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ
 הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אָנִי עוֹשֶׂה עוֹמְדִים
 לְפָנַי נְאֻם ה' כֵּן יַעֲמוּד זְרַעְכֶם
 וְשִׁמְכֶם. בְּרוּף ה' לְעוֹלָם אָמֵן
 וְאָמֵן. יִמְלוֹךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן
 וְאָמֵן.

פְּרֻשַׁת עֵקֶב

מכאן עד פְּרֻשַׁת וַיִּלֶךְ הוּא רְעִיָא מְהִימְנָא

פְּרֻשַׁת עֵקֶב

רְעִיָא מְהִימְנָא

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֹהִים וְגוֹ', וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְגוֹ'. מִצְוָה (י"ח) זֶה לְבָרֵךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל מָה שְׁאוּכַל וְשׁוֹתָהּ וְנִהְיָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאִם לֹא בָרַךְ, נִקְרָא גִזְלָן לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁפָתוֹב (מְשַׁלִּי כ"ח) גּוֹזֵל אֶבְיֹו וְאִמּוֹ. וְהָרִי פְּרֻשׁוּתָּהּ הַחֲבָרִים. מִשׁוּם שֶׁהַבְּרֻכּוֹת שְׁמֵיבְרַךְ אָדָם אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹת לְהַמְשִׁיךְ חַיִּים מִמְּקוֹר הַחַיִּים לְשִׁמּוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַקְּדוֹשׁ, וְלִהְרִיק עָלָיו מֵאוֹתוֹ הַשְּׁמֵן הָעֲלִיּוֹן, וְכֹא לְהַמְשִׁיךְ מִשֶּׁם לְכָל הָעוֹלָם.

וְכַתוּב וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ. וְאוֹתָן הַבְּרֻכּוֹת מוֹרִיק אָדָם בְּאוֹתָם הַדְּבָרִים מֵאוֹתוֹ הַמְּקוֹר הָעֲלִיּוֹן, וּמִתְבָּרְכִים כָּל אוֹתָן הַדְּרָגוֹת וְהַמְּקוֹרוֹת, וּמִתְמַלְאִים לְהִרִיק עַל כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְכֹלָם מִתְבָּרְכִים כְּאַחַד.

וְעַד זֶה צָרִיךְ אָדָם לְשִׁים רְצוֹנוֹ בְּסוּד הַבְּרֻכּוֹת, כְּדִי שִׁיתְבָּרְכוּ אֲבוֹת וּבָנִים, הַכֹּל כְּאַחַד. וּמִי שְׁמֵיבְרַךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא - מִתְבָּרַךְ, וְלוֹקֵחַ חֶלְקוֹ מֵאוֹתָן הַבְּרֻכּוֹת, בְּתַחֲלָה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם שְׁלֵמֵטָה. כִּיּוֹן שִׁשְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְבָּרַךְ מִשֶּׁם, יוֹרֵד וְשׁוֹרֵה עַל רֵאשׁוֹ הַחֶלֶק הָרֵאשׁוֹן. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ שְׁפָתוֹב, (שְׁמוֹת ב) בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ. (אֲזַכִּיר, כְּמוֹ שְׁאָמַר (תְּהִלִּים ב) זָכַר כָּל מְנַחֲתֶיךָ) כִּיּוֹן שְׁאוֹתָהּ בְּרֻכָה בְּאֵה וְשׁוֹרֵה עַל רֵאשׁוֹ, מִשֶּׁם מִתְפַּשְּׁטת בְּכָל הָעוֹלָם.

בְּשַׁעֲתָּה שְׁאוֹתָן הַבְּרֻכּוֹת יוֹרְדוֹת,

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְּשַׁפְּטִים הָאֵלֹהִים וְגוֹ', וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת יי' אֱלֹהֶיךָ וְגוֹ'. פְּקוּדָא (י"ח) דָּא לְבָרְכָא לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל כָּל מָה דְאָכִיל וְשָׂתִי, וְאִתְהַנִּי בְּהַאי עֲלֵמָא. וְאִי לֹא בְרִיךְ, אֲקָרִי גִזְלָן לְגַבֵּי קְדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. דְכָתִיב, (מְשַׁלִּי כ"ח) גּוֹזֵל אֶבְיֹו וְאִמּוֹ. וְהָא אוּקְמוּהָ חֲבָרִיָּא. בְּגִין דְּבִרְכָּאָן דְּבְרִיךְ בַּר נֶשׁ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אֲתִי לְאִמְשָׁכָא חַיִּין מִמְּקוֹרָא דְחַיִּי, לְשָׁמִיָּה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קְדִישָׁא, וְלֹאֲרָקָא עָלֶיהָ מִהֵוּא מִשְׁחָא עֲלָאָה, וְאֲתִי לְאִתְמַשְׁכָּא מִתְּמִן לְכָל עֲלֵמָא.

וְכַתוּב וְאָכַלְתָּ וּשְׁבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת יי' אֱלֹהֶיךָ (דף רע"א ע"ב) וְאִינּוֹן בְּרַכָּאָן, אָרִיק בַּר נֶשׁ בְּאִינּוֹן מְלִין מִהֵוּא מְקוּרָא עֲלָאָה, וְאִתְבְּרַכָּאָן כָּל אִינּוֹן דְרַגִּין וּמְקוּרִין, וְאִתְמַלְיִין לְאֲרָקָא עַל כָּל עֲלֵמִין. וְאִתְבְּרַכָּאָן כְּלֵהוּ בְּחֻדָּא.

וְעַד דָּא אֲצַטְרִיךְ בַּר נֶשׁ, לְשׁוּאָה רְעוּתִיָּה בְּרָזָא דְבִרְכָּאָן, בְּגִין דִּיתְבָּרְכוּן אֲבָהֶן וּבָנִין, כְּלֵא כְחֻדָּא. וּמֵאֵן דְּמִבְּרַךְ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אִתְבְּרַךְ, וְנִטִּיל חוּלְקִיָּה מְאִינּוֹן בְּרַכָּאָן בְּקַדְמִיתָא דְכָל עֲלֵמָא לְתַתָּא. כִּיּוֹן דְשָׁמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִתְבָּרַךְ מִתְּמִן, נְחִית וְשָׂרָא עַל רִישִׁיָּה חוּלְקָא קְדָמָאָה. וְהָא אוּקְיָמְנָא דְכָתִיב, (שְׁמוֹת ב) בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ. (אֲזַכִּיר כְּמָה דְאִתְּ אָמַר (תְּהִלִּים ב) זָכַר כָּל מְנַחֲתֶיךָ) כִּיּוֹן דִּהֵיָּא בְּרֻכָה אֲתִיָּא וְשָׂרִיָּא עַל רִישִׁיָּה, מִתְּמִן אִתְפְּשַׁט בְּכָל עֲלֵמָא.

בְּשַׁעֲתָּה דְאִינּוֹן בְּרַכָּאָן נְחִיתִין, מִתְעַטְרִין גּוֹ

מתעטרות בתוך שדה הפפוחים הקדושים, ופוגשות בהן כמה דרגות של ממנים בעולם, ויורדות עמן, ואמרות ומכריזות: זהו הדורון ששלח פלוני לקדוש-ברוך-הוא. מאיזה מקום יורדות? לאחר שיורדות ממקום ראש אחד של הצדיק, שם עולות, מתעוררות להוריד אחרות מלמעלה, ומתמלא מלמעלה ומלמטה. זהו שכתוב (משלי י) ברכות לראש צדיק. כיון שדרגה זו מתמלאת, מוריקה לפלה הזו, ומשם שופעות ונמשכות למטה.

בשעולות אותן הברכות מלמטה, אין פתח ופתח למעלה, ואין ממנה למעלה שלא פותח את כל אותם הפתחים. ומכריזים ואומרים בכל אותם הרקיעים: זהו דורון של המלך ששלח פלוני, זהו דורון בקיום פראוי. ומי הוא? הברכה שהשיבו עליה אמן. שכל ברכה שהשיבו עליה אמן, זוהי בקיום פראוי.

וכיון שהברכה הזו עולה, כל הדרגות שלמעלה מזמנות לאותו האור שלא מאיר כדי להאיר לה. וכל שכן אם היא ברכה שרבים מברכים אותה ומעטרים אותה בעטרות קדושות בסוד של אמן. אמן הוא סוד הקשרים של כל יחוד וקדשה בסוד של רבנו, ומעטר אותה הברכה בעטרות עליונות פראוי.

והקדוש ברוך הוא מתרצה בהם, באותם שמברכים אותו, ותשוקתו בברכה שלמטה, שאותה ברכה עולה, ומאיר המאור שלא מאיר, ומחזק אותה בתקף חזק לעלות למעלה. ועל שמברכים את הקדוש ברוך הוא.

חַקֵּל תְּפִיחִין קְדִישִׁין, וּפְגָעִי בְּהוּ כְּמָה דְרַגִּין דְּמִמְנָן בְּעֵלְמָא, וְנַחְתִּי בְּהוּ, וְאַמְרִי וּמְכַרְיִזִי דָא אִיהוּ דוֹרוּנָא דְשָׂדֵר פְּלוּנִי לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. מֵאֵן אַתְרַּנְחִי, לְבַתֵּר דְנַחְתִּי מֵאַתְרַּי רִישָׁא חָדָא דְצַדִּיק. תַּמָּן סִלְקִין, מִתְעַרְי לְנַחְתָּא אַחֲרָנִין מְלַעֲיֵלָא, וְאַתְמַלְיָא מְלַעֲיֵלָא וּמִתְתַּא, הָדָא הוּא דְכְתִיב (משלי י) בְּרִכּוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק. כִּיּוֹן דְּהָאֵי דְרַגָּא אַתְמַלְיָא, אַרְיִק לְהָאֵי כְלָה, וּמִתַּמָּן נְגַדִּין וְאַתְמַשְׁכֵּן לְתַתָּא.

כִּד סִלְקִין אֵינוֹן בְּרַכָּאן מִתְתַּא, לִית פְּתַחָא וּפְתַחָא לְעֵילָא, וְלִית מְמַנָּא לְעֵילָא, דְלֹא פְתַח פֶּל אֵינוֹן פְּתַחִין. וּמְכַרְיִזִי וְאַמְרִי בְּכָל אֵינוֹן רְקִיעִין, דָּא אִיהוּ דוֹרוּנָא דְמִלְכָּא דְשָׂדֵר פְּלוּנִי, דָּא הוּא דוֹרוּנָא בְּקִיּוּמָא פְּדָקָא יָאוּת. וּמֵאֵן אִיהוּ. בְּרַכָּה דְאַתִּיבּוּ עֲלֵיהּ אָמֵן. דְכָל בְּרַכָּה דְאַתִּיבּוּ עֲלֵיהּ אָמֵן, דָּא אִיהוּ בְּקִיּוּמָא כְּדָקָא יָאוּת.

וְכִיּוֹן דְּהָאֵי בְּרַכְתָּא סִלְקָא, פֶּל דְרַגִּין דְלַעֲיֵלָא, כְּלָהוּ זְמִינִין לְגַבֵּי הַהוּא נְהוּרָא דְלֹא נְהִיר, בְּגִין לְאַנְהָרָא לְגַבְהָ. וְכָל שְׁפָן אֵי הִיא בְּרַכְתָּא דְסִגְיָאִין מְבַרְכֵן לָהּ, וּמְעַטְרִין לָהּ בְּעַטְרִין קְדִישִׁין, בְּרַזָּא דְאָמֵן. אָמֵן הוּא רִזָּא דְקִשְׁרִי, דְכָל יַחֲוּדָא וְקְדוּשָׁה בְּרַזָּא דְמֵאֲרִיָּה. וּמְעַטֵּר לְהֵיא בְּרַכְתָּא בְּעַטְרִין עֲלָאִין פְּדָקָא יָאוּת.

וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אַתְרַעֵי בְּהוּ, בְּאֵינוֹן דְּמְבַרְכִין לֵיהּ, וְתִיאֻבְתִּיהּ בְּבְרַכְתָּא דְלַתְתָּא, דְּהֵיא בְּרַכְתָּא סִלְקָא, וְאַנְהִיר בּוּצִינָא דְלֹא נְהִיר, וְאַתְקִיף לָהּ בְּתוּקְפָא תְּקִיפָא, לְסִלְקָא לְעֵילָא. וְעַל רִזָּא דָּא כְתִיב, (שמואל א ב) כִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד, אֲלִין אֵינוֹן דְּמְבַרְכִין לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וּבְזֵי יְקִלוּ, חֲסוּד הִנֵּה כְּתוּב, (שמואל א ב) כִּי מְכַבְּדִי אֶכְבֵּד - אֵלֶּה אוֹתָם

ובזי זקלו - אלה אותם שלא
מברכים את הקדוש ברוך הוא,
ומונעים ברכה מפיהם.

סוד הסודות לאותם שידועים
חכמת רבונם, לדעת את סוד
הברכות במצוות התורה ובכל
ההנאות והפסופים של העולם
הזה, להוריק ברכות מלמעלה
למטה.

באשר (פרט) ברכות התפלה, שהן
תקון של רבונם מלמטה למעלה
ומלמעלה למטה. הברכות
שאין בתפלה עולות מלמטה
למעלה, עד שמגיעות לתוף
האור שלא מאיר, ומתעוררים
(למעלה) בתוף לאותו האור שלא
מאיר באותה הברכה, ועולה
התעוררות למעלה, עד
שמגיעים לפסא העליון, מקור
כל החיים. ואז יוצאות מאותו
המקור העליון ברכות אחרות,
ופוגשות אלה באלה, ונושקות
אלה לאלה, ובאות ושורות על
ראש הצדיק להריק למטה.
וכשירדות, מתברכים האבות
והבנים וכל גרותיהם.

וסוד הברכות הללו לעורר
מלמעלה למטה בסוד זה:
ברוך: זה הסוד של המקור
העליון מהכל, להריק ולהמשיך
ולהאיר את כל המאורות. והוא
תמיד ברוך (מברך), שלא פוסקים
מימיו. ומשם הראשית שנקראת
העולם הבא, והוא קצה השמים,
שאותו קצה הוא קצה עליון.
משום שיש קצה כמו זה למטה,
והוא העולם הפחותון. וגם הוא
נקרא ברוך, כנגד הפחותונים,
להריק למטה, ולהתעורר
מלמטה למעלה בברכות
התפלה. והברוך (הראשון) הנה
נקרא כאן, בסוד החכמה
העליונה, שממלא אותו המקום, בשביל אחד דקיק שנכנס בו.

אליו אינון דלא מברכין ליה לקודשא בריך
הוא, ומנעין ברכתא מפומיהו.

רזא דרזין, לאינון דידיעי חכמתא דמאריהון,
למנדע רזא דברפאן, בפקודי אורייתא,
ובכל הנאין וכסופין דהאי עלמא, לארקא
ברכאן מעילא לתתא.

בר (ס"א בר) ברכאן דצלוחתא, דאינון תקוונא
דמאריהון, מתתא לעילא ומעילא
לתתא. ברכאן דלאו אינון בצלוחתא, סלקין
מתתא לעילא, עד דמטו גו נהורא דלא נהיר,
ומתערי (לעילא) בתוקפא, לההוא נהורא דלא
נהיר, בההיא ברכה, וסלקא אתערו לעילא,
עד דמטו לכרסיה עלאה, מקורא דכל חיין.
פדין נפקו מההוא מקורא עלאה, ברכאן
אחרנין, ואערעו אליון באליון, ונשקי אליון
לאליון, ואתאן ושריין לריש צדיק, לארקא
לתתא. וכד נחתין, אתברכן אבהן ובנין, וכל
שרגין דלהון.

ורזא דאליון ברכאן לאתערא מעילא לתתא,
ברזא דא, ברוך: דא רזא דמקורא
עלאה מפלא, לארקא ולאמשכא ולאנהרא
כל בוצינין. ואיהו ברוך (נ"א ברוך) תדיר, דלא
פסקין מימיו. ומתמן שירותא דאקרי עלמא
דאתי, ואיהו קצה השמים, דההוא קצה,
קצה עלאה איהו. בגין דאית קצה כגוונא דא
לתתא, ואיהו עלמא תתאה. ואקרי אוף הכי
ברוך, לקבל תתאי, לארקא לתתא, ולאתערא
מתתא לעילא כברפאן דצלוחתא. וברוך (קדמאה)
דא אקרי הכא, ברזא דחכמתא עלאה,
דאמלי לההוא אתר, בחד שביל דקיק דאעיל
ביה.

אתה: אתר כף מתחיל להתגלות, שהרי הברוך הזה הוא נסתר, ולכן נקרא בדרך נסתר ברוך, המקור העליון שלא התגלה. אתה: הראשית להתגלות בחוץ, ולכן נקרא אתה. ומיהו? זה סוד הימין, ונקרא כהן אצל אותו מקום. וזה סוד (תהלים קי) אתה כהן לעולם. מי הפהן לאותו עולם? אתה. וזהו הימין העליון, שהרי נמצא להתגלות.

יהוה: זה סוד האמצע, סוד האמונה בכל הצדדים. אלהינו: זה סוד השמאל שכלול הימין, והימין בו, ונכללים זה בזה להיות אחד. ועד כאן נקשרו הברכות, שפיון שאלה מתברכים, כלם שלמטה מתברכים.

לאחר שהם מתברכים ולוקחים ברכות לעצמם, חוזרים כלולים כאחד לאותו המקור, שהם לא יכולים לחזור לאותו המקום עד שמתברכים. פיון שהתברכו בתפלה, חוזרים ונכנסים לאותו מקום, לקחת ברכות יתרות אחרות להריק למטה. ועד שהם מתברכים, לא נכנסים ולא תאבים אליו, וזה סוד (שמות כג) ולא יראו פני ריכם.

ובששבים לאותו מקום ונכנסים לשם, אז אותו מקום נקרא מלך. ומלך לא נקרא, רק פשהם מתקרבים אליו, ומתברכים. ומלך מתי נקרא מלך? כשגדולו באים אליו עשירים, מספקים בכל מה שהצטרכו, בלא חסרון, ואז הוא מלך. מלך למטה, כשאלו מעטרים אותו בספיק בעטרות קדושות. וכאן נקרא מלך. ומיהו? העולם אשר

אתה: לבתר שארי לאתגלייא, דהא האי ברוך סתים איהו, ובגין כף אקרי בארז סתים ברוך, מקורא עלאה דלא אתגלייא. אתה, שירותא לאתגלייא לבר, ובגין כף אקרי אתה. ומאן איהו. דא רזא דימינא, ואקרי כהן לגבי ההוא אתר. ורזא דא (תהלים קי) אתה כהן לעולם, מאן כהן לההוא עולם, אתה. ודא איהו ימינא עלאה, דהא אשתכח לאתגלייא.

יהוה: דא רזא דאמצעיתא. רזא דמהימנותא בכל סטריין. (דף רע"א ע"ב) אלהינו: דא סטרא דשמאלא, דכליל בימינא, וימינא ביה, ואתפלילו דא בדא, למהוי חד. ועד הכא, אתקשרו ברכאן, דכיון דאלין אתברכאן, פלהון דלתתא אתברכאן.

לבתר דאינון אתברכאן, ונטלי ברכאן לגרמייהו, אתהדרו כלילין פחד לההוא מקורא, דאינון לא יכלין לאתהדרא לגבי ההוא אתר, עד דאתברכן. פיון דאתברכן בקדמיתא, אתהדרו ועאלין לגבי ההוא אתר, לנטלא ברכאן יתירין אתרנין, לארקא לתתא. ועד דאינון אתברכאן, לא עאלין ולא תאבין לגביה. ורזא דא (שמות כג) ולא יראו פני ריכם.

וכד תבין לגבי ההוא אתר, ועאלין תמן, פדין אקרי ההוא אתר מלך. ומלך לא אתקרי, בר פד אינון מתקרבין לגביה, ומתברכן. ומלפא אימתי אקרי מלך. פד רברבנוי אתיין לגביה עתירין, מסתפקן בכל מה דאצטריכו, בלא חסרונא, פדין איהו מלך. מלך לתתא, פד אלין מעטרין ליה בספוקא, בעטריין קדישין. והכא אקרי מלך. ומאן איהו.

העולם אשר קדשנו וצונו. ובגין דאיהו עלמא דלא אתגלייא לבר, ואיהו

קדשנו וצננו. ומשום שהוא עולם שלא התגלה בחוץ, והוא נסתר, קורא לו כף בדרך נסתר. ועל זה לא נקרא, אלא בדרך נסתר.

ויעולם אתה זה ימין, כמו שנתבאר. ועל זה כהן כפוף לאותו מקום בראש ובסוף. והעולם הפתוח, כשנקשר לימין ונדבק בו, קורא מלמטה למעלה ברוף, ולא נקרא ברוף, רק בסוד המקור שדבק בו ונכנס בו וממלא אותו. אתה, הסוד של אותו הפהן להדבק אתו, ועל זה בתפלה האדם פורע בברוץ, שהוא העולם שפופו אל מעלה, וזהו השנוי בין ברוץ של התפלה ובין ברוץ של שאר ברכות. והכל הוא בסוד עליון, להריק ברכות לכל העולמות.

בברוץ של התפלה אדם פורע בברכיו, וגוחן ראשו באתה, משום שאתה נקרא ראש. ועל זה כהן לוקח בראש, והוא תמיד ראש. ולכן פריעה בברוץ, וגחנית הראש באתה. והכהן, בכל מקום שנקרא אתה, גוחן בתפלה. המלך אחר שגוחן, שוב לא זוקף, מה הטעם? הקדוש ברוף הוא אמר ללבנה, לכי והקטיני את עצמך, ושוב לא זקפה. ולכן הברכה של אדם לקדוש-ברוץ-הוא מתעוררת להוריק ברכות מלמעלה לעולמות כלם, כמו שנתבאר. אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

בתוב (ישעיה ס) כי אתה אבינו כי אברהם וגו'. שנינו, לעתיד לבא אומרים ליצחק וכו', משום שהשמאל נכלל בימין. אבל הימין מנין לנו שנקרא אב? שכתוב וישמהו לו לאב ולכהן.

ואף על גב שלמעלה נקרא אב, ואפלו לאור שלא מאיר בשעה שנדבק בימין נקרא אתה, כמו

סתים, קרי ליה הכי בארז סתים. ועל דא לא אקרי, אלא בארז סתים.

ויעולם ימינא אתה, כמה דאתמר. ועל דא כהן, כפוף לגבי ההוא אתר, ברישא ובסופא. ועלמא תתאה, בד אתקשר לימינא, ואתדבק ביה, קרי מתתא לעילא ברוף, ולא אקרי ברוף, בר ברזא דמקורא דאתדבק בהדיה, ועייל ביה, ואמלי ליה. אתה, רזא דההוא כהן, לאתדבקא בהדיה, ועל דא, בצלותא בר נש פורע בברוץ, דאיהו עלמא כפוף לגבי עילא, ודא איהו שנוי בין ברוץ דצלותא, ובין ברוץ דשאר ברכאן. וכלא ברזא עלאה איהו, לארקא ברכאן לכל עלמין.

ברוץ דצלותא, בר נש פורע ביה בברכוי, וגחין רישא באתה, בגין דאתה אקרי ראש. ועל דא כהן נטיל בראש, ואיהו ראש תדיר. ובגין כן פריעה בברוץ. וגחינו דרישא באתה. וכהן בכל אתר דאקרי אתה, גחין בצלותא. מלך בתר דגחין, תו לא זקיף, מאי טעמא. קדשא ברוץ הוא אמר לה לסיהרא, זילי אזעירי גרמיה, ותו לא זקפא. ובגין דא, ברכתא דבר נש ברוץ לקודשא ברוץ הוא, אתער לארקא ברכאן מלעילא לעלמין פלהו, כמה דאתמר. זכאין אינון ישראל בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

בתוב, (ישעיה ס) פי אתה אבינו כי אברהם וגו'. תנינו, לזמנא דאתי אמרין ליה ליצחק וכו', בגין דשמאלא אתפליל בימינא, אבל ימינא מנלן דאקרי אב. דכתיב וישמהו לו לאב ולכהן, ואף על גב דלעילא אקרי אב, ואפילו לנהורא דלא נהיר בשעתא דאתדבק

ואף על גב שלמעלה נקרא אב, ואפלו לאור שלא מאיר בשעה שנדבק בימין נקרא אתה, כמו

שְׁנָאֵמַר אַתָּה ה' אֲבִינוּ גּוֹאֲלֵנוּ וְגו'.

בין כך הוֹדַמְנוּ אֵלָיו זְקֵן וְאָמַר, רועה הַנְּאֻמָּן, תִּקַּן שְׁלַחַן לְרַבּוֹנָךְ, לוֹ וְלַמְּלָכָה, מִכָּל מִינֵי עֲדוּנִים, לְקַיֵּם בּוֹ (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה', וְהָרִי עַד עֵתָה כָּלֵם מִתְעַנְּגִים מִשְׁלַחַן הַמְּלָךְ, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (משלי ט) לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמִי. וְזֶה לַחֵם הַתּוֹרָה שְׁכֵתוֹב, וַיֵּין הַתּוֹרָה שְׁבַעֲלָהּ. וְשֵׁם כַּמָּה מִטְעָמִים, מִינֵי טְעָמֵי תּוֹרָה, שְׁמֵתוֹקִים מִכָּל הַמַּאֲכָלִים וְהַעֲדוּנִים שֶׁל הָעוֹלָם וְשֶׁל הַמְּלָךְ.

קָם הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן, פָּתַח וְאָמַר, אֵהָרֵן הַכֶּהֵן קוּם מִשְׁנַתְּךָ לְזִבְחַ שְׁוֹרִים וְצֹאן וּכְבָשִׁים וְעוֹפוֹת, וְכָל הַמִּינִים שְׁצִרִיכִים לְסַעֲוֹדַת הַמְּלָךְ. וְלַחֵם הַפָּנִים, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד שְׁנֵי לִוְחוֹת הַתּוֹרָה, שְׁמֹנֶה וּמִזֵּה הֵם כְּתָבִים (שמות לב). זֶה - שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה פָּנִים, שֶׁהֵם: (במדבר ו) יְבָרְכֶךָ ה', יָאֵר ה', יִשָּׂא ה'. זֶה שְׁנֵי - אֲדֹנָי אֲדֹנָי אֲדֹנָי. שֶׁהֵם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חִיּוֹת, שְׁבַהֵן נֹאמַר (יחזקאל א) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפְנֵי שׂוֹר מִהַשְּׂמֹאל לְאַרְבַּעַתָּם וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם. וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר אַרְבַּעַת פָּנִים לְאַחַת (להם). וְזֶהוּ (ישעיה ו) וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר, כְּנֶגֶד עֲשָׂרִים וְאַרְבַּעַת סְפָרֵי תּוֹרָה. וְזֶה זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי ה'. הַפְּלִים שֶׁל שְׁלַחַן הַמְּלָךְ הֵם בְּעַלֵּי הַמְּשָׁנָה, בְּעַלֵּי הַתְּפִלוֹת, שֶׁתִּקְנִינָם כְּנֶגֶד הַקְּרִבָּנוֹת.

פָּתַח וְאָמַר, (שמות כה) וְעָשִׂיתָ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים וְגו'. בֹּא רֵאֵה, מִנְהַגִּים טוֹבִים וְיָפִים הֵיוּ נוֹהֲגִים בְּעַלֵּי הַסַּעֲוֹדָה שֶׁל הַמְּלָךְ לְהִרְאוֹת שֶׁהֵם מִבְּנֵי שְׁלַחַן

סַעֲוֹדָתָא, נְטִיל יְדוּי בְּזִמְנָא

בִּימֵינָא אֲקָרִי אַתָּה, כְּמָה דְאַתָּ אָמַר (שם) אַתָּה יי' אֲבִינוּ גּוֹאֲלֵנוּ וְגו'.

אֲדַהְבּוּ, סָבֵא אֲזַדְמֵן לְגַבִּיָּה, וְאָמַר, רַעֲיָא מְהֵימְנָא, תִּקִּין פְּתוּרָא לְמֵאֲרָךְ, לִיָּה וְלַמְּטְרוֹנִיתָא. מִכָּל מִינֵי עֲדוּנִין, לְקַיֵּמָא בֵּיה (יחזקאל מא) זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יי'. וְהָא עַד כְּעַן כְּלָהוּ מִתְעַנְּגֵי מִפְּתוּרָא דְמִלְכָּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי ט) לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמִי. וְדָא נְהֵמָא דְאֹרִייתָא דְבְּכֵתָב, וַיֵּינָא דְאֹרִייתָא דְבַעַל פְּהֵ. וְתִמְן כְּמָה מִטְעָמִים מִינֵי טְעָמֵי תּוֹרָה, דְמִתִּיקִין, מִכָּל מַאֲכָלִין וְעֲדוּנִין דְעִלְמָא, וְדִמְלְכָא.

קָם רַעֲיָא מְהֵימְנָא פָּתַח וְאָמַר, אֵהָרֵן כְּהֵנָּא קוּם מִשְׁנַתְּךָ, לְמַדְבַּח תּוֹרִין וְעֵאנִין וְאִמְרִין וְעוֹפִין, וְכָל מִינֵין דְצִרִיכִין לְסַעֲוֹדָתָא דְמִלְכָּא. וְלַחֵם הַפָּנִים, דְאִינוּן לְקַבֵּל תְּרִין לִוְחֵי דְאֹרִייתָא, (שמות לב) דְמִזֵּה וּמִזֵּה הֵם כְּתוּבִים. זֶה: תְּרִיסָר אַנְפִּין. דְאִינוּן: (במדבר ו) יְבָרְכֶךָ יי', יָאֵר יי', יִשָּׂא יי'. זֶה תְּנִינָא, אֲדֹנָי אֲדֹנָי אֲדֹנָי. דְאִינוּן תְּרִיסָר חִיּוֹן, דְאַתְמַר בְּהוֹן, (יחזקאל א) וּפְנֵי אֲרִיָּה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם, וּפְנֵי שׂוֹר מִהַשְּׂמֹאל לְאַרְבַּעַתָּם, וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּם. וְאַתְמַר עַלֵּיהוּ, (שם) אַרְבַּעַת פָּנִים לְאַחַת (להם). וְהֵאֵי אִיהוּ, (ישעיה ו) וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר, לְקַבֵּל עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע סְפָרֵי תּוֹרָה. וְהֵאֵי אִיהוּ זֶה הַשְּׁלַחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יי'. מְאִינִין דְפְּתוּרָא דְמִלְכָּא, אִינוּן מְאִרֵי מִתְנִיתִין, מְאִרֵי צְלוֹתִין, דְתִקְיָנוּ לוֹן לְקַבֵּל קְרִבָּנִין.

פָּתַח וְאָמַר, (שמות כה) וְעָשִׂיתָ שְׁלַחַן עֲצֵי שִׁטִּים וְגו'. תָּא חֲזִי, מִנְהַגִּין טְבִין וְשִׁפְרִין הוּוּ נְהֵגֵי מְאִרֵי דְסַעֲוֹדָתָא דְמִלְכָּא, לְאַחְזָאָה דְאִינוּן מִבְּנֵי פְּתוּרָא דְמִלְכָּא. חַד רַבְרָבָא מִבְּנֵי

המלך. גדול אחד מבני הסעודה נוטל ידיו בזמן שיפנסו לסעודה להסב. הגדול מסב בראש, השני תחתיו, והשלישי תחת השני. ואלה נקראו שלשה מטות, כנגד שלשה אבות, וכנגד כהנים לויים וישראלים. מפאן ואילף אין להם סדר, אלא כל הקודם זוכה.

שנית, בעל הבית בוצע, כדי שיבצע בעין יפה, ומשלים ברכתא, ולבתר בוצע. הברכה, ואחר כך בוצע. ופרשה רבותינו של המשנה, שאין המסבים רשאים לטעם עד שיטעם המברך, ואין הבוצע רשאי לטעם עד שיכלה אמן מפי המסבים. ואם רצונו לחלק כבוד, הרשות בידו. ועוד פרשה שהאורח מברך, בשביל שיברך את בעל הבית.

ודרך סוד, בעל הבית בוצע - זה העמוד האמצעי, שהוא קו האמצעי. ובשבת צריך לבצע משתי פרות, שהן ה' ה'. בעל הבית - זה ו' של האמצע. (ובצורה זו, ומשום זה) וכדי שלא יראה כרעבתנות, יכול לבצע בה לכל אחד ואחד בפניעה. מה זה בפניעה? וי'. והן הנקודות של השם הקדוש, נקראים פרורים שבכזית. ואלו כנגד טפות הזרע. ומי שמולזל בהן וזרקן במקום שלא צריך, העניות רודפת אחריה, והולך נע ונד. זהו שפתוב (איוב טו) נודד הוא ללחם איה. ואין לחם אלא תורה, והוא צוות: איה מי שמרחם עליו? ולא מוצא.

ופרורים בכזית, הם בצדיק, והוא פותש פתישות מאותם הזיתים. והאורח מברך, (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה. ברכות לראש צדיק חי העולמים, ולכן האורח מברך.

בין כך הרי בא אליו המנוחה

דייעלון לסעודתא להסב, גדול מסב בראש, תנינא תחותיה, ותליתאה תחות תנינא. ואלין אתקריאו ג' מטות, לקבל תלת אבהן, ולקבל (דף ע"ב ע"א) כהנים לויים וישראלים. מפאן ואילף, לית לון סדר, אלא כל הקודם זכה.

תנינא, בעל הבית בוצע, כדי שיבצע בעין יפה. ומשלים ברכתא, ולבתר בוצע. ואוקמוה רבנן דמתניתין, דאין המסובין רשאים לטעום, עד שיטעום המברך. ולית הבוצע רשאי לטעום, עד שיכלה אמן מפי המסובין. ואם רעותיה לחלק כבוד, הרשות בידה. ועוד אוקמוה, דאורח מברך, בגין דיברך לבעל הבית.

וארח רזא, בעל הבית בוצע, דא עמודא דאמצעיתא, דאיהו קו האמצעי. ובשבת צריך לבצוע משני פרות, דאינון ה' ה'. בעל הבית, דא ו' דאמצעיתא. (וכמונא דא ובגין דא) ובגין דלא לאתחזאה כרעבתנותא, יכיל למבצע בה לכל חד וחד בפניעה. מאי כפיצה. וי'. אינון נקודין דשמא קדישא, אתקרי פרורי בכזית. ואלין לקבל טפין הזרע, ומאן דמזלזל בהון, וזריק לון באתר דלא אצטרף, עניותא קא רדיף אבתריה, ואזיל נע ונד. הדא הוא דכתיב, (איוב טו) נודד הוא ללחם איה. ולית לחם אלא תורה, והוא צוות איה מאן דמרחם עליה, ולא ישפח.

ופרורים בכזית, אינון בצדיק, דאיהו כתיש פתישו מאינון זיתים. ואורח מברך, (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה. (משלי י) ברכות לראש צדיק חי עלמין, ובגין דא אורח מברך.

אדחבו, הא בוצינא קדישא אתא לגביה.

הַקְדוּשָׁה וְאָמַר, רוּעָה הַנְּאֻמָּן,
יוֹם אֶחָד הִלְכְתִּי אֲנִי וְהַחֲבָרִים
לְאֶכְסֵנִיָּה אַחַת, וְהָיָה שֵׁם תִּינוּק
אֶחָד, קָם וְהִתְקִין לָנוּ מְנוּרָה
וְשִׁלְחוֹן, הוּא מַעְצָמוּ כְּאִלוֹ הָיָה
מַעֲשִׂים שָׁנָה, וְלֹא הָיָה אֵלָּא
מִבֶּן חֲמֵשׁ שָׁנִים, וְהִתְקִין שִׁלְחוֹן
מִכָּל מִינֵי מֵאֲכָל וּמִשְׁתָּה. אָמַר,
הָרִי פְרִשׁוּהָ רַבּוּתֵינוּ שְׁבַעַל
הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאוֹרַח מְכָרָךְ, אֲכָל
(אִיּוֹב לב) צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם
יְשִׁישִׁים עַל כֵּן זְחִלְתִּי וְאִירָא
מַחּוֹת דְּעֵי אַתְכֶם, עַד שְׁאַטֵּל
רְשׁוֹת מִכֶּם. אֲמַרְתִּי לוֹ, אָמַר בְּנֵי
מִלְאָךְ ה'.

אָמַר לָנוּ, אַתֶּם רְצִיתֶם לְחֵם
תִּפְנוּקִים בְּלֵי קָרֵב, אוֹ לְחֵם עִם
קָרֵב. שִׁכַּף פְּרִשׁוּהָ רַבּוּתֵינוּ שֶׁל
הַמְּשֻׁנָּה, שְׁעַת אֲכִילָה שְׁעַת
מִלְחָמָה. וְאִם רְצִיתֶם שִׁיְהִיָּה
עֲלֵי קָרֵב, אֵין אֶחָד אוֹכֵל. אֵלָּא
מִי שִׁיִּנְצַח בְּקָרֵב, הוּא אוֹכֵל
וּבוֹצֵעַ לְכֹלָם. אָמְרוּ לוֹ הַחֲבָרִים,
בְּנֵי, אַתָּה קָטָן, וְעַדִּין לֹא יִדְעָתִי
אֵיךְ גִּלְחָמִים גְּבָרִים גְּדוּלִים
בְּחָרֵב, בְּנוֹעֲנוּעַ הַחָרֵב, בְּרַמַּח,
בְּקִשָּׁת, בְּחֻצֵי הַקִּשָּׁת, בְּמִקְלַע
וּבְאֲבָנֵי מִקְלַע.

אָמַר לָהֶם, (מַלְכִּים א-ב) אֵל יִתְהַלֵּל
חֹגֵר כְּמִפְתַּח. שְׁהָרִי וְדָאֵי
בְּקִרְיַת שְׁמַע פְּרִשׁוּהָ, כָּל
הַקְּוֹרָא קִרְיַת שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ,
כְּאִלוֹ אוֹחַז חָרֵב פִּיפִיּוֹת, שְׁכַתוֹב
(תְּהִלִּים קמט) רוֹמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם
וְחָרֵב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם. וְנוֹעֲנוּעַ
הַחָרֵב צָרִיךְ לְנוֹעֲנָה לְשֵׁשׁ
צְדָדִים, כְּמוֹ שְׁבָאוּהָ, כְּדֵי
שְׁתַּמְּלִיכוּהוּ עַל הַשָּׁמַיִם וְעַל
הָאָרֶץ וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם.
וְזוֹ ו', גּוֹף הַחָרֵב. י' רֹאשׁ הַחָרֵב.
ה"ה, שְׁתֵּי פִיפִיּוֹת. נְרַתִּיק הַחָרֵב,
אֲדָנִי.

רַמַּח, רַמ"ח בְּקִרְיַת שְׁמַע, עִם

וְאָמַר, רַעֲיָא מְהִימָנָא, יוֹמָא חַד אֲזִילָנָא אֲנָא
וְחַבְרֵיָיא לְאֶכְסֵנִיָּא חַדָּא, וְהָיָה תַּמָּן יְנוּקָא
חַדָּא. קָם וְתִקִּין לָן מְנִרְתָּא וּפְתוּרָא אִיהוּ
מְגַרְמִיָּה, כְּאִלוֹ הָיָה מַעֲשִׂרֵין שְׁנִין, וְלֹא הָיָה
אֵלָּא מִבֶּן חֲמֵשׁ שָׁנִין. וְתִקִּין פְּתוּרָא מִכָּל מִינֵי
מֵאֲכָל וּמִשְׁתָּה. אָמַר, הָא אוֹקְמוּהָ רַבָּנָן דְּבַעַל
הַבַּיִת בּוֹצֵעַ וְאוֹרַח מְכָרָךְ, אֲכָל (אִיּוֹב לב) צָעִיר
אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל כֵּן זְחִלְתִּי וְאִירָא
מַחּוֹת דְּעֵי אַתְכֶם. עַד דְּאָטוּל רְשׁוֹת מִכֶּם.
אָמַר לֵיהּ, אִימָא בְּרִי מִלְּאֲכָא דִּינִי'.

אָמַר לָן, אַתּוֹן בְּעִיתוֹן לְחֵם תִּפְנוּקִי בְּלָא
קָרְבָא, אוֹ לְחֵם בְּקָרְבָא. דְּהָכִי אוֹקְמוּהָ
רַבָּנָן דְּמִתְנִיתִין, שְׁעַת אֲכִילָה שְׁעַת מִלְחָמָה.
וְאִי בְּעִיתוֹ לְמַהוּי קָרְבָא עֲלֵיהּ, לִית חַד אֲכִיל,
אֵלָּא מָאן דְּנִצַּח קָרְבָא, אִיהוּ אֲכִיל וּבוֹצֵעַ
לְכֹלָהוּ. אָמְרוּ לֵיהּ חַבְרֵיָיא, בְּרִי אַנְתָּ זְעִיר,
וְעַדִּין לֹא יִדְעַת אֵיךְ מְגִיחֵי גְבָרִין רַבָּרְבִין
בְּחָרְבָא, בְּנוֹעֲנוּעַ דְּחָרְבָא. בְּרוּמְחָא, בְּקִשָּׁתָא,
בְּגִירִין דְּקִשָּׁתָא, בְּקִירְטָא, בְּאַבְנֵין דְּקִירְטָא.

אָמַר לָהוּ, (מַלְכִּים א ב) אֵל יִתְהַלֵּל חֹגֵר כְּמִפְתַּח.
דְּהָא וְדָאֵי בְּקִרְיַת שְׁמַע אוֹקְמוּהָ, כָּל
הַקְּוֹרָא קִרְיַת שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ, כְּאִלוֹ אוֹחַז
חָרֵב פִּיפִיּוֹת, דְּכַתִּיב, (תְּהִלִּים קמט) רוֹמְמוֹת אֵל
בְּגִרוֹנָם וְחָרֵב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם. וְנוֹעֲנוּעַ דְּחָרְבָא,
צָרִיךְ לְנוֹעֲנָא לֵיהּ לְשִׁית סְטָרִין, כְּמָה
דְּאוֹקְמוּהָ, כְּדֵי שְׁתַּמְּלִיכוּהוּ עַל הַשָּׁמַיִם וְעַל
הָאָרֶץ, וְעַל ד' רוּחוֹת הָעוֹלָם. וְדָא ו', גּוֹף
הַחָרֵב. י', רֹאשׁ הַחָרֵב. ה"ה, תְּרֵי פִיּוֹת.
נְרַתִּיק דְּחָרְבָא, אֲדָנִי.

רוּמְחָא, רַמ"ח בְּקִרְיַת שְׁמַע, עִם שִׁית תִּיבִין
דִּיחֹדָא, הָא רוּמ"ח. מְגִין עִם
חָרְבָא, מִיכָאֵל גְּבָרִיאֵל נוּרִיאֵל שְׁמִשִּׁין דְּגו'

שֵׁשׁ תַּבּוֹת הַיְחוּד, הָרִי רוּמ"ח. מְגִין עִם חָרֵב, מִיכָאֵל גְּבָרִיאֵל נוּרִיאֵל, הַשְּׁמִשִּׁים שֶׁל שְׁלֶשֶׁת

האבות. קשת שיורה חצים, וכל זרע שאינו יורה פחץ אינו מוליד. מקלע, זה קריאת שמע. חמשה אבני מקלע, (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה'. כנגדם, ויקח דוד (שמואל א יז) חמשה חלקי אבנים מן הנחל. וכששם אותם במקלע, שהיא שפה, והיא שכינה, נעשו אחד כל החמשה, והרג את הפלשתי.

ועד עכשיו זרקתי אבן זו לסמאל, שהוא אבן מצור, והרסתי את המצור שלו והשפלתיו למטה. ולכן אמרתי לכם, אל יתהלל חוגר כמפתח. כעת יתברר לכם שאני יודע איך נלחמים גברים גדולים בתרבות, ברמח, בקשת, במקלע. תמהנו ולא יכלנו לדבר לפניו. אמרו לו חכמים, כעת נראה מי יהיה מרויח את הלחם, שהוא לחם המוציא.

פתח ואמר, (במדבר טו) והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה'. כמה נתרמת שכינה, שהיא ה' של המוציא, שבארו עליה בעלי המשנה, כל הבוצע צריך לדקדק בה' אלא ודאי הרי פשוטה רבותינו של המשנה, מוז ותבן פטורים מן המעשר. וכשהיא במוץ ותבן, היא בבית האסורים, ואין לה רשות להרים למ' לעשות עמה מ"ה. וזוהי תרומה, תורה שהיא חמשה חמשי תורה, שבה (שמות כד) ויהי משה בהר ארבעים יום וגו'.

ובמוץ ותבן של חטה, עליה בארו רבותינו, אילן שאכל אדם הראשון חטה היה. קרב ח"ט, שהוא מוז ותבן, לאות ה', והסתלקה ממנו י', שהוא עשור שלה. ולכן כשהוא במוץ ותבן לאות י' לחבר באות ה', שהם איש

אבהן. קשת דזריק חצים, וכל זרע דאינו יורה כחץ אינו מוליד. קירטא, דא קריאת שמע. ה' אבנין דקירטא, (דברים ו) שמע ישראל יי' אלהינו יי'. לקבל ליהו, (שמואל א יז) ויקח דוד חמשה חלוקי אבנים מן הנחל. וכד שוי להון בקירטא, דאיהי שפה, ואיהי שכינתא, אתעבידו חד פלהו ה', וקטיל לפלשתאה.

ועד פוען זריקנא האי אבנא לסמאל, דאיהו אבן מצור, והרסנא מצור דיליה, ואשפלנא ליה לתפא. ובגין דא אמינא לכוון, אל יתהלל חוגר כמפתח. פוען יתברר לכוון, דאנא ידענא איך מגיחין גברין רברבין בסייפין, ברומחא, בקשתא, בקירטא. תוהנא ולא יכילנא למללא קמיה, אמרו ליה רבנן, פוען נחזי מאן יהא מרווח נהמא, דאיהו לחם המוציא.

פתח ואמר, (במדבר טו) והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה ליי'. במאי אתרימת שכינתא, דאיהי ה' דהמוציא, דאוקימו עליה מארי מתניתין, כל הבוצע, צריך לדקדק בה'. אלא ודאי הא אוקמוה רבנן דמתניתין, מוז ותבן פטורין מן המעשר. וכד היא במוץ ותבן, איהי בבית אסורין, ולית לה רשו לארמא לגבי מ', למעבד עמה מ"ה. והאי איהו תרומה, תורה דאיהי ה' חומשי תורה, דבה (שמות כד) ויהי משה בהר ארבעים יום וגו'.

ובמוץ ותבן דחטה, עליה אוקמוה רבנן, אילן שאכל אדם הראשון חטה היה. קריב ח"ט, דאיהו מוז ותבן, לאות ה'. ואסתליק מגיה י', דאיהו עשור דילה. ובגין דא כד איהו במוץ ותבן (שלה), דאינון לקבל שם כנגד ערלה ופריעה, פטור מן המעשר. ואין רשות

וְאִשָּׁה. וְלֹכֵן כָּל הַבּוֹצֵעַ צָרִיף
 לְדַקְדָּק בָּהּ. וְצָרִיף לְבֹצֵעַ
 מִהֶמְקוֹם שֶׁבִשְׂוֹלוּ יָפָה, מִשׁוּם
 שֶׁבִשְׂוֹל הוּא גָּמַר הַפְּרִי, וְזֶה ו'.
 וְעֲשָׂרָה דְבָרִים צָרִיף אָדָם
 לַעֲשׂוֹת בְּסַעֲוֵדָה: אֶחָד - נְטִילַת
 יָדַיִם. שְׁנֵי - לְתַקֵּן שְׁתֵּי כְּפָרוֹת
 לְשַׁבָּת. שְׁלִישִׁי - לְאָכַל שְׁלֹשׁ
 סַעֲוֹדוֹת, וְלִהְיוֹסִיף מַחֵל עַל
 הַקֹּדֶשׁ. רְבִיעִי - לְהַאִיר אֶת
 הַשֶּׁלֶחַן בְּנֵר, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה,
 שֶׁלֶחַן בְּצִפּוֹן וּמִנּוּרָה בְּדָרוֹם.
 וְצָרִיף הַסְּבָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה,
 הַסְּבוּ - אֶחָד מִבְּרֵךְ לְכֻלָּם.

וּבְשַׁבָּת, בְּכָל דְּבָרָיו צָרִיף
 לְהוֹסִיף מַחֵל עַל קֹדֶשׁ, בֵּין
 בְּמֵאכְלָיו וּבְשִׁקְיוֹ, בֵּין בְּלְבוּשָׁיו,
 בֵּין בְּהַסְּבָתוֹ, שֶׁצָּרִיף לְהַתְקִין לוֹ
 מִסְבֵּה יָפָה, בְּכַמָּה כְּרִים וּבְכַסּוֹת
 מְרַקְמִים מִכָּל שֵׁשׁ בְּבִיתוֹ, כְּמוֹ
 שֶׁמִּתְקִין חֹפֶה לְפָלֶה, שֶׁשַּׁבָּת
 הִיא מְלַפֶּה, וְהִיא כְּפָלֶה. וְלֹכֵן הָיוּ
 יוֹצְאִים בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה עָרֵב שַׁבָּת
 לְקַדֵּם אֶת הָאוֹרְחָת, וְהָיוּ
 אוֹמְרִים: בְּאֵי כְּלָה, בְּאֵי כְּלָה.
 וְצָרִיכִים לְעוֹרֵר שִׁירָה וְחֻדוּהָ
 לְשֶׁלֶחַן אֲלֵיהָ.

וְרֵא עוֹד, אֵלֶּא שֵׁשׁ סוּד אַחַר.
 כְּמוֹ שֶׁצָּרִיף לְקַבֵּל אֶת גְּבִרְתָּהּ
 בְּכַמָּה אוֹרוֹת שֶׁל גְּרוֹת שַׁבָּת,
 וּבְכַמָּה עֲנוּגִים וּלְבוּשִׁים פְּסִים,
 וּבֵית מִתְקֵן בְּכַמָּה כְּלִים שֶׁל
 תְּקוּיָן, בְּהַסְּבָה יָפָה לְכָל אֶחָד
 וְאֶחָד, וּבְזֹאת הַחֻדוּהָ וְהַתְקוּיָן
 גּוֹרְמִים שְׁנֵשְׂאָרְת שֶׁפָּחָה רָעָה
 בַּחֲשׂוֹךְ, בְּרַעְבוֹן, בְּבִכְיָה,
 בְּהַסְּפָד, בְּלְבוּשִׁים שְׁחָרִים
 כְּאֶלְמָנָה. שָׂאם מְלֵאָה זו - תְּרַבֶּה
 זו.

וְצַר טוֹב גְּבִירָה קְדוּשָׁה, מְלֻכּוֹת
 הַקֹּדֶשׁ שֶׁיּוֹרְדֵת בְּשַׁבָּת, כְּלוּלָה
 מְעַשֵּׂר סְפִירוֹת, מְעַשְׂרוֹת

עֲרָלָה וּפְרִיעָה, פָּטוּר מִן הַמְּעַשֵּׂר. וְלִית רִשׁוֹ
 לְאֵת י', לְחִבְרָא בְּאֵת ה', דְּאִינוּן אִישׁ וְאִשָּׁה.
 וּבְגִין דָּא, כָּל הַבּוֹצֵעַ צָרִיף (דף ע"ב ע"ב) לְדַקְדָּק
 בָּהּ. וְצָרִיף לְמַבְצֵעַ מֵאֲתֵר דְּבִשְׂוֹלוּ יָפָה, בְּגִין
 דְּבִשְׂוֹל אִיהוּ גָּמַר פְּרִי, וְדָא ו'.

וְעֲשָׂרָה דְבָרִים צָרִיף אָדָם לְמַעַבְד בְּסַעֲוֹדָתָא.
 חַד, נְטִילַת יָדַיִם. תְּנִינָא לְתַקְנָא שְׁתֵּי
 כְּפָרוֹת לְשַׁבָּת. תְּלִיתָאָה, לְמִיכַל תְּלַת
 סַעֲוֹדָתִין, וְלִאוּסְפָּא מַחֵל עַל הַקֹּדֶשׁ.
 רְבִיעָאָה, לְאַנְהָרָא פְּתוּרָא בְּשַׁרְגָּא. כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהָ, שֶׁלֶחַן בְּצִפּוֹן, וּמִנּוּרָה בְּדָרוֹם.
 וְצָרִיף הַסְּבָה, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ הַסְּבוּ אֶחָד
 מִבְּרֵךְ לְכֻלָּם.

וּבְשַׁבָּת, בְּכָל מְלוּי, צָרִיף לְאַתּוּסְפָּא מַחֵל
 עַל הַקֹּדֶשׁ, בֵּין בְּמֵאכְלָיו, וּבְשִׁקְיוֹ,
 בֵּין בְּלְבוּשָׁיו, בֵּין בְּהַסְּבָתִיהָ. דְּצָרִיף לְתַקְנָא
 לִיָּה מִסְבֵּה שֶׁפִּירָא, בְּכַמָּה כְּרִים וּבְכַסּוֹת
 מְרַקְמָן, מִכָּל דְּאִית בְּבִיתִיהָ, כְּמֵאן דְּתַקִּין
 חוּפֶה לְכְּלָה. דְּשַׁבָּתָא אִיהִי מְלַפְתָּא, וְאִיהִי
 כְּלָה. וּבְגִין דָּא הוּוּ נִפְקֵי מְאִרֵי מִתְנִיתִין עָרֵב
 שַׁבָּת לְאַקְדָּמוּתֵי לְאַרְחָא, וְהוּוּ אִמְרֵי בְּאֵי
 כְּלָה בְּאֵי כְּלָה. וְצָרִיכִין לְאַתְעָרָא שִׁירָה
 וְחֻדוּהָ לְפְתוּרָה לְגַבְהָ.

וְרֵא עוֹד, אֵלֶּא דְאִית רְזָא אַחְרָא. פְּגוּוּנָא
 דְּצָרִיף לְקַבֵּל גְּבִירְתָּהּ, בְּכַמָּה נְהוּרִין
 דְּשַׁרְגִין בְּשַׁבָּת, וּבְכַמָּה עֲנוּגִין, וּלְבוּשִׁין
 שֶׁפִּירִין, וּבִיתָא מְתַקְנָא, בְּכַמָּה מְאִנֵי דְתַקְוִנָא,
 בְּהַסְּבָה יָפָה לְכָל חַד וְחַד. וּבְהֵאִי חֻדוּהָ
 וְתַקְוִנָא, גְּרָמִין דְּאַשְׁתָּאֲרַת שֶׁפָּחָה בִישָׂא
 בַּחֲשׂוֹכָא, בְּרַעְבוֹן, בְּבִכְיָה, בְּהַסְּפָד. בְּלְבוּשִׁין
 אוּבְמִין כְּאַרְמְלָתָא. דְּאִי מְלֵאָה זו, תְּרַבֶּה זו.
 וְצַר טוֹב, מְטְרוּנִיתָא קְדִישָׂא. מְלֻכּוֹת הַקֹּדֶשׁ

דְּנַחְתָּא בְּשַׁבָּת. כְּלוּלָה מְעַשֵּׂר סְפִירָן. מְעַשְׂרָא בְּשֶׁבַע שְׁמָהן שְׂאִינָן

בשבעה שמות שאינם נמקדים, בכמה מרפבות של חיות ובכמה חילות ומחנות. והמלך יוצא לקבלה בכמה מחנות, ונשאר יצר הרע, השפחה הרעה בחשף, כאלמנה בלי בעלה, בלי מרפבות.

ואלה שנאמר עליהם, למזבחים ולמקטרים למלאכת השמים ולמזלות אשר לא צויתי, היא עבודה של השפחה הרעה, ששולטת בערבי שבתות וערבי לילות רביעי, מה היו עושים אלה? היו לוקחים לבושים שחרים, ומחשיכים את האורות, ועושים הספד בלילי שבתות להשפתף עמה כמו שהיא שרויה, פי (קהלת ז) גם [את] זה לעמת זה עשה האלהים.

אחר שחטאו ישראל ונתחב בית המקדש, נאמר בשכינה האם הקדושה, (איכה א) איכה ישבה בדרך העיר רבתי עם היתה כאלמנה, ומכבים בליל תשעה באב אורות ונרות, ועושים הספד ויושבים כמו אבלים, להשפתף בצער השכינה, משום שהם גרמו לה כל אותו השבר. חמישי - כוס של ויכלו. ששי - להיות על השלחן דברי תורה. שביעי - להאריך על השלחן כדי שעניים יבאו לשלחנו. שמיני - נטילת ידים במים אחרונים. תשיעי - ברכת המזון. עשירי - כוס של ברכה. וצריך לחזר עליהם ולתקנם בסוד קדוש, שהיא כלולה מעשר ספירות, והוא השלחן של הקדוש ברוך הוא מצד הגבורה, ולכן פרשוה רבותינו שלחן בצפון.

אחד - נטילת ידים, שבארוה רבותינו של המשנה, ידים

נמחקין. בכמה מרפבות דחיוון. ובכמה חיילין ומשריין. ומלכא נפיק לקבלא בכמה משריין. ואשתארת יצר הרע שפחה בישא בחשוכא, פארמלתא בלא בעלה בלא מרפבות.

ואלין דאתמר עלייהו, למזבחין ולמקטריין למלכת השמים ולמזלות אשר לא צויתי, הוא פולחנא דשפחה בישא, דשלטא בערבי שבתות וערבי לילי רביעיות. מה הו' אלין עבדין. הו' נטלין לבושין אוכמין, וחשקאן נהורין, ועבדין הספדא בלילי שבתות כדי לאשתתפא בהדה כמה דאיהי שריא, פי (קהלת ז) גם זה לעומת זה עשה האלהים.

בתר דחאבו ישראל, ואתחרב בי מקדשא, אתמר בשכינתא אימא קדישא, (איכה א) איכה ישבה בדרך העיר רבתי עם היתה כאלמנה, ומכבין בליל תשעה באב נהורין ושרגין, ועבדין הספד, ויתבין פאבלים לאשתתפא בדוחקא דשכינתא. בגין דאינון גרמו לה כל ההוא תבירו.

חמישאה, כוס דויכלו. שתיתאה, למהוי על פתורא מלי דאורייתא. שביעאה, לארכאה על פתורא, בגין דעניים יתון על פתוריה. תמינאה, נטילת ידים במים אחרונים. תשיעאה, ברכת המזון. עשיראה, כוס דברכה. וצריך לאחזרא עלייהו, ולתקנא לון ברזא קדישא, דאיהי כלולה מעשר ספיראן, ואיהו פתורא דקודשא בריך הוא, מסטרא דגבורה. ובגין כף אוקמוה רבנן, שלחן בצפון.

חד נטילת ידים, דהכי אוקמוה רבנן דמתניתין, ידים מזוהמות פסולות לברכה, בגין דאינון שניות

לְטוֹמָאָה, דְּאִיהוּ אַב הַטוֹמָאָה. דְּאִיהוּ רֵאשׁוֹן
 פֶּד אֵינּוֹן מְסַאֲבוֹת, וְכַד אֵינּוֹן טְהוּרוֹת אֵינּוֹן
 שְׁנִיּוֹת לְבִרְכָה. דְּבִרְכָה לָא שְׂרִיא אֶלָּא עַל
 טְהֵרָה. כְּהֵנָּא דְּאִיהוּ אִישׁ טְהוֹר, אִישׁ חֶסֶד,
 שְׂרִיא עָלֶיהָ בְּרִכְתָּא. הָדָא הוּא דְכִתִּיב, (תהלים
 קלג) כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ וְגו' . וּבִגִּין דָּא,
 (במדבר ו) דְּבַר אֶל אֶהְרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה
 תְּבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' . וְאוֹקְמוּהָ, כֹּל
 כְּהֵן הַמְּבָרֵךְ, מְתַבָּרֵךְ. וְשְׂאִינוּ מְבָרֵךְ, אֵין
 מְתַבָּרֵךְ. וְאוֹקְמוּהָ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, כֹּל בְּרִכָּה
 שְׂאִין בָּהּ אַזְפָּרָה וּמְלָכוֹת לָאוּ שְׁמִיָּה בְּרִכָּה.
 מְלָכוֹת אֲדַנְי .

וְעוֹד, נְטִילַת יָדִים צְרִיף לִיטוּל לֹוֹן עַד פְּרָקָא,
 דְּגִזְרוּ עָלֶיהָ אַרְבַּעָה עָשָׂר פְּרָקִין,
 בְּהוּא שְׁעֵתָא שְׂרִיא יָד יְיָ עָלֶיהָ, וְאִיהִי יָד
 דְּבִרְכָה מְסֻטְרָא דְחֶסֶד דְּבִיָּה חֲכָמָה בְּיַד
 יְמִינִיהָ. וְאִיהִי יָד דְּקִדּוּשָׁה, מְסֻטְרָא דְגְבוּרָה,
 וְשְׂרִיא בְּדִינָא. (נ"א וְדָא דְשִׁמְאֵלָא) וְאִיהִי יָד
 דְּיַחְוֵדָא, מְסֻטְרָא דְתַפְאָרַת, דְּשְׂרִיא בְּאַרְבַּעָה
 עָשָׂר פְּרָקִין דְּגוּפָא, דְּאֵינּוֹן שְׁנַיִם עָשָׂר פְּרָקִין
 בְּתַרִּין דְּרוּעִין, וְתַרִּין שׁוֹקִין. וְתַרִּין בְּגוּפָא
 וּבְרִית .

וְתַרְתָּ זְמַנִּין אַרְבַּעָה עָשָׂר, אִיהוּ אַרְבַּעִין
 וְתַרִּין, יי"י, מִן י"ד י"ד, י"ד, רְמוּז
 יב"ר כָּךְ י"אָר י"שָׂא, מִן הוּי"ה הוּי"ה
 הוּי"ה. ד' ד' ד' מִי"ד י"ד י"ד, אֵינּוֹן רְמִיזִין
 בְּאֲדַנְי אֲדַנְי אֲדַנְי. וְאָמַר הַנְּבִיא עָלֶיהּ,
 (ירמיה ז) הֵיכַל יְיָ הֵיכַל יְיָ הֵיכַל יְיָ הֵמָּה. וְהֵאֵי
 נְטִילָא בְיַד דְּאִתְתַּקְנָת .

וְכַרְ סֶטֶר מַג' אַנְפֵי חִיּוֹן, דְּאֵינּוֹן יי' יי' יי' .
 וּמִתְלַת גְּדַפֵי חִיּוֹן, דְּאֵינּוֹן ד' ד' ד' ,
 כְּלָהוּ צְרִיף לְמַהּוּי מִכְּחַ (דף רע"ג ע"א) אָדָם.
 וְאִיהוּ יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. כֹּחַ דִּילֵיהָ, יו"ד

מְזַהְמוֹת פְּסוּלוֹת לְבִרְכָה, מְשׁוּם
 שְׁהֵן שְׁנִיּוֹת לְטוֹמָאָה, שְׁהוּא אַב
 הַטְּמָאָה, שְׁהוּא רֵאשׁוֹן כְּשֶׁהֵן
 טְמָאוֹת, וּכְשֶׁהֵן טְהוּרוֹת הֵן
 שְׁנִיּוֹת לְבִרְכָה, שְׁהַבְּרָכָה לֹו
 שׁוּרָה אֶלָּא עַל טְהֵרָה. כְּהֵנָּה,
 שְׁהוּא אִישׁ טְהוֹר, אִישׁ חֶסֶד,
 שׁוּרָה עָלָיו בְּרִכָּה. זְהוּ שְׁכַתּוּב
 (תהלים קלג) כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ
 וְגו' . וְלִכְן, (במדבר ו) דְּבַר אֶל אֶהְרֹן
 וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְּבָרְכוּ אֶת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' . וּפְרָשׁוּהָ, כֹּל
 כְּהֵן הַמְּבָרֵךְ - מְתַבָּרֵךְ. וְשְׂאִינוּ
 מְבָרֵךְ - אֵין מְתַבָּרֵךְ. וּפְרָשׁוּהָ
 כְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה, כֹּל בְּרִכָּה שְׂאִין
 בָּהּ אַזְפָּרָה וּמְלָכוֹת, אֵין שְׁמָה
 בְּרִכָּה. מְלָכוֹת אֲדַנְי .

וְעוֹד, נְטִילַת יָדִים צְרִיף לְטַל
 אוֹתָן עַד הַפְּרָק, שְׁגִזְרוּ עָלָיו י"ד
 פְּרָקִים, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שׁוּרָה עָלָיו
 יד ה', וְהִיא יָד שֶׁל בְּרִכָּה מְצַד
 הַחֶסֶד שְׁבוּ חֲכָמָה בְּיַד יְמִינוֹ.
 וְהִיא יָד שֶׁל קְדֻשָׁה מְצַד
 הַגְּבוּרָה, וְשְׂרִיָּה בְּדִין. (ויד שמאל)
 וְהִיא יָד הַיְחִוּד מְצַד הַתַּפְאָרַת,
 שְׁשׁוּרָה בְּיַד פְּרָקֵי הַגּוּף, שְׁהֵם
 שְׁנַיִם עָשָׂר פְּרָקִים בְּשְׁתֵי זְרוּעוֹת
 וּשְׁתֵי שׁוֹקִים, וּשְׁנַיִם בְּגוּף
 וּבְבְרִית .

וְשֶׁלֶשׁ פְּעָמִים אַרְבַּעָה עָשָׂר הוּא
 אַרְבַּעִים וּשְׁנַיִם. יי"י מִי"ד י"ד
 י"ד, רְמוּז י"בְּרִכָּךְ י"אָר י"שָׂא,
 מְהוּי"ה הוּי"ה הוּי"ה. ד' ד' ד'
 מִי"ד י"ד י"ד, הֵם רְמוּזִים
 בְּאֲדַנְי אֲדַנְי אֲדַנְי. וְאָמַר
 הַנְּבִיא עָלֶיהֶם, (ירמיה ז) הֵיכַל ה'
 הֵיכַל ה' הֵיכַל ה' הֵמָּה. וְהֵנְטִילָה
 הַזֹּו בְיַד שְׁהַתְתַּקְנָה .

וְכַרְ צַד מְשַׁלְשֵׁת פְּנֵי הַחִיּוֹת,
 שְׁהֵם יי' יי' יי' , וּמְשַׁלְשֵׁת פְּנֵי
 הַחִיּוֹת, שְׁהֵן ד' ד' ד' , כֹּלָם צְרִיף
 לְהִיּוֹת מִכְּחַ אָדָם. וְהוּא יו"ד
 ה"א וְא"ו ה"א. הַכְּחַ שְׁלוֹ - יו"ד
 וְא"ו דְּלָת, ה"א אֶלְפֵי, וְא"ו

אֶלֶף וָאָו, הִיאַ אֶלֶף. וְהַמִּלְכָּה לֹא שְׂרוּיָה בַּפֶּחַ שְׁלוֹ, בְּפִרְקֵי הָאֲצָבָעוֹת, עַד שְׁעוֹבֵרֶת מֵהֶם הַזְּהֵמָה, הַשְּׁפָחָה הַרְעָה הַפְּסוּלָה, אֲשֶׁת הַפְּסוּל. וְלִכְּנֹן פְּרִשׁוּיָה בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, יָדִים מְזוּהָמוֹת פְּסוּלוֹת לְבִרְכָּה.

וְהֵם מִים לְטַהַר הַיָּד, שְׁשׂוּרָה שֶׁם יָד יֵי. יָד יֵי זֶה מִים שֶׁל הַתּוֹרָה. שְׁעָמֵי הָאֶרֶץ הֵם שְׂרָץ, מֵה מוֹעִילָה לָהֶם טְבִילָה, וְהַשְּׂרָץ, שְׁפָחָה רְעָה בְּיָדָם, בְּגֹזֶל שְׂבִידֵיהֶם, בְּגֹזֶל שֶׁל הַבְּרֻכּוֹת שְׂגוּזִילִים אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁלֹא יוֹדְעִים לְכַרֵּךְ, וְלֹא יוֹדְעִים מֵהִי בְּרַכָּה וּמֵהִי זְהֵמָה.

מִיָּד כְּשֶׁשָּׁמְעוּ הַחֲבָרִים דְּבָרִים אֵלָיו, וְאֵנִי עִמָּהֶם, לֹא יִכְלַתִּי לְסַבֵּל שִׁישְׁלִים עֲשָׂרָה דְּבָרִים שֶׁל בְּרַכָּה, וְהַשְׁתַּחֲוִי אֲצִלוֹ, וּבּוֹדָאֵי אֵין אִישׁ שִׁיאִמַר דְּבָרִים אֵלָיו אֶלָּא אַתָּה, שְׂאֵתָה הוּא כְּמוֹ אַרְבַּע מַחְצוֹת שֶׁל גֶּזֶן עֵדֶן.

שְׂהָאֲדָם נִכְנָס בְּהֵן (שְׂכַאֲשֵׁר אַתָּה) בְּמַחְצַת הַתִּינּוּקוֹת וְנִעְשָׂה תִינּוּק, וּבְמַחְצַת נְעָרִים וְנִעְשָׂה נֶעֱר, וּבְמַחְצַת בַּחּוּרִים וְנִעְשָׂה בַחּוּר, וּבְמַחְצַת זְקֵנִים וְנִעְשָׂה זְקֵן. וְלִכְּךָ נֵאֱמַר עֲלֶיךָ, (תְּהִלִּים לג) 'מִמְּכוֹן שְׁבַתוֹ ה'שְׁגִיחַ אֵל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ. וְאַתָּה הוּא שְׂנֵאֱמַר עֲלֶיךָ (בְּרַאשִׁית ו) בְּשֵׁגֶם הוּא בֶּשֶׁר, בְּדוֹר שֶׁל דוֹר הַפְּלִגָּה הַיִּיטָה, וּבְכָל דוֹר וְדוֹר בְּגִלְגּוֹל, כְּגִלְגַּל שְׂמַת־הַפֶּךָ לְכַמָּה גִּוּוּנִים. וְלֹא נִגְלִיתָ אֶלָּא בְּדוֹר שְׂנַתְנָה בּוֹ תוֹרָה עַל יָדֶךָ.

מִיָּד שֶׁהַתַּפְּנוּסָה מֵהָעוֹלָם, אַתָּה הוּא כְּשֶׁמֶשׁ שְׂמָאִיר בְּכָל דוֹר וְדוֹר. שְׂכַשְׂמַתְפְּנוֹס הַשְּׂמֶשׁ בְּלִילָה, הוּא מֵאִיר בְּלִבְנָה וּבְשָׂשִׁים רְבוּא פּוֹכְכִים. כֶּף אַתָּה, שְׂאֵתָה מֵאִיר בְּשָׂשִׁים רְבוּא בְּכָל דוֹר וְדוֹר. וְזֵהוּ שְׂרַמְזוּ

וְאָו דְּלָת, הִיאַ אֶלֶף, וְאָו אֶלֶף וְאָו, הִיאַ אֶלֶף. וּמִטְרוּנִיתָא לָא שְׂרִיא בְּכַח דִּילִיָּה, בְּפִרְקִין דְּאֲצָבָעֵן, עַד דְּאֲתַעְבֵּר מְנִיִּיהוּ זוּהֵמָא, שְׁפָחָה בִישָׂא פְּסוּלָה, אֲנַתּוּ דְּפְסוּל. וּבְגִין דָּא אוֹקְמוּהָ מְאִירֵי מַתְנִיתִין, יָדִים מְזוּהָמוֹת פְּסוּלוֹת לְבִרְכָּה.

וְאִינוּן מִים לְדַכָּאָה יָד, דְּשְׂרִיא תַמָּן יָד יֵי. יָד יֵי, דָּא מִים דְּאוּרִייתָא. דְּעָמֵי הָאָרֶץ אִינוּן שְׂרָץ, מֵה מוֹעִיל לוֹן טְבִילָה, וְהַשְּׂרָץ שְׁפָחָה בִישָׂא בִידֵיהוֹן, בְּגֹזֶל דְּבִידֵיהוֹן. בְּגֹזֶל דְּבִרְפָּאן דְּגִזְלִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלֹא יוֹדְעֵי לְבִרְכָּא, וְלֹא יוֹדְעֵי מֵאִי אִיהִי בְּרַכָּה, וּמֵאִי אִיהִי זוּהֵמָא.

מִיָּד כְּשֶׁשָּׁמְעוּ מַלְיָן אֶלְיָן חֲבַרְיָא וְאֵנִי עִמָּהוֹן, לֹא יִכְלִינָא לְמַסְבֵּל דִּישְׁלִים עֲשָׂרָה מַלְיָן דְּבִרְכָּה, וְאַשְׁתַּחֲוָּא לְגַבְיָהּ. וּבּוֹדָאֵי לִית בַּר נֶשׁ דִּיִּמָּא מַלְיָן אֶלְיָן, אֶלָּא אַנְתָּ. דְּאַנְתָּ הוּא כְּגוּוּנָא דְּד' מַחְיִצוֹת דְּגֶזֶן עֵדֶן. דְּבַר נֶשׁ עָאֵל בְּהוֹן (נִיא דְּכַד אַנְתָּ) בְּמַחְיִצַת יְנוּקִין, וְאַתְעֵבִיד תִּינּוּק. וּבְמַחְיִצַת נְעָרִים, וְאַתְעֵבִיד נֶעֱר. וּבְמַחְיִצַת בַּחּוּרִים, וְאַתְעֵבִיד בַּחּוּר. וּבְמַחְיִצַת זְקֵנִים, וְאַתְעֵבִיד זְקֵן. וּבְגִין כֶּף אַתְמַר עֲלֶיךָ, (תְּהִלִּים לג) 'מִמְּכוֹן שְׁבַתוֹ ה'שְׁגִיחַ אֵל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ. וְאַנְתָּ הוּא דְּאַתְמַר עֲלֶיךָ, (בְּרַאשִׁית ו) בְּשֵׁגֶם הוּא בֶּשֶׁר, בְּדָרָא דְּדוֹר הַפְּלִגָּה הַיִּיטָה. וּבְכָל דָּרָא וְדָרָא בְּגִלְגּוּלָא. כְּגִלְגַּל דְּמַתְהַפֵּךְ לְכַמָּה גִּוּוּנִין. וְלֹא נִגְלִיתָ, אֶלָּא בְּדָרָא דְּאַתְיִיחִיב בִּיהִי אוּרִייתָא עַל יָדֶךָ.

מִיָּד דְּאַתְפְּנִישַׁת מְעֻלְמָא, אַנְתָּ הוּא כְּשֶׁמֶשׁ דְּנַהִיר בְּכָל דָּרָא וְדָרָא, דְּכַד אַתְפְּנִישׁ שְׂמֶשׁא בְּלִילָא, נַהִיר בְּסִיחֵרָא, וּבְשַׁתִּין רְבוּא כְּכַבְיָא. הִכִּי אַתָּה, דְּאַנְתָּ נַהִיר בְּשַׁתִּין רְבוּא בְּכָל דָּרָא וְדָרָא. וְהֵאִי אִיהוּ דְּקָא רְמַז קַהֲלָת,

קְהֵלְתָּ, (קהלת א) דֹר הַלֶּךְ וְדֹר בָּא. וּפְרִשׁוּהָ רְבוּתֵינוּ, אֵין דֹר פְּחוּת מִשְׁשִׁים רְבוּא. וְעוֹד פְּרִשׁוּהָ, הַדֹר שֶׁהוֹלֶךְ הוּא שְׂבָא, לְקַיִם מַה שֶׁהֵינָה הוּא שִׁיְהִיָּה. מִכָּאן וְאֵילֶךְ הַשְּׁלָם עֲשֶׂרָה דְבָרִים שֶׁל הַשְּׁלֶחַן בְּגִלוּי. אָמַר רֹעֵה הַנְּאֻמָּן, הַמְנֹרָה הַקְדוּשָׁה אֲשֶׁרִי חֻלְקָהּ, שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גְלָה לָךְ מַה שֶׁלֹּא גְלָה לְכָל נְבִיא וְחוֹזֶה, וְלֹא לְמֵאן וְלְמֵאן.

תְּנִינָא, לְמַבְצַע עַל שְׁנֵי כְפָרוֹת בְּשַׁבַּת, דְּאֵינוֹן רְמִיזוֹן בְּתַרֵי לִוְחֵי אוֹרֵייתָא, דְּאֵתִיְהִיבּוּ בְּשַׁבַּת זִוגוֹת. דְּבִיּוֹמָא תְּלִיתָאָה נַחְתּוּ, דְּבִיָּה תְּרִי זְמַנֵי טוֹב, וּבְשַׁבַּת אֵתִיְהִיבּת, תְּרִין נִזְקָבִין לְתִרִין טְבִין. וְאַף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ דְשָׂדִים מְמַנִין עַל זִוגוֹת, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ שְׁנֵי בֵיצִים, שְׁנֵי אָגוּזִים. הַלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינֵי שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָן נִזְקָבִין.

וְאֵם תֵּאמַר, וְהָרִי שְׁנִינוּ, אֵין מִתְחִילִין בְּשְׁנֵי וְאֵין מְסִימִים בְּרַבִיעֵי, דְּהֵינּוּ בְּב' ד' עִם עָרֵב רַב, שְׁלֹא הִיוּ שְׁלוּחֵי מִצְוָה, שְׁלֹא הִתְגַּבְּרוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְלֹאֲחַר שֶׁעָבְרוּ מִן הָעוֹלָם, צְוָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטַל (שְׁמוֹת לז) שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים כְּרֹאשֵׁינִים, וְאָמַר, וְכַתְּבֵתִי עַל הַלַּחַת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הִיוּ עַל הַלַּחַת וְגו'.

וְשִׁתִּי כְפָרוֹת בְּשַׁבַּת רוּמְזוֹת לְשְׁנֵי יוֹדִיִּים יֵאָהֲרֹנְהִי. שְׁאֲדִנִי הִיא יְחִידָה מִבְּעֵלָה בְּשַׁשֶּׁת יָמוֹת הַחַל, וּבְשַׁבַּת יוֹרֵד אֵלֶיהָ. וּמִשׁוּם זֶה בְּשַׁבַּת כָּל הַנְּשָׁמוֹת וְהַרוּחוֹת וְהַנְּפִשׁוֹת יוֹצְאוֹת וְיִוְרְדוֹת זִוגוֹת, וְאֵין שְׁטָן וְאֵין מִזִּיק שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַשַּׁבַּת. וְאֵפְלוּ גִיהֵנָם לֹא שׁוֹלֵט וְלֹא בּוֹעֵר בְּשַׁבַּת. וּמִשׁוּם זֶה, (שְׁמוֹת לז) לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבַּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבַּת. וְזוֹ אֵשׁ

דֹר הוֹלֶךְ וְדֹר בָּא. וְאוּקְמוּהָ רַבְּנָן, אֵין דֹר פְּחוּת מִשְׁשִׁים רְבוּא. וְעוֹד אוּקְמוּהָ, הַדֹר שֶׁהוֹלֶךְ הוּא שְׂבָא, לְקַיִים (ש) מַה שֶׁהֵינָה הוּא שִׁיְהִיָּה. מִכָּאן וְאֵילֶךְ, אֲשֵׁלִים עֲשֶׂרָה דְבָרִים דְּפִתּוּרָא בְּאֵתְגַלְיָא. אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא זְכָאָה חוֹלְקָהּ, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְלִי לָךְ, מַה דְּלֹא גְלִי לְכָל נְבִיא וְחוֹזֶה, וְלֹא לְמֵאן וְלְמֵאן.

תְּנִינָא, לְמַבְצַע עַל שְׁנֵי כְפָרוֹת בְּשַׁבַּת, דְּאֵינוֹן רְמִיזוֹן בְּתַרֵי לִוְחֵי אוֹרֵייתָא, דְּאֵתִיְהִיבּוּ בְּשַׁבַּת זִוגוֹת. דְּבִיּוֹמָא תְּלִיתָאָה נַחְתּוּ, דְּבִיָּה תְּרִי זְמַנֵי טוֹב, וּבְשַׁבַּת אֵתִיְהִיבּת, תְּרִין נִזְקָבִין לְתִרִין טְבִין. וְאַף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ דְשָׂדִים מְמַנִין עַל זִוגוֹת, כְּמַה דְּאוּקְמוּהָ שְׁנֵי בֵיצִים, שְׁנֵי אָגוּזִים. הַלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינֵי שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָן נִזְקָבִין.

וְאֵי תִימָא, וְהָא תְּנִינָן, אֵין מִתְחִילִין בְּשְׁנֵי וְאֵין מְסִימִין בְּד', דְּהֵינּוּ בְּב' ד' עִם עָרֵב רַב, דְּלֹא הוּוּ שְׁלוּחֵי מִצְוָה, דְּלֹא אֵתְגַבְּרוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְלִכְתָּר דְּאֵתְעַבְּרוּ מְעַלְמָא, מְנִי קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנִטְלָא (שְׁמוֹת לד) שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים כְּרֹאשֵׁינִים, וְאָמַר, (ש) וְכַתְּבֵתִי עַל הַלַּחַת אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הִיוּ עַל הַלַּחַת וְגו'.

וְתִרִין כְפָרוֹת בְּשַׁבַּת, רְמִיזוֹן לְתִרִין יוֹדִין יֵאָהֲרֹנְהִי. דְּאֲדִנִי אֵיְהִי יְחִידָה מִבְּעֵלָה בְּשִׁית יוֹמִין דְּחוּל, וּבְשַׁבַּת נַחִית לְגַבְּהָ. וּבְגִין דָּא בְּשַׁבַּת, כָּל נְשָׁמְתִין וְרוּחִין וְנַפְשִׁין נִפְקִין וְנַחֲתִין זִוגוֹת, וְאֵין שְׁטָן וְאֵין מִזִּיק שְׁלִיט בְּיוֹמָא דְשַׁבַּתָּא. וְאֵפְלוּ גִיהֵנָם לֹא שְׁלִיט, וְלֹא אוּקִיד בְּשַׁבַּת. וּבְגִין דָּא, (שְׁמוֹת לה) לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבַּת. וְדָא אֵשׁ נִוְכְרָאָה, אֶלָּא אֵשׁ דְּקַרְבָּנָא, אֵשׁ

לוח זוהר ש"ס דף היומי מסכת שבועות

דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:	דף הש"ס	זוהר עמודים:
שבועות דף ב	ח"ז רכה-רכו	שבועות דף יח	ח"ז רנז-רנח	שבועות דף א	ח"ז רכז-רכג
שבועות דף ג	ח"ז רכז-רכח	שבועות דף יט	ח"ז רנט-רס	שבועות דף ב	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף ד	ח"ז רכט-רל	שבועות דף כ	ח"ז רסא-רסב	שבועות דף ג	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף ה	ח"ז רלא-רלב	שבועות דף כא	ח"ז רסג-רסד	שבועות דף ד	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף ו	ח"ז רלג-רלד	שבועות דף כב	ח"ז רסה-רסו	שבועות דף ה	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף ז	ח"ז רלה-רלו	שבועות דף כג	ח"ז רסז-רסח	שבועות דף ו	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף ח	ח"ז רלז-רלח	שבועות דף כד	ח"ז רסט-רע	שבועות דף ז	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף ט	ח"ז רלט-רמ	שבועות דף כה	ח"ז רעא-רעב	שבועות דף ח	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף י	ח"ז רמא-רמב	שבועות דף כו	ח"ז רעג-רעד	שבועות דף ט	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף יא	ח"ז רמג-רמד	שבועות דף כז	ח"ז רעה-רעו	שבועות דף י	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף יב	ח"ז רמה-רמו	שבועות דף כח	ח"ז רעז-רעח	שבועות דף יא	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף יג	ח"ז רמז-רמח	שבועות דף כט	ח"ז רעט-רפ	שבועות דף יב	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף יד	ח"ז רמט-רנ	שבועות דף ל	ח"ז רפא-רפב	שבועות דף יג	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף טו	ח"ז רנא-רנב	שבועות דף לא	ח"ז רפג-רפד	שבועות דף יד	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף טז	ח"ז רנג-רנד	שבועות דף לב	ח"ז רפה-רפו	שבועות דף טו	ח"ז רכז-רכב
שבועות דף יז	ח"ז רנה-רנו	שבועות דף לג	ח"ז רפז-רפה	שבועות דף טז	ח"ז רכז-רכב

הפילה קצרה לאומרה קדם הלימוד

לשם יהוד קודשא בריך הוא ושכינתיה וכו'. על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עיניו אם הבנים שמחה, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל.

הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הכתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוף רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה התקיים הפילת דוד המלך ע"ה (החל ס"א ד"ה ט) כי היות מחסה לי מגדל עץ מפני אויב. אגודה באהלך עולמים אקסה בסתר בנפיה סלה. ואזכה שבלומודיני זה יהיו שפתותיהם דוקבות במקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרינו ולעשות רצון בוראנו. ובתרוין ספרא ספר הזוהר, ופקון ישראל מן גלותא ברחמי, וראא אל עבריה פעלך ותתרוך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו בוננה עלינו ומעשה ידינו בוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו בוננה עלינו ומעשה ידינו בוננהו (החל צ"ט ס"ז י"ז). (סוד ה')

ר' בון העולמים ואדני הארונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו. בקדש ובהשתחויה, שגברתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול בזה. על בן אנהנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חמאתינו ועונותינו, ואל יהיו עונותינו מכדילים בינינו לביניך.

ובבן יהו רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתבונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אוניך לךברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כפא בבודך ברית נחות. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינותינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבריה הקדושים אשר על ידם גלית דבריה אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, ועמוד לנו לכל נפשל בדרבים אלו. וזכותם האיר עינינו במה שאנו לומדים. במאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי ותיוון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי ותן חכמה מפיו דעת ותבונה: